

На основу члана 15. став 2. и 8. и члана 29. став 1. тачка 2. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Службени гласник Републике Србије", број 87/2018), члана 63. став 1. тачка 15. Статута општине Пландиште ("Службени лист општине Пландиште", број 30/2018), члана 5. став 1. тачка 5. Одлуке о организацији и функционисања цивилне заштите на територији општине Пландиште ("Службени лист општине Пландиште", број 36/2024) и Решења о давању сагласности на Процену ризика од катастрофа општине Пландиште, 07.22.2 број: 217-4621/25-2 од 07.07.2025. године, Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектора за ванредне ситуације, Одељења за ванредне ситуације у Панчеву, Општинско веће општине Пландиште на седници одржаној дана 15. јула 2025. године, доноси

ЗАКЉУЧАК **О УСВАЈАЊУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ**

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Процена ризика од катастрофа општине Пландиште, број 240-16-1/2025-II од 07.07.2025. године.

Члан 2.

Ступањем на снагу овог закључка престаје да важи закључак број 217-6/2022-III од 23.06.2022. године.

Члан 3.

Овај Закључак ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном листу општине Пландиште".

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
Број: 240-16-2/2025-II
Дана: 15.07.2025. године
П Л А Н Д И Ш Т Е

**ПРЕДСЕДНИК
ОПШТИНСКОГ ВЕЋА**

Јован Репец
мастер економиста

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ

Процена ризика од катастрофа

Пландиште, 2025. године

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

ИНВЕСТИТОР:	<i>Општина Пландиште</i>
АДРЕСА ИНВЕСТИТОРА:	<i>Војводе Путника бр. 38, 26360 Пландиште</i>
МАТИЧНИ БРОЈ ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ	<i>08057567</i>
ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ	<i>102002904</i>
НАЗИВ ДОКУМЕНТА:	<i>Процена ризика од катастрофа</i>
ОДГОВОРНО ЛИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА:	<i>Данило Јововић , мастер струк.инж.заштите</i>
ДАТУМ ИЗРАДЕ:	<i>Мај, 2025. године</i>
ИЗРАЂИВАЧ ДОКУМЕНТА:	<i>Институт за безбедност и превентивни инжењеринг д.о.о. Нови Сад</i>
АДРЕСА ИЗРАЂИВАЧА ДОКУМЕНТА:	<i>Војводе Шупљикца 48, 21000 Нови Сад</i>
ДЕЛОВОДНИ БРОЈ ДОКУМЕНТА ИЗРАЂИВАЧА:	<i>080-2516/NS</i>

ЗА ИНСТИТУТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И
ПРЕВЕНТИВНИ ИНЖЕЊЕРИНГ
Д.О.О. НОВИ САД

ЗА ОПШТИНУ ПЛАНДИШТЕ

Садржај:

I УВОД.....	7
Одлука о покретању поступка израде Процене ризика од катастрофа за општину Пландиште...	9
Решење о именовању стручног тима за израду процене ризика од катастрофа за општину Пландиште	10
Решење из АПР-а за правно лице које израђује процену.....	12
Овлашћење правног лица за израду процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања	20
Именовање лица за израду Процене ризика од катастрофа за општину Пландиште.....	22
Лиценце запослених код ангажованог правног лица за израду процене ризика од катастрофа ..	23
Законски основ за израду процене ризика од катастрофа.....	26
Прелиминарна идентификација опасности	27
II ОПШТИ ДЕО.....	28
1. ПОЛОЖАЈ И КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ.....	29
1.1 Географске карактеристике.....	29
1.2 Хидрографске карактеристике.....	37
1.2.1 Подземне воде	37
1.2.2 Површинске воде	39
1.3 Метеоролошко-климатске карактеристике	41
1.4 Демографске карактеристике.....	45
1.4.1 Број становника.....	45
1.4.2 Полна структура становништва.....	45
1.4.3 Старосна структура становништва.....	46
1.4.4 Етничка структура становништва	46
1.4.5 Становништво према активности	46
1.4.6 Структура становништва према инвалидитету	47
1.5 Пољопривреда.....	47
1.6 Материјална и културна добра и заштићена природна добра	49
1.6.1 Споменици културе	49
1.6.2 Културна добра која уживају претходну заштиту	49
1.6.3 Зоне археолошких локалитета	50
1.6.4 Заштићена природна добра	52
2. КРИТИЧНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	55
2.1 Енергетска инфраструктура.....	55
2.1.1 Електроенергетска инфраструктура.....	55
2.1.2 Нафтна инфраструктура	56

2.1.3 Термоенергетска инфраструктура	57
2.2 Саобраћајна инфраструктура	58
2.2.1 Друмски саобраћај	58
2.2.2 Железнички саобраћај	61
2.3 Водопривредна инфраструктура	62
2.4 Снабдевање храном	65
2.5 Здравствена инфраструктура	69
2.5.1 Здравствена заштита	69
2.5.2 Социјална заштита	71
2.6 Финансије	72
2.7 Телекомуникациона и информациона инфраструктура	72
2.8 Заштита животне средине	77
2.8.1 Комунални отпад	77
2.8.2 Индустрijски отпад	78
2.8.3 Биохазардни отпад	79
2.9 Функционисање органа државне управе и хитних служби	80
2.10 Наука и образовање	91
2.10.1 Предшколске установе	91
2.10.2 Основно образовање	91
2.10.3 Библиотека	101
III ПОСЕБНИ ДЕО	103
3. ИДЕНТИФИКАЦИЈА ОПАСНОСТИ ОД КАТАСТРОФА	104
3.1 Пожари и експлозије, пожари на отвореном	105
3.1.1 Идентификација опасности	105
<i>Објекти I и II категорије угрожености од пожара</i>	105
<i>Списак субјеката у којима постоји опасност од пожара и експлозија</i>	105
<i>Шумски комплекси</i>	106
<i>Производња и складиштење експлозивних материја и материја које могу да формирају експлозивну атмосферу</i>	107
<i>Идентификација локација са заосталим експлозивним остацима рата (ЕОР)</i>	109
<i>Густина насељености</i>	109
<i>Могућност генерисања других опасности</i>	110
<i>Стање Ватрогасно спасилачко одељење Пландиште</i>	110
3.1.2 Сценарији и процена ризика	111
3.2 Екстремне временске појаве	132
3.2.1 Идентификација опасности	132

Олујни ветрови	132
<i>Статистички приказ појава за последњих 30 година</i>	135
<i>Приказ последица за последњих десет година, које су битно промениле свакодневно функционисање и могући утицаји на пољопривреду, здравље људи и животиња</i>	136
<i>Могућност генерисања других опасности</i>	136
Снежне мећаве, наноси и поледица	136
<i>Статистички приказ појава за последњих 30 година</i>	137
<i>Приказ последица за последњих десет година, које су битно промениле свакодневно функционисање и могући утицаји на пољопривреду, здравље људи и животиња</i>	138
<i>Могућност генерисања других опасности</i>	142
3.2.2 Сценарији и процена ризика	143
3.3 Поплаве	168
3.3.1 Идентификација опасности.....	168
<i>Карте водног подручја погодне размере, са границама речних сликова и подсликова, приказом топографије и хидролошких показатеља</i>	168
<i>Начин коришћења земљишта</i>	172
<i>Опис историјских поплава које су имале значајне штетне утицаје на људско здравље, животну средину, културно наслеђе и привредну активност</i>	173
<i>Карактеристике поплаве, укључујући досезање поплавног таласа, правце течења и процену штетних утицаја које су произвеле, уколико још увек постоји могућност појаве сличних догађаја у будућности</i>	176
<i>Изграђеност система заштите од поплаве</i>	177
<i>Густина насељености</i>	178
<i>Величина животињског фонда</i>	179
<i>Опис значајних историјских поплава које својим понављањем могу изазвати значајне штете</i>	179
<i>Процена могућих штетних последица будућих поплава на људско здравље, животну средину, културно наслеђе и привредну активност, узимајући у обзир што више чињеница као што су топографија, положај водотока, опште хидролошке и геоморфолошке карактеристике, са плавним подручјима као природним ретензијама</i>	179
<i>Ефикасност изграђених објеката за заштиту од поплава</i>	181
<i>Слабе тачке у систему заштите од штетног дејства вода на водотоковима првог и другог реда</i>	181
<i>Положај насељених области</i>	182
<i>Подручја привредних активности</i>	182
<i>Дугорочни развој укључујући утицаје климатских промена на појаву поплава</i>	183
<i>Могућност генерисања других опасности</i>	184
3.3.2 Сценарији и процена ризика	185
V ПРИЛОЗИ	215

Евиденциони картон за ажурирање базе података по опасностима	216
Одлука о образовању Штаба за ванредне ситуације општине Пландиште	222
Одлука о образовању јединица цивилне заштите опште намене	225
и јединица за узбуњивање Општине Пландиште.....	225
Решење о одређивању субјеката од посебног значаја за заштиту	228
и спасавање на територији општине Пландиште.....	228

I УВОД

Непобитна је чињеница да савремени човек доживљава ванредне ситуације као огромна психичка оптерећења која су праћена масовним психолошким поремећајима. Катастрофе било које врсте стварају код њега основну несигурност, неизвесност и страх за егзистенцију. Примитивне друштвене структуре, с обзиром на низак ниво научно-техничког развоја, друштвене надградње и културе, у немогућности да сазнају узроке и последице ових појава, биле су склоне да катастрофе објашњавају религиозним схватањима и предрасудама. У суштини, то је био одбрамбени механизам прилагођавања примитивног човека, али и заштита од свега што је непријатно доживљено, анархично и рушилачко. Одређене друштвене структуре у разним подручјима света, чији је друштвени и културни развитак још увек низак, нису поштеђене ни данас сличних схватања и веровања.

Сва друштва света без обзира на друштвено уређење или степен развијености економских, политичких, културних или других добара, подлежу одређеном облику угрожавања који носи већи или мањи степен опасности по њихов опстанак и развој. Територију Републике Србије непрекидно угрожавају бројне и разноврсне опасности које се, условно, могу сврстати у природне (елементарне) и техничко-технолошке несреће, а које угрожавају људе, материјална добра и животну средину. Друштвена заједница им се супротставља, у границама својих техничких и организационих могућности.

Према својој природи и пореклу, ванредне ситуације појављују се у облику елементарних несрећа, које су последица неконтролисаних фактора у природи који нису везани за човеково учешће (земљотреси, поплаве и сл.). У другу групу долазе катастрофе које је човек ненамерно, случајно изазвао (саобраћајни удеси, експлозије, пожари и др.). Ове несреће су обично локализоване и нису праћене тежим и озбиљнијим хигијенско-епидемиолошким последицама и психолошким поремећајима, бар не у ширим размерама. Посебну групу чине ванредне ситуације које је човек намерно изазвао. То су

сва ратна разарања, с употребом класичног, атомског и биолошког наоружања. Анализом катастрофа, тј. узрока настанка и последица у односу на човека и његова материјална добра, долазимо до најпогоднијих организацијских мера, како превентивних, тако и оперативних, за њихово отклањање. Последице које настају услед наведених опасности, захтевају од територијалних субјеката, привредних друштава и других правних субјеката, континуалну припрему за превенцију и реаговање.

Катастрофа представља елементарну непогоду или техничко-технолошку несрећу чије последице угрожавају безбедност, живот и здравље већег броја људи, материјална и културна добра или животну средину у већем обиму, а чији настанак или последице није могуће спречити или отклонити редовним деловањем надлежних органа и служби.

Елементарна непогода је појава хидролошког, метеоролошког, геолошког или биолошког порекла, проузрокована деловањем природних сила као што су земљотрес, поплава, бујица, олуја, јака киша, атмосферска пражњења, град, суша, одроњавања или клизања земљишта, снежни наноси и лавина, екстремне температуре ваздуха, нагомилавања леда на водотоку, пандемија, епидемија заразних болести, епидемија сточних заразних болести и појава штеточина и друге природне појаве већих размера које могу да угрозе безбедност, живот и здравље већег броја људи, материјална и културна добра или животну средину у већем обиму.

Ванредна ситуација је стање које настаје проглашењем од надлежног органа када су ризици и претње или настале последице по становништво, животну средину и материјална и културна добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или последице није могуће спречити или отклонити редовним деловањем надлежних органа и служби, због чега је за њихово ублажавање и отклањање неопходно употребити посебне мере, снаге и средства уз појачан режим рада.

На основу резултата Процене врши се израда Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Систем заштите и спасавања димензионисан на основу Процене, јесте оптималан и најповољнији могући систем, који има дугорочне могућности за развој и опстанак у свим условима.

Одлука о покретању поступка израде Процене ризика од катастрофа за општину Пландиште

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Пландиште
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Број: 240-6/2025-II
Дана: 09.04.2025.
Пландиште

У складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Сл. гласник РС", бр. 87/2018), Уредбом о садржају, начину израде и обавезама субјеката у вези са израдом процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања ("Сл. гласник РС", бр. 102/2020) и Упутством о Методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања ("Службени гласник РС", бр. 80/2019) председник општине Пландиште, Јован Репац, доноси:

ОДЛУКУ о покретању поступка за израду Процене ризика од катастрофа за територију општине Пландиште

Члан 1.

Покреће се поступак за израду Процене ризика од катастрофа за територију општине Пландиште (у даљем тексту: Процена), адреса општине Пландиште: Војводе Путника бр. 38,26360 Пландиште.

Члан 2.

Процена се израђује као посебан плански документ на основу идентификованих ризика за територију општине Пландиште.

Члан 3.

Послове у вези са поступком израде Процене, обављаће ангажовано правно лице „Институт за безбедност и превентивни инжењеринг“ д.о.о., са седиштем у Новом Саду, адреса Војводе Шупљика 48, матични број: 08780315.

Наведено правно лице поседује Овлашћење за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, издато од стране Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације под 09 број 217-2088/19, од 13.11.2019. године.

Члан 4.

Председник општине Пландиште доноси посебно Решење о формирању Стручно-оперативног тима општине Пландиште за израду процене.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Обрађивач
Раде Сурла, дипл. правник

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Јован Репац, мастер економиста

Решење о именовању стручног тима за израду процене ризика од катастрофа за општину Пландиште

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Пландиште
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Број: 240-5/2025-II
Дана: 09.04.2025.
Пландиште

На основу Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 87/2018) и Упутства о Методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања („Службени гласник РС“, бр. 80/2019), и члана 59. став 1. Статута општине Пландиште („Службени лист општине Пландиште“, бр: 30/2018), председник општине Пландиште доноси

РЕШЕЊЕ О ИМЕНОВАЊУ СТРУЧНО ОПЕРАТИВНОГ ТИМА ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА

I

Образује се стручно оперативни тим за израду Процене ризика од катастрофа на територији општине Пландиште (у даљем тексту: Процена).

II

Стручно оперативни тим се образује у следећем саставу:

- 1) Љубомир Ракић - координатор, заменик председника општине Пландиште,
- 2) Зоран Брдар - члан, дипл. инж. пољопривреде, запослен на радном месту Послови планирања одбране и послови везани за ванредне ситуације,
- 3) Раде Сурла - члан, дипл. правник, запослен на радном месту шеф одсека за људске ресурсе и заједничке послове;
- 4) Драгослав Аврамовић, члан штаба за ванредне ситуације задужен за техничку подршку.

III

Задаци стручно оперативног тима:

- Прикупљање података и информација неопходних за израду Процене;
- Сарадња са Извршиоцем за израду Процене;
- Обављање других задатака по налогу председника општине.

IV

Мандат Стручно оперативног тима траје до окончања посла.

Доставити:

1. Именованим
2. Архиви

Обрађивач:
Раде Сурла, дипл. правник

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Јован Репач, мастер економиста

Решење из АПР-а за правно лице које израђује процену

	 5000234201445	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредне регистре
---	---	---	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК	
Матични / Регистарски број	08780315

СТАТУСИ	
Статус привредног субјекта	Активан
Са статусом социјалног предузетништва	Не

ПРАВНА ФОРМА	
Правна форма	Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ	
Пословно име	INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU NOVI SAD
Скраћено пословно име	INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DOO NOVI SAD

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА		
Адреса седишта		
Општина	НОВИ САД	
Место	НОВИ САД	
Улица	Војводе Шупљикца	
Број и слово	48	
Спрат, број стана и		

Дана 25.03.2025. године у 09:07:20 часова

Страна 1 од 8

слово	/	/
-------	---	---

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ		
Подаци оснивања		
Датум оснивања	14.02.2003	
Време трајања		
Време трајања привредног субјекта	Неограничено	
Претежна делатност		
Шифра делатности	7120	
Назив делатности	Техничко испитивање и анализе	
Остали идентификациони подаци		
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	102717596	
Подаци од значаја за правни промет		
Текући рачуни		
	160-6000000071403-16 340-0000010114015-67 325-9601700051081-95 265-3300310026653-76 340-0000011031788-93 160-6000000070903-61 325-9500700002162-14 265-1000000865050-39	
Подаци о статусу / оснивачком акту		
Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статута	
	Датум важећег оснивачког акта	

Законски (статутарни) заступници		
Физичка лица		
1.	Име	Радослав
	Презиме	Ждрња

Дана 25.03.2025. године у 09:07:20 часова

Страна 2 од 8

	ЛМБГ	0904986800022		
	Функција	Директор		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		
Остали заступници				
Физичка лица				
1.	Име	Бранко	Презиме	Видаковић
	ЛМБГ	1112980850052		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Име и презиме	Мирко Ждрња
ЛМБГ	2003949800047
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 43,424.44 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 43,424.44 RSD	14.02.2003
износ(%) Удео	

30.000000000000	
Подаци о члану Име и презиме Татјана Малешевих ЈМБГ 0211971805030	
Подаци о капиталу Новчани износ датум Уписан: 28,945.43 RSD износ датум Уплаћен: 28,945.43 RSD 14.02.2003	
износ(%) Удео 20.000000000000	
Подаци о члану Име и презиме Наташа Стјепанових ЈМБГ 2406974805077	
Подаци о капиталу Новчани износ датум Уписан: 28,945.43 RSD износ датум Уплаћен: 28,945.43 RSD 14.02.2003	

Дана 25.03.2025. године у 09:07:20 часова

Страна 4 од 8

износ(%)	
Удео	20.000000000000

Подаци о члану	
Име и презиме	Бранко Видаковић
ЛМБГ	1112980850052

Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 43,424.44 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 43,424.44 RSD	14.02.2003

износ(%)	
Удео	30.000000000000

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 144,739.73 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 144,739.73 RSD	14.02.2003

Огранци			
1.	Назив	INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DOO NOVI SAD OGRANAK 1 ZRENJANIN	
	Шифра делатности	7120	

Дана 25.03.2025. године у 09:07:20 часова

Страна 5 од 8

	Назив делатности	Техничко испитивање и анализе		
	Адреса			
	Општина	ЗРЕЊАНИН		
	Место	ЗРЕЊАНИН		
	Улица	Саве Текелије		
	Број и слово	28		
	Спрат, број стана и слово	/ /		
	Додатни опис			
Заступници				
Физичка лица				
1.	Име	Миленко	Презиме	Видаковић
	ЈМБГ	1012950850037		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		
2.	Назив	INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DOO NOVI SAD - OGRANAK ŠABAC		
	Шифра делатности	7120		
	Назив делатности	Техничко испитивање и анализе		
	Адреса			
	Општина	ШАБАЦ		
	Место	ШАБАЦ		
	Улица	Војводе Мишића		
	Број и слово	21/A/2		
	Спрат, број стана и слово	/ /		
	Додатни опис			
Заступници				
Физичка лица				

Дана 25.03.2025. године у 09:07:20 часова

Страна 6 од 8

1.	Име	Чedomир	Презиме	Лазаревић
	ЈМБГ	1301957772041		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		
3.	Назив	INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DOO NOVI SAD OGRANAK 3 SREMSKA MITROVICA		
	Шифра делатности	7120		
	Назив делатности	Техничко испитивање и анализе		
	Адреса			
	Општина	СРЕМСКА МИТРОВИЦА		
	Место	СРЕМСКА МИТРОВИЦА		
	Улица	Пиварска		
	Број и слово	6		
	Спрат, број стана и слово	/ /		
	Додатни опис			
Заступници				
Физичка лица				
1.	Име	Душан	Презиме	Остојић
	ЈМБГ	1609958890069		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		
4.	Назив	INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DOO NOVI SAD - OGRANAK VALJEVO		
	Шифра делатности	7120		
	Назив делатности	Техничко испитивање и анализе		
	Адреса			
	Општина	ВАЉЕВО		
	Место			

		ВАЉЕВО	
	Улица	Карађорђева	
	Број и слово	120	
	Спрат, број стана и слово	/ /	
	Додатни опис		
Заступници			
Физичка лица			
1.	Име	Владимир	Презиме Милосављевић
	ЛМБГ	1902962770018	
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом	

Регистратор, Миладин Маглов

Електронски примерак овог документа потписан је квалификованим електронским сертификатом регистратора.

Дана 25.03.2025. године у 09:07:20 часова

С Дигитално потписано
Maglov Miladin
издавалац сертификата:
Javno preduzeće Pošta Srbije
25.03.2025. 09:09:20

Овлашћење правног лица за израду процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања

Министарство унутрашњих послова Републике Србије – Сектор за ванредне ситуације, улица Мије Ковачевића број 2 - 4, Београд, по овлашћењу министра унутрашњих послова 01 број 011-3-13/24-58 од 12. августа 2024. године, в.д. помоћника министра начелника Сектора за ванредне ситуације, Лука Чаушић, решавајући у управној ствари по захтеву правног лица INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DOO NOVI SAD, са седиштем на адреси, улица Војводе Шупљикца број 48, Нови Сад, за добијање овлашћења за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, на основу члана 19. став 5. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/18) и члана 4. став 3. Правилника о организационо-техничким условима које морају испуњавати правна лица за добијање овлашћења за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања („Сл. гласник РС“, број 9/19, 116/2020-УС), доноси под 07 број 217-1978/24 од 2. децембра 2024. године:

РЕШЕЊЕ

ОВЛАШЋУЈЕ СЕ правно лице, INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DOO NOVI SAD, са седиштем на адреси, улица Војводе Шупљикца број 48, Нови Сад, за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, у просторијама на адреси, улица Војводе Шупљикца број 48, Нови Сад.

Образложење

Правно лице INSTITUT ZA BEZBEDNOST I PREVENTIVNI INŽENJERING DOO NOVI SAD, са седиштем на адреси, улица Војводе Шупљикца број 48, Нови Сад, поднело је захтев дана 7.11.2024. године, за добијање овлашћења за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања.

Уз захтев је достављена следећа документација:

- Доказ да је правно лице регистровано као правно лице у Агенцији за привредне регистре;
- Доказ да правно лице има запослена најмање три лица, која поседују Лиценцу за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања;
- Доказ да правно лице обезбеђује услове за чување пословне тајне или податка од посебног значаја за безбедност лица, имовине и других добара које запослени, сарадници и други учесници у изради докумената сазнају у поступку израде процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања;
- Доказ да је простор за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања на адреси у улици Војводе Шупљикца, бр. 48, Нови Сад, обезбеђен на основу Уговора о купопродаји пословног простора у изградњи бр. 16-IX/08, од дана 4.8.2010. године и Анекса уговора о купопродаји пословног простора у изградњи бр. 16-IX/08, од дана 10.11.2010. године, између DOO „Erker-Inženjering“, као инвеститора и продавца и подносиоца захтева као купца;
- Доказ о уплати прописане републичке административне таксе.

Чланом 2. став 1. Правилника о организационо-техничким условима које морају испуњавати правна лица за добијање овлашћења за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, прописано је да привредно друштво, односно друго правно лице, поред законских, испуњава и следеће услове: да је регистровано као правно лице у Агенцији за привредне регистре, да има стално запослена најмање три лица, која поседују Лиценцу за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, да обезбеђује услове за чување пословне тајне или податка од посебног значаја за безбедност лица, имовине и других добара које запослени, сарадници и други учесници у изради докумената сазнају у поступку израде процене

ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, да обавља делатност у простору који испуњава услове који одговарају потребама рада на изради процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања и у коме су просторије тако организоване да омогућавају несметан, самостални рад запослених на изради наведених докумената, односно, располаже већом просторијом за одржавање састанака, минималне површине 16m², са одговарајућом канцеларијском и техничком опремом, као и простором за руководиоце и административно особље, да располаже информатичком опремом у довољном броју за све запослене тако да сви могу радити независно и истовремено.

У поступку утврђивања испуњености прописаних услова, вршеном на основу захтева привредног друштва, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Управа за цивилну заштиту и управљање ризиком, извршила је увид у захтев и достављену документацију, а за преглед лица места користила Записник о утврђивању организационо-техничких услова које морају испуњавати правна лица за добијање овлашћења за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, Управе за ванредне ситуације у Новом Саду, под 07.21.3.3 број 217-17-4408/24 од 22.11.2024. године и о утврђеном чињеничном стању сачињен је записник под 07.5. број 217-1978/24 од 2.12.2024. године. На основу свега горе поменутог, констатовано је да подносилац захтева испуњава прописане услове предвиђене одредбама Правилника о организационо-техничким условима које морају испуњавати правна лица за добијање овлашћења за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања, те је решено као у диспозитиву.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог се може водити управни спор код Управног суда, улица Немањина број 9, Београд, у року од 30 дана од дана пријема наведеног решења. Тужба се подноси непосредно наведеном суду, а висина таксе која се плаћа утврђује се сходно Закону о судским таксама („Сл. гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/2001- др.закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005,116/2008-др.закон, 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015, 95/2018).

Такса у износу од 400,00 динара наплаћена је сагласно тарифном броју 1, а такса у износу од 35.920,00 динара наплаћена је сагласно тарифном броју 47а, Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003-исправка, 61/2005, 101/2005.-др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013-др. закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018-исправка, 95/2018, 86/2019, 90/2019-исправка, 144/2020, 138/2022, 92/2023, 53/2004-усклађени дин.изн., 42/2005-усклађени дин.изн., 42/2006-усклађени дин.изн., 47/2007-усклађени дин.изн., 54/2008-усклађени дин.изн., 35/2010-усклађени дин.изн., 70/2011-усклађени дин.изн., 55/2012-усклађени дин.изн., 47/2013-усклађени дин.изн., 57/2014-усклађени дин.изн., 45/2015-усклађени дин.изн., 50/2016-усклађени дин.изн., 6/2017-усклађени дин.изн., 50/2018-усклађени дин.изн., 38/2019-усклађени дин.изн., 98/2020-усклађени дин.изн., 62/2021-усклађени дин.изн., 54/2023-усклађени дин.изн., 59/2024-усклађени дин.изн. и 63/2024-измена и допуна усклађених дин.изн.).

Достављено:

- Подносиоцу захтева х 1
- Архиви х 1

в.д. ПОМОЋНИКА МИНИСТРА
НАЧЕЛНИКА СЕКТОРА

Именовање лица за израду Процене ризика од катастрофа општину Пландиште

На основу Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник“, бр. 87/2018) доноси се:

РЕШЕЊЕ

о именовању мултидисциплинарног стручног тима за израду Процене ризика од катастрофа на територији општине Пландиште у следећем саставу:

Израђивачи:

- Драган Јајић, дипл.инж.зашт.жив.сред.
- Синиша Чикош, Маст. Аналит. зашт. зив. сред.
- Данило Јововић, Струк. маст. инж. заш.

У Новом Саду, 19.05.2025.

Институт за безбедност и превентивни
инжењеринг д.о.о. Нови Сад

Лиценце запослених код ангажованог правног лица за израду процене
ризика од катастрофа

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

ЛИЦЕНЦА

ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА
И ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

Драган Алекса Јајић

(име, име једног родитеља, презиме)

0511987370038

(јединствени матични број грађана ЈМБГ)

5.11.1987. године Сисак Р. Хрватска

(датум и место рођења)

Број лиценце

00770

У Београду 12.1.2021.

(датум издавања лиценце)

МИНИСТАР
Александар Вулин
(име и презиме)

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

ЛИЦЕНЦА

ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА
И ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

Синиша, Бранко, Чикош

(име, име једног родитеља, презиме)

2702989880111

(јединствени матични број грађана ЈМБГ)

27.02.1989. године Инђија

(datum и место рођења)

Број лиценце

01163

У Београду **09.10.2024. године**

(datum издавања лиценце)

**МИНИСТАР
Ивица Дачић**

(име и презиме)

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

ЛИЦЕНЦА

ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА
И ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА

Данило, Жељко, Јововић

(име, име једног родитеља, презиме)

2407996790088

(јединствени матични број грађана ЈМБГ)

24.07.1996. године Ужице

(датум и место рођења)

Број лиценце

01162

У Београду

09.10.2024. године

(датум издавања лиценце)

**МИНИСТАР
Ивица Дачић**

(име и презиме)

Законски основ за израду процене ризика од катастрофа

Методолошки приступ и садржај Процене ризика од катастрофа одређен је Упутством о методологији израде и садржају Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања ("Службени гласник РС", бр. 80/2019).

Осим наведеног Упутства коришћени су и други правни акти:

- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Сл. гласник РС", бр. 87/2018),
- Закон о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018 - др. закони),
- Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС и 14/2016, 76/2018, 95/2018 – др. Закон и 94/2024 – др. закон),
- Закон о одбрани („Сл. гласник РС“, бр. 116/2007, 88/2009, 88/2009, 104/2009- др. Закон, 10/2015 и 36/2018),
- Закон о транспорту опасне робе ("Сл. гласник РС", бр. 104/2016, 83/2018, 95/2018 - др. закон и 10/2019 - др. закон),
- Закон о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010 и 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон),
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник СРС“, бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Сл. гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 -др. закон и 54/2015 – др. закон),
- Упутство о методологији израде и садржају Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања ("Службени гласник РС", бр. 80/2019),
- Правилник о организацији и начину употребе специјализованих јединица цивилне заштите („Сл. гласник РС” број 26/2011),
- Уредба о јединицама цивилне заштите, намени, задацима, мобилизацији и начину употребе („Сл. гласник РС” број 84/2020),
- Правилник о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер Севесо постројења, односно комплекса („Сл. гласник РС", бр. 41/2010, 51/2015 и 50/2018),
- Правилник о садржају информације о опасностима, мерама и поступцима у случају удеса ("Службени гласник РС", бр. 18/12),
- Правилник о техничким нормативима за системе за вентилацију или климатизацију („Сл. лист СФРЈ”, бр. 38/89 сл. гласник РС 118/2014),
- Уредба о обавезним средствима и опреми за личну, узајамну и колективну заштиту од елементарних непогода и других несрећа ("Сл. гласник РС", бр. 3/11 и 37/2015),
- Уредба о садржају, начину израде и обавезама субјеката у вези са израдом процене ризика од катастрофа и планова заштите и спасавања(“Сл. Гласник РС”, бр. 102/2020),
- Уредба о разврставању објекта, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 76/2010),
- Уредба о спровођењу евакуације („Сл. гласник РС”, бр. 22/11),
- Уредба о саставу и начину рада штабова за ванредне ситуације („Сл. гласник РС”, број 27/2020)
- Прописи из области организације и функционисања система осматрања, обавештавања, раног упозоравања и узбуњивања, основна техничка правила безбедности.

Прелиминарна идентификација опасности

Процена је, у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/2018) и Упутством о Методологији израде и садржају процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања („Сл. гласник РС“, бр. 80/2019), којом су, за територију општине Пландиште, идентификоване следеће опасности:

- Поплаве
- Пожари и експлозије, пожари на отвореном
- Екстремне временске појаве

ОПАСНОСТИ		ШТИЋЕНЕ ВРЕДНОСТИ		
		Живот и здравље људи	Економија/екологија	Критична инфраструктура
1.	Земљотреси	Не очекују се последице		
2.	Одрони, клизишта, ерозије	Не очекују се последице		
3.	Поплаве	Могуће последице	Могуће последице	Могуће Последице
4.	Екстремне временске појаве	Могуће последице	Могуће последице	Могуће Последице
5.	Недостатак воде за пиће	Не очекују се последице		
6.	Епидемије и пандемије	Не очекују се последице		
7.	Биљне болести	Не очекују се последице		
8.	Болести животиња	Не очекују се последице		
9.	Пожари и експлозије, пожари на отвореном	Могуће последице	Могуће последице	Могуће Последице
10.	Техничко-технолошке несреће	Не очекују се последице		
11.	Нуклеарни и радиолошки акциденти	Израђује се за ниво Републике Србије		
12.	Опасности од терористичког напада	Израђује се за ниво Републике Србије		

II ОПШТИ ДЕО

1. ПОЛОЖАЈ И КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ

1.1 Географске карактеристике

Територија општине Пландиште налази се у југоисточном делу АП Војводине, тачније, у источном делу Баната. Простире се између канала Дунав – Тиса – Дунав и српско – румунске границе.

Географске координате општине Пландиште су следеће: географска ширина – 45° 07' сгш и 45° 20' сгш, географска дужина – 20° 50' игд и 21° 13' игд.

Подручје Општине, у односу на важније комуникације, има релативно повољан положај. С обзиром на то, саобраћајна фреквенција између Зрењанина и Вршца је слабија, те се може рећи да је положај општине Пландиште у погледу саобраћајних функција периферан.

Пландиште заузима делове Алибунарске и Иланџанске депресије и језерско – лесне терасе између њих. Положај Општине с обзиром на педолошку структуру земљишта није повољан. На овом терену заступљено је шест типова, односно дванаест подтипова, земљишта. Више од четири петине земљишта налази се под ритским земљиштем.

Узимајући у обзир наведене податке о општини Пландиште, може се закључити да ова Општина нема повољан положај.

Општина Пландиште граничи се са општином Сечањ на северу, са Алибунаром на западу и Вршцем на југу. Државна граница са Румунијом налази се на истоку. Почев од крајње североисточне тачке Општине, у правцу према западу, граница почиње од граничног камена А – 196, на државној граници са Румунијом, те прати каналисан ток Брзаве до Банатске Дубице, где се Брзава спаја са Каналом Дунав – Тиса – Дунав, сектор Нови Бечеј – Банатска Паланка. Овде граница скреће ка југу и прати поменути канал све до његовог спајања са каналом Шулхов, одакле она креће на исток. Канал Шулхов престаје да чини границу код његовог споја са каналом између Банчине пустаре (општина Пландиште) и Малог рита (град Вршац). Овим каналом граница се наставља ка северу, сече Моравицу и наставља све до граничног камена А – 226, одакле се граница Општине креће државном границом са Румунијом, све до, на почетку поменутог граничног камена А – 196.

У општини Пландиште постоји 14 насеља: Банатски Соколац, Барице, Велика Греда, Велики Гај, Дужине, Јерменовци, Купиник, Лаудоновац, Маргита, Марковићево, Милетићево, Пландиште, Стари Лец и Хајдучица. Просечан број становника по насељу 2022. године износио је 640, док је просечна густина насељености износила 23,4 становника по км².

Могло би се рећи да је целокупна територија Општине део типичне банатске равнице, са разликама између апсолутних висина које износе око 15 м. Нижи делови налазе се у Алибунарској и Иланџанској депресији, а виши на језерско – лесној тераси. Најнижа тачка, 74,6 м, налази се на потесу Липтај, у атару Јерменоваца (Иланџанска

депресија). Највиша тачка, 89,5 м налази се на језерско – лесној тераси, на потесу Визурин, североисточно од насеља Маргита. Преовлађују висине између 76 м и 79 м.

Слика 1: Позиција Јужнобанатског округа са јединицама локалних самоуправа у Републици Србији

1. Насеље Пландиште

Пландиште је лоцирано на контакту Иланџанске депресије и језерско-лесне терасе. Североисточни и средишњи део насеља је изграђен на вишој надморској висини од 80 метара, а 500 и 1500 м северно и западно од насеља срећемо терене који имају од 1 – 4 метра ниже апсолутне висине.

Атар Пландишта је дуг 13 км, а највећа ширина му је 5 км.

Насеље Пландиште припада панонском типу, има облик неправилног четвороугла. Простире се у правцу југозапад-североисток, дужина Пландиште је 1600 м, а ширина око 1000 м.

Река Ројга која протиче поред Пландишта извире у Румунији, јужно од Денте, улива се у Моравицу југозападно од Маргите. Укупна дужина јој је 19 км, кроз нашу земљу и општину тече 12 км. Ширина дна је од 6-9 м, а дубина воде при високом водостају између 2 и 3 м.

2. Насеље Стари Леи

Насеље се налази у северном делу општине на железничкој прузи Зрењанин-Вршац. На удаљености од 1 км, западно од насеља пролази државни пут на истој релацији. Од седишта општине удаљено је праволинијски 12 км, а асфалтним путем 20 км. Надморска висина је 77 м.

Атар има облик неправилног трапеца, на северу се граничи са Брзавом, на западу и југу са атаром Хајдучице и на истоку са атаром Дужина. Највећа дужина атара је 10 км, а ширина 6 км.

Правац пружања насеља је северозапад-југоисток, дужина је 1100 м, а највећа ширина око 700 м. Постоји 6 уздужних и 6 попречних улица које се секу под правим углом.

Слика 2: Мапа општине Пландиште

3. Насеље Хајдучица

Данашња Хајдучица налази се у северозападном делу општине Пландиште, поред магистралног пута Зрењанин – Вршац. Канал Дунав-Тиса-Дунав пружа се западно од Хајдучице на удаљености 2,5 км. Насеље се налази у Иланцанској депресији и заједно са Старим Лецом и Лаудоновцем, има најнижу надморску висину у општини – 77 м.

Ипак, село се налази на нешто вишој надморској висини од атара, који има облик неправилног многоугла. Западну границу чини канал Дунав-Тиса-Дунав, а северну река Брзава. Са источне стране ограничен је атарима Старог Леца, Дужина и Велике Греде, а са југа атаром Јерменоваца.

4. Насеље Банатски Соколац

Банатски Соколац се налази у средишњем делу општине, асфалтним путем 6 километара северно од Пландишта, а ваздушним 4,5 километара. На 600 метара јужно од насеља води државни пут првог реда 7.1 Зрењанин – Вршац, а кроз само село иде општински пут ка Милетићеву – Марковићеву и даље према Дужинама и Старом Лецу.

Лоцирано је у Иланџанској депресији на апсолутној висини од 78 метара где је само насеље, а околина је нижа и до 2 метра. Ниво подземних вода у соколачком атару је један од највиших у општини.

Насеље је панонског типа и има четвороугаони облик. По дужој оси простире су у правцу југозапад – североисток дужине 1300 метара, а ширине 500 метара. Село има свега 2 дужне улице и седам по ширини. Све се секу под правим углом.

5. Насеље Барице

Барице се налази у југозападном делу општине, од Пландишта је удаљено праволинијски 6 км, асфалтним путем 6,5 км. Надморска висина Барица износи 79 м.

Атар Барица се простире на 200 м северно од насеља, а јужно до Шулховог канала удаљеног 5,5 км. Западну границу чини канал Дунав-Тиса-Дунав, а источну представља канал који спаја реку Моравицу и Шулхов канал.

Ово насеље имају четвороугаони облик са правцем пружања југозапад-североисток. Дужина Барица је 1500 м, а ширина 600 м. Имају 3 дужне улице и 6 по ширини, које се секу под правим углом. Куће су, углавном, панонског типа.

6. Насеље Велика Греда

Велика Греда се налази у средишњем делу општине. Кроз село пролази магистрални пут и железничка прута Зрењанин – Вршац.

Велика Греда се налази у Иланџанској депресији, а изграђена је на вишем и сувљем терену. Простире се на неколико гредица чије је апсолутна висина 77 м, а јужно од насеља надморска висина терена је нижа и за 2м. Правац пружања села је југозапад – североисток. Село је дуго 2800м, а широко око 650м.

Атар је издужен у правцу север – југ, дужина му је 5,5км, а највећа ширина 3,5км. Подземне воде у атару су релативно високе.

Велика Греда спада у насеље издуженог облика и једино је такво у општини. Спада у панонски тип и има правоугаони облик. Постоје три дужне улице и осам попречних. Највећа концентрација кућа налази се у “главној” улици, куда пролази магистрални пут Зрењанин – Вршац.

7. Насеље Велики Гај

Велики Гај се налази у крајњем источном делу општине, на свега 500 метара од државне границе са Румунијом. Са аспекта саобраћајних прилика Велики Гај има лош положај. Практично, насеље представља “слепо црево”, које повлачењем границе 1923. године губи своје залеђе, своје привредне и друге контакте са насељима у Румунији. Са Пландиштем је повезан асфалтним путем у дужини од 9км.

Налази се на језерско-лесној тераси на надморској висини од 83м. То је место са највишом надморском висином у општини.

Пружа се у правцу југозапад-североисток. Атар Великог Гаја има облик неправилног многоугла. Кроз атар протиче река Ројга. Важнији потеси су Шаркац, Трњан, Ракош и Црквице.

Само насеље има облик неправилног четвороугла. Постоји 6 дужних и две попречне улице. Улице су доста широке, а куће су класичног панонског типа. Примећује се мало присуство нових кућа.

8. Насеље Дужине

Насеље и атар Дужине заузимају северни део општине Пландиште где се простире Иланџанска депресија. Село је израђено на нешто вишем терену – 78 метара надморске висине – од околног. Разлике у апсолутној висини између ближе околине насеља и самог насеља иду и до два метра. Са осталим насељима село је повезано преко Старог Леца и Марковићева.

Атар Дужина се простире у правцу север-југ, а дужина је атара око 6,5 км, а највећа ширина око 3 км. На северу атар се граничи са реком Брзавом која извире на планини Семеник, јужно од Решице у Румунији. Укупна дужина ове реке је 180 км, а од тога кроз нашу општину протиче 20 км, што чини 11% од укупне дужине тока. Брзава је каналисана почевши 4 км западно од Денте, па до ушћа у дужини од 33 км. Круне насипа су размакнуте од 62-66м а насипи су високи између 5 и 7 м. Брзава има воде током целе године, максимални водостај у пролеће, а минимални у лето.

Насеље је квадратног облика са пружањем дужних улица у правцу запад-исток. Постоје три дужне и три попречне улице. Све се секу под правим углом. Куће су панонског типа са неколико изузетака. Карактеристично је да на улицама има врло мало зеленила. Асфалтирана је само главна улица.

9. Насеље Јерменовци

Јерменовци се налазе у западном делу општине. На свега 500 метара западно од овог села је канал Дунав – Тиса – Дунав преко којег постоји мост који спаја општину са алибунарском.

Надморска висина села је 78 м. У атару Јерменоваца налази се и најнижа тачка надморске висине у општини, која износи 74,6 м.

Сам атар Јерменоваца има облик неправилног многоугла, правац пружања је северозапад – југоисток дужине 13 километара. Највећа ширина јерменовачког атара је 8 км.

Село се пружа југозапад-североисток. Облик насеља је неправилног правоугаоника. Дужина села је 1500, а ширина 750 м. Постоје 4 дужне и исто толико попречних улица. Секу се под правим углом и све су асфалтиране. На улицама има доста зеленила.

10. Насеље Купиник

Купиник се налази у источном делу општине уз саму границу са Румунијом – свега 700 метара их дели од границе. Од Великог Гаја удаљен је 3 километра, а од Пландишта 10.

Насеље је лоцирано на језерско-лесној тераси. Надморска висина земљишта на коме је изграђена црква је 80 метара, али то није највиша тачка у селу – у источном и југоисточном делу појављује се висина и до 82 метра.

Најзначајнији потеси у атару овог села су Јаблање и Црногорска табла. По топографским картама из 1954. на месту потеса Јаблање био је потес Балат.

Правац пружања Купиника је северозапад-југоисток, дужина му је 1500 метара, а највећа ширина је око 700 метара.

11. Насеље Лаудоновац

Насеље је лоцирано у Алибунарској депресији и једино је у општини које се налази у поменутој депресији. Апсолутна висина на којој је изграђен Лаудоновац износи 77 м, а околни терени су још за 30 цм до 50 цм нижи.

Лаудоновац нема свој атар. Налази се у атару Пландишта. Има највише нивое подземне воде на територији општине.

Лаудоновац има две улице, једна је пошљунчана. Оне међу собом заклапају прав угао, тако да село има облик ћириличног слова Г. Обе улице су краће од 200м. По дужој оси Лаудоновац има правац пружања југозапад – североисток.

12. Насеље Маргита

Маргита лежи на јужној граници језерско-лесне терасе, надморска висина је 81 м, а треба напоменути да се највиша надморска висина у општини (89,5 м) налази у њеном атару, на потесу “Визурин”.

Атар Маргите је својим северним делом смештен на језерско-лесној тераси, а јужним у Алибунарској депресији. Запажа се велика густина детаљне каналске мреже. Каналисана Моравица сече атар Маргите по пола – ова лутајућа река каналисана је 1864. године, а настаје од неколико потока у Румунији и улива се у канал ДТД. Укупна дужина Моравице је 34 км, кроз Србију тече 18 км, а кроз општину Пландиште 12 км. Поред Моравице, атар Маргите ограничен је на југу Шулховим каналом, који је прокопан од 1860 – 1863. године. Његова укупна дужина је 13 км, а од тога на територији општине 8 км. У северозападном делу атара налази се корито реке Ројге чије је каналисање завршено 1942. године.

Маргита има правоугаони облик, правац пружања је југозапад – се видети неколико новијих које одступају од овакве форме.североисток. По дужој оси Маргита је дугачка 1700 м, а широка 700 м. Све улице се секу под правим углом. Поред класичног типа панонске куће може.

13. Насеље Марковићево

Село је лоцирано у Иланџанској депресији на надморској висини 79 м. Околни терени су нижи и преко 2 метра.

Облик атара насеља је неправиан четвороугао. Највећи потеси у атару су Лапош и Шими́на одаја. Подземне воде задају исте проблеме, као и на целој територији општине.

Марковићево спада у насеља са крстастим обликом основе – тачније село има облик латиничног слова Ф. Овај облик је настао тако што је изградња Марковићева прилагођена геоморфолошким приликама, пошто узвишење на којем се налази има исти облик.

Марковићево има три улице. Главна је дугачка око 800 метара, а споредне око 500 метара. Асфалтиране су две и по улице. Куће припадају панонском типу.

За Марковићево везана је река Брзава. Ова река извире у Румунији на планини Семеник, јужно од Решице, а улива се у канал Дунав –Тиса- Дунав код Банатске Дубице. Дужина ове реке је 180 км, а кроз нашу земљу протиче у дужини од 20 км. Укупна површина са Терезијом је 3.034 км. У нашу земљу улази североисточно од Марковићева, прва 4 километра тока представља државну границу са Румунијом, а наредних 16 км представља северну границу општине, са општином Сечањ.

Брзава је каналисана почевши од 4 км западно од Денте у Румунији па до ушћа у ДТД у дужини од 33 км. Брзава одводњава западни и источни део атара Марковићево.

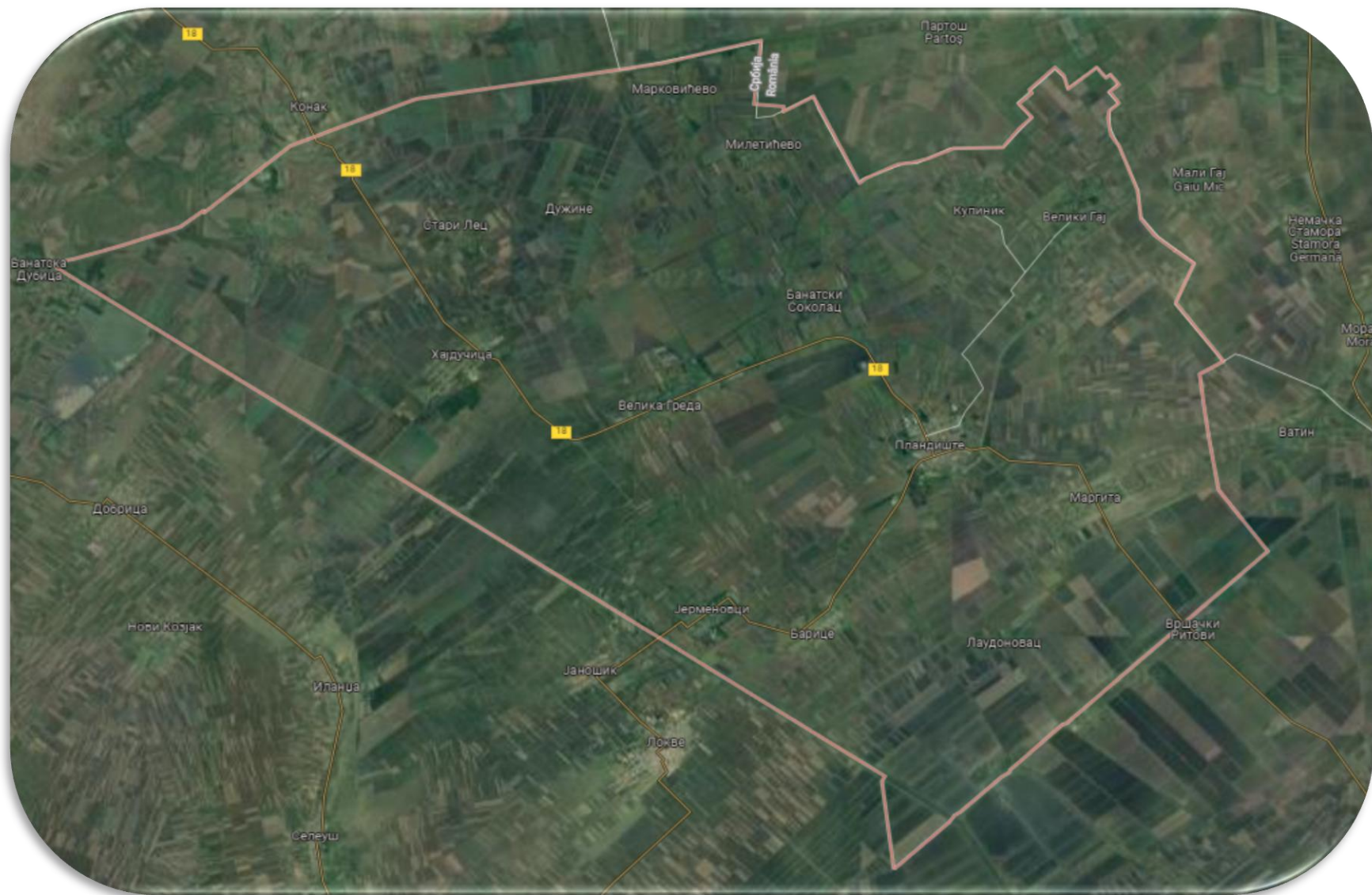
14. Насеље Милетићево

Село се налази у северном делу општине, 500 метара од државне границе са Румунијом. Асфалтним путем је повезано са Марковићевом (3км) на северу и Банатским Соколцем (5км) на југу. Лоцирано је у Иланџанској депресији, а апсолутна висина је 78м. Сличне је надморске висине и целокупни атар.

Атар има облик неправилног трапеза, а правац пружања му је југозапад-североисток. Највећа дужина атара је 5,5 км, а највећа ширина 2,5 км. Насеље има типичан четвороугани облик, а све улице се секу под правим углом. Правац пружања насеља је југозапад-североисток.

Дужина села је 1400, а ширина 1000 метара. Има девет улица, од којих су 6 дужних и три попречне. Куће припадају панонском типу, али има и оних које одступају од њега.

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Слика 3: Распоред насеља општине Пландиште

1.2 Хидрографске карактеристике

Хидролошке карактеристике Општине одређују издани, више сталних иповремених извора и потока, две алохтоне реке (Караш и Моравица), језера, баре игуста каналска мрежа. Најважнији канал је Дунав-Тиса-Дунав.

1.2.1 Подземне воде

Плитка издан

Територија општине Пландиште одликује се високим нивоом подземних вода. До 18. века ова територија је значајним делом била под мочварама Алибунарске и Иланџанске депресије. Међутим, мелиоративним радовима, од тада па до данас, то стање се ипак знатно поправило. Изградњом Хидросистема ДТД требало је да се проблем негативног утицаја подземних вода трајно реши, но убрзо је изграђена ХЕ "Ђердап", која успорава ток Дунава, па се успор осећа све до Новог Сада. Дејство се не осећа само на Дунаву, већ и на Тиси, Бегеју и Тамишу, као и на делу Хидросистема ДТД, односно сектору Нови Бечеј – Банатска Паланка. Успор Дунава директно утиче на повишење подземних вода целог јужног Баната. Тако су повишени и нивои подземних вода у општини Пландиште. Данас Канал ДТД нема функцију како је предвиђено пројектом, пошто је већим делом године (при високом водостају Дунава) затворен уставама и према Тиси (Нови Бечеј) и према Дунаву (Потпорањ). Организовано и систематско осматрање подземних вода започело је 1946. године, када је Хидротехнички одсек Одељења за грађевине АПВ израдио "Упутство за извршење Одлуке о осигурању и побољшању водног газдинства Војводине".

Нивои високих подземних вода Општине условљени су постојањем Алибунарске и Иланџанске депресије, те геолошким и педолошким приликама. Ово се може потврдити најнижим нивоом подземних вода у бунарима код насеља на језерско – лесној тераси. Просечан максимални ниво подземних вода креће се од 1,09 м код Великог Гаја до 1,12 м код Маргите и Барица, а просечан минимални ниво подземних вода од 2,16 м код Маргите и Барица до 2,67 м код Великог Гаја. Морамо напоменути да се бунар у Барицама не налази на језерско – лесној тераси, као у осталом и насеље, али је ископан у делу где се простире чернозем, који има изузетне водно – ваздушне карактеристике. Ова врста земљишта је заступљена и у атару Маргите, док Велики Гај лежи на ливадској црници – безкарбонатној.

Највиши ниво подземних вода имају бунари у катастарским општинама Пландиште и Банатски Соколац, у којима је највише заступљена ритска смоница која има јако лоше водно – ваздушне карактеристике. У њој се налази велики удео монтморионитске глине, те је подложна забаривању. Лаудоновац се налази у Алибунарској депресији, Пландиште на граници Иланџанске депресије и језерско – лесне терасе, а Банатски Соколац у Иланџанској депресији. Просечан максимални ниво подземних вода кретао се од 0,26 м код Лаудоновца, до 0,45 м код Банатског Соколца. Просечан минимални ниво подземних вода кретао се од 1,76 м код Пландишта и Лаудоновца, до 1,93 м код Банатског Соколца.

Бунари код осталих насеља, својим резултатима мерења нивоа подземних вода, више нагињу насељима поменутим у претходном пасусу. Просечан максимални ниво

подземних вода креће се од 0,56 м код Велике Греде, до 0,78 м код Јерменоваца. Просечан минимални ниво подземних вода креће се од 1,82 м код Јерменоваца, до 2,33 м код Хајдучице.

Прихрањивање подземних вода врши се на три начина који се међусобно комбинују и допуњују. То су атмосферске падавине, површински водотоци и притицање подземних вода из суседних простора. На колебање нивоа подземних вода на подручју општине, највећи утицај врше атмосферске падавине.

На румунској територији су прокопани системи канала за наводњавање који користе воде Брзаве, Ројге и Моравице. За време сушних година ове реке се преграђују уставама, а вода се пребације у поменуте канале. На тај начин долази до снижавања водостаја у рекама. Самим тим, прихрањивање подземних вода Општине од површинских токова и притицања подземних вода са суседних територија има минимално учешће.

Губљење подземних вода врши се отицањем у суседне просторе, испаравањем, убризгавањем у водотоке, и коришћењем биљака за своје потребе. Губљење подземних вода отицањем је минимално, пошто је територија Општине са северне, западне и јужне стране опасана водотокима. Подручје Општине је нагнуто према западу, тако да воде не могу отицати ка румунској територији. Губљење подземних вода испаравањем је уско повезано са климатским и педолошким приликама Општине. Највиша средња годишња температура у Војводини и најчешћи и најинтензивнији ветрови и те како погодују израженијем испаравању. Убризгавање подземних вода у водотоке је минимално због већ поменутог разлога (успор Дунава).

Дубока издан

Артешка издан се као и фреатска, налази у детритичним седиментима примарне порозности, па су у том погледу врло сличне. Међутим, да би фреатска издан постала артешком, њена водоносна серија мора имати водонепропусни слој. Водоносне серије артешких издани Баната, као и читаве панонске низије, избијају на топографску површину на обронцима Карпата, Алпа и Динарида, што значи да су то места њиховог главног храњења.

Артешке издани су под хидростатичким притиском, због чега се воде из њих кроз бушотине дижу на топографску површину. То су праве артешке воде са позитивним хидростатичким притиском. Постоје издани са негативним хидростатичким притиском, који није довољан да изнесе воду на површину, него само до извесне дубине испод површине. Такве воде, које се додатним пумпама могу избацивали на површину, називају се субартешким.

У насељима општине Пландиште постоји 205 артешких и 11 субартешких бунара. Највише их има у Великој Греди, чак 44, а најмање у Купинику, само један. Дубине на којима су бушени крећу се од 65 м у Маргити, до 127 м у Великој Греди. Њихова издашност се креће од 0,25 л/с у Марковићеву, до 26,66 у Пландишту.

Издашност артешких хоризоната је различита и мења се током године. Пиезометријски притисак временом слаби и издашност је све мања. За просечно педесет година, притисак толико ослаби да воду не може дизати изнад површине, а тај бунар постаје субартешки. С обзиром да пиезометријски притисак временом слаби, водни биланс ових

издани може постати негативан, те закључујемо да ови извори нису непресушни. Неконтролисаном експлоатацијом може доћи до стања дефицита артешких вода. Експлоатацији ових вода се због тога мора прићи плански и одговорно. Ово подразумева захватање само једног бунара за потребе водовода, док се остали могу конзервисати, да вода не би истицала неконтролисано. За случај неких непредвиђених околности, поред водоводног, треба оставити отворен још један бунар. Такође, ако постоје услови, наредне бунаре треба ископати тако да црпе воду из различитих хоризоната.

1.2.2 Површинске воде

Преко територије Општине отичу три каналисана тока. Сва три теку из Румуније, и своје токове завршавају у општини Пландиште. То су реке Брзава, Моравица и Ројга. Пре мелиоративних радова, Брзава се уливала у Тамиш код Ботоша, а данас се улива у Канал ДТД код Банатске Дубице (северозападни део општине). Моравица и Ројга биле су лутајући токови који су се завршавали у Алибунарској депресији, док се Ројга данас улива у Моравицу (југозападно од Маргите), а ова у Канал ДТД (југозападно од Барица). Све три реке, као и цела територија општине припадају сливу Канала ДТД. Укупна дужина ова три тока на подручју општине је 44 км, што даје густину речне мреже од 115 м/км².

Брзава

Извире на планини Семеник, јужно од Ресице. До Ресице тече ка северу кроз клисуру, да би одатле променила смер на северозапад, све до Гатаје. Од Гатаје има правац исток – североисток – запад – југозапад и задржава га све до свог ушћа у Канал ДТД код Банатске Дубице. Њена укупна дужина је 180 км, а од тога кроз нашу земљу и општину Пландиште протиче дужином од 20 км, што чини 11 % од укупне дужине тока. Укупна површина слива са Терезијом је 3.034 км. Од тога је површина слива у Србији 1.055 км или 34,8 %. У нашу земљу улази североисточно од Марковићева. Прва четири километра тока представљају државну границу са Румунијом, а наредних 16 км представља северну границу Општине (граница са општином Сечањ). Пад тока Брзаве од државне границе до ушћа је 15,6 цм/км. Брзава је каналисана почевши од 4 км западно од Денте, па до ушћа у дужини од 33 км. Круне насипа су размакнуте од 62 м до 66 м, а насипи су високи између 5 м и 7 м. Ширина воденог огледала при високом водостају је 45 – 52 м, а дубина воде 5,5 – 7 м. Ширина дна је 14 – 17 м. Брзава има воде током целе године. Максималан водостај је у пролеће, а минималан у лето. Максималан протицај забележен је 16. марта 1940. године, код Марковићева, и износио је 190 м/сек. Брзава се користи за одводњавање западног и источног дела атара Марковићева и северних делова атара Дужина и Старог Леца.

Моравица

Настаје од неколико потока у Румунији, а улива се у Канал ДТД. Моравица у Румунији доста меандрира, а узрок томе је што са леве стране прима све токове који се спуштају са висоравни, висине између 220 м и 260 м (доње пантијски седименти). Ови токови богати су наносним материјалом који не може бити преношен услед мале брзине Моравице, те се таложи на ушћима ових притока. Румунију напушта јужно од насеља Моравица, а у Србију улази североисточно од Ватина. Укупна дужина Моравице је 34

км, кроз Србију 18 км, а кроз општину Пландиште 12 км, или 35 % од укупне дужине тока. Пад тока Моравице од државне границе до ушћа износи 18,8 цм/км. Моравица је каналисана од Ватина до ушћа у Канал ДТД. Круне насипа су размакнуте 30 – 65 м, а високи су 4 – 6 м. Ширина дна је око 5 м, а воденог огледала при високом водостају 25 – 45 м. Дубина Моравице износи између 3 м и 4 м. Моравица има воде током целе године. Максималан водостај је у пролеће, а минималан у лето. Ова речица одводњава североисточни део Алибунарске депресије, тј. јужне и источне делове атара Маргите и Барица.

Ројга

Извире у Румунији, а у нашу земљу улази североисточно од Великог Гаја. Све до Пландишта има правац североисток – југозапад, да би код овог места скренула на југ. Улива се у Моравицу на удаљености од 1 км југозападно од Маргите. Укупна дужина јој је 19 км, а кроз нашу земљу и општину Пландиште 12 км, што чини 63 % дужине тока. Пад тока Ројге од српске границе до ушћа износи 50 цм/км. Круне насипа су размакнуте од 28 м до 44 м, а њихова висина је 3,5 – 4 м. Ширина дна је од 6 м до 9 м, а дубина воде при високом водостају између 2 м и 3 м. За време сушних година Ројга остаје без воде. Румуни тада затварају уставе на својој територији и користе воде Ројге за наводњавање. Максималан водостај је у пролеће, а минималан у лето. Ројга одводњава јужни део атара Великог Гаја и северни и западни део атара Маргите.

Каналска мрежа на територији општине Пландиште има укупну дужину од 501 км, што даје густину каналске мреже од 1.308 м/км². Првенствено је намењена за одводњавање сувишних површинских вода и регулисање режима подземних вода.

Канал ДТД

У овај Канал притичу све воде општине Пландиште. Главни задатак Канала у југоисточном Банату је растерећење Тамиша, тј. скретање Брзаве и Моравице у њега, који их преко вододелнице код Потпорња одводи краћим путем у Дунав. Ово је део Канала који је трасиран између Новог Бечеја и Банатске Паланке. Улази у општину у њеном крајњем северозападном делу, код Банатске Дубице и чини њену границу са општином Алибунар, све до њеног јужног дела (6 км источно од Локви). Од тог места наставља се још 2,5 км на југоисток и напушта Општину. Његова дужина у границама општине је 30 км, а укупна (од Новог Бечеја до Банатске Паланке) 150 км, тако да се 20 % његовог тока налази у општини Пландиште. Размак између круна насипа је од 50 м до 60 м, а висина насипа се креће између 5 м и 7 м. Одводњава западни део атара Хајдучице, јужни део атара Велике Греде, северни део атара Јерменоваца, и западни део атара Барица.

Карацонијев канал

Пружа се средишњим делом Општине. Започиње југоисточно од Милетићева, одакле се наредних 5 км креће на југ, те северозападно од Банатског Соколца скреће на запад, и тај смер задржава до споја са Каналом Дунав – Тиса – Дунав. Размак између круна насипа је од 10 м до 12 м, а њихова висина је од 2 м до 2,5 м. Одводњава јужни део атара Милетићева, северни и западни део атара Банатског Соколца, северни део атара Велике Греде, и јужни део атара Хајдучице.

Шуљхов канал

Представља југоисточну границу Општине ка општини Вршац. Његова укупна дужина је 13 км, а од тога на територији Општине 8 км. Прокопан је у североисточном делу Алибунарске депресије. Раздаљина између круна насипа је између 12 м и 15 м. Највећа густина каналске мреже је у Алибунарској депресији, те између насеља Стари Лец и Дужине. Дубине ових канала крећу се између 1,8 м и 2,5 м, а ширина између 2 м и 4 м.

1.3 Метеоролошко-климатске карактеристике

На територији општине Пландиште не постоји метеоролошка станица. Због тога се користе подаци метеоролошке станице Вршац. Координате ове метеоролошке станице су 45" 09' сгш и 21" 19' игд, а надморска висина је 84 м. Правoliniјска удаљеност од седишта Општине је 16 км.

Температура ваздуха

Најхладнији месец у Општини је јануар, са средњом температуром од 0,1 °С, иако има и година када су хладнији фебруар и децембар. Најтоплији месец је јул, са средњом температуром од 21,2 °С. У неким годинама јун и август могу имати већу средњу месечну температуру. Средња годишња температура у Општини је 11,5 °С, и то је највиша средња годишња температура у Војводини. Годишња амплитуда средњих месечних температура је 21,1 °С, што је такође најмања вредност у Војводини. Средња температура вегетационог периода је 18,0 °С, док је средња температура ванвегетационог периода 5,0 °С.

Три годишња доба, осим лета, топлија су од просека за Војводину. Такође се примећује да је јесен топлија од пролећа, што је карактеристично за Војводину.

Велики утицај на вегетацију (клијање, пораст, листање, цветање, сазревање плода итд.) врши топлота, односно количина топлоте која преовлађује у одређеном интервалу времена при земљиној површини. Сматра се да је свакој биљци потребна одређена количина топлоте за њен поступни развитак.

Средња месечна максимална температура ваздуха има најнижу вредност у јануару, 3,6 °С, а највишу у августу 27,5 °С. Средња годишња максимална температура ваздуха је 16,6 °С. Средња месечна минимална температура ваздуха има најнижу вредност у јануару, – 3,9 °С, а највишу у јулу и августу, 14,4 °С. Средња годишња минимална температура ваздуха је 6,2 °С.

Апсолутни максимум температуре ваздуха је осматрен 10. августа 1948. и 16. августа 1952. године, а износио је 38,8 °С. Апсолутни минимум температуре ваздуха је регистрован 24. јануара 1963. године и био је – 32,6 °С. Дакле, амплитуда између поменутих вредности износи 71,4 °С.

Ветрови

Ветрови имају значајан утицај на формирање климе на неком простору, пошто доносе особине оне области одакле ваздушна маса потиче. Такође је значајан утицај ветра на пољопривреду, јер представља важан фактор испаравања.

Индијектно, ветар може да утиче и на појаву отежаних услова за одвијање друмског и железничког саобраћаја у овом делу Баната. Ако у току трајања снежног покривача дува јака кошава, дешава се да она на путеве и пруге нанесе снег и формира сметове.

Доминантан ветар је кошава, која најчешће дува током јесени, затим, преко зиме, и у току пролећа. Лети је знатно ређа. То је доста сув ветар, подржава суво и ведро време, и има велики утицај на испаравање воде. Јавља се у просечно 73 дана годишње. Ово подручје има највећу учесталост кошаве у Војводини. Кошава дува из правца југоистока. После кошаве, по учесталости следе ветрови из јужног квадранта. Најчешћи су зими, а у пролеће и јесен имају приближно исту честину појављивања. Лети су најређи. Годишње их има просечно 61 дан. Остали ветрови су ређи од поменутих. Имају приближно исте честине појављивања. Највећу честину имају током лета, а ту се посебно истичу ветрови из северног, северозападног и западног квадранта. Тихог времена има највише лети и током јесени.

Најчешћи ветрови имају и највеће средње брзине. У сваком случају, ово не треба схватити као правило. Највећу средњу брзину има кошава. Најјача је зими, 9,0 м/сек, а најслабија је лети, 5,9 м/сек. Средња годишња брзина јој је 7,9 м/сек. Кошава је слаповит ветар, тј. дува на махове. Удари кошаве достижу и до 42,0 м/сек, што одговара брзини од 151,2 км/х. Највеће брзине ветрови постижу у пролеће, 3,8 м/сек, а најмање лети, 3,1 м/сек. Средња годишња брзина ветра је 3,6 м/сек. Општина Пландиште представља простор са најчешћим јављањем ветрова и њиховом највећом средњом брзином у Војводини.

Релативна влажност ваздуха

Влажност ваздуха представља један од важних фактора за људе и многе њихове делатности. Тако, на пример, степен zasiћености ваздуха воденом паром утиче на развитак биљног света и доношење плода.

Ово је подручје са најмањом релативном влажношћу у Војводини. Узрок можемо наћи у највећој средњој годишњој температури и најучесталијим и најинтензивнијим деловањима сувих ветрова. Највећа релативна влажност јавља се у децембру, 81 %, а најмања се јавља у априлу, са релативном вредношћу од 66 %. Средња годишња релативна влажност је 71 %. Средња вредност релативне влажности ваздуха у вегетационом периоду је свега 68 %, што може неповољно утицати на пољопривредну производњу.

Највећа релативна влажност је зими, са вредношћу од 79 %. Управо зими је највеће одступање у односу на влажност у Војводини која износи 86 %. Најмања релативна влажност је у пролеће, и износи 67 %. Ово је у Војводини једини случај појављивања минимума релативне влажности у пролеће, а не у лето. Објашњење за појаву минимума

релативне влажности ваздуха у пролеће може бити то да је пролеће годишње доба са највећим интензитетом ветрова (кошава) и са најмање дана са тишинама.

Облачност

Подаци за облачност показују да овај део Војводине има већу облачност од просека за Војводину. Мања облачност од просека за Војводину је једино у марту, новембру и децембру.

Према подацима средњих месечних вредности облачност варира од 39 % до 74 %. Њен годишњи ток стоји у обрнутом односу према годишњем току температуре. Месец са највећом облачношћу је децембар, са 74 % прекривености неба облацима, а месец са најмањом облачношћу је август, са 39 % прекривености неба облацима. Просек за Војводину нам говори да ова два месеца такође имају екстремне вредности, с тим што август има за 2 % мању облачност, док децембар има за 1 % већу облачност од околине Вршца. Средња годишња облачност је 57 %. Средња облачност за време вегетационог периода је 49 %.

Највећа облачност је зими, 71 %, а најмања лети, 45 %. Сва годишња доба имају већу облачност од просека за Војводину.

Осунчавање

Дужина трајања директног осунчавања у Вршцу се прати од 1967. године. Просечна годишња сума осунчавања је 1.988,1 сати, што представља једну од најнижих сума осунчавања у Војводини. Месец са просечно највише осунчавања је јул, 281,9 сати, што је за 11 сати мање од просека за Војводину. Месец са просечно најмање сати осунчавања је децембар, 56,0 сати, што је за 3 сата више од просека за Војводину. Просечна сума осунчавања у вегетационом периоду је 1.402,8 сати.

Падавине

Атмосферске падавине веома су важан климатски елеменат, а исто тако и један од најзначајнијих фактора у пољопривредној производњи. Просечна годишња сума падавина износи 657 мм/м², што је за 45 мм/м² или 8 % више од просека за Војводину. За време вегетационог периода падне просечно 392 мм/м².

Проучавањем средњих месечних вредности дошло се до закључка да је јуни, са 92 мм/м², месец у коме се јавља главни максимум падавина. Споредни максимум јавља се у мају, али треба напоменути да месец јул има само за 2 мм/м² мање падавина од маја. Главни минимум најчешће се јавља у марту, 37 мм/м², а споредни минимум се јавља у фебруару и то 40 мм/м².

Вредност годишњег колебања падавина за овај део Баната износи 55 мм/м². То је разлика између месеца са највећом и месеца са најмањом висином падавина. У овом случају, то су јун и март. Релативно годишње колебање представља однос између разлике сума падавина највлажнијег и најсувљег месеца са једне стране, и укупне годишње висине падавина, са друге стране, а изражава се у процентима. Та вредност за Вршац износи 8,4 % и, с обзиром да није велика, показује да су падавине током године доста уједначено распоређене по месецима.

Лето је највлажније годишње доба са 34,1 %, а зима је најсушније годишње доба са 20,4 % просечне годишње суме падавина.

Уобичајен период у којем може да се јави падање снега на овом терену јавља се у временском интервалу од шест месеци, почевши од новембра па закључно са априлом.

Просечан број дана са појавом снега је 24,4. У просеку највише дана са падањем снега има у јануару, 7,1, а најмање у априлу, 0,5. Већина дана са падањем снега јавља се зими, 18,7.

Вероватноћа падања снега у јануару и фебруару има готово идентичне вредности, односно 22,9 % и 21,8 %. Најмања вероватноћа падања снега је у априлу, 1,7 %. Вероватноћа падања снега зими је 20,8 %, односно, у просеку сваких пет дана зиме долази по један дан са падањем снега. Вредновање учесталости и вероватноће снежног покривача долазе у обзир једино ако је снежни покривач дебљи од 1 см.

Снежни покривач је веома важан за озиме усеве, јер их у данима са нижим негативним температурама штити од смрзавања. Међутим, снежни покривач може изазвати и негативне последице. То се дешава када се дебљи снежни покривач који лежи изнад незамрзнутог тла, нагло отопи, па земљиште за извесно време није способно да прими сву количину воде. Њено вишедневно задржавање оштећује културе или онемогућава благовремену обраду таквих површина. Подручје општине Пландиште веома је подложно овоме јер има лошу педолошку структуру.

Снежни покривач у просеку се појављује 29,1 дана годишње. Просечно највећи број дана са снежним покривачем има јануар, 10,8, а најмање новембар, 1,0. Годишња сума дана са снежним покривачем мања је од војвођанског просека за 9,1 дана. Иначе, учесталост од падања снега поклапа се са војвођанским просеком, а учесталост снежног покривача не. Објашњење тражимо у чињеници да задржавању снежног покривача уопште не погодују највиша зимска средња температура и највећа честина и интензитет сувих ветрова у овом пределу, гледајући целокупни простор Војводине.

На основу анализе података свих климатских елемената, може се закључити да у овом подручју влада умерено – континентална клима, као и у осталим деловима Војводине, али ипак, са извесним специфичностима. Војводина је, као део Панонске низије највећим делом опкољена планинским масивима. Већа отвореност војвођанског простора према северу и западу условљава јаче утицаје ваздушних струјања и временских промена из ових праваца. То даје континентално обележје климе Војводине. С обзиром да се општина Пландиште налази у југоисточном делу Војводине, поменута ваздушна струјања са севера и запада имају најмањи утицај. То значи да овај простор нема чисто континентално обележје климе, што се види из најмање годишње амплитуде средњих месечних температура, највише средње годишње температуре (11,5 °C) и најтоплије зиме у Војводини (1,5 °C).

1.4 Демографске карактеристике

1.4.1 Број становника

Укупан број становника на територији општине Пландиште према подацима из Пописа 2022. године износи 8.957. У оквиру укупног броја становника, на основу полне структуре, 4.545 је мушкараца и 4.412 жена.

Укупан број становника за свако насеље на територији општине Пландиште приказан је у табели испод (према подацима из Пописа 2022. године).

<i>Редни број</i>	<i>Насеље</i>	<i>Број становника</i>
1.	Банатски Соколац	178
2.	Барице	364
3.	Велика Греда	922
4.	Велики Гај	412
5.	Дужине	85
6.	Јерменовци	614
7.	Купиник	152
8.	Лаудоновац	10
9.	Маргита	770
10.	Марковићево	126
11.	Милетићево	341
12.	Пландиште	3.329
13.	Стари Лец	825
14.	Хајдучица	829
Укупно		8.957

Табела 1: Број становника у општини Пландиште

1.4.2 Полна структура становништва

Полна структура је приближна републичком нивоу јер од укупног броја становника број мушкараца је 4.545, а број жена 4.412, односно 50,7 % становништва чини мушку популацију а 49,3 % женску. У табели испод приказана је упоредна полна структура становништва у општини Пландиште према резултатима пописа од 1971. до 2022. године.

Година	Укупан број становника	Број мушкараца	%	Број жена	%
1971	17.882	8.925	49,9	8.957	50,1
1981	16.138	8.001	49,6	8.134	50,4
1991	14.581	7.261	49,8	7.320	50,2
2002	13.377	6.629	49,5	6.748	50,4
2011	11.336	5.682	50,1	5.654	49,9
2022	8.957	4.545	50,7	4.412	49,3

Табела 2: Полна структура становништва општине Пландиште у периоду 1971. – 2022. година

1.4.3 Старосна структура становништва

Просечна старост становништва Општине је 44,7 година. Просечна старост жена нешто је већа од просечне старости мушкараца. На територији општине Пландиште жене су у просеку старе 46,1 годину, док су мушкарци просечно стари 43,4 година. Претпоставља се да ће се у будућности (ако се нешто драстично не промени) број старог становништва константно повећавати због лоше демографске ситуације у граду. Узроци оваквог стања су пре свега негативни природни прираштај, као и миграције младог становништва због лоше економске ситуације, депопулације и старења становништва.

СТАРОСНА ГРУПА (ГОД)	БРОЈ 1971	БРОЈ 1981	БРОЈ 1991	БРОЈ 2002	БРОЈ 2011	БРОЈ 2022
0-4	1.033	890	757	577	345	331
5-9	1.191	871	816	693	511	344
10-14	1.487	918	796	737	559	322
15-19	1.840	1.100	780	778	642	452
20-24	1.500	1.174	806	758	594	420
25-29	982	1.297	888	754	588	364
30-34	1.191	1.101	1.007	789	651	432
35-39	1.491	857	1.152	685	690	514
40-44	1.533	1.097	1.003	989	739	573
45-49	1.372	1.387	775	1.165	831	627
50-54	777	1.427	1.023	996	962	694
55-59	929	1.291	1.224	678	1.092	762
60-64	808	728	1.213	838	895	816
65-69	715	752	1.005	996	565	854
70-74	534	552	511	853	627	664
75-79	499	696	833	549	590	343
80-84				227	325	252
85 и више				65	130	193
УКУПНО:	17.882	16.138	14.589	13.377	11.336	8.957

Табела 3: Старосна структура становништва општине Пландиште у периоду 1971. – 2022. година

1.4.4 Етничка структура становништва

Од укупног броја становника Општине Срби чине – 57,97 %, Мађари – 10,19 %, Македонци – 7,71 %, Румуни – 6,50 %, Словаци – 4,82 %, Роми – 3,59 %.

С обзиром на мултиетнички састав Општине, степен толеранције у општини Пландиште је израженији него код неке хомогене средине. На овом простору припадници различитих нација су већ вековима уназад научили да се може живети заједно.

Вишејезичност је заступљена у свим институцијама локалне самоуправе као и у школама и предшколским установама. У службеној употреби су српски, мађарски, румунски, словачки и македонски језик.

1.4.5 Становништво према активности

Становништво је према критеријуму активности груписано у три основне категорије:

- активно становништво - лица која обављају неко активно занимање, (укључујући и лица која повремено не обављају своја занимања, јер су незапослена,

испуњавају војну обавезу, лишена слободе и слично, а пре тога су обављала активно занимање) и на тај начин обезбеђују средства за живот.

- лица са личним приходима - лица која не обављају активно занимање, већ живе од прихода који потичу из њиховог ранијег рада или активности (лични и инвалидски пензионери и слично). У ову групу су такође укључена и лица која живе од прихода остварених на основу неког облика приватне својине (рентијери, уживаоци имања) или од разних облика државне или социјалне помоћи (уживаоци социјалне помоћи, стипендисти, лица издржавана у домовима и слично).
- издржавано становништво - лица која немају сопствене приходе од којих би се издржавала, већ их издржавају родитељи, рођаци или друга лица, а у ову групу углавном спадају деца, ђаци, студенти, домаћице, старе особе, особе без личних прихода (пензија), лица неспособна за рад, незапослени и други.

1.4.6 Структура становништва према инвалидитету

Од укупно 8.957 становника колико општина Пландиште броји према подацима из Пописа 2022. године, број становника са инвалидитетом износи 1.201, односно, 13,41 % становништва Општине.

Општина Пландиште	Укупно			Особе са инвалидитетом		
	свега	мушко	женско	свега	мушко	женско
	8.957	4.545	4.412	1.201	618	583
Испод 15	997	514	483	6	4	2
15 – 19	452	219	233	7	4	3
20 – 29	784	417	367	15	8	7
30 – 49	2.146	1.185	961	198	129	69
50 – 59	1.436	763	693	243	158	85
60 – 64	816	431	385	137	83	54
65 и више	2.306	1.016	1.290	595	232	363

Табела 4: Особе са инвалидитетом с обзиром на узраст и пол

1.5 Пољопривреда

Општина Пландиште је пољопривредна општина која је у највећој мери везана за производњу у пољопривредном сектору.

Пољопривредно земљиште у општини Пландиште заузима 34.643,6 ха или 89,95%¹ укупне површине територије Општине. Доминантно место заузима ратарска производња (у првом реду производња пшенице, кукуруза, соје, сунцокрета и уљане репице), која се одвија у просеку на 28.000 ха до 30.000 ха.

Заступљеност производње појединих ратарских култура:

- кукуруз меркантилни покрива 23,44 %
- кукуруз семенски покрива 1,58 %
- сунцокрет покрива 12,19 %
- соја покрива 28,6 %

¹[Просторни план општине Пландиште, 2011. година](#)

- шећерна репа покрива 0,27 %
- пшеница покрива 25,58 %
- озими јечам покрива 2,20 %
- уљана репица покрива 0,1 %
- остале културе покривају 2,87 % укупне пољопривредне површине.

Из горе приказаних података о заступљености појединих култура на територији општине Пландиште, и узимајући у обзир само просечне приносе, видимо да општина Пландиште чини једну веома значајну сировинску базу што се тиче ратарских производа. Ратарска производња у општини Пландиште заснована је у приватном сектору и носи карактеристике малих поседа, које су типичне на територији наше земље. Просечна величина тих поседа износи 4,42 хектара, а просечна величина парцела је 1,43 хектара. Други део производње је организован кроз пољопривредна предузећа и задруге.

Организована живинарска производња на територији општине Пландиште одвија се у две фирме и то у:

- Д.О.О. "ВИНДИЈА" Лајковац и
- АД "ХАЈДУЧИЦА" Хајдучица.

Капацитет у обе фирме заједно је 3.100.000 бројлера/годишње тј. 15.500 условних грла/годишње. Живинарска производња у општини Пландиште учествује са око 54 % укупне производње Јужнобанатског округа.

Д.О.О. "ВИНДИЈА" Лајковац, има фарме у Пландишту и Великој Греди и сопствену модерну кланицу. Бави се производњом и прерадом живинског меса. Производи 3.000 тона живинских производа и поседује ХАЦЦП стандард и сертификат за извоз у земље Европске уније.

Претварање необрадивог у обрадиво пољопривредно земљиште и побољшање квалитета обрадивог пољопривредног земљишта је један од приоритетних циљева. Пољопривредно земљиште се може пошумити без обзира на катастарску класу, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, а на основу Закона о пољопривредном земљишту, што ће повећати шумовитост на територији Општине.

У циљу заштите пољопривредног земљишта од штетног дејства ерозије изазване ветром (еолска ерозија), примењују се противерозионе мере које обухватају сађење вишегодишњих дрвенастих биљака и подизање пољозащитних појасева. Заштитне појасеве у виду ветрозащитних и пољозащитних појасева је потребно формирати на 2-2,5% територије Општине, првенствено уз атарске путеве ради заштите од еолске ерозије и одношења земљишта и семена у фази усева.

На пољопривредном земљишту које је у саставу ловишта могу се подизати и ловне ремизе ради заштите дивљачи. Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади намањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Једногодишње ремизе се могу заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминозе, влатасте траве, коренасто-кртоласте биљке), а вишегодишње од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста, у зависности од услова средине.

1.6 Материјална и културна добра и заштићена природна добра

Остаци материјалне културе на територији општине Пландиште потичу из палеолита (на граници према Вршцу и Ватину). Неолит је заступљен на локалитету код Великог Гаја, као појединачно налазиште. Код Барица има трагова бакарног доба, где је пронађено и оружје из тог времена. Локалитети бронзаног доба постоје код Великог Гаја и Хајдучице, где је пронађено оружје. Код Пландишта, као појединачни налаз, трагова старијег гвозденог доба има на локалитету код Великог Гаја, где је пронађено оружје, док остатака млађег гвозденог доба нема. У Јерменовцима је констатован локалитет из римског доба где су нађени новац и темељни зидови. Из доба Велике сеобе народа има трагова аварског порекла крај Великог Гаја. Из овог периода постоје и два шанца.

На подручју општине Пландиште, према подацима надлежног Завода за заштиту споменика културе у Панчеву, евидентирана су следећа непокретна културна добра, која су унета и у графички приказ ради лакше идентификације:

- 3 споменика културе од великог значаја,
- 4 евидентирана културна добра под претходном заштитом,
- 11 зона археолошких локалитета.

1.6.1 Споменици културе

1. Дворац "Јагодић", споменик културе од великог значаја (година проглашења 1991.). Налази се на салашу Јагодић налази се уз саму реку Брзаву, на ободу општине Пландиште. Дворац припада групи пољских двораца у класицистичком стилу. Зидан је на имању спахија. Саградио га је 1835. године Петар Јагодић, племић "од Крњаче", велепоседник, поджупан и посланик у ондашњој Српској народној скупштини у Сремским Карловцима. Налази се на ободу Парк дворца.

2. Дворац "Капетаново", споменик културе од великог значаја (година проглашења 1991.). Саграђен је 1904. године недалеко од Старог Леца на километар од пута Вршац – Зрењанин. Саградио га је ондашњи жупан Ботка Бела. Дворац је спратна зграда, подужно орјентисана са двосливним кровом и три забата. Грађен је у духу псеудо – средњовековног замка и као такав представља редак примерак дворца на територији Војводине. Дворци овакве врсте значајни су за друштвено – историјске и културне прилике тог времена. У току је рестаурација од стране нових власника који планирају да обогате и дворац и простор око њега новим садржајем.

3. Дворац Дунђерски у Хајдучици, споменик културе од великог значаја (година проглашења 1991.). Дворац Дунђерски, такозвани "Каштел", налази се у средишту двестогодишњег парка. Саградио га је Лазар Дунђерски 1901. године по угледу на свој дворац у Челареву (Бачка). То је приземна зграда грађена у класицистичком стилу. Под заштитом је државе као споменик културе.

1.6.2 Културна добра која уживају претходну заштиту

Међу културним добрима која уживају претходну заштиту, издвајају се следећа добра:

1. Дворац Пал Данијела у Старом Лецу.
2. Дворац Јаноша Данијела у Старом Лецу.

Ова два дворца јесу дворци племића Пала и Јаноша Данијела, изграђени 1897. и 1903. године, у класицистичком стилу. Налазе се под заштитом државе као споменици културе, а користи их Дом за душевно оболела лица "1. Октобар" из Старог Леца.

3. Зграда Суда у Пландишту, која потиче из 1908. године.
4. Зграда Скупштине општине Пландиште, саграђена 1889. године.

1.6.3 Зоне археолошких локалитета

1. На локалитету на потесу "Велики рит" у КО Банатски Соколац, констатовани су спорадични налази праисторијске и средњовековне керамике.
2. Локалитет "Буарска гомила" у КО Барице, где има налаза *verbi – cioara* културе из бронзаног доба.
3. На локалитету "Напхолцова пуста" у КО Велика Грета, пронађени су предмети са краја бронзаног доба и почетка халштата.
4. Локалитет "Немачке рупе" у КО Велики Гај, неолитски и бронзанодобни културни слојеви са керамичким материјалом.
5. Локалитет "Абавиште" у КО Велики Гај, на коме је пронађена керамика за свакодневну употребу и керамика од fine пречишћене земље са тракастим орнаментима.
6. Локалитет "Пустара Шаркац" у КО Велики Гај, на коме има оружје и накита из периода халштата.
7. Локалитет у КО Јерменовци, где су пронађени предмети из бронзаног доба и трагови римске архитектуре и новца.
8. Локалитет у КО Маргита, на коме су пронађене урне ватинског типа, као и хумка из непознатог периода.
9. Локалитет "Милетићева хумка" у КО Милетићево. Овде су пронађени фрагменти керамике из бронзаног доба и средњег века.
10. Локалитет у КО Стари Лец, где има појединачних пронађених предмета из неолитског периода.
11. Локалитет у КО Хајдучица, са појединачним налазима из бронзаног доба.

Осим наведених споменика културе који су евидентирани од стране Завода за заштиту споменика културе у Панчеву, треба споменути још неке културно – историјске, као и сакралне објекте.

Велики Гај, једно од најстаријих насеља које је постојало у континуитету, обилује споменицима прошлости. Још 1. децембра 1965. године под заштиту је стављено 13 икона са Царским дверима која припадају Српској православној цркви, која се и сама третира као посебна архитектонска вредност. Ово су иконе које су стављене под заштиту: Богородица са Христом из 1773., Свети Никола, Исус Христос, Јован Крститељ, Царске двери, Икона са житијем светог Николе, Распеће Христово, Апостоли Петар и Павле, Арханђели Михајло и Гаврило, Рођење Богородице, Исус Христос и Богородица са Христом.

У истој цркви постоји и Октоих, штампан 1644. године у Лавову, и једна Хорологија (часослов), штампана у Лавову 1692. године, у којој постоји врло нечитак запис из 1696. године.

У Хајдучици се налази Манастир Св. Архангела Михајла, са православном црквом коју је саградила Олга Јовановић као своју задужбину у периоду од 1936. до 1939. године, када је одржано прво богослужење. Године 1985. саграђен је манастирски конак. Црква је недавно реновирана и представља изузетну архитектонску и историјску вредност.

Ту су затим и: железничка станицу из 1891. године, барокни објект на углу Синђелићеве и Улице Војводе Путника, као и приземне куће у Улици Војводе Путника број 72, 74, 35, и 36 и у Улици Карађорђевој. Ове куће богате су пластичном декорацијом. Такође, значајна је и католичка црква у центру места, која је сазидаана у периоду од 1806 – 1813. године.

У Банатском Соколцу од споменика културе постоје споменици подигнути у част борцима Првог и Другог светског рата. Ови споменици налазе се испред зграде школе. У дворишту школе 2008. године, подигнут је и споменик познатом реге певачу са Јамајке, Бобу Марлију. Ово је једини споменик такве врсте у Европи.

У насељу Дужине нема значајнијих споменика културе, осим спомен плоче посвећене борцима НОР – а, која се налази на згради бивше основне школе. На месту где је некада била католичка црква подигнут је мермерни крст.

У Јерменовцима постоји црква која потиче с краја 19. века. Зграда парохије зидаана је почетком 20. века. Католичка црква у Јерменовцима, сазидаана 1866. године, посвећена је Светој Ани, мајци Мајке Божије, а по времену настанка представља значајан историјски и културни објект.

У Купинику постоји православни храм подигнут 1935. године са српско – византијском традицијом, а у стилу цркве Лазарице у Крушевцу. Овај храм реновиран је 2007. године.

У насељу Маргита прва српска црква сазидаана је 1810. године. Нова црква, која и данас постоји, зидаана је од 1833. до 1836. године, за време патријарха Јосифа Рајачића и Стефана Станимировића. Свети храм посвећен је Светој Тројици. Осим српске православне цркве, у Маргити постоји и румунска православна црква, која такође потиче из 19. века. За време царице Терезије основана је Парохијална општина у Маргити, по неким 1750., а по неким нешто раније, 1715. године. Црква брвнара подигнута је 1742. године и била је од пружа и под шиндром. Из ње потичу све иконе у садашњој цркви.

Изградња српске православне цркве у Милетићеву започела је 1834., а завршена је 1835. године. Црква је зидаана у византијском стилу. Реновирана је 2008. године.

У Пландишту постоји Српска православна црква посвећена светом Рафаилу Банатском. Њена градња почела је 1990. године, крст је стављен 2005., а храм је освештан две године касније. Црква је грађена у српско – византијском стилу, по пројекту др Предрага Ристића. Дугачка је 20 m, широка 12 m и висока 13 m.

Насеље Стари Лец од 1989. године има католичку, а од 1997. године и Српску православну цркву, посвећену Светом Преображењу Господњем. Грађена је у српско –

византијском стилу, са одвојеним звоником. Дугачка је 11,5 m, широка 6,1 m, а апсиде су у најистуренијем делу широке 2,4 m.

У Старом Лецу постоје два споменика – палим борцима и жртвама фашистичког терора, у дворишту основне школе, као и споменик солунским добровољцима у порти цркве.

1.6.4 Заштићена природна добра

На територији општине Пландиште налазе се следећи споменици природе као заштићена природна добра: „Храст лужњак“ у Великом Гају, Парк дворца у Јагодићу, Стари парк у Великом Гају и Парк дворца у Хајдучици.

1. Парк дворца у Јагодићу простире се на површини од 8,6 ха. Присутна су стабла: црног ораха, гледичије, црвенолисног јавора и храста лужњака. Подигао га је племић Јован Јагодић.

Слика 4: Парк дворца у Јагодићу

2. Стари парк у Великом Гају простире се на око 5 ха, са преко 20 врста дрвећа (храст лужњак, вез, пољски јасен, клен, млеч, мечја леска). Подигао га је темишварски племић Јосиф Маленица.

Слика 5: Стари парк у Великом Гају

3. Парк дворца у Хајдучици налази се на 3,7 ха и један је од најочуванијих представника вртне архитектуре са почетка 20. века на територији Војводине и Србије. Подигнут је у мешовитом стилу комбиновањем класичних и пејзажних елемената. Сачувани су примерци: храста лужњака, беле тополе, јавора, клена, сребрне липе и млеча. Подигла га је породица Дунђерски.

Слика 6: Парк дворца у Хајдучици

На подручју општине Пландиште налазе се и подручја која су предвиђена за заштиту. Ова подручја представљају природне екосистеме, станишта изузетних природних вредности, ретких и угрожених биљних и животињских врста. То су остаци некадашњих мочвара, ритова, ритских шума и пашњака – локалитети у сливном подручју реке Тамиш са околином, и слатине и еколошки коридори уз водотоке Брзаве, Ројге, Моравице и канала ДТД.

На стаништима природних реткости у складу са Уредбом о заштити природних реткости ("Службени гласник РС", број 50/93) прописан је I степен режима заштите.

Шуме код Конака једино су станиште заштићене врсте орла белорепана. Локалитети пашњака (код Јагодића, Падински лец, Диниелска и Олга) који представљају влажне слане терене са вегетацијом мочварних ливада и остацима степа на слатинама у околини Маргите, значајни су као станишта птица и као подручје за њихову миграцију и сеобу (орао крсташ). Степски пашњаци су значајни и као станиште заштићене врсте текунице која је храна угроженог степског сокола.

Еколошки коридори омогућавају одвијање миграција и размену генетског материјала између просторно удаљених станишта. Представљају станишта на којима су присутне и врсте које су заштићене, и као природне реткости. Број заштићених врста као и број јединки, највећи је у периоду сезонских миграција птица и водоземаца.

2. КРИТИЧНА ИНФРАСТРУКТУРА

При изради процене ризика критичне инфраструктуре од катастрофа, а у односу на њену осетљивост, ефекте и последице, на основу пројектне документације сагледавају се што тачније импликације елементарних непогода на критичну инфраструктуру. Импликације се наводе са аспекта утицаја на обављање делатности и прекид снабдевања корисника.

Критична инфраструктура се односи на широк опсег различитих средстава и имовине који су неопходни за свакодневно функционисање друштвених, економских, политичких и културних система у држави. Било какав прекид у елементима критичне инфраструктуре представља озбиљну претњу за правилно функционисање ових система и може довести до оштећења имовине, људских жртава и значајних економских губитака. При изради Процене ризика од катастрофа идентификују се објекти критичне инфраструктуре чије функционисање могу угрозити елементарне непогоде и друге несреће.

2.1 Енергетска инфраструктура

2.1.1 Електроенергетска инфраструктура

На територије општине Пландиште се налази 127.577 км средњенапонске ваздушне мреже и 8.396 км средњенапонске кабловске мреже.

У оквиру општине Пландиште, насеља Јерменовци и Барице се напајају из трансформаторске станице (ТС) „110/35 kV Алибунар“ а преко ТС „Јерменовци 35/10 kV“ у којој је уграђен трансформатор снаге 4 kVA. За сада нема критичних оптерећења, а изградњом ТС „110/20 kV Алибунар“ би био покривен даљи раст потрошње ових насеља и обезбеђено сигурније напајање истих.

Маргита се напаја из ТС „110/20 kV Вршац 2“ а преко извода „Вршачки ритови 20 kV“. Изградњом одговарајућих средњенапонских далековаода предвиђен је прелазак овог дела подручја на 20 kV напонски ниво.

Преостала насеља општине Пландиште се напајају из ТС „110/35 kV Вршац 1“ из ТС „Пландиште 35/20 kV“ на којој је уграђен трансформатор снаге 8 MVA. ТС „Пландиште 35/20 kV“ оптерећена је већ сада са 7,11 MW. Потрошачи који се напајају из ове трансформаторске станице се радијално напајају.

Реконструкција јавне расвете вршена је током 2017 - 2018. године у седишту општине насељеном месту Пландиште и свим насељеним местима на територији општине Пландиште, када су сијалице од живе комплетно замењене са лед сијалицама.

У три најдуже улице у насељеном месту Пландиште комплетно су замењене бандере и сијалице.

Редни број	Насеље	Број ТС	Врста ТС	Инсталисана снага у kVA
1.	Пландиште	21	20/0,4 и 20/0,4	10.320
2.	Велика Греда	12	20/0,4 и 20/0,4	8.230
3.	Хајдучица	7	20/0,4	2.650
4.	Стари Лец	4	20/0,4	820
5.	Дужине	2	20/0,4	210
6.	Марковићево	1	20/0,4	100
7.	Милетићево	3	20/0,4	260
8.	Банатски Скоколац	3	20/0,4	190
9.	Барице	3	10/0,4	660
10.	Јерменовци	17	10/0,4	3.110
11.	Маргита	4	20/0,4	670
12.	Купиник	2	20/0,4	200
13.	Велики Гај	4	20/0,4	670

Табела 5: Преглед трафостаница по насељеним местима општине Пландиште

2.1.2 Нафтна инфраструктура

У седишту Општине, односно у насељеном месту Пландиште, тј. изван насеља налази се бензинска пумпа НИС ПЕТРОЛ-а, на адреси Хајдук Вељка бб, са 5 резервоара. Капацитет свих 5 резервоара је 190.000 литара (4 x 40.000 литара + 1 x 30.000 литара).

Осим поменуте бензинске пумпе на територији Општине постоји још неколико локација бензинских пумпи знатно мањих капацитета, које су у власништву правних лица која се баве пољопривредном производњом. Те пумпе налазе се ван насељених места.

Нафта се експлоатише на нафтном пољу Велика Греда и нафтном пољу Јерменовци.

Експлоатационо поље Јерменовци²

Експлоатационо поље Јерменовци је лоцирано у Јужнобанатском округу, уграђевинском иванграђевинском реону насеља Пландиште и Алибунар. Експлоатационо поље Јерменовци се простира катастарским општинама К.О. Јерменовци и К.О. Велика Греда које припадају општини Пландиште и на К.О. Јаношк и К.О. Локве које припадају општини Алибунар.

У односу на канал Дунав-Тиса-Динав, са северне стране се налазе сабирне станице СС-1 Јерменовци, СС-4 Јерменовци и СС-5 Јерменовци - припадају К.О. Јерменовци, док се са јужне стране канала ДТД налазе ОС Јерменовци, СС-2 Јерменовци и СС-3 Јерменовци - оне припадају К.О. Јаношк.

²[Експлоатационо поље Јерменовци – „НИС“ а.д. Нови Сад](#)

СС-1 Јерменовци

Резервоарски систем чини 7 резервоара, сваки запремине по 30 м³. Пријем бушотинског флуида се вршиу првих шест резервоара у којима се флуид греје на 35-40 °С. Резервоари Р-1, 2, 3 и 6 се користе као мерни за бушотине које директно производе на СС-1 Је, Р-4 за пријем флуида са СС-4 Је (КС-4 Је), Р-5 за пријем флуида са СС-5 Је (КС-5 Је), Р-7 се користи искључиво за грејање воде (до 60°C) за топлотну обраду бушотина и цевовода. Резервоари су атмосферски тако да се растворени гас испуштау атмосферу.

СС-2 Јерменовци

Резервоарски систем чини 7 резервоара, сваки запремине по 30 м³. У резервоарима се флуид греје на 35-40 °С. Резервоар Р-1 је ван функције, Р-2 служи за пријем збирног флуида са бушотина које производе директно на колектор СС-2 Је, Р-3 служи као пријемни за флуид са СС-3 Је (КС-3 Је); Р-4, 5и 6 као мерни за бушотине које производе директно на СС-2 Је, Р-7 се користи искључиво за грејањеводе (до 60°C) за топлотну обраду бушотина и цевовода. Резервоари су атмосферски тако да се растворени гас из њих испушта у атмосферу.

ОС Јерменовци

Резервоарски систем на ОС Јерменовци чини 5 технолошких, надземних цилиндричних вертикалних атмосферских резервоара. Резервоари Р-1, Р-2, Р-3 и Р-5 су запремине по 500 м³, док је запремина резервоара Р-4 3000 м³.

2.1.3 Термоенергетска инфраструктура

Општина Пландиште снабдева се природним гасом преко магистралног гасовода МГ-01 и разводног гасовода РГ-01-19, наведени гасоводи везани су за гасоводни систем ЈП „Србијагас“.

На територији Општине изграђена је дистрибутивна гасна мрежа и пратећи гасоводни објекти (МРС и ПП шахте). Дистрибуцију гаса на територији општине Пландиште врши ЈП „Полет“ из Пландишта.

Гасификација је извршена у свим насељеним местима општине Пландиште осим насеља Лаудоновац.

Свака дистрибутивна мрежа на улазу има регулациону станицу на којој се регулише радни притисак у мрежи. Пројектовани притисак је до 4 бара, радни је 0,6-1 бара који је довољан с обзиром на потрошњу, а одржава се на најнижој потребној вредности ради што мањих губитака због постојања могућности евентуалних хаварија на мрежи услед дејства спољних утицаја, приликом раскопавања за постављање инфраструктуре, дејства корозије на местима оштећења челичних цеви.

Постојећа гасоводна инфраструктура задовољава потребе потрошача. Планиране су активности на унапређењу снабдевања становништва природним гасом, замена дистрибутивних гасних мрежа од челичних цеви полиетиленским цевима на насељеним местима Велика Греда и Пландиште (с обзиром да су ове дистрибутивне гасне мреже пуштене у рад 1950-тих година).

Ред. бр.	Насеље	Дужина (км)	Капацитет (m ³ /h)	Година изградње	Година пуштања у рад
1.	Пландиште	61	3.500	1952	1954
2.	Велика Греда	26,4	1.750	1952	1954
3.	Хајдучица	22,3	773	1988	1988
4.	Стари Лец	7,5	300	1989	1989
5.	Дужине	6,7	250	1990	1991
6.	Марковићево	5,6	250	1990	1991
7.	Милетићево	13,1	500	1990	1991
8.	Банатски Скоколац	8,7	250	1990	1991
9.	Барице	10,3	400	1991	1991
10.	Јерменовци	11,2	700	1990	1990
11.	Маргита	12,4	700	1990	1990
12.	Купиник	9,8	500	1990	1991
13.	Велики Гај	13,9	500	1991	1991
	Укупно:	208,9	10.373		

Табела 6: Дистрибутивна мрежа

2.2 Саобраћајна инфраструктура

2.2.1 Друмски саобраћај

Путну мрежу на подручју општине Пландиште чини мрежа државних и локалних путева. Најважније саобраћајнице које пролазе кроз општину су деонице државног пута IB реда број 18 Зрењанин - Сечањ - Пландиште - Вршац - Стража - Бела Црква - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Калуђерово) и државног пута IIА реда број 132 Пландиште – Алибунар.

Тип пута	Број пута	Правац	Дужина пута (км)
Државни пут IB реда М-7.1	18	Зрењанин - Сечањ - Пландиште - Вршац - Стража - Бела Црква - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Калуђерово)	33,644
Државни пут IIА реда П-125	132	Пландиште - Алибунар	11,192

Табела 7: Државни путеви на територији општине Пландиште

На деоници пута IB-18 од км 44+413 до км 59+950 завршни слој коловозне конструкције је *BNS*, а од км 67+400 до км 67+550 завршни слој коловозне конструкције је *AB*. На деоници пута ПА-132 од км 0+000 до км 11+192 завршни слој коловозне конструкције је *BNS*.

Поред државних путева значајан сегмент путне мреже представљају и локални путеви који повезују сва насеља на територији општине Пландиште.

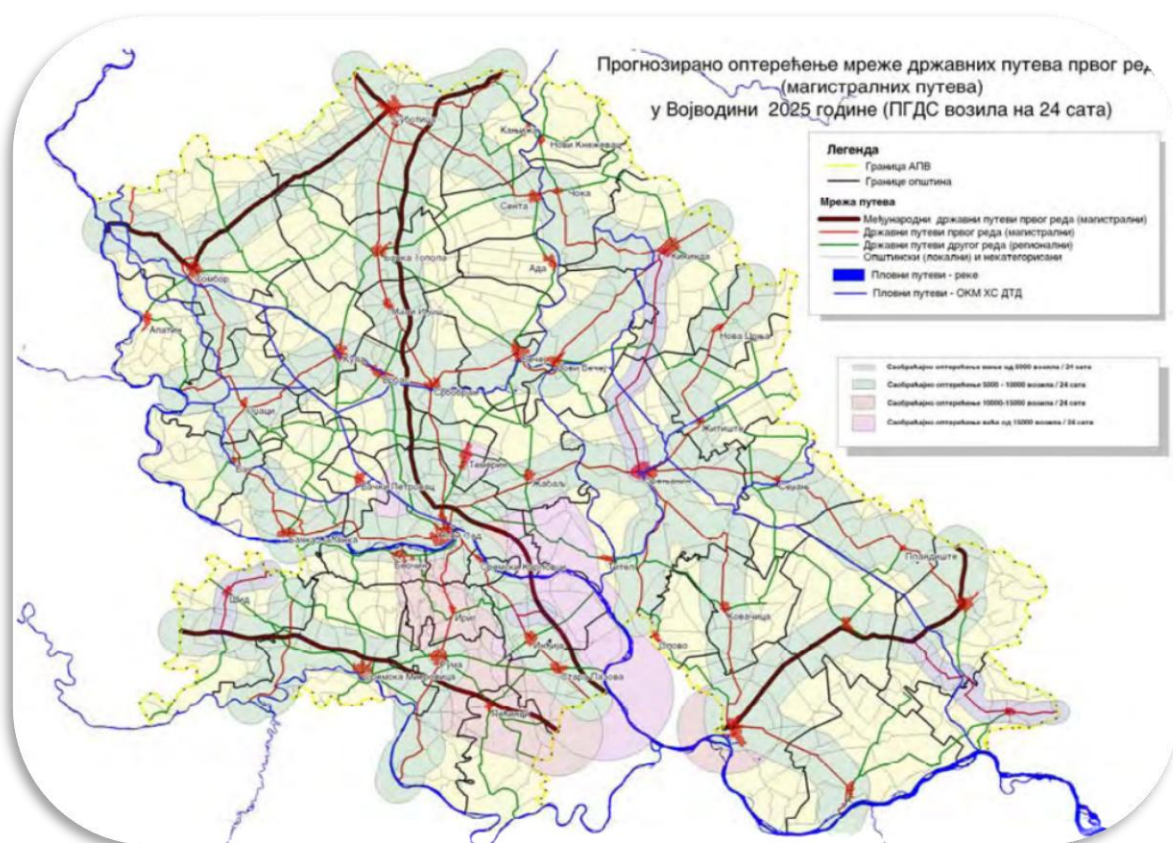
Некатегорисани путеви су саобраћајне површине које су доступне већем броју разних корисника, којенадлежни орган прогласи некатегорисаним путевима и које су уписане у катастар непокретности некатегорисани путеви. Општина Пландиште располаже са 44 км некатегорисаних путева описаних у табели испод.

Ознака некатегорианих путева	Траса пута	Врста подлоге	Дужина пута (км)
Л1	Пландиште - Велики Гај - Купиник	Тврда подлога	12
Л2	Банатски Соколац - Милетићево - Марковићево - Дужине - Стари Лец - ДП1	Тврда подлога	22
Л3	Јерменовци - Велика Грета	Тврда подлога	6
Л4	Лаудоновац - Маргита	Шљункаста и земљана	4

Табела 8: Локална путна мрежа

Укупна дужина уличних-насељских саобраћајница на територији општине Пландиште износи 116,854 км, од чега са савременим коловозом – асфалтном подлогом 102,334 км саобраћајница.

Највећи проблем путне инфраструктуре на територији општине Пландиште огледа се првенствено у лошем стању путева, што је последица вишегодишњег неодржавања, саобраћајног оптерећења и експлатационог периода.

Слика 4: Прогнозирано саобраћајно оптерећење ДП првог реда у АПВ 2025

Главна аутобуска станица у општини Пландиште се налази у насељу Пландиште, улица Војводе Путника бб, са 2 перонска стајалишта. У свим другим насељима општине осим насеља Лаудоновац постоје аутобуска стајалишта.

На реци Брзави, северозападној граници општине Пландиште постоји мост као део магистралног пута М18 Зрењанин - Сечањ - Пландиште - Вршац - Стража - Бела Црква - државна граница са Румунијом дужине 50 метара.

На каналу Дунав-Тиса-Дунав, западној граници општине Пландиште постоји мост као део магистралног пута М132 Пландиште - Алибунар дужине 60 метара.

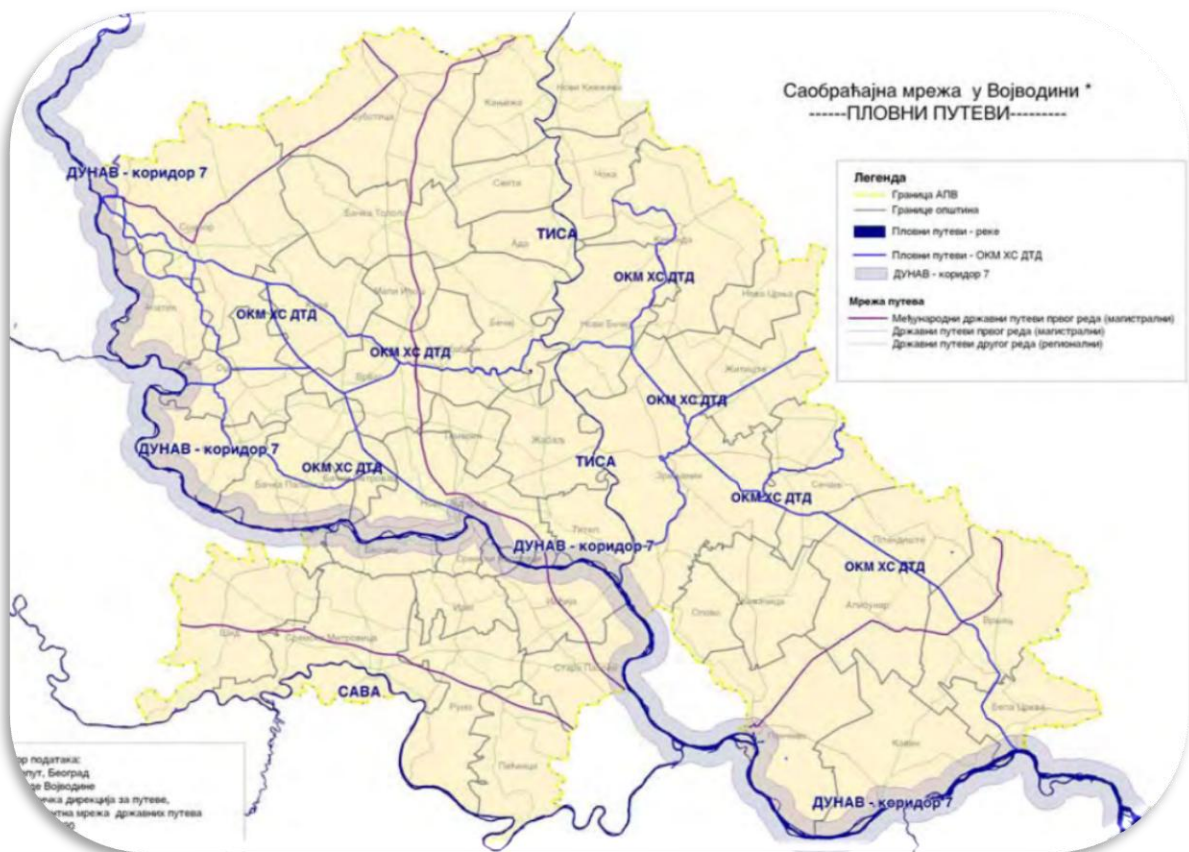
У домену путног саобраћаја, планирано је успостављање нових саобраћајних капацитета, активности на државном путу I реда (изградња аутопута Е-70) део руте 4 (SEETO): граница са Румунијом-Вршац-Панчево-Београд; као и активности на путном правцу Кикинда (веза са Румунијом)-Зрењанин-Вршац-Бела Црква. Са овим новим путним капацитетима (уз утврђивање трасе обилазнице око Пландишта) који нису важни само за простор Општине, већ су значајни за целокупни регион АП Војводине и државе Србије, побољшао би се комфор и ниво повезаности овог простора са окружењем и иницирао привредни развој.

2.2.2 Железнички саобраћај

На територији општине Пландиште више не постоји пруга Зрењанин-Сечањ-Пландиште-Вршац-Бела Црква, из разлога што је извађена.

2.2.3 Водни саобраћај

Водни саобраћај, односно једини пловни пут на територији општине чини канал из система ОКМ ХС ДТД Банатска Паланка-Нови Бечеј, који својим хидролошким карактеристикама (двосмерна пловидба пловила максималне носивости 1000 тона ($L \times B \times T = 80\text{м} \times 10\text{м} \times 1,95\text{м}$) на деоници од 43+824 км до 72+113 км укупне дужине 28,289 км - пловни пут треће категорије) омогућује транспорт роба и транспорт путника. Хидролошки услови дозвољавају пловидбу током целе године. Дуж овог канала не постоји задовољавајући ниво инфраструктуре који би омогућио укључење овог вида саобраћаја за превоз већих количина роба. Такође не постоје ни саобраћајно манипулативни капацитети за интегрално повезивање са друмским саобраћајем. Од капацитета водног саобраћаја на подручју општине Пландиште постоји јавно пристаниште у Јерменовцима с минималним претоварним капацитетом и отвореним складиштем за претовар расутих терета.

Слика 8: Пловни путеви у АПВ

2.3 Водопривредна инфраструктура

Дугорочна стратегија водоснабдевања у Војводини се заснива на формирању више регионалних система за водоснабдевање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Општина Пландиште припада Јужнобанатском регионалном систему (извориште: локална изворишта и алувион Ковин-Дубова; насеља и општине које снабдева: Панчево, Опово, Ковин, Вршац, Пландиште, Бела Црква, Житиште)

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање.

На целокупној површини општине изграђена је каналска мрежа за одвођење сувишних вода по критеријумима који су важили у времену изградње, а при том уважавајући економску снагу друштва. Целокупна територија општине је подељена у осам сливова за одводњавање од чега пет на територији Општине, а три територији суседних општина.

На површини сливова на територији Општине изграђена је каналска мрежа која обухвата главне одводне канале, као и секундарну каналску мрежу која прихвата сувишне површинске и подземне воде са пољопривредног и другог земљишта. Главни одводни канали сувишне воде одводе у реципиенте: Канал ДТД, Брзаву и Моравицу било гравитационо, комбиновано или механичким путем.

Број слива	Назив слива	Површина земљишта обухваћеног сливом (ха)	Дужина каналске мреже (км)
I	Пландиште I Милетићево	11,239.77	304.99
II	Пландиште II Купиник	5,500.97	121.31
III	Пландиште III Стари Лец	8,296.13	253.88
IV	Пландиште IV Ројга	4,553.42	96.38
V	Пландиште V Барице	3,870.75	99.27
VI	Пландиште VI Моравица	586.73	19.98
VII	Бобаја-Пешчара (део слива)	214	5.61
VIII	Вршачи ритови (део слива)	2,621.00	101.91
Укупно:		36,882.77	1,003.33

Табела 9: Преглед сливова у општини Пландиште

На подручју Општине изграђено је шест црпних станица које механичким путем пребацују воду из главних одводних канала у реципиент. Црпне станице су изграђене у сливу 1 - Милетићево, сливу 2 - Купиник, сливу 3 - Стари Лец и сливу 4 - Ројга. Поред

ових црпних станица изграђене су и две црпне станице у сливу Вршачки Ритови и једна црпна станица у сливу Бобаја. Сви системи за одводњавање изграђени су 70-тих година прошлог века, а дограђивани и реконструисани у периоду од 1981-1989. год. Исти су пројектовани и изграђени са одређеним важећим техничким критеријумима за отворену каналску мрежу и црпне станице. Каналска мрежа и објекти нису одржавани по критеријумима који би допринели да изграђени системи за одводњавање у сваком моменту поприме онај степен функционалности који је предвиђен техничком документацијом. Економска моћ друштва је таква да не обезбеђује ону висину средстава која је неопходна за редовно годишње одржавање водопривредних објеката. Приликом пројектовања је констатовано да без надградње водопривредних система, нема сигурне и интензивне пољопривредне производње. Да би се овај ефекат постигао, поред изграђене каналске мреже морају се применити најсавременије агро-педомелиоративне мере уз примену најсавременијих система за наводњавање. Другим речима, нема сигурне пољопривредне производње без уградње дренажних система и примене наводњавања. На територији Општине хоризонтална цевна дренажа је уграђена у незнатном проценту од укупне површине која је под каналском мрежом. Системи за наводњавање покривају изузетно мале површине пољопривредног земљишта.

На територији Општине изграђени су насипи на природним водотоцима и граници са суседном Румунијом. Још давне 1850. год. отпочели су радови на регулисању природних водотока и исушивању тадашњих мочвара. Од тог доба па до данас на подручју Општине изграђени су насипи на водотоку Брзава, Ројга и Моравица, а такође и гранични насип који спречава дотицање површинских вода из Румуније.

Редни број	Одбрамбени насип	Дужина (км)
1.	Брзава	36,38
2.	Ројга	25,04
3.	Моравица	32,00
4.	Гранични насип Брзава-Ројга	19,72
5.	Гранични насип Ројга-Моравица	2,70
Укупно:		115,84

Табела 10: Преглед одбрамбених насипа у општини Пландиште

Што се тиче процене угрожености територије Општине од сувишних вода може се констатовати да је на подручју Општине изграђено 990,05 км каналске мреже, да је у одбрану од поплава укључено 9 црпних станица, да је дуж целе границе са Румунијом изграђен одбрамбени насип у дужини од 23,43 км. Овакав систем би требао да обезбеди заштиту од површинских, подземних и спољних вода са високим степеном сигурности који наука и пракса познаје. Међутим, ситуација није баш таква. Наиме, неодржавање каналске мреже, споро отицање вода до главних канала и црпних станица проузрокује ефекте супротне пројектованим. Ако се овоме дода неадекватна, односно редукована обрада пољопривредног земљишта ситуација је још гора. Ово све доприноси да приликом падавина и мањег интензитета долази до превлаживања земљишта и стварања водолежи. Док се каналска мрежа не доведе у пројектовано стање и док се на обрадивим површинама не примене најсавременије агротехничке мере земљиште ће бити угрожено

од сувишних површинских и подземних вода не само приликом појаве екстремних падавина, већ и падавина много мањег интензитета. Изграђени насипи на природним водотоцима су надограђивани после другог светског рата. Пракса је показала да на водотоку Брзава и Ројга заштитна висина насипа не постоји дуж целог тока. На самим насипима Брзаве дошло је до еродирања дна и обала и појаве клизишта на шест локалитета. Ова клизишта слабе стабилност насипа, а самим тим су и потенцијална места за пробој и плавлeње обрадивих површина. Гранични насипи су изграђени по критеријумима да прихвате све спољне воде површинског дотицања и да граничним каналима преко граничне уставе одведу воду у канал ДТД.

Водоснабдевање

Укупна дужина водоводне мреже на територији Општине је 131,57 км. Свако насеље има изграђене сепаратне системе за снабдевање водом, осим насеља Велики Гај и Купиник који користе заједничко извориште. Водоводи су грађени у различитом временском периоду и применом различитих техничких решења. У току 2017. године прешли су под надзор ЈП „Полет“ Пландиште.

Равничарска конфигурација терена општине, без већих природних водотокова одредила је као најповољнији извор воде за пиће подземне воде артешке издани. Дубина захватања воде креће се од 90 до 130 метара. Укупан број активних бунара на територији Општине је 21, од чега 6 у Пландишту. Вода из ових бунара се захвата већим делом дубинским пумпама различитих типова и испоручује се потрошачима у сировом облику.

Будући да се вода за пиће на целој територији општине захвата из исте издани она је и сличних физичко-хемијских карактеристика. Овако захваћена вода са својим карактеристикама одступа од квалитета предвиђеног Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, због повећаног садржаја амонијака и гвожђа. Ниједан водозахват нема утврђене зоне санитарне заштите. Ни на једном водозахвату, осим у Пландишту, нису уграђени уређаји за мерење произведене и испоручене воде што у великој мери омета праћење губитака у водоводима, а исти се базирају углавном на проценама.

На већини водозахвата примећен је пад пијезометарског нивоа што је последица неконтролисане експлоатације, као и веома спорог обнављања резерви воде. Поред тога присутни су и проблеми везани за објекте и опрему за водоснабдевање који се карактеришу кроз дотрајалу хидромашинску и електро опрему која се на већини водозахвата последњих година није квалитетно одржавала. Послове одржавања водозахвата и опреме организовале су месне заједнице (осим у Пландишту) углавном без адекватног ангажовања стручних кадрова. Сада када је то преузело Јавно предузеће, оно ће обављати наведене послове. Овакво стање изискује повећање трошкова текућег и инвестиционог одржавања.

Само у насељу Пландиште постоји изграђен водоторањ за снабдевање насеља водом капацитета 350 м³. С обзиром да је исти изграђен пре више година намеће се потреба за његовом детаљном реконструкцијом. Потребе воде се исказују преко специфичне потрошње или норме потрошње. Она је у функцији развоја, али и животног стандарда становништва. Пошто се на већини водозахвата не мери количина произведене воде,

потреба за водом је урађена на бази процена. Дневна процењена потрошња воде по становнику на територији општине је 143 литре. На основу поменутих норми као и стечених искустава урађена је процена потреба воде, како за становништво тако и за привреду. На основу тога неопходне количине воде за пиће на годишњем нивоу за општину Пландиште крећу се око 1.490.000 м³ заједно са губицима у мрежи који се процењују на 18 %.

Ред.бр.	Насеље	Дужина (км)	Број бунара	Број прикључака
1.	Пландиште	26,8	6	1.465
2.	Велика Греда	15	2	494
3.	Хајдучица	10,15	2	540
4.	Стари Лец	6,6	1	250
5.	Дужине	2,55	3	90
6.	Марковићево	2,42	1	70
7.	Милетићево	7	1	230
8.	Банатски Скоколац	7,5	3	157
9.	Барице	6,75	1	151
10.	Јерменовци	15	2	450
11.	Маргита	15	2	370
12.	Купиник	6,4	-	177
13.	Велики Гај	10,4	1	250
	Укупно:	131,57	25	4.694

Табела 11: Водоснабдевање у општини Пландиште

2.4 Снабдевање храном

Општина Пландиште је пољопривредна општина која је у највећој мери везана за производњу у пољопривредном сектору.

Пољопривредно земљиште у општини Пландиште заузима 34.643,6 ха или 89,95 % укупне површине територије Општине. Доминантно место заузима ратарска производња (у првом реду производња пшенице, кукуруза, соје, сунцокрета и уљане репице), која се одвија у просеку на 28.000 ха до 30.000 ха.

У структури сетве житарице су заступљене са ≈ 55 %:

- индустријско биље са ≈ 43 %
- крмно биље са ≈ 2 %.

Укупан просечан род за период 2010 – 2015. година по културама на територији Општине износио је:

- пшеница 36.568 т;
- соја 18.595 т;
- кукуруз 34.618 т и
- сунцокрет 10.392 т.

На основу укупних и просечних приноса горе наведених ратарских култура закључујемо да општина Пландиште представља добру и значајну сировинску базу ратарских производа.

Сточарство у општини Пландиште слабије је заступљено. Све је углавном у индивидуалној режији и није организовано, осим живинарства које је у порасту.

Говедарство које је заступљено у индивидуалном сектору најбоље се огледа у производњи млека, чији откуп на територији општине Пландиште врше три млекаре („Имлек“, „Сомболед“ и „Дабомлек“). Број газдинстава која узгајају говеда се смањује, али се повећава број грла по газдинству (5-10 грла). Тов говеда је неорганизован и слабо заступљен. Разлог је неповезаност банкарског, кланичног и индивидуалног сектора.

Овчарство је заступљено у мањој мери као фармски облик (преко 50 грла). Претежно се ради о индивидуалном држању, и то од 2 до 10 грла. Тов јагњади није организована.

Свињарство је у паду, свиње се узгајају за сопствене потребе а фармски облик узгајања не постоји. Требало би започети активност на реализацији програма производње свињског меса и прерађевина од истог на бази омега 3 масних киселина. То је сигурно пут којим треба ићи са становишта могућности пласмана, конкурентности и заинтересованости тржишта, како домаћег, тако и страног. Реализацијом овог пројекта до краја омогућава се развој великог броја мини фарми са сигурном основом. Са овим програмом требало би се стручно упознати, препознати у њему интерес и видети шта локална самоуправа треба и може помоћи у његовој реализацији.

Пчеларство је у порасту, повећава се број пчелара, али и број кошница по једном пчелару. У 2012. години на територији општине Пландиште било је 2.069 кошница пчела.

Разлог слабе заступљености сточарства је изумирање села, одлив младих, недовољни подстицаји какао од државе тако и од локалне самоуправе.

Категорија	Година		Стопа промене (%)
	2001.	2011.	
Говеда	1.900	1.460	-23,15
Краве и стоне јунице	1.300	970	-25,38
Свиње	11.000	3.470	-68,45
Крмаче и супрасне назимице	900	550	-38,89
Овце	1.600	950	-40,63
Приплодне овце	1.200	700	-41,67
Живина	2.000.000	4.300.000	+115,00

Табела 12: Бројно стање стоке у општини Пландиште

Бројно стање свих категорија стоке изузев живине, у општини Пландиште значајно се смањило у 2011. години у односу на 2001. годину. Највећа стопа промене, тј. највећи пад

забележен је код категорије свиња и то за чак 69%. Код категорије живине забележен је пораст од чак 115%.

Живинарска производња је доминантна у општини Пландиште и учествује са чак 54% укупне живинарске производње Јужнобанатског округа.

Организована живинарска производња на територији општине Пландиште одвија се у две фирме и то у:

- Д.О.О. "ВИНДИЈА" Лајковац и
- АД "ХАЈДУЧИЦА" Хајдучица.

Капацитет у обе фирме заједно је 3.100.000 бројлера/годишње тј. 15.500 условних грла/годишње.

Д.О.О. "ВИНДИЈА" Лајковац, има фарме у Пландишту и Великој Греди и сопствену модерну кланицу. Бави се производњом и прерадом живинског меса. Производи 3.000 тона живинских производа и поседује ХАЦЦП стандард и сертификат за извоз у земље Европске уније.

Слика 9: Погон Виндије у Пландишту

Складиштени капацитети у виду силоса, силосних ћелија, подних складишта и хладњача на територији општине Пландиште приказани су у табели која следи.

Назив	Насеље	Врста производње/ складиште	Капацитет објекта	Напомена
Силос Пландиште	Пландиште	Силос за складиштење житарица	20.000 тона	Има сушару
Силос Велика Греда	Велика Греда	Силос за складиштење житарица	10.000 тона	У стечају Има сушару
Силос (Горан Агбаба)	Банатски Соколац	Силос за складиштење житарица	1.050 тона (3 x 350 тона)	
33 "Маргита" Пландиште	Пландиште	Силос за складиштење житарица	600 тона	
Подна складишта	Сва насељена места у Општини	Складиштење житарица	≈ 50.000 тона	Складишта су различитих капацитета
Хладњача "Гређанка"	Велика Греда	Замрзавање воћа, поврћа и меса	5.000 тона	У стечају (не ради)

Табела 13: Преглед складишних капацитета на територији општине Пландиште

Капацитети намењени задовољавању свакодневних потреба становништва су задовољавајући, док су за снабдевање трајним потрошним добрима становници Општине усмерени на веће трговинске центре (Вршац, Зрењанин, Панчево, Београд). Анализа постојећих трговинских капацитета указала је на недостатак савремених трговинских капацитета у свим насељима. Просторна дистрибуција капацитета малопродајне мреже доста је неповољна, јер је највећа концентрација у општинском центру (Пландишту), што отежава равномерно услуживање потрошача у осталим насељеним местима. Дистрибуирање малопродајних објеката се врши камионима и другим превозним средствима из магацинских капацитета у власништву трговинских ланаца који послују на територији општине Пландиште.

Целокупно становништво општине Пландиште снабдева се храном и основним животним намирницама преко постојећих продавница, којих има макар по једна у сваком насељеном месту на територији општине Пландиште.

У седишту општине, насељеном месту Пландиште има укупно 9 продавница за снабдевање потрошача храном и мешовитом робом, као и 2 месаре. Мања насељена меса као Банатски Соколац, Марковићево, Дужине и Купиник тренутно немају продавнице, док у осталих 8 насељених места има макар по 1 продавница.

2.5 Здравствена инфраструктура

2.5.1 Здравствена заштита

Дом здравља "1. Октобар" Пландиште обезбеђује здравствену заштиту становништву, са укупно 62 радника, од чега је 55 уговорених радника.

У Дому здравља "1. Октобар" Пландиште тренутно постоје следеће службе:

- Општа медицина,
- Хитна медицинска помоћ,
- Кућно лечење и поливалентна патронажа,
- Дечији и школски диспанзер,
- Диспанзер за здравствену заштиту жена,
- Лабораторија,
- Стоматолошка служба.

Ради боље бриге за здравље становништва на територији општине Пландиште Дом здравља "1. Октобар" Пландиште ангажује излазак специјалисте интерне медицине, неуропсихијатра и радиолога.

Подаци су преузети из Плана и програма Дома здравља "1. Октобар" Пландиште за 2025. годину.

У Дому здравља у Пландишту пружају се услуге опште праксе и специјалистичке услуге: општа медицина, хитна медицинска помоћ, кућно лечење и поливалентна патронажа, дечији и школски диспанзер, диспанзер за здравствену заштиту жена, лабораторија и стоматолошка служба. Објекат здравствене станице у Пландишту саграђен је 1980. године и у доста је добром стању. Амбуланте у Великој Греди, Хајдучици, Милетићеву и Старом Лецу су комплетно адаптиране и у потпуности задовољавају потребе здравствене службе. Амбуланте у Маргити, Великом Гају, Купинику и Барицама су делимично адаптиране, те је неопходно наставити са радовима на њима како би се у потпуности привеле намени.

Слика 5: Објекат Дома здравља у Пландишту

У табели испод наведени су сви објекти здравствене заштите на територији општине Пландиште, број запослених, службе које постоје у свакоме од њих, површина коју заузимају, опремљеност објеката, као и њихова старост и квалитет.

Насеље	Врста здравственог објекта	Службе које раде	Површина комплекса m^2 -амбуланта	Површина објекта у m^2	Старост, спратност и квалитет објекта	Комунална опремљеност
Маргита	Амбуланта	општа пракса	240	76	Изграђен 1960., приземни, делимично функционалан	Вода, грејање, струја, телефон
Барице	Амбуланта	општа пракса	186	56	Изграђен 1935., приземни, у добром стању	Вода, грејање, струја, телефон
Стари Лец	Амбуланта	општа пракса	у склопу Дома за душевно оболела лица	135	Изграђен 1983., приземни, у добром стању	Вода, струја канализација, грејање, телефон.
Хајдучица	Амбуланта	општа пракса, стоматолошка и апотека	288	115	Изграђен 1968., приземни, у добром стању	Вода, струја канализација, грејање, телефон
Велика Греда	Амбуланта	општа пракса и апотека	1680	135	Изграђен 1960., један спрат, у добром стању	Вода, струја грејање, телефон
Купиник	Амбуланта	општа пракса	налази се у склопу зграде школе	32	Изграђен 1932., приземан, у лошем стању	Вода, грејање, струја
Велики Гај	Амбуланта	општа пракса	налази се у склопу зграде МЗ	60	Изграђен 1932., приземан, у добром стању	Вода, струја, канализација, грејање, телефон
Милетићево	Амбуланта	општа пракса	Амбуланта се налази у склопу зграде МЗ	55	Изграђен 1968., приземни, у добром стању	Вода, струја канализација, грејање, телефон.
Пландиште	Здравствена станица	општа медицина, хитна медицинска помоћ, кућно лечење и поливалентна патронажа, дечији и школски диспанзер, диспанзер за здравствену заштиту жена, лабораторија и стоматолошка служба		2.150	Изграђена 1980., П + 1 + Пк функционалан	Вода, струја канализација, грејање, телефон.

Табела 14: Објекти здравствене заштите у општини Пландиште

2.5.2 Социјална заштита

Центар за социјални рад Пландиште смештен је у згради општине Пландиште, користе 6 канцеларија са укупно 5 стално запослених радника и 5 додатно ангажованих по потреби. Центар обавља послове породично – правне и материјалне заштите социјално угрожених категорија становништва. Материјалну заштиту ужива око 100 породица, односно око 400 корисника. Простор у коме је смештен центар, не задовољава основне услове за обављање делатности, те се намеће потреба обезбеђења адекватног простора.

Друга установа која обавља делатност из оквира социјалне заштите је Дом за душевно оболела лица "1. Октобар" Стари Лец, који пружа услуге корисницима са специјалним потребама. Дом за душевно оболела лица "1 Октобар" из Старог Леца је установа социјалне заштите, чија је основна делатност смештај и збрињавање одраслих душевно оболелих и лакше ментално недовољно развијених лица.

Капацитет установе је 550 корисника који су на смештај упућени из Центара за социјални рад из целе Републике Србије.

Корисници Дома су смештени у 6 стамбених јединица: Каштел, Школа, Амбуланта, Бела зграда, Нови павиљон и Жута зграда.

Исхрана корисника базирана је на 3 obroка и 2 ужине у току дана, храна је разноврсна и у складу је са нутритивним потребама корисника.

Здравствена заштита

Здравствену заштиту у Дому спроводе три лекара-један лекар специјалиста неуропсихијатрије и два лекара опште праксе, три више медицинске сестре, 25 медицинских сестара и стоматолог који ради као спољни сарадник. Рад службе је организован у пет павиљонских амбуланти у којима се обезбеђује комплетна примарна здравствена заштита, у смислу лечења акутних и хроничних телесних болести, спроводе превентивни поступци, вакцинације, редовне контроле здравственог стања, психијатријска заштита која подразумева редовне контроле, примарне терапијске протоколе и методе које је могуће спровести у условима дома.

Социјална заштита

Служба социјалног рада је организована и свој рад спроводи са 4 социјална радника и једним запосленим на месту социјалног радника, једним радним терапеутом, седам радних инструктора и 9 спремачица. Основна делатност ове службе је свакодневна бригаа о корисницима што се огледа кроз планирање и спровођење свакодневних активности у циљу њиховог што бољег социјалног функционисања. Рад социјалних радника базира се на индивидуалном и групном раду на одељењу као и учешће у свим активностима везаним за побољшање квалитета живљења и свеобухватна бригаа о корисницима.

Радно окупациона терапија

Радно окупациона терапија одвија се по групама које су формиране према склоностима и потребама корисника, а са циљем да се терапеутским активностима побољша њихово здравље и квалитет живота у дому. План радне терапије је реализован кроз индивидуални и групни рад корисника. Радно окупациона терапија одвија се у више радионица са

групама корисника распоређених према њиховим психо-физичким могућностима. Окупациона терапија се одвија у свим сегментима рада у дому (економија, одржавање круга дома, вешерај, одељења, куирски послови, рад у пластенику).

2.6 Финансије

1. Финансије - Буџет општине Пландиште за 2024. годину износи: 685.495.884,00 динара.

На подручју општине постоје следеће банке:

1. Ерсте банка, Војводе Путника 45, Пландиште, 013/286-1490
2. ОТП Банка, Војводе Путника 45, Пландиште, 013/861-460, 0800/232-322

2.7 Телекомуникациона и информациона инфраструктура

За квалитетно одвијање електронског комуникационог саобраћаја на подручју општине Пландиште, изграђени су квалитетни спојни путеви оптичким кабловским везама, уз све главне локалне и путне правце које је по потреби потребно ревитализовати у складу са новим технологијама развоја, како би се створили услови за примену и коришћење широко појасних сервиса и приступног мултиплексера дигиталних претплатничких линија (DSLAM) којим ће се омогућити брзи приступ интернету као и мултимедијални сервиси.

Телекомуникациона инфраструктура која обухвата изградњу или постављање, одржавање, коришћење и давање на коришћење јавних комуникационих мрежа и припадајућих средстава, као и пружање јавно доступних електронских комуникационих услуга, на територији општине Пландиште претежно спроводи "Телеком Србија" АД Београд. Може се рећи да је електронска комуникациона инфраструктура на подручју општине Пландиште, по квалитету и по капацитету на задовољавајућем нивоу.

Секундарна мрежа у већини насеља је урађена подземно. У свим насељима је извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. Спојни путеви су већим делом остварени путем оптичких каблова. У периоду од 2005. год. развој телекомуникационе мреже се заснивао на децентрализацији комутационих ТДМ система, тако да су око локалних централа изграђени удаљени претплатнички степени са својим припадајућим приступним мрежама. Реконструкција комплетне приступне мреже на описани начин није још завршена.

Међумесне ТТ мреже су изграђене као подземне углавном путем оптичких каблова и бакарних каблова типа HDSL, а месне мреже у свим насељима осим дела Пландишта су такође урађене подземно бакарним кабловима типа GM. У свим насељима су уграђене аутоматске телефонске централе типа DKTS.

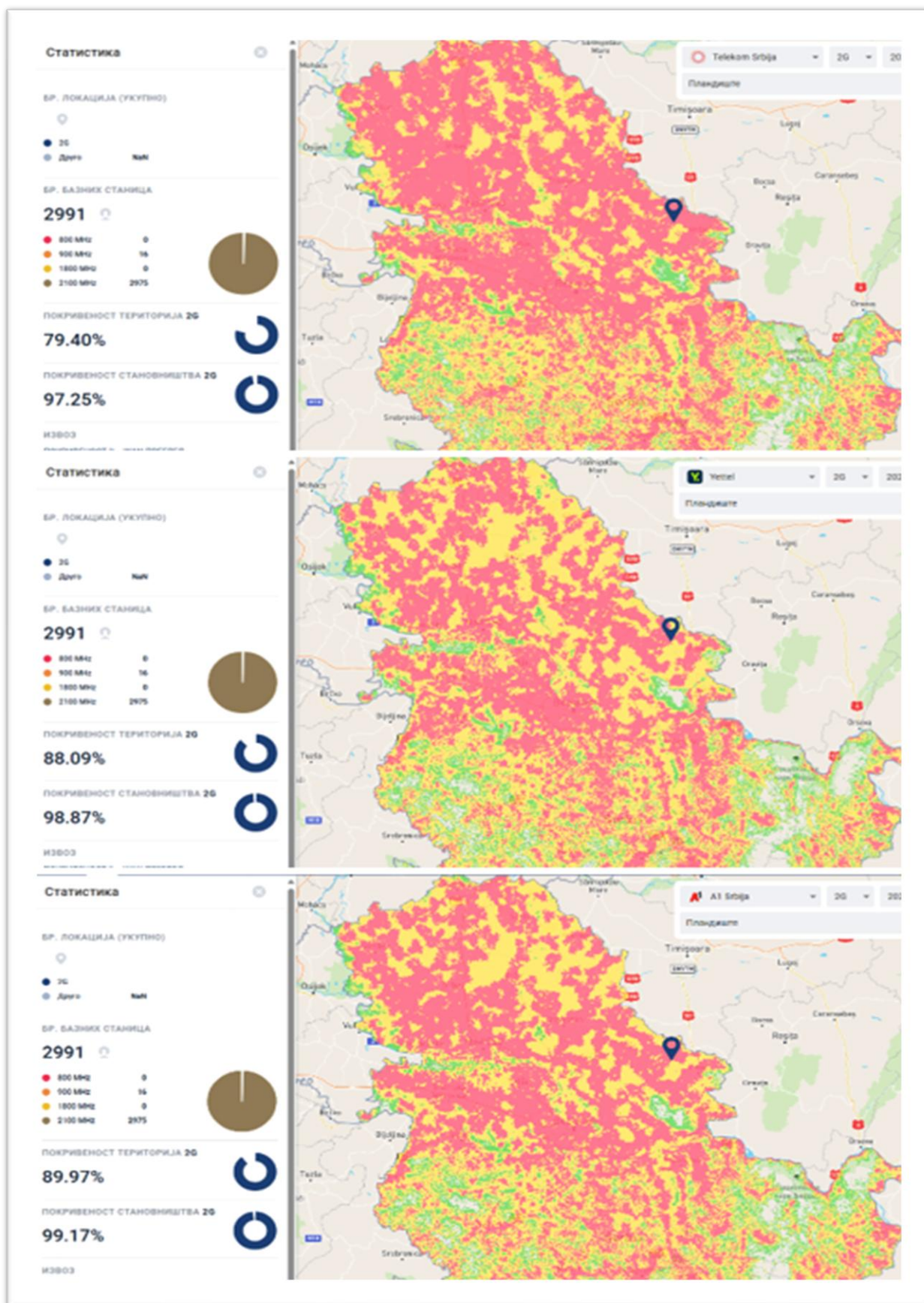
Изградњом антенских система и базних станица мобилних комуникација у К.О. Велики Гај, К.О. Маргита, К.О. Јерменовци, К.О. Банатаки Соколац, К.О. Милетићево, К.О. Велика Грета, К.О. Хајдучица, К.О. Дужине, К.О. Марковићево, К.О. Барице, К.О. Стари Лец, К.О. Барице, омогућиће се рад овог система на целом планском подручју. У свим насељима за квалитетан пријем и дистрибуцију радио и ТВ сигнала, треба изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС).

За потребе система GSM мреже мобилних телекомуникација на простору општине изграђено је једанаест базних радио станица 063 и 064 мобилне мреже, од чега две у Пландишту, три у Хајдучици, две у Великом Гају, и по једна у Великој Греди, Маргити Милетићеву и Старом Лецу. Покривеност територији општине сигналом мобилне телефоније није равномерна па се неминовно намеће потреба за изградњом базних радио станица и на другим локацијама.

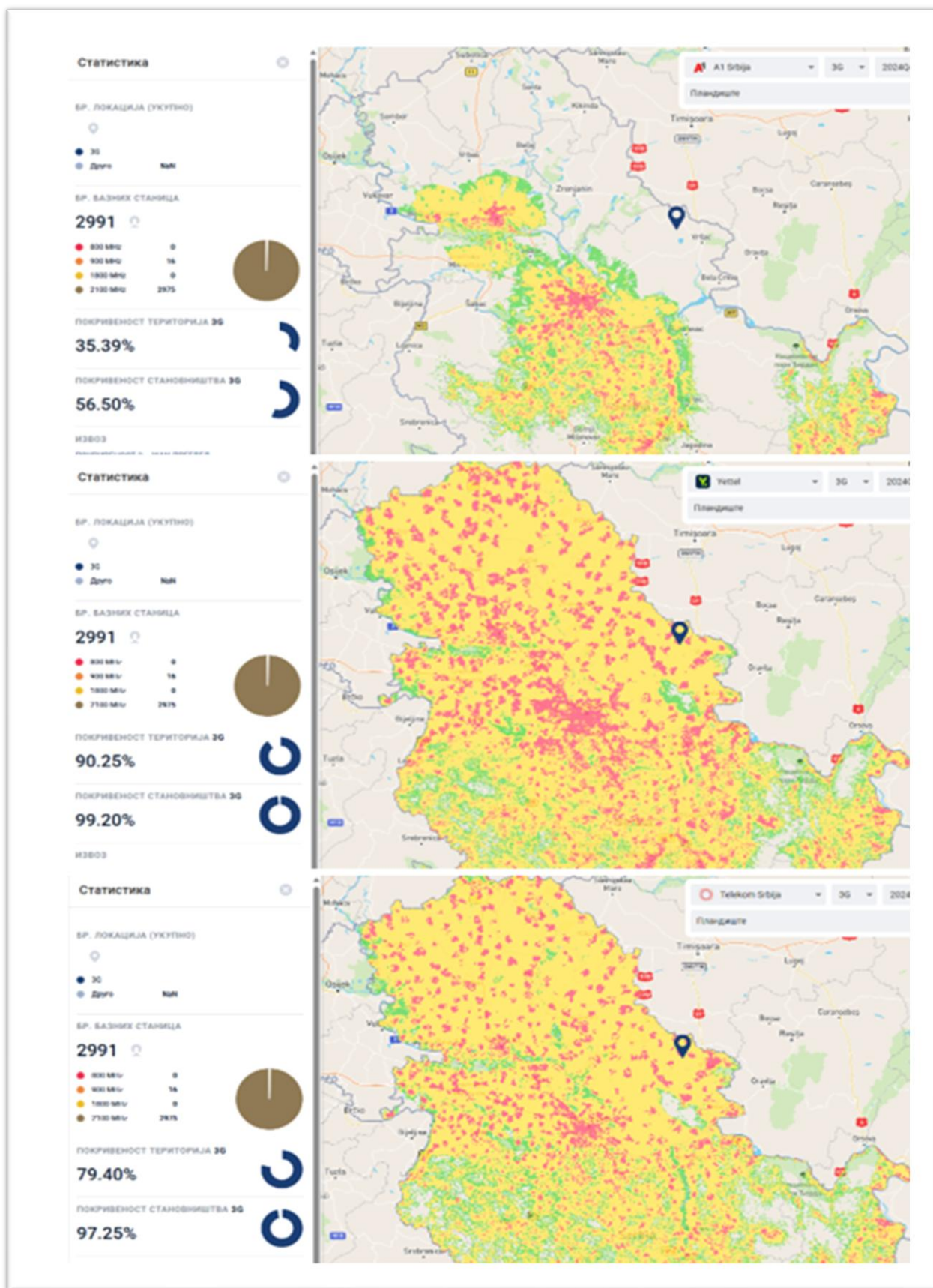
Услуге мобилне телефоније у Републици Србији, са великим бројем базних станица за GSM(2Г), UMTS(3Г) и LTE(4Г), пружају три оператора, са:

- Предузеће за телекомуникације Телеком Србија а.д. (МТС)
- Теленор д.о.о.(Yettel)
- ВИП мобиле д.о.о. (A1)

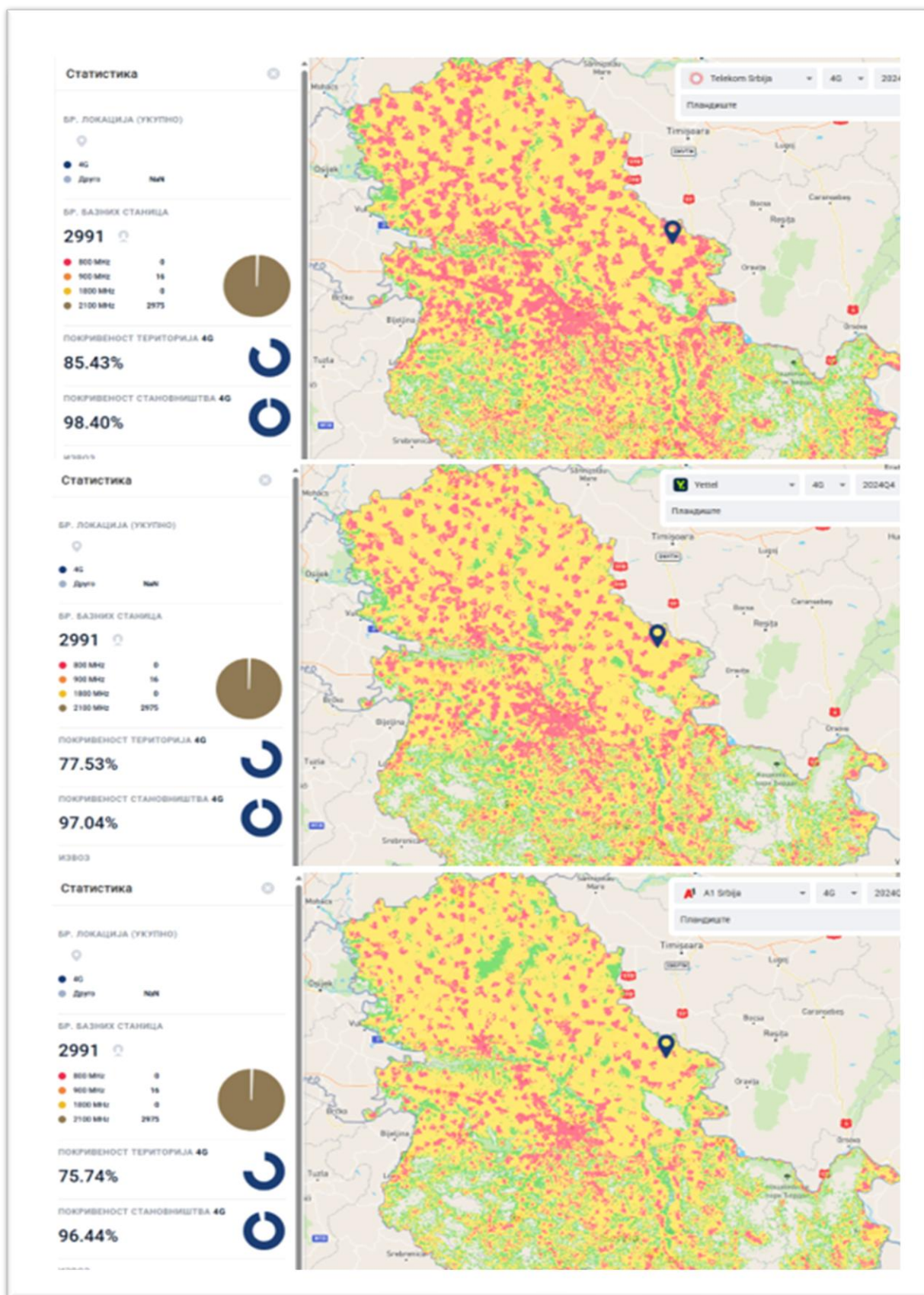
Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Слика 11: Мапе покривања територије GSM(2G) сигналом за Телеком, Теленор и ВИП

Слика 11:- Мапе покривања територије УМТС(3Г) сигналом за Телеком, Теленор и ВИП

Слика 12: Мапе покривања територије ЛТЕ(4Г) сигналом за Телеком, Теленор и ВИП

С обзиром на брз развој електронског комуникационог система као и услове које буде диктирала нова технологија развоја система мобилних комуникација, нове локације базних радио станица и радио релејних станица биће одређиване у складу са потребама имаоца и система веза, урбанистичком и техничком документацијом, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката на простору на којем се гради.

Општина Пландиште не поседује локалну радио станицу и телевизију.

Назив	Preduzeće za telekomunikacije Telekom Srbija akcionarsko društvo, Beograd	TELENOR D.O.O. BEOGRAD	VIP MOBILE DOO BEOGRAD (NOVI BEOGRAD)
Проценат покривености територије сигналом GSM мреже	91.32 %	86.81 %	88.62 %
Проценат покривености становништва сигналом GSM мреже	99.18 %	98.69 %	98.97 %
Проценат покривености територије сигналом UMTS мреже	77.16 %	88.35 %	75.50 %
Проценат покривености становништва сигналом UMTS мреже	96.73 %	98.93 %	96.68 %
Проценат покривености територије сигналом LTE мреже	84.06 %	74.07 %	72.95 %
Проценат покривености становништва сигналом LTE мреже	98.09 %	96.21 %	95.61 %

Слика 14: Упоредни приказ покривености територије и становништва по технологијама GSM/UMTS/LTE изражен у процентима (%).

2.8 Заштита животне средине

На територији општине Пландиште не постоје типична складишта експлозивног материјала (војног и цивилног) која би у радикалној мери могла угрозити становништво и материјална добра. Међутим опасности од могућих експлозија и штетних последица по становништво и материјална добра не треба занемаривати, јер на територији општине Пландиште, постоји неколико локација које се могу евидентирати као простори са могућим, тј. потенцијалним опасностима.

У седишту Општине, односно у насељеном месту Пландиште, тј. изван насеља налази се бензинска пумпа НИС ПЕТРОЛ-а, на адреси Хајдук Вељка бб, са 5 резервоара. Капацитет свих 5 резервоара је 190.000 литара (4 x 40.000 литара + 1 x 30.000 литара).

Осим бензинских пумпи на територији општине Пландиште послује јавно предузеће "ПОЛЕТ" Пландиште које врши дистрибуцију природног гаса и комуналних делатности (производња и дистрибуција воде, прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода), прикупљање и одвожење комуналног отпада на територији општине Пландиште.

2.8.1 Комунални отпад

Збрињавање отпада на подручју општине Пландиште карактерише уобичајена пракса која је присутна у другим малим општинама у Србији. Отпад се организовано сакупља

у Пландишту и месним заједницама Велика Греда, Милетићево, Дужине, Банатски Соколац, Маргита, Јерменовци, Барице и Хајдучица. Уклањање отпада севрши тако што се на 14 дана односи (отпад се сакупља у врећама), док су у месним заједницама Купиник и Велики Гај, постављени контејнери запремине 5,5 м³ и који сепразне по позиву. Једино у Марковићеву и Старом Лецу није успостављен систем организованог сакупљања отпада. У Пландишту се посебно сакупља ПЕТ амбалажа са 3 контејнера запремине 7 м³ који се празне периодично. Сакупљени ПЕТ се одвози наградску депонију на посебно издвојено место.

На самој депонији се издваја метални отпад и продаје као секундарна сировина. Смеће се из свих индивидуалних и колективних објеката становања у селима одвози по планираном распореду сваке друге недеље, док се из колективних објеката становања која смеће одлажу у контејнере запремине 1,1 м³ у Пландишту смеће одвози два пута недељно.

Од правних лица која одвожење смећа плаћају по м² пословног простора, којине одлажу смеће у контејнере у Пландишту, смеће се одвози сваке друге недеље. Од правних лица, заједница и установа које одвоз смећа плаћају по одвеженом контејнеру запремине 5,5 м³ смеће се одвози по позиву, када се напуни контејнер.

2.8.2 Индустијски отпад

Постоји врло мало података о индустријском отпаду. Евиденција индустријског отпада се не врши систематски и у складу са законском регулативом. Под индустријским отпадом се подразумевају све врсте отпадног материјала и нуспроизвода који настају током одређених технолошких процеса. Подаци о генераторима се добијају искључиво на самопријављивању, тј. на доброј вољи, мада закон прописује ту обавезу, а у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обелажавања опасног отпада ("Службени Гласник РС", број 95/2024). Један број генератора редовно доставља податке о количинама генерисаног отпада надлежној инспекцији, али укупан број генератора и количина отпада у Србији, нису познати.

Значајно је споменути и Д.О.О. "ВИНДИЈА" Лајковац, предузеће које на две фарме у Пландишту и Великој Греди врши тов бројлера и има сопствену модерну кланицу у Пландишту. Предузеће се бави производњом и прерадом живинског меса, тј. производи 3.000 тона живинских производа и поседује ХАЦЦП стандард и сертификат за извоз у земље Европске уније.

ДОО "ВИНДИЈА" Лајковац (радна јединица Пландиште);	ДОО "ЈАСМИЛ" Ариље (радна јединица Пландиште);
АД "ХАЈДУЧИЦА" Хајдучица;	ДОО "POLIMER COMMERCE" Пландиште;
ДОО "ПОЛЕТ ДУЖИНЕ" Пландиште;	ДОО "ПАЦКСОЛ" огранак Пландиште;
ДОО "ДОБОВОЉЦИ" Хајдучица;	ДОО "АРОМАПЛАСТ" Јерменовци;
ДОО "ЖИТОБАЛАТ" Купиник;	ДОО "RE 3 - PRODUCT" Пландиште;
ДОО "ЖИВИНОСТЕФ" Пландиште;	ДОО "ПОЛИПЛАН 1 TO 1" Пландиште;
ЗЗ "МАРГИТА" Пландиште;	ДОО "ЕКО ПАК" Велика Греда;
ДОО "ПРОАМ" Јерменовци;	ДОО "НИС ПЕТРОЛ" Пландиште.
ДОО "LION PACK GROUP" Велика Греда;	

Табела 15: Најзначајнији генератори индустријског отпада у општини Пландиште

2.8.3 Биохазардни отпад

Биохазардни отпад сврстан је у категорију опасног отпада, нарочито из медицинских и ветеринарских установа, сточарске производње и кланичне индустрије. Карактерише га присуство патогених микроорганизама који могу изазвати инфективна обољења. Због токсичности, канцерогености, тератогености и мутагености представља изузетан ризик по здравље људи, флору, фауну и животну средину.

Најчешћи генератори биохазардног отпада су:

- Здравствене установе;
- Кланице;
- Фарме;
- Ветеринарске установе;
- Апотеке итд.

Отпад из здравствених установа - медицински и фармацеутски отпад, спада међу најопасније врсте отпада.

Класификован је у осам главних категорија:

- Општи (комунални) отпад;
- Инфективни отпад;
- Патоанатомски отпад;
- Медицински инструменти;
- Фармацеутски отпад;
- Хемијски отпад;
- Радиоактивни отпад;
- Судови (боце) под притиском.

За потребе израде ове документације регистроване су главне здравствене установе у општини Пландиште:

- Дом здравља "1. Октобар" Пландиште;
- Дом за душевно оболела лица "1. Октобар" Стари Лец.

Укупна количина медицинског отпада за 2023.годину Дома здравља "1. Октобар" Пландиште износила је 911 kg. Овај отпад је генерисан у матичној згради и свим припадајућим амбулантама. На месту настанка, медицински отпад се сакупља у жуте кесе а оштри предмети у мале контејнере (кантице). Из амбуланте отпад се транспортује у посебним кутијама намењеним за то до привременог централног складишта амбуланте. Ту се налазе два велика контејнера од по 220 л где се сав отпад одлаже и сваких 7 - 10 дана долази посебно возило за ове намене. Дом здравља "1. Октобар" Пландиште има склопљен уговор о одвожењу и коначном третману медицинског отпадаса „Remondis Medison“ из Зрењанина, улица др Ђорђа Радића број 1 .

У 2025. године Финансијским планом планирано је 400.000,00 РСД на име одношења и третмана медицинског отпада.³

Дом за душевно оболела лица „1. Октобар“ Стари Лец има закључен уговор о одношењу медицинског отпада са „Remondis Medison“ из Зрењанина, улица др Ђорђа Радића број

³[Финансијски план ДЗ Пландиште за 2025.годину.](#)

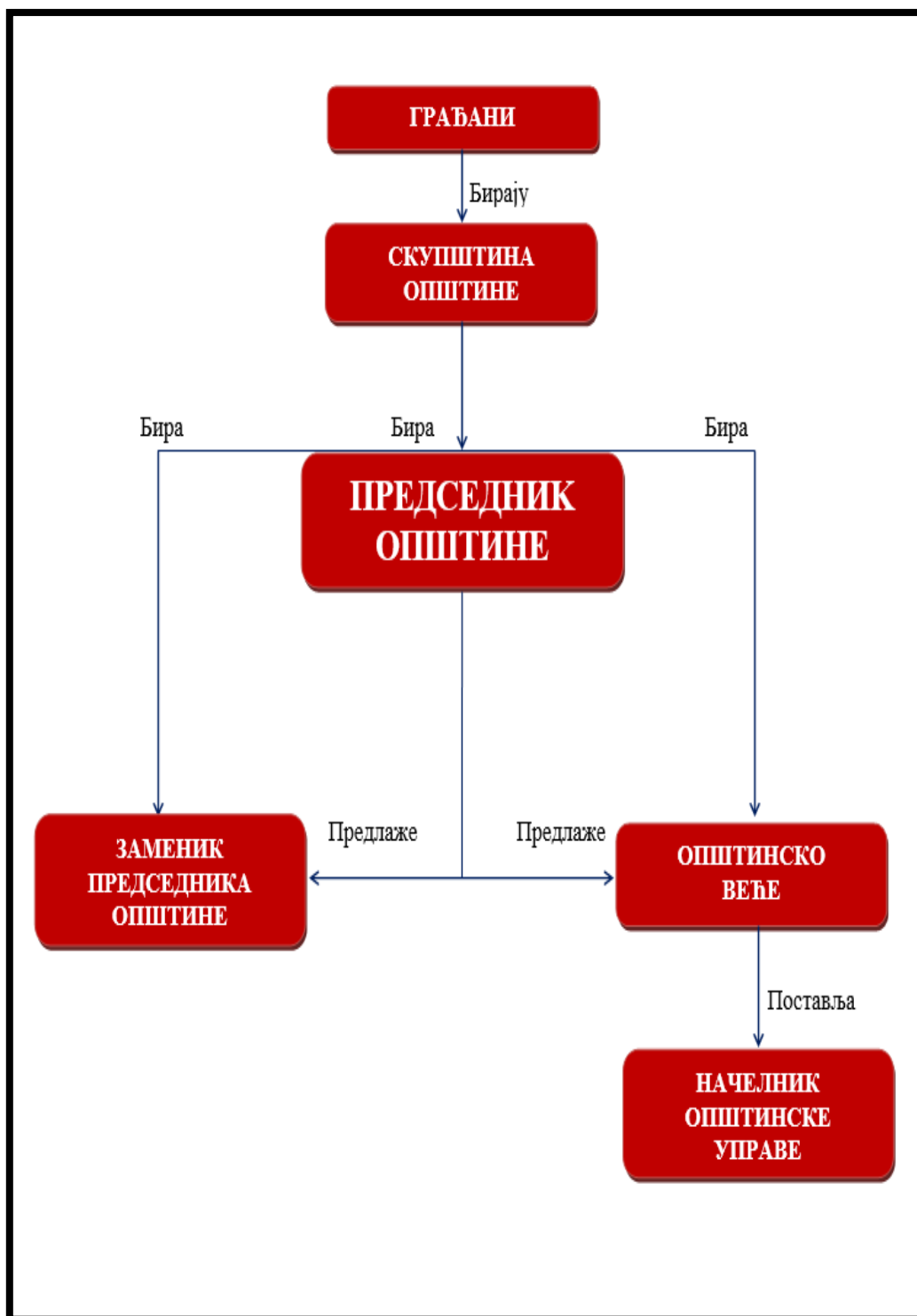
1, који редовно односи отпад из дома. Количина медицинског отпада у 2015. години износила је 398 кг.

2.9 Функционисање органа државне управе и хитних служби

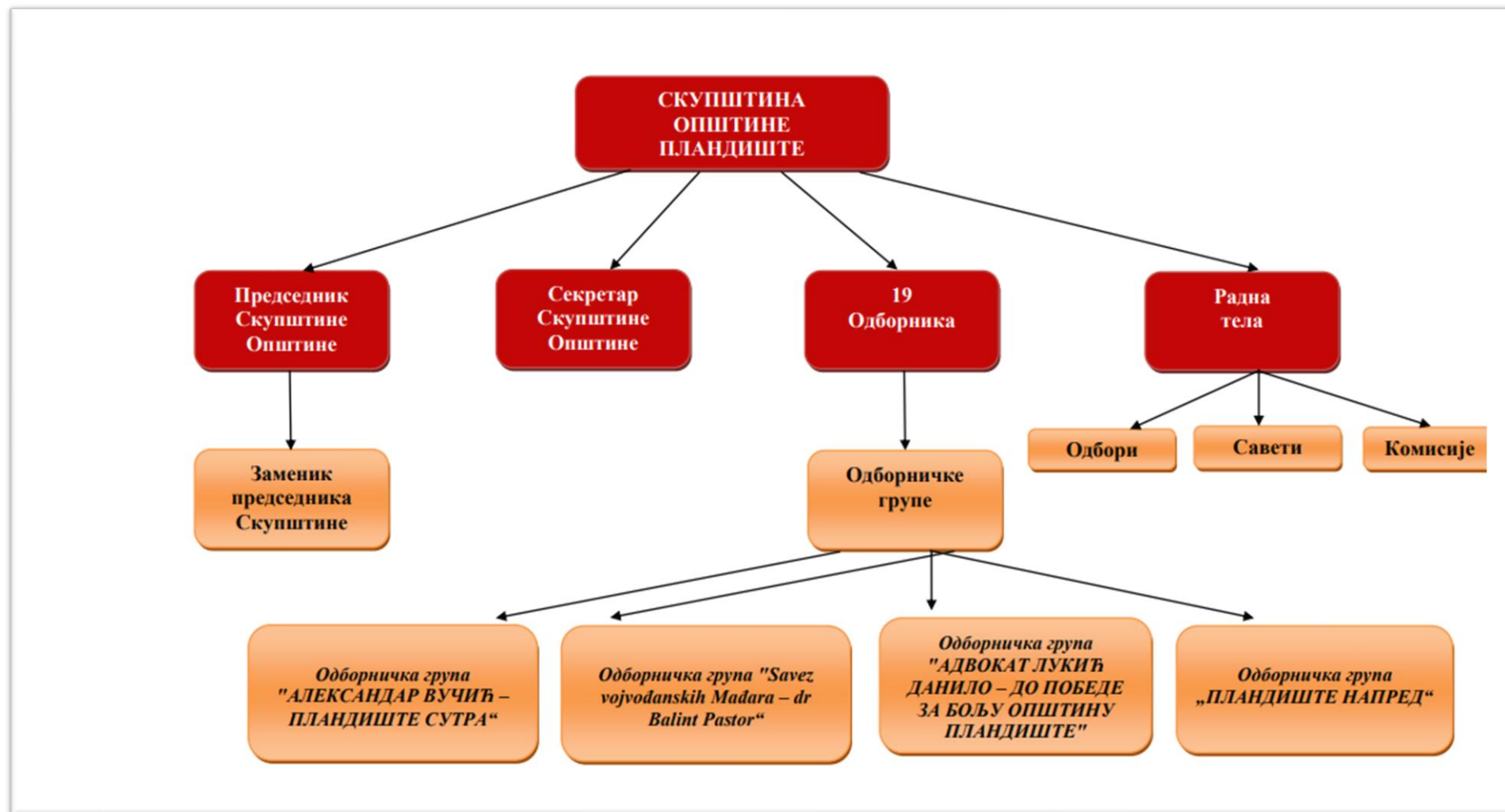
Према Статуту општине Пландиште („Службени лист општине Пландиште“, бр. 30/2018)⁴, органи општине Пландиште су: Скупштина општине (највиши орган), а извршни органи су: Општинско веће, Председник општине и Општинска управа.

⁴[Статут општине Пландиште \(„Службени лист општине Пландиште“, бр. 30/2018\)](#)

⁵[Информатор о раду органа Општине Пландиште – ажуриран јануар 2025. године](#)

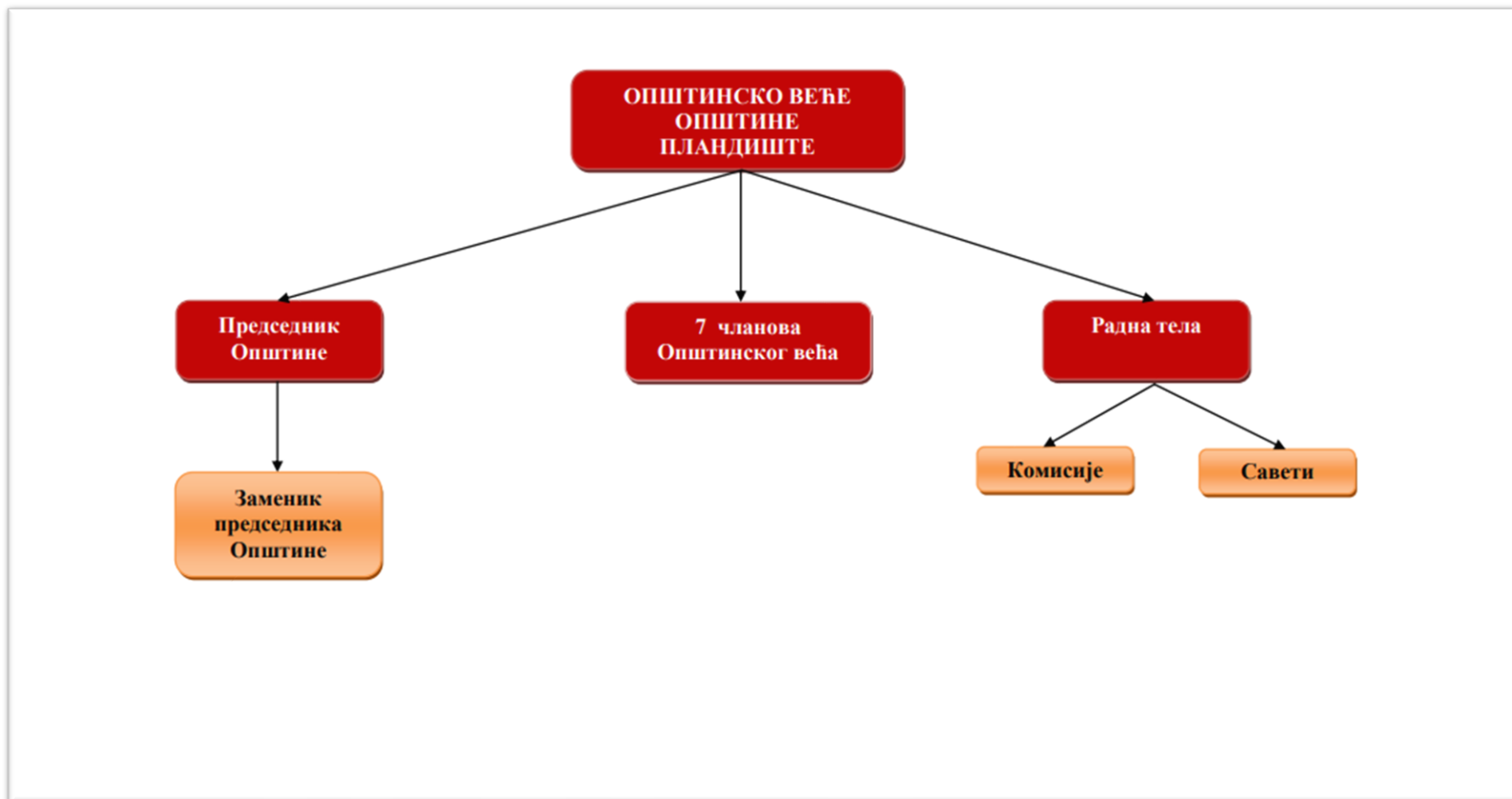
Графикон 1: Графички приказ организационе структуре општине Пландиште

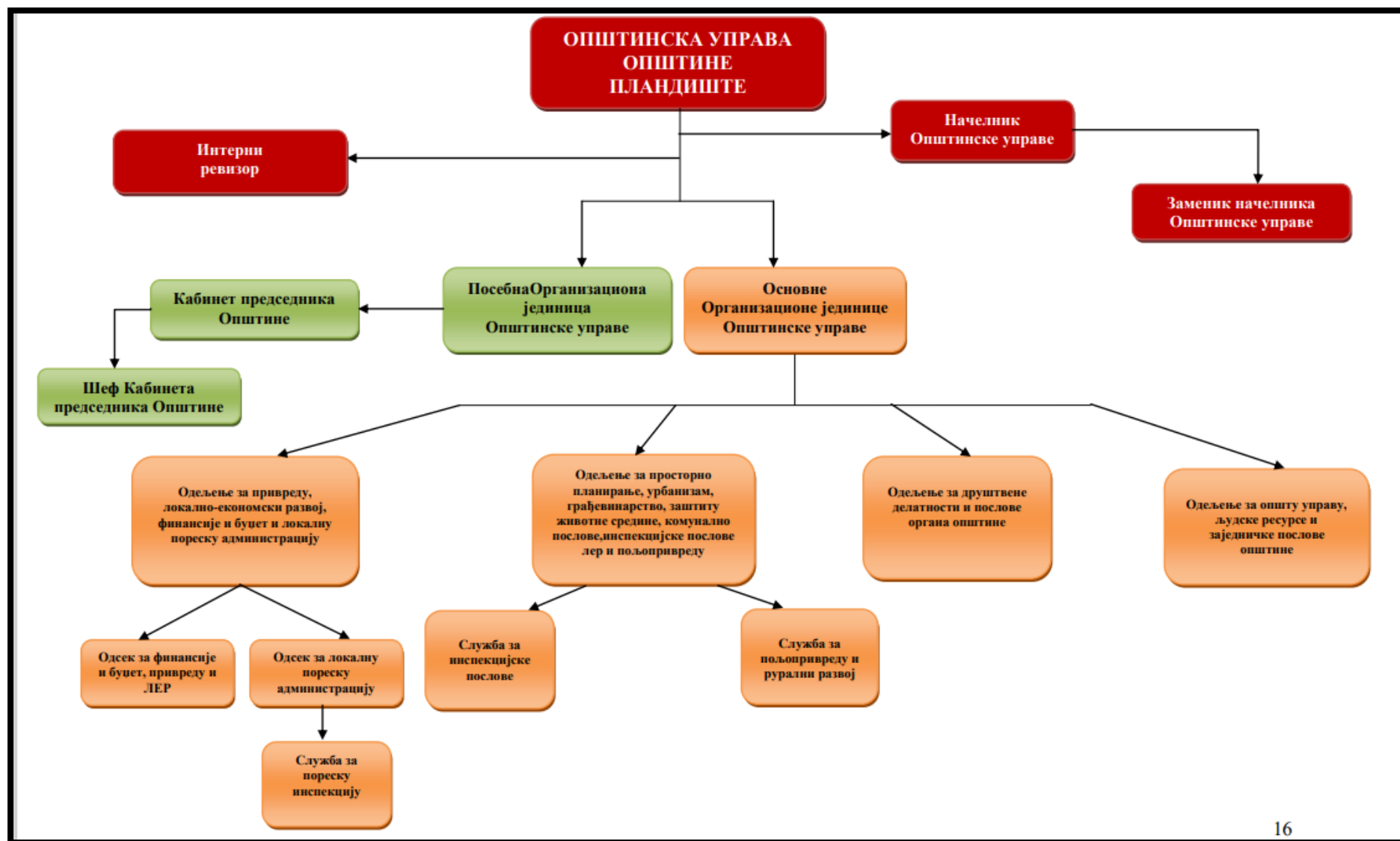
Графикон 2: Графички приказ организационе структуре - Скупштина општине

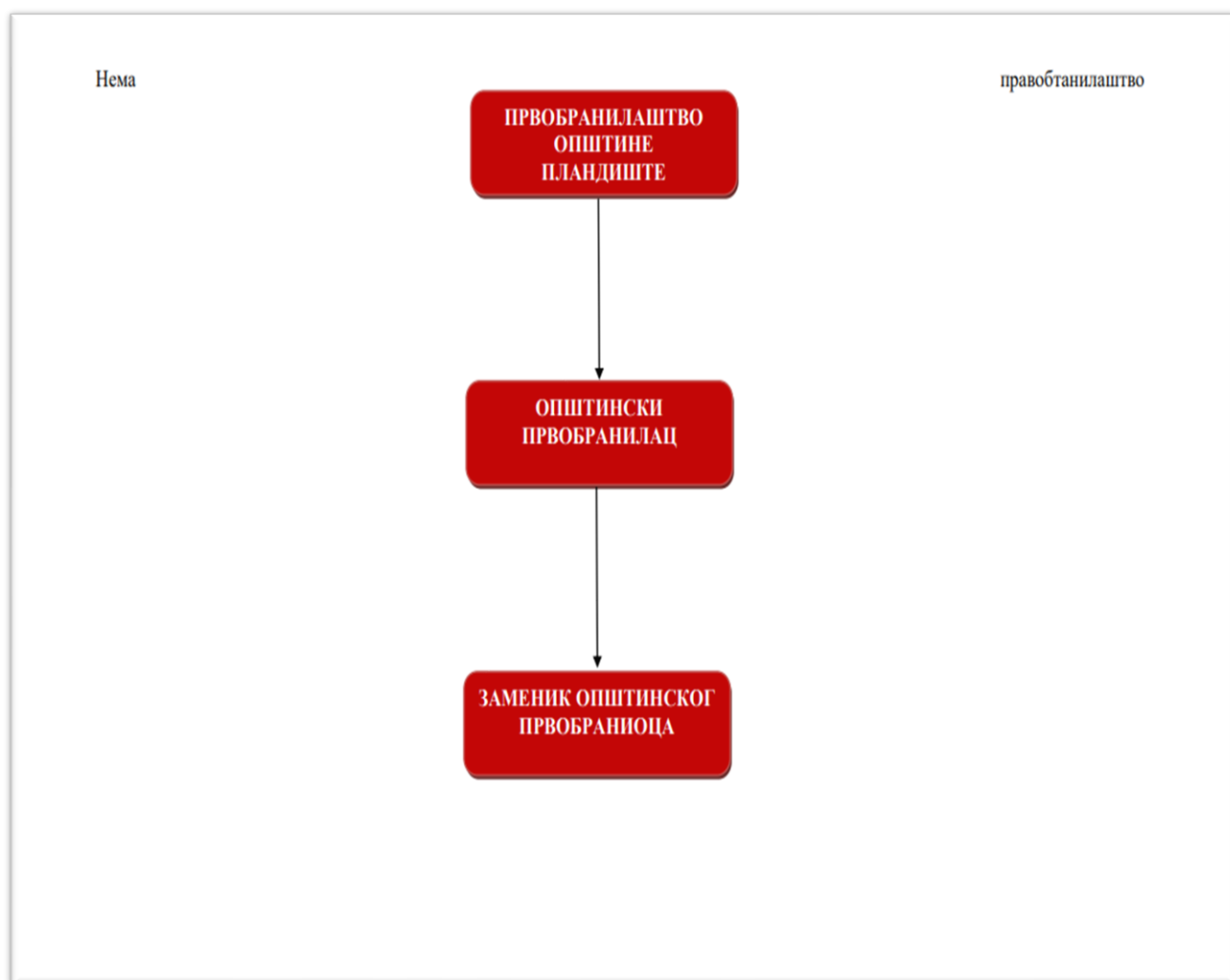
Графикон 3: Графички приказ организационе структуре - Председник општине

Графикон 4: Графички приказ организационе структуре - Општинско веће

Графикон 5: Графички приказ организационе структуре - Општинска управа

Графикон 6: Графички приказ организационе структуре – Општинско првобранилаштво

Укупан број систематизованих радних места у Општинској управи је **50** и то:

- **1** службеник на положају,
- **39** извршилачких радних места, од којих **1** радно место интерног ревизора као самосталне организационе јединице и **3** радна места у кабинету Председника општине као посебне организационе јединице,
- **10** радних места намештеника, од којих **2** радна места намештеника у Кабинету председника општине као посебне организационе јединице,
- **1** помоћник председника општине у Кабинету председника општине као посебне организационе јединице.

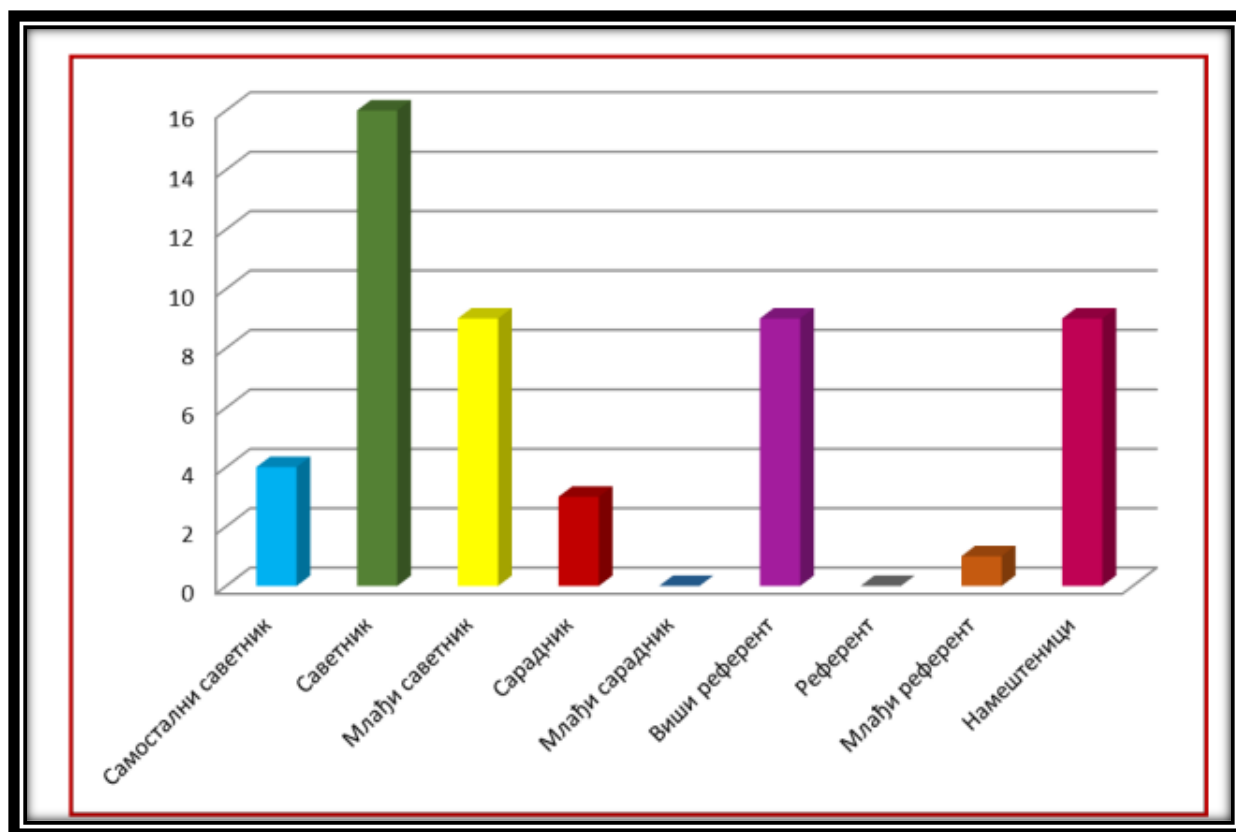
Службеник на положају – I група	1 радно место	1 службеник
Службеници - извршиоци	Број радних места	Број службеника
Самостални саветник	9	9
Саветник	17	18
Млађи саветник	2	2
Сарадник	1	1

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Млађи сарадник	2	2
Виши референт	4	4
Референт	0	0
Млађи референт	0	0
Укупно:	35 радних места	36 службеника
Намештеници	Број радних места	Број намештеника
Прва врста радних места	0	
Друга врста радних места	0	0
Трећа врста радних места	0	0
Четврта врста радних места	3	3
Пета врста радних места	5	5
Укупно:	8 радних места	8 намештеника

КАБИНЕТ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ		
Службеници - извршиоци	Број радних места	Број службеника
Самостални саветник	0	0
Саветник	1	1
Млађи саветник	1	1
Сарадник	0	0
Млађи сарадник	0	0
Виши референт	1	1
Референт	0	0
Млађи референт	0	0
Намештеник - четврта врста	2	3
Помоћници	1	
Укупно:	5 радних места	3 службеника
		2 намештеника
		1 помоћник

Табела 16: Преглед броја запослених по организационим јединицама Општинској управи општине Пландиште

Графикон 7 : структура државних службеника по звањима

Редни број	Организациона јединица	Број систематизованих радних места	Број запослених лица	На неодређено време	На одређено време
1.	Интерни ревизор	1	1	1	/
2.	Одељење за буџет и финансије и ЛПА	8	8	8	/
2.1	Одсек за локалну пореску администрацију	3	3	3	/
3.	Одељење за урбанизам, грађевинарство, заштиту животне средине, комуналне, инспекцијске послове, локално-економски развој и пољопривреду	11	8	8	/
3.1	Служба за инспекцијске послове	3	3	3	/
3.2	Служба за пољопривреду и рурални развој	2	2	2	/
4.	Одељење за друштвене делатности и за послове органа општине	7	8	7	1
5.	Одељење за општу управу, људске ресурсе и заједничке послове	15	11	11	/
5.1	Одсек за људске ресурсе и заједничке послове	8	8	8	/
6.	Кабинет председника општине	6	3	/	3
УКУПНО		49	39	36	3

Слика 15 : Преглед броја запослених по организационим јединицама Општинској управи општине Пландиште

Графикон 8: Штаб за ванредне ситуације

У општини Пландиште постоји Полицијска станица, Дом здравља „1. Октобар“ Пландиште (примарна здравствена заштита), Центар за социјални рад, Дом за душевно оболела лица „1. Октобар“ Стари Лец (установа социјалне заштите), Ватрогасно спасилачко одељење Пландиште.

Установа	Адреса	Одговорно лице (контакт)	Напомена/Опремљеност
Полицијска станица П л а н д и ш т е	Хајдук Вељка 15 А Пландиште	Слободан Ђоковић 013/861 - 036 064/89 - 28 - 533	– 27 запослених лица – 4 возила
Центар за социјални рад	Војводе Путника 38 Пландиште	Горан Донеvски 013/861-025 064/22 - 49 - 156	– 5 запослених лица
Дом здравља "1. Октобар" П л а н д и ш т е	Карађорђева 13 Пландиште	Др Небојша Дрљевић 013/861 - 230 062/80 - 46 - 500	– Дом здравља у Пландишту и 12 амбуланти у свим насељеним местима – 7 врста специјалистичких служби – 62 запослених лица од којих је 55 уговором везано – 8 санитетских возила
Дом за душевно оболела лица "1. Октобар" С т а р и Л е ц	Сутјеска 1 Стари Лец	Др Изабела Јовановић 013/874 - 006 062/80 - 87-060	– смештај, исхрана и одевање корисника, здравствена и социјална заштита, радно окупациона терапија – 3 врсте специјалистичке службе – 160 запослених лица – 8 санитетских возила – 537 болничких кревета
Ватрогасно – спасилачко одељење П л а н д и ш т е	Карађорђева 24 Пландиште	Дејан Велеvски 013/861 - 031 060/68 - 61 - 297	– 10 запослених лица – 3 теренска возила

2.10 Наука и образовање

2.10.1 Предшколске установе⁵

Мрежу Предшколских установа чине: Предшколска установа „Срећно детињство“ Пландиште, Пландиште, улица Карађорђева бб, са следећим објектима:

- објекат предшколске установе у седишту,
- простори у основним школама и издвојеним одељењима школа и
- простор у приватној својини.

Предшколску установу „Срећно детињство“ Пландиште чини још 8 издвојених одељења деце предшколског узраста смештених у просторијама ОШ „Доситеј Обрадовић“ у насељима Јерменовци, Маргита и Велики Гај, у простору у приватној својини у Барицама, у просторијама ОШ „Јован Стерија Поповић“ у насељима Велика Грета и Милетићево и у просторијама ОШ „Јован Јовановић Змај“ у насељима Хајдучица и Стари Лец.

Насељено место	Назив објекта/простора	Адреса	Капацитет (број деце)	Површина објекта	Површина дворишта
Пландиште	Срећно детињство	Карађорђева бб	152	1774	2572
Маргита	Издвојено одељење ОШ „Доситеј Обрадовић“	Лукреције Анкуцић 62	24	58	4000
Јерменовци	Издвојено одељење ОШ „Доситеј Обрадовић“	Маршала Тита 74	31	250	1200
Барице	Простор у приватном власништву	Маршала Тита 38	30	60	750
Велики Гај	Издвојено одељење ОШ „Доситеј Обрадовић“	Ђуре Јакшића бб	24	80	2000
Купиник	Издвојено одељење ОШ „Доситеј Обрадовић“	Вука Караџића бб	Нема ђака тренутно	60	750
Велика Грета	ОШ „Јован Стерија Поповић“	Маршала Тита 116	25	60	900
Милетићево	Издвојено одељење ОШ „Јован Стерија Поповић“	Трг Светозара Милетића бб	20	60	800
Хајдучица	ОШ „Јован Јовановић Змај“	Валентова 3	50	80	800
Стари Лец	Издвојено одељење ОШ „Јован Јовановић Змај“	Петефи Шандора 1	20	55	400

Табела 17: Преглед капацитета и површине објеката предшколске установе

2.10.2 Основно образовање⁶

Мрежу школа чине јавне основне школе које делатност основног образовања и васпитања обављају у седишту и ван седишта, организовањем издвојених одељења на територији општине Пландиште. Мрежу школа чине:

1. Основна школа „Доситеј Обрадовић“ Пландиште, Војводе Путника 60, са издвојеним одељењима у Маргити, Јерменовцима, Барицама, Великом Гају и Купинику.

⁵[Одлука о мрежи јавних предшколских установа на територији општине Пландиште, 15.03.2019.](#)

⁶[Одлука о мрежи јавних основних школа на територији општине Пландиште, 11.07.2019.](#)

2. Основна школа „Јован Стерија Поповић“ Велика Грета, Маршала Тита 116, са издвојеним одељењем у Милетићеву.
3. Основна школа „Јован Јовановић Змај“ Хајдучица, Валентова 3, са издвојеним одељењем у Старом Лецу.

ОШ „Доситеј Обрадовић“ из Пландишта налази се на регионалном путу Нови Сад-Зрењанин-Вршац. Ради се о школи која у свом саставу има и издвојена одељења, која су територијално удаљена од матичне школе од 6 до 11 км. Матична школа се налази у центру Пландишта, а подручне у селима Маргита, Барице, Јерменовци и Велики Гај.

Настава у матичној школи у **Пландишту** се изводи на српском језику и траје осам година. Издвојена одељења:

Маргита - осмогодишња школа, настава на српском језику.

Барице - осмогодишња школа, настава на румунском језику.

Јерменовци - осмогодишња школа, настава на мађарском језику и четворогодишња настава на српском језику.

Велики Гај - четворогодишња школа, настава на српском језику.

Садашња зграда матичне школе је изграђена 1976. године, а физкултурна сала 1978. године. Настава се изводи у кабинетима и специјализованим учионицама, школа има школску библиотеку, медијатеку, кухињу, трпезарију, канцеларију за директора, секретаријат и рачуноводство, стручног сарадника, помоћника директора, зборницу, радионицу за школског мајстора, физкултурну салу са справарницом, котларницу за грејање и мокри чвор. Школа се греје сопственим централним грејањем. Школа поседује велико школско двориште са изграђеним теренима за рукомет, кошарку и одбојку (асфалтирани и осветљени рефлекторима). Зграде подручних одељења су старијег датума и преуређене су за потребе школе које задовољавају осредње услове за реализацију програма школе.

**УКУПАН БРОЈ УЧЕНИКА
НА ПОЧЕТКУ 2024/2025. ГОДИНЕ**

	м	ж	Укупно
Укупан број ученика од 1. до 4. разреда	131	93	224
Укупан број ученика од 5. до 8. разреда	86	87	173
Укупан број ученика	397		

Ученици виших разреда путују у матичну школу у Пландишту из Великог Гаја, Купиника, Јерменоваца, Јаношика и Барица. У школској 2024/2025 години наставу похађа укупно 397 ученика. Настава се одвија на три матерња језика: српском, румунском и мађарском.

ОДЕЉЕЊЕ	РАЗРЕД															
	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4a	4b	5a	5b	6a	6b	7a	7b	8a	8b
Пландиште	20	22	17	17	17	16	16	15	18	16	17	16	18	18	14	16
Маргита	10		10	/	8	/	9	/	7	/	7	/	7	/	8	/
Јерменовци	5	9	/	5	3	2	/	2	/	/	/	/	5	/	1	/
Барице	5		4	/	3	/	4	/	1	/	/	/	1	/	3	/
Велики Гај	4		1	/	2	/	1	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Укупно	75		54		51		47		42		40		49		42	

Табела 18: Приказ броја ученика од првог до осмог разреда на почетку школске 2024/2025. Године

У наставку су приказане опште информације наставних јединица.

ПРЕГЛЕД БРОЈА УЧЕНИКА ПО РАЗРЕДИМА НА ПОЧЕТКУ 2024/2025. ГОДИНЕ				
МЕСТО	РАЗРЕД	БРОЈ УЧЕНИКА	ДЕЧАЦИ	ДЕВОЈЧИЦЕ
П Л А Н Д И Ш Т Е	1a	20	14	6
	1b	22	14	8
	2a	17	10	7
	2b	18	11	7
	3a	17	8	9
	3b	16	9	7
	4a	16	10	18
	4b	16	10	6
	5a	18	7	11
	5b	16	8	8
	6a	17	7	10
	6b	16	10	6
	7a	18	7	11
	7b	18	10	8
	8a	14	7	7
	8b	16	8	8
	БРОЈ УЧЕНИКА ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА		142	86
	БРОЈ УЧЕНИКА ОД 5. ДО 8. РАЗРЕДА		133	64
	УКУПНО УЧЕНИКА		275	125

Табела 19: Преглед броја ученика по разредима на почетку школске 2024/2025. године за Пландиште

МЕСТО (ТЕЛЕФОН)	ПЛАНДИШТЕ (013-861-062)
АДРЕСА	Војводе Путника 60
КОНТАКТ ОСОБА И БРОЈ ТЕЛЕФОНА	Сава Дивљаков, 060/8897500
БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	50
БРОЈ УЧЕНИКА	275
МАКС. БР. ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ ЗАТЕЋИ У ОБЈЕКТУ	320

МЕСТО	РАЗРЕД	БРОЈ УЧЕНИКА	ДЕЧАЦИ	ДЕВОЈЧИЦЕ
МАРГИТА	1	10	6	4
	2	10	6	4
	3	8	3	5
	4	9	2	7
	5	7	4	3
	6	7	6	1
	7	7	3	4
	8	8	5	3
БРОЈ УЧЕНИКА ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА		37	17	20
БРОЈ УЧЕНИКА ОД 5. ДО 8. РАЗРЕДА		29	17	12
УКУПНО УЧЕНИКА		66	34	32

Табела 20: Преглед броја ученика по разредима на почетку школске 2024/2025. Године за Маргиту

МЕСТО (ТЕЛЕФОН)	МАРГИТА (013/2863-201)
АДРЕСА	Лукреције Анкуцић 62
КОНТАКТ ОСОБА И БРОЈ ТЕЛЕФОНА	Јаворка Томаш, 060/8897515
БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	24
БРОЈ УЧЕНИКА	66
МАКС. БР. ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ ЗАТЕЋИ У ОБЈЕКТУ	50

МЕСТО	РАЗРЕД	БРОЈ УЧЕНИКА	ДЕЧАЦИ	ДЕВОЈЧИЦЕ
ЈЕРМЕНОВЦИ	1а	5	3	2
	1б	4	1	3
	2а	/	/	/
	2б	5	2	3
	3а	3	2	1
	3б	2	1	1
	4а	/	/	/
	4б	2	1	1
	5	/	/	/
	6	/	/	/
	7	5	3	2
	8	1	/	1
БРОЈ УЧЕНИКА ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА		21	10	11
БРОЈ УЧЕНИКА ОД 5. ДО 8. РАЗРЕДА		6	3	3
УКУПНО УЧЕНИКА		27	13	14

Табела 21: Преглед броја ученика по разредима на почетку школске 2024/2025. Године за Јерменовце

МЕСТО (ТЕЛЕФОН)	ЈЕРМЕНОВЦИ (013/866-284)
АДРЕСА	Маршала Тита 75
КОНТАКТ ОСОБА И БРОЈ ТЕЛЕФОНА	Валерија Барна 013/866-284
БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	10
БРОЈ УЧЕНИКА	27
МАКС. БР. ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ ЗАТЕЋИ У ОБЈЕКТУ	40

МЕСТО	РАЗРЕД	БРОЈ УЧЕНИКА	ДЕЧАЦИ	ДЕВОЈЧИЦЕ
БАРИЦЕ	1	5	4	1
	2	4	3	1
	3	3	2	1
	4	4	4	/
	5	1	1	/
	6	/	/	/
	7	1	1	/
	8	3	/	3
БРОЈ УЧЕНИКА ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА		16	13	3
БРОЈ УЧЕНИКА ОД 5. ДО 8. РАЗРЕДА		5	2	3
УКУПНО УЧЕНИКА		21	15	6

Табела 22: Преглед броја ученика по разредима на почетку школске 2024/2025. Године за Барице

МЕСТО (ТЕЛЕФОН)	БАРИЦЕ (013/867-147)
АДРЕСА	Маршала Тита 50
КОНТАКТ ОСОБА И БРОЈ ТЕЛЕФОНА	Добрила Мелих, 060/8897-511
БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	7
БРОЈ УЧЕНИКА	21
МАКС. БР. ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ ЗАТЕЋИ У ОБЈЕКТУ	17

МЕСТО	РАЗРЕД	БРОЈ УЧЕНИКА	ДЕЧАЦИ	ДЕВОЈЧИЦЕ
ВЕЛИКИ ГАЈ	1	4	2	2
	2	1	1	/
	3	2	1	1
	4	1	1	/
БРОЈ УЧЕНИКА У СВИМ РАЗРЕДИМА		8	5	3

Табела 23: Преглед броја ученика по разредима на почетку школске 2024/2025. Године за Велики Гај

МЕСТО (ТЕЛЕФОН)	ВЕЛИКИ ГАЈ (013/873-302)
АДРЕСА	Ђуре Јакшића 3
КОНТАКТ ОСОБА И БРОЈ ТЕЛЕФОНА	Тамара Бекић, 060/8897-513
БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	5
БРОЈ УЧЕНИКА	8
МАКС. БР. ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ ЗАТЕЋИ У ОБЈЕКТУ	14

МЕСТО	РАД У ЈЕДНОЈ СМЕНИ	РАД У ДВЕ СМЕНЕ
1. ПЛАНДИШТЕ	+	
2. МАРГИТА		+
3. ЈЕРМЕНОВЦИ	+	
4. БАРИЦЕ	+	
5. ВЕЛИКИ ГАЈ	+	

Табела 24. Организација рада по сменама

ОШ „Јован Стерија Поповић“ из Велике Греде налази се на регионалном путу Нови Сад-Зрењанин-Вршац. Школа функционише као самостална осмогодишња школа са једним подручним одељењем у Милетићеву које чини једно комбиновано одељење од првог до четвртог разреда. У матичној школи у Великој Греди борави и једна мешовита група деце предшколског узраста.

Унутрашњост школе у Великој Греди је у доста добром стању. Спортски терен за мале спортове у Милетићеву је изграђен и средствима Покрајинског секретаријата за спорт и омладину. Током 2007. године изграђен је спортски терен за мале спортове у Банатском Сокоцу.

Настава се изводи на српском језику и у једној смени. Превоз путника из Марковићева, Милетићева и Банатског Соколца врши " АЛЕНИК Вршац " из Вршца.

Подручје рада за која је школа верификована	Образовни програм	Број лиценце издате од стране Министарства	Школа је почела да изводи програме из овог подручја рада:	Тренутни Број одјељења	Тенденција даљег организовања (↓ или → или ↑)
Велика Грета	Основно образовање		1995	9	→
Милетићево	Основно образовање		1995	1	↓
Велика Грета	Предшколско		2006	1	→

Број ученика у претходне четири године

Школска година	Број уписаних ученика								Укупно ученика
	1. разред	2. разред	3. разред	4. разред	5. разред	6. разред	7. разред	8. разред	
2015/2016.	8	16	11	18	10	27	8	13	111
2016/2017.	14	7	18	11	17	12	26	8	113
2017/2018.	14	15	9	18	11	17	12	25	121
2018/2019.	9	15	16	8	17	10	16	11	102

Пројектовани број ученика у следећем четворогодишњем периоду

Школска година	Број уписаних ученика по разредима								Укупно ученика
	1.р.	2.р.	3.р.	4.р.	5.р.	6.р.	7.р.	8.р.	
2020/2021.	8	12	10	14	14	8	16	9	90
2021/2022.	11	8	12	10	14	14	8	16	92
2022/2023.		11	8	12	10	14	14	8	
2023/2024.			11	8	12	10	14	14	

У наставку су приказане опште информације наставних јединица.

Место	Велика Грета
Адреса	Маршала Тита 116
Контакт особа и број телефона	Анкица Гламочлија, 013/865 – 003
Број запослених	32
Број ученика предшколског узраста	0
Број ученика школског узраста	69
Макс. бр. људи који се могу затећи у објекту	134
Место	Милетићево
Адреса	Светозара Милетића 66
Контакт особа и број телефона	Анка Миљковић, 013/876-165

Број запослених	2
Број ученика школског узраста	8
Број ученика предшколског узраста	6
Макс. бр. људи који се могу затећи у објекту	8

Табела 25: Опште информације наставних јединица

Стручни профил	Број извршилаца		Степен стручне спреме							
			VIII	VII	V I	V	IV	III	II	I
Наставно особље	Наставници предметне наставе	14		13	1					
	Наставници разредне наставе	6		3	3					
	Васпитачи	1			1					
Руководеће особље (директор)	1			1						
Стручни сарадници	2+1			2	1					
Секретар	1			1						
Административно-финансијско особље	1						1			
Помоћно техничко особље	6							1	0,3 5	4,15

ОШ „Јован Јовановић Змај” из Хајдучице Основна школа „Јован Јовановић Змај” има седиште у Хајдучици, Валентова 3 и организована је у два пункта: осморазредна школа у Хајдучици која обухвата ученике од I до IV разреда из Хајдучице и ученике од V до VIII разреда из Хајдучице, Старог Леца и Дужина, други пункт је подручна школа у Старом Лецу која обухвата ученике од I до IV разреда из насељених места Стари Лец и Дужине. 7 У згради матичне школе у Хајдучици налази се 10 кабинета: кабинет првог и трећег, другог и четвртог разреда, кабинет за извођење наставе српског и страних језика, кабинет за математику и информатику, кабинет за историју и географију, кабинет за хемију, кабинет за биологију, кабинет за музичку и ликовну културу, кабинет за продужени боравак. Школа има фискултурну салу и пространо школско двориште са спортским теренима. У школи ради и школска библиотека са фондом од око 6000 наслова. Кабинети су опремљени потребним намештајем и наставним средствима, само што је потребно обновити знатан део наставних средстава услед дотрајалости и застарелости. Матична школска зграда поседује и део за предшколско васпитање и образовање: две радне собе, собу за васпитаче, трпезарију, кухињу и мокри чвор, које

користи ПУ „Срећно детињство“ из Пландишта. Од осталих просторија ту је зборница, канцеларија директора, канцеларија административно-правне службе и канцеларија стручних сарадника. Деца поседују свој мали простор у коме је смештена разгласна станица и коју они користе за пуштање музике, али и за дружење. Издвојено одељење у Старом Лецу поседује две учионице, зборницу и две просторије за забавишни део са малом чајном кухињом. Деца од првог разреда уче енглески језик као обавезни наставни предмет, а од петог разреда руски језик као други страни језик. Од осталих изборних предмета нудимо: грађанско васпитање, верску наставу Православни катехизис, и Слов. евангел. цркве., Језике са елементима националне културе: мађарски, словачки и македонски. Број запослених у школи је 35, од тога: наставно особље - 22, директор, три стручна сарадника, секретар школе, шеф рачуноводства и помоћно особље - 7. број

Пун назив школе	ОШ „Јован Јовановић Змај“, Хајдучица
Адреса	Валентова 3
Телефон	013/ 864 – 103 013/864 – 223
E-mail	oshajducica@mts.rs os.hajducica@mts.rs
Сајт школе	www.jjzma-j-ha.edu.rs
Дан школе	Последњи петак у мају месецу
Лого школе	
Површина	Матична школа: 1492 м² ИО Стари Лец: 236 м²
Број ученика	54
Наставни језик	Српски језик
Број смена	Преподневна смена први и други циклус; Поподневна смена ФООО

Слика 16: Подаци ОШ Јован Јовановић Змај

ШКОЛСКА ЗГРАДА У ХАЈДУЧИЦИ (1.492 м ²)	
9 учионица	504 м ²
кабинет за информатику	21 м ²
кабинет за технику и технологију	42 м ²
кабинет за хемију	24 м ²
зборница	24 м ²
зборница ФООО	18 м ²
3 канцеларије	69,5 м ²
школска библиотека	18 м ²
архива	21 м ²
фискултурна сала	240 м ²
изолација	7,2 м ²
кухиња	23,75 м ²
остава	7 м ²
купатило	4 м ²
тоалет за наставнике	2 м ²
тоалет за ученике-мушки	10 м ²
тоалет за ученике-женски	9 м ²
мушка свлачионица	9 м ²
женска свлачионица	13,5 м ²
простор за разглас	10 м ²
ходници	145,4 м ²
хол	96 м ²
портирница	4 м ²
2 шупе	51 м ²
тоалет	2,25 м ²
2 радионице	59,5 м ²
остава	15 м ²
простор за домара	6 м ²
степениште	35,9 м ²
Школски терени асфалтирани	1.825 м ²
Бетонске стазе и писта	1.100 м ²
Зелена површина и травнати терени	10.981,85 м ²

ШКОЛСКА ЗГРАДА У СТАРОМ ЛЕЦУ (236 м ²)	
2 учионице	52 м ²
фискултурна сала	65 м ²
зборница	22,75 м ²
остава	13,50 м ²
библиотека	12 м ²
чајна кухиња	6 м ²
ходник	24 м ²
тоалети	10,50 м ²
бина	30,25 м ²

2.10.3 Библиотека⁷

Народна библиотека Пландиште је основана Одлуком СО Пландиште о оснивању Народне библиотеке Пландиште од 17.09.1996. године, а почела је са радом годину дана касније, 04.06.1997. године.

Библиотека обавља следеће функције:

- Прикупљање књига,

⁷[Решење о давању сагласности на извештај о раду и финансијски извештај народне библиотеке Пландиште за 2018. годину](#)

- Обрада библиотечке грађе,
- Пружање библиотечких услуга,
- Културно-просветна делатност и рад дечије радионице,
- Заштита библиотечке грађе,
- Пропагандно-информациона делатност,
- Сарадња са друштвеним институцијама и организацијама,
- Рад огранка у Великој Греди

Основне информације:

Адреса - Војводе Путника бр. 58.

Број телефона - 013/862-234.

Директор - Биљана Јуначков.

Слика 17: Народна библиотека Пландиште

III ПОСЕБНИ ДЕО

3. ИДЕНТИФИКАЦИЈА ОПАСНОСТИ ОД КАТАСТРОФА

Процена ризика је утврђивање природе и степена ризика потенцијалне опасности, стања угрожености и последица које могу потенцијално угрозити животе и здравље људи, материјална добра и животну средину. То је процес који обухвата утврђивање (идентификацију), анализу и евалуацију ризика. Процена треба да садржи описе свих сценарија који су базирани на основу референтних догађаја за све опасности које је Стручни тим за изразу процене угрожености идентификовао, затим контекст у којем су разматрани сценарији, резултате прорачуна ризика и нивоа ризика (матрице ризика), као и картографски приказ свих ризика.

На основу добијених и доступних података, Стручни тим за израду процене угрожености је извршио идентификацију опасности карактеристичних за територију Општине. Проценом се дефинишу вредности утицаја наведених опасности посебно на сваку од следећих штићених вредности:

- Живот и здравље људи;
- Економија/екологија;
- Друштвена стабилност.

<i>Врста опасности</i>	<i>Погађа општину Пландиште (да/не)</i>
<i>Земљотреси</i>	не
<i>Одрони, клизишта и ерозије</i>	не
<i>Поплаве</i>	да
<i>Екстремне временске појаве</i>	да
<i>Недостатак воде за пиће</i>	не
<i>Епидемије и пандемије</i>	не
<i>Биљне болести</i>	не
<i>Болести животиња</i>	не
<i>Пожари и експлозије, пожари на отвореном</i>	да
<i>Техничко-технолошке несреће</i>	не

Табела 26: Дефинисане опасности за територију општине Пландиште

3.1 Пожари и експлозије, пожари на отвореном

3.1.1 Идентификација опасности

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања, којим су угрожени живот и здравље људи, материјална и културна добра и животна средина. Експлозије представљају процес наглог сагоревања, који настаје као последица употребе запаљивих течности, гасова и осталих горивих материја које са ваздухом могу створити експлозивну смешу, праћену ударним таласом притиска продуката сагоревања и порастом температуре, као и наглог разарања плашта посуда услед непланираног или неконтролисаног ширења флуида и разлетање делова уређаја, технолошке опреме или објеката, којим се угрожавају живот и здравље људи и материјална добра.

Објекти I и II категорије угрожености од пожара

На територији општине Пландиште идентификована су следећа привредна друштва која спадају у **1. и 2. категорију** угрожености од пожара:

1.	ДОО "Пантовић" Ужице - огранак у Пландишту Војводе Путника бб, Пландиште I	14.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Јерменовци, Јерменовци II
2.	НИС "Нафтагас" Нови Сад, погон "Јужни Банат" Јаношик, Сабирна станица Велика Грета, Велика Грета I	15.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Барице, Барице I I
3.	ДОО "Полет Дужине", РЈ "Млин и пекара" Пландиште, Војводе Путника бб, Пландиште II	16.	ДП "Напредак" Велика Грета, Маршала Тита бб, Велика Грета I
4.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Стари Лец, Стари Лец II	17.	Бензинска пумпа "Гаспром" Пландиште I
5.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Милетићево, Милетићево	18.	МУП Републике Србије, ПИ Пландиште II
6.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Велики Гај, Велики Гај II	19.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Хајдучица, Хајдучица I
7.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Дужине, Дужине II	20.	ЈП "Полет" Пландиште I
8.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Банатски Соколац, Банатски Соколац II	21.	ДОО "Полет" Пландиште, Силос I
9.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Купиник, Купиник II	22.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Пландиште, Пландиште I
10.	ЈП "Полет" Пландиште, Обилићева 15, Пландиште I	23.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Велика Грета, Велика Грета I
11.	ДОО "Полет Дужине", РЈ "1. Октобар" Пландиште, Војводе Путника бб, Пландиште I	24.	Дом за душевно оболела лица "1. Октобар" Стари Лец II
12.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Маргита, Маргита II	25.	ДОО "Виндија" Лајковац - огранак Пландиште II
13.	ЈП "Полет" Пландиште, гасна мрежа Марковићево, Марковићево II	26.	ДОО "Јасмил" - огранак Пландиште I

Списак субјеката у којима постоји опасност од пожара и експлозија

На територији општине изграђена је дистрибутивна гасна мрежа и пратећи гасоводни објекти (МРС и ПП шахте). Дистрибуцију гаса на територији општине Пландиште врши ЈП „Полет“ из Пландишта.

Гасификација је извршена у свим насељеним местима општине Пландиште осим насеља Лаудоновац.

У појединим деловима трасе гасовод пролази поред стамбених објеката у насељеним местима и постоји потенцијална опасност од акцидента којем је изложено како људство тако и објекти на тим деловима трасе. Свака дистрибутивна мрежа на улазу има регулациону станицу на којој се регулише радни притисак у мрежи. Пројектовани притисак је до 4 бар, радни је 0,6-1 бар који је довољан с обзиром на потрошњу, а одржава се на најнижој потребној вредности ради што мањих губитака због постојања могућности евентуалних хаварија на мрежи услед дејства спољних утицаја, приликом

раскопавања за постављање инфраструктуре, дејства корозије на местима оштећења челичних цеви.

Ред. бр.	Насеље	Дужина (км)	Капацитет (м³/ч)	Година изградње	Година пуштања у рад
1.	Пландиште	61	3.500	1952	1954
2.	Велика Греда	26,4	1.750	1952	1954
3.	Хајдучица	22,3	773	1988	1988
4.	Стари Лец	7,5	300	1989	1989
5.	Дужине	6,7	250	1990	1991
6.	Марковићево	5,6	250	1990	1991
7.	Милетићево	13,1	500	1990	1991
8.	Банатски Соколац	8,7	250	1990	1991
9.	Барице	10,3	400	1991	1991
10.	Јерменовци	11,2	700	1990	1990
11.	Маргита	12,4	700	1990	1990
12.	Купиник	9,8	500	1990	1991
13.	Велики Гај	13,9	500	1991	1991
	Укупно:	208,9	10.373		

Табела 27: Дистрибутивна мрежа гаса на територији општине Пландиште

Укупан капацитет дистрибутивне мреже је 10.373 м³/ч.

Управна зграда ЈП „Полет“ налази се у Пландишту у оквиру пословног комплекса такође у власништву ЈП „Полет“. За поменути објекат није вршена категоризација угрожености од пожара. С обзиром да се на предметној локацији од запаљивих материја могу наћи: папир, дрво, пропан-бутан гас, ацетилен, нитро боје, разређивачи у објекту су могући пожари А, Б, Ц класе. Количина запаљивих материја нису велике, те се сматра да је ризик од пожара мали.

Поред управне зграде у власништву ЈП „Полет“ се налази и комунална депонија. Сама депонија лоцирана је североисточно од насеља Пландиште и представља потенцијални ризик од избијања пожара. На комуналној депонији се одлаже чврсти отпад пореклом из домаћинства који се скупља на територији општине Пландиште. Поред запаљивих чврстих материја које се одлажу на саму депонију генерише се и запаљив гас-метан као продукт разлагања органске материје.

Шумски комплекси (врсте шума, уређеност, проходност, начин експлоатације, величина животињског фонда и др.)

Под шумским земљиштем, у складу са Законом о шумама, подразумева се земљиште на коме се гаји шума, или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним, односно урбанистичким планом намењено за шумску производњу. Дрвореди, шумски расадници и паркови у насељеним местима, као и групе шумског дрвећа које чини целину на површини до пет ари, не сматрају се шумама.

Шумско газдинство „Банат“ Панчево, као део Јавног предузећа за газдовање шумама "Војводинашуме" Петроварадин, газдује шумама и шумским површинама у државној својини на целој територији Баната, укупне површине 49.049 ха а врши стручно-техничке послове у шумама сопственика (приватне шуме) на површини 1.961 ха. Банатско шумско подручје се распростире на територији 14 политичких општина.

Обрасла површина износи 31.200 ха на којој је евидентирана маса од готово 3.500.000 м³, са текућим прирастом од 173.000 м³.

Државне шуме и шумска земљишта обухваћена газдинским јединицама: Горње Потисје, Доње Потисје, Мужљански рит, Горње Потамишје, Доње Потамишје, Доње Подунавље, СПР Делиблатски песак, Вршачки брег, Карловачке шуме, Мајур, Думача и Мали рит.

Приватне шуме се простиру на територијама општина и градова: Нови Кнежевац, Чока, Кикинда, Нови Бечеј, Нова Црња, Житиште, Зрењанин, Сечањ, Пландиште, Алибунар, Ковачица, Опово, Панчево, Ковин, Бела Црква и Вршац.

Подручје је подељено на 12 газдинских јединица, којима се газдује путем 6 шумских управа, Радних јединица и служби газдинства и дирекције ЈП. Подручје је изузетно комплексно, по свим видовима, од еколошких карактеристика све до начина газдовања, те се на основу тога уочавају три комплекса унутар подручја, и то: меколишћарско подручје у полојима река, Вршачки брег и Делиблатска пешчара.

Шумесе простиру на свега 0,6% територије општине Пландиште⁸ и представљају недовољно заступљен ресурс. Обзиром на значај које шуме имају, императив је пошумљавање и значајно повећање шумског фонда у наредном периоду.

У планском периоду ће доћи до повећања шумског земљишта за 470,33 ха на планираних 672,95 ха на рачун смањења пољопривредног земљишта.⁹

Шумски пожари представљају стихијско и неконтролисано ширење ватре у природној околини. Величина опожарене површине и јачина пожара зависи од типа вегетације који је угрожен ватром. Димензије ових природних катастрофа често знају бити толиких размера да су видљиве из свемира. Карактеристика шумских пожара је веома брзо ширење и нагле промене правца под утицајем временских прилика. Према узроцима настанка деле се на пожаре антропогеног и природног порекла. Готово 90% свих пожара у природи је настало као последица људске активности, док је главни природни узрочник муња. Иако пожари овог типа углавном имају веома негативне последице по живи свет, важна је њихова еколошка улога у природном обнављању шумских и других вегетационих подручја. Поред шумских пожара најопаснији су и пољски пожари који настају као последица паљења корова, стрњишта и другог биљног отпада на отовреном простору.

Стратегија борбе против шумских пожара подразумева њихову превенцију, рано откривање и сузбијање те развијање средстава за ефикасну борбу против ове врсте природне катастрофе.

Производња и складиштење експлозивних материја и материја које могу да формирају експлозивну атмосферу

Под опасним материјама подразумевају се материје које имају врло токсична, оксидирајућа, експлозивна, екотоксична, запаљива, самозапаљива и друга својства опасна по живот издравље људи и животну средину.

⁸[План управљања отпадом Општине Пландиште за период 2010-2020. година](#)

⁹[Просторни план општине Пландиште](#)

Већа концентрација опасних материја може се наћи на бензинским пумпама на којима сеостварује промет и складиштење нафте и нафтних деривата, те постоји опасност неконтролисаног истицања енергената (бензина, нафте и плина) као последица акцидента. За пумпе – продајна места течног нафтног гаса, карактеристична је опасност могућег цурења ТНГ који може да изазове паљење у случају контакта с извором паљења. ТНГ који цуриприликом паљења шири се и прелази нагло из течног у гасовито стање, изазивајући експлозију.

У седишту Општине, односно у насељеном месту Пландиште, тј. изван насеља налази се бензинска пумпа НИС ПЕТРОЛ-а, на адреси Хајдук Вељка бб, са 5 резервоара. Капацитет свих 5 резервоара је 190.000 литара (4 x 40.000 литара + 1 x 30.000 литара). Осим поменуте бензинске пумпе на територији Општине постоји још неколико локација бензинских пумпи знатно мањих капацитета, које су у власништву правних лица која се баве пољопривредном производњом. Те пумпе налазе се ван насељених места.

Нафта се експлоатише на нафтном пољу Велика Греда и нафтном пољу Јерменовци.

Експлоатационо поље Јерменовци¹⁰

Експлоатационо поље Јерменовци је лоцирано у Јужнобанатском округу, у грађевинском и ванграђевинском реону насеља Пландиште и Алибунар. Експлоатационо поље Јерменовци се простирена катастарским општинама К.О. Јерменовци и К.О. Велика Греда које припадају општини Пландиште и на К.О. Јаношик и К.О. Локве које припадају општини Алибунар.

У односу на канал Дунав-Тиса-Динав, са северне стране се налазе сабирне станице СС-1 Јерменовци, СС-4 Јерменовци и СС-5 Јерменовци - припадају К.О. Јерменовци, док се са јужне стране канала ДТД налазе ОС Јерменовци, СС-2 Јерменовци и СС-3 Јерменовци - оне припадају К.О. Јаношик.

СС-1 Јерменовци

Резервоарски систем чини 7 резервоара, сваки запремине по 30 м³. Пријем бушотинског флуида се вршиу првих шест резервоара у којима се флуид греје на 35-40 °С. Резервоари Р-1, 2, 3 и 6 се користе као мерни за бушотине које директно производе на СС-1 Је, Р-4 за пријем флуида са СС-4 Је (КС-4 Је), Р-5 за пријем флуида са СС-5 Је (КС-5 Је), Р-7 се користи искључиво за грејање воде (до 60°С) затоплотну обраду бушотина и цевовода. Резервоари су атмосферски тако да се растворени гас испуштау атмосферу.

СС-2 Јерменовци

Резервоарски систем чини 7 резервоара, сваки запремине по 30 м³. У резервоарима се флуид греје на 35-40°С. Резервоар Р-1 је ван функције, Р-2 служи за пријем збирног флуида са бушотина које производе директно на колектор СС-2 Је, Р-3 служи као пријемни за флуид са СС-3 Је (КС-3 Је); Р-4, 5и 6 као мерни за бушотине које производе директно на СС-2 Је, Р-7 се користи искључиво за грејањеводе (до 60°С) за топлотну обраду бушотина и цевовода. Резервоари су атмосферски тако да серастворени гас из њих испушта у атмосферу.

¹⁰[Експлоатационо поље Јерменовци – „НИС“ а.д. Нови Сад](#)

ОС Јерменовци

Резервоарски систем на ОС Јерменовци чини 5 технолошких, надземних цилиндричних вертикалних атмосферских резервоара. Резервоари Р-1, Р-2, Р-3 и Р-5 су запремине по 500 м³, док језапремина резервоара Р-4 3000 м³.

Могуће је присуство опасних материја и на депонијама, због неадекватног одлагања исабијања отпада различитог порекла, као и присуство велике количине запаљивог материјала, што може довести до пожара. Пожари настали на депонији могу бити праћени и експлозивним реакцијама.

Идентификација локација са заосталим експлозивним остацима рата (ЕОР)

Током израде предметне Процене ризика од катастрофа нису пронађени подаци о локацијама са заосталим експлозивним остацима рата.

Густина насељености

Према попису становништва из 2022. године укупан број становника на територији општине Пландиште износио је 8.957.

Редни број	Насеље	Број становника (попис уз 2022.)	Површина (у км ²)	Густина насељености (становника/км ²)
1.	Пландиште	3.329	32,08	104
2.	Велика Греда	922	38,57	24
3.	Хајдучица	829	47,28	18
4.	Стари Лец	825	45,53	18
5.	Дужине	85	9,59	9
6.	Марковићево	126	8,20	15
7.	Милетићево	341	17,98	19
8.	Банатски Соколац	178	12,88	14
9.	Барице	364	29,81	12
10.	Јерменовци	614	30,73	20
11.	Маргита	770	41,86	18
12.	Купиник	152	22,57	7
13.	Велики Гај	412	33,24	12
14.	Лаудоновац	10	13,18	1
Укупно:		8.957	383,5	

Табела 28: Број становника по насељима у општини Пландиште према попису из 2022.

Угроженост заштићених културних и материјалних добара

На подручју општине Пландиште постоје евидентирана културна добра (види тачку 1.6), археолошка налазишта и историјски споменици, али на самој локацији седишта ЈП „Полет“ у Пландишту нема евидентираних и посебно од Закона заштићених природних и културних добара.

Међутим, како ЈП „Полет“ у оквиру своје делатности врши дистрибуцију гаса и воде по свим насељеним местима, у случају опасности од (земљотреса, поплава, пожара, техничко технолошких несрећа, епидемија) постоји могућност од настанка удеса и тиме и штете по заштићене вредности (животе људи, стамбене и привредне објекте, културна добра) у свим насељеним местима где ЈП „Полет“ обавља своју делатност.

Могућност генерисања других опасности

Постоји могућност појаве секундарних експлозија и пожара као последица експлозија и пожара на гасоводној мрежи, као и пожара на депонији у насељу Пландиште.

Може доћи до угрожавања свих медијума животне средине (воде, ваздуха, земљишта), укључујући и штетне последице по здравље људи и нарушавање флоре и фауне. Последице могу бити директног или индиректног карактера, с тренутним или пост-ефектима.

Стање Ватрогасно спасилачког одељења Пландиште

Бројно стање Ватрогасно спасилачког одељења Пландиште у 2025. години износи 10 ватрогасаца - спасилаца.

3.1.2 Сценарији и процена ризика

Сценарио за највероватнији нежељени догађај

Највероватнији нежељени догађај је догађај за који се поуздано зна да се често јавља, затим да услови у којима настаје погодују његовој појави и да је реално очекивати да може на одређеном простору угрозити животе и здравље људи и направити материјалне штете.

	Општа питања
Опасност	• Пожар на отвореном. • Пожар на отвореном је неконтролисано сагоревање које се брзо шири, угрожавајући живот и здравље људи, материјална добра и животну средину. Често се јавља као последица људског немара или природних фактора попут сувог времена и јаког ветра.
Појављивање	• Атар села Милетићево, северни део територије општине Пландиште.
Просторна димензија	• Пожар је захватио 50 ха земљишта под засадом пшенице и око 5 ха ниског растиња.
Интензитет	• Пожар је добио велики интензитет у првих сат времена. Температуре су се попеле на преко 35°C, а ветар је дувао брзином од 9 м/с из правца југозапада, што је омогућило брзо ширење ватре.
Време	• Четвртак , 04.03.2027. године, око 16:00 часова. Узрок пожара је људски фактор – неправилно одлагање цигаретних опушака у близини пољопривредних парцела.
Ток	• Пожар је започео од непажње једног радника који је одбацио цигарету на суво растиње близу пољопривредне парцеле. Због јаког ветра и сувог растиња, пламен се брзо проширио на обрадиве површине. Услови су били веома неповољни: температура од преко 35°C и брз ветар. Пожар је захватио 50 ха пшенице која није била жетвена, као и мањи део шумског појаса. Два пољопривредника су покушала да гасе пожар, али нису успели. Један од њих је задобио опекотине на ногама, док је други био изложен удисању дима. Радници са суседних њива су приметили пожар и одмах позвали Ватрогасно спасилачко одељење из Пландишта. Евакуисано је 25 људи са околних пољопривредних парцела. Ватрогасци су стигли на лице места, локализовали пожар за 4 сата, али је већи део жетвених усева изгорео.
Трајање	•Пожар ликвидиран након 4 часова.
Рана најава	• Пожар је избио због људске непажње, а могућност настанка таквих пожара није била довољно предвиђена. Локалне власти су упозориле на висок ризик од пожара током летњих месеци, али нису спроведене довољне превентивне мере. Брза и ефикасна реакција ватрогасне службе Пландиште, која је успешно локализовала пожар.

Припремљеност	Локално становништво је делимично припремљено за реаговање у случају пожара, али је недостатак обучености и информисаности допринео већем обиму штете. Ватрогасна јединица је била спремна, али због великог броја запаљених површина било је потребно више ресурса.	
Утицај	Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија
	Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 2 - евакуисани 25 - Укупно 27
	Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: Здравствено збрињавање и лечење: 40.000,00 РСД Штета на изгорелој пшеници (12 тона * 30 дин * 50 ха) – 18.000.000,00 РСД Асанација земљишта изгорелих површина: 900.000,00 РСД Укупно: 18.940.000,00 РСД
	Друштвена стабилност	Критична инфраструктура као и објекти од јавног друштвеног значаја нису претрпели оштећења.
Генерисање других опасности	Пожар није изазвао друге опасности, али је повећао ризик од загађења ваздуха и земљишта у околини.	
Референтни инциденти	Пожари изазвани људским немаром чести су у овом региону, а овакви догађаји су у прошлости резултирали великим материјалним губицима. Недостатак поштовања закона о забрани паљења на отвореном још увек представља велики проблем.	
Информисање јавности	Лице за ванредне ситуације у општини Пландиште је упутило обавештења свим месним заједницама и пољопривредним предузећима о мерама опреза и спречавању пожара. Такође, редовно се користе средства јавног информисања како би се обавестили грађани о актуелним ситуацијама.	

Табела 29: Садржај сценарија за највероватнији нежељени догађај – пожари и експлозије, пожари на отвореном

Укупан буџет општине Пландиште за 2024. годину износи 765.010.002,00 РСД, чиме се сврстава у прву категорију за упоређивање штете у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура), узимајући у обзир динарску против вредност на дан упоређивања штете.

Процена вероватноће догађаја

Три су различита приступа у процењивању вероватноће:

а) Вероватноћа је шанса да се нешто догоди, тј. представља меру извесности догађаја, то је изражено као број између 0 и 1, где 0 представља немогућност, а 1 потпуну сигурност.

б) Учесталост је број случајева у једном датом временском интервалу.

ц) Стручна процена је одређивање вероватноће, базирано на научним сазнањима или искуству струке.

Процена вероватноће догађаја – Паљење њива након жетве је скоро свакодневна појава у касно лето и рану јесен, а с обзиром да је наведено законом забрањено, свако паљење се сматра пожаром и због велике количине запаљивог материјала може веома лако да се прошири и на осталу пољопривредну површину. Због наведеног приступа се процењивању вероватноће преко Учесталости.

Категорија	Вероватноћа или учесталост			
	(а) Вероватноћа	(б) Учесталост	(ц) Стручна процена	Одабрано
1	< 1%	1 догађај у 100 година и ређе	Занемарљива	
2	1–5%	1 догађај у 20 до 100 година	Мала	
3	6–50%	1 догађај у 2 до 20 година	Средња	
4	51–98%	1 догађај у 1 до 2 године	Велика	
5	> 98%	1 догађај годишње или чешће	Изразито велика	●

Табела 30: Исказивање вероватноће за највероватнији нежељени догађај – пожари и експлозије, пожари на отвореном

Штићене вредности

Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 2 - евакуисано 25 - Укупно 27
Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: Здравствено збрињавање и лечење: 40.000,00 РСД Штета на изгорелој пшеници (12 тона * 30 дин * 50 ха) – 18.000.000,00 РСД Асанација земљишта изгорелих површина: 900.000,00 РСД

	- Укупно 18.940.000,00 РСД = 2,47% буџета општине Пландиште
--	--

Табела 31: Штићене вредности

Процена последица

Процена последица штетног догађаја – пожари на отвореном на територији општине Пландиште врши се на основу ефеката које овај штетни догађај има на живот и здравље људи и економију – буџет општине Пландиште.

Последице по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<50	●
2	Мала	50–200	
3	Умерена	201–500	
4	Озбиљна	501–1500	
5	Катастрофална	>1500	

Табела 32: Исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по економију/екологију

Прорачун: $(18.940.000,00/765.010.002,00) * 100 = 2,47\%$ буџета општине Пландиште

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–0,5% буџета	
2	Мала	од 0,6–1% буџета	
3	Умерена	од 1,1–5% буџета	●
4	Озбиљна	од 5,1–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	

Табела 33: Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 евра)

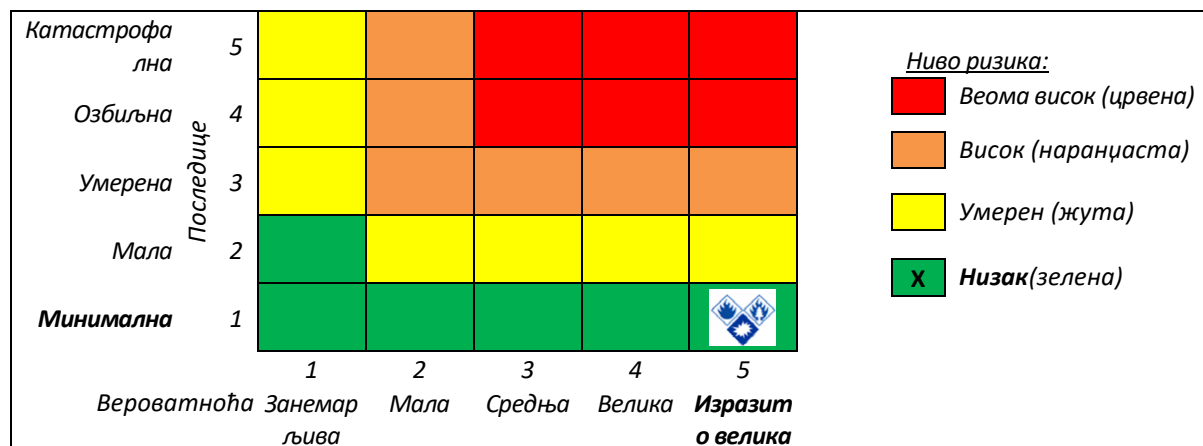
Последице по друштвену стабилност

У склопу овог сценарија критична инфраструктура као ни објекти од јавног друштвеног значаја нису претрпели већу материјалну штету, те нису разматрани кроз овај сценарио.

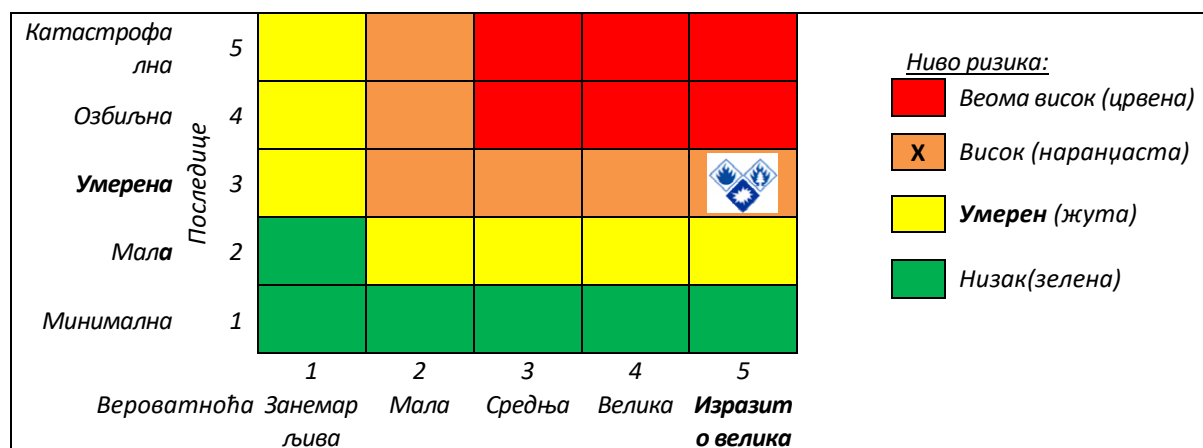
Израда матрица

Резултати сценарија (последице и вероватноћа) комбинују се у матрици ризика. Матрица ризика састоји се од две осе, осе последица и осе вероватноће. Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од 25 поља.

Наведених 25 поља дели се у четири категорије ризика: низак, умерени, висок и веома висок ризик.

Матрица 1: Ризик по живот и здравље

Матрица 2: Ризик по економију/екологију

Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика.

Ризик по живот и здравље	Ризик по економију/екологију	Укупан ризик (1+3) / 2 = 2
1	3	2

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Катастрофа лна	5						
Озбиљна	4						
Умерена	3						
Мала	2						
Минимална	1						
		1	2	3	4	5	
		Вероватноћа	Занемар	Мала	Средња	Велика	Изразит
		љива					
		о велика					

Матрица 3: Укупан ризик

Ниво ризика

На основу одређених нивоа ризика, односно категорије, може се одредити прихватљивост пожара и експлозија, пожара на отвореном за сценарио највероватнији нежељени догађај.

Ниво ризика	Прихватљивост	Начин поступања	Одлука
Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости	
Висок (наранџаста)	Неприхватљив		
Умерен (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи	
Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња	

Табела 34: Нивои и прихватљивост ризика

Ризик од пожара и експлозија, пожара на отвореном за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја, за територију општине Пландиште, је умерен, чиме је ризик прихватљив.

Третман ризика

Пошто је ризик прихватљив, не врши се третман ризика.

Сваке године челни људи општине и Ватрогасно спаилачког одељења Пландиште, чак и председник Покрајинске владе Војводине упозоравају паоре да не пале стрњик и тиме не изазивају пожаре на отвореном. Ипак, поједини паори се оглушују на апеле и упозорења. Као вид превентивне мере законодавац би морао појачати инспекцијске контроле и повећати казне за несавесно третирање биљног отпада на њивама.

Карта ризика

Сценарио за највероватнији нежељени догађај је приказан на следећој карти.

Карта ризика 1: Највероватнији нежељени догађај – пожари и експлозије, пожари на отвореном, Умерен ризик, Општина Пландиште

Извор карте: Топографска карта ЈНА, Р 1:50.000

Легенда:

Полицијска станица 	Ватрогасно спасилачко одељење 	Дом здравља 	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације
--	--	---	---

Снаге заштите и спасавања:

1. Полицијска станица Пландиште - Хајдук Вељка 15 А, Пландиште
2. Ватрогасно - спасилачко одељење Пландиште, Карађорђева 24, Пландиште
3. Дом здравља „1. Октобар“ Пландиште - Карађорђева 13, Пландиште
4. Општински штаб за ванредне ситуације - Војводе Путника 38, Пландиште

Сценарио за нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Нежељени догађај са најтежим могућим последицама је догађај који се ретко појављује на одређеном простору, а у случају његовог настанка има такав интензитет чије последице су озбиљне или катастрофалне по поједине штићене вредности.

	Општа питања
Опасност	• Пожар на отвореном изазван непажњом приликом спаљивања отпада и старих усева. • Опис опасности: Пожар је процес неконтролисаног сагоревања, при чему су угрожени живот и здравље људи, материјална и културна добра и животна средина. Овај тип пожара често настаје на великим пољопривредним површинама током периода жетве или чишћења терена. Пожар може брзо прећи у неконтролисану фазу, угрожавајући људе, животиње, пољопривредне ресурсе и инфраструктуру.
Појављивање	• Атар и насеља Маргита, Пландиште и Барице.
Просторна димензија	• Пожар се шири на око 1.000 ха земљишта које је претежно коришћено за пољопривреду (пшеница, кукуруз, луцерка). Широ се и на суседне шумске и пашњачке површине.
Интензитет	Пожар је брзо прешао у фазу потпуно развијеног пожара. Пожар је избио током поподнева, када су временски услови били најнеповољнији – суша и јак западни ветар. Ватра се веома брзо ширила на околне парцеле и шумске површине, угрожавајући животну средину и људе. У почетној фази, пожар је био локализован на пољопривредном земљишту где је спаљиван отпад. Међутим, због високих температура и веома јаког ветра, пожар је убрзо прешао у фазу неконтролисаног ширења, што је довело до захватања око 1.000 хектара земљишта и угрожавања локалних насеља.
Време	• Среда 07.07.2027. године око 14:00 часова • Пожар је избио услед неправилног спаљивања остатака пшенице и кукуруза на једном од локалних пољопривредних имања. У овом случају, пожар је започео у тренутку када је већи део пољопривредне земље био сув због дуготрајне суше, а ветер је допринео брзој експанзији пламена
Ток	• Први знаци пожара: Пожар је започео на једном од имања у атару села Маргита где се вршило спаљивање отпада од жетве. Након што је ватра избила, пољопривредници су покушали да је локализују помоћу ручних ватрогасних апарата, али због јаког ветра и сувог земљишта, ватра се брзо ширила. Ширење пожара: Око 14:30 часова пожар се брзо проширио на суседне парцеле Пландишту. Како је време пролазило, пожар се ширио и на шумске површине, што је довело до повећања интензитета и преласка на високу фазу развоја. На месту пожара налазило се 150 људи који су били директно угрожени. Због густог дима и опасности од ширења пожара, одмах је организована евакуација становништва из угрожених насеља: 200 људи из Пландишта и 150 људи из села Маргита и Барице. Повреде: Током покушаја гашења пожара и евакуације, три особе су задобиле теже повреде: једна особа је имала опекотине трећег степена, а две особе су повређене услед падова и саобраћајних несрећа које су се

	догодиле услед густог дима. Ватогасци: Ватрогасно спасилачко одељење Пландиште одмах је изашла на терен. Међутим, услед неприступачности терена и густог дима, почетно гашење пожара било је отежано. Како је ватра наставила да се шири, на интервенцију су позвани ватогасци из суседне општине – из Вршца. Ватрогасне јединице су радиле на терену више од 6 сати да би локализовале пожар. Због великог интензитета, пожар се успео локализовати тек након 6 сати. Ватогасци су и даље били на терену наредна 4 сата како би осигурали да ватра не поново избије, посебно на теренима где је пожар угрозио шумске површине и инфраструктуру. Пожар је уништио око 700 ха усева пшенице, кукуруза и луцерке, што је изазвало велику штету. У пожару је уништено и око 30 ха шумске површине, што је изазвало еколошке последице због уништавања станишта дивљих животиња и загађења тла и ваздуха. Оштете на локалној енергетској инфраструктури – пожар је захватио неколико далековода, што је довело до прекида напајања електричном енергијом у региону.	
Трајање	Пожар је локализован након 6 сати активног гашења, што значи да је пожар био под контролом око 20:00 часова. Ватрогасно спасилачко одељење је остало на терену још 4 сата након што је пожар локализован, како би осигурале да не дође до поновног избијања ватре, што је значило да је пожар потпуно ликвидирао до 00:00 часова.	
Рана најава	Рана најава није постојала у овом сценарију. Пожар је избио изненада, и реакција је била потребна одмах, што је довело до брзе евакуације и интервенције ватрогасних служби.	
Припремљеност	- Грађани нису били довољно припремљени за реакцију у случају пожара оваквих размера. Нису постојали адекватни планови едукације и обуке за хитне ситуације, као што су пожар и евакуација. Грађани су, након избијања пожара, реаговали импровизовано. Док су неки пољопривредници покушали да угасе пожар ручним ватрогасним апаратима, други су били принуђени да се ослоне на ватрогасне службе које су долазиле касније. - Ватрогасно спасилачко одељење општине Пландиште било је спремно да изађе на терен, али неприступачност терена и густ дим у почетку су отежали њихову интервенцију. Поред тога, јединица није имала довољно опреме за брзо и ефикасно гашење пожара оваквог интензитета. Како је пожар наставио да се шири, на интервенцију је позвана ватрогасна јединица из суседне општине (Вршац) Ово је омогућило да се пожар локализује након 6 сати напорног гашења.	
Утицај	Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија
	Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 3 особе (опекотине и повреде услед пада/несрећа - евакуисани 350

	Укупно 353
Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - здравственог збрињавања и лечења 440.000,00 РСД -Пожар је уништио 700 хектара пољопривредних површина. Уништене су пшеница, кукуруз и луцерка. Процена вредности уништених усева: 700 хектара × 9,5 тона × 37 РСД = 246.050.000,00 РСД. - Пожар је захватио и 30 хектара шумских површина, што је довело до: Уништења станишта дивљих животиња и загађења ваздуха Процена трошкова санације и поправке еколошких последица: Санација земљишта: 3.000.000,00 РСД. - Трошкови организације и спровођења евакуације (укључујући транспорт и обезбеђивање привремених прихватишта за евакуисане особе): Трошкови евакуације: 120.000,00 РСД. - испитивање квалитета ваздуха на више места настанка пожара. 200.000,00 РСД Укупно 249.810.000,00 РСД
Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: - Пожар је захватио неколико далековада који су прелазили преко запаљених пољопривредних и шумских површина. 5 далековада високе напонске мреже, као и 1100 метара кабловске мреже. Процењена штета на инфраструктури: Трошкови поправке далековада и каблова: 5 далековада × 1.500.000 РСД = 7.500.000,00 РСД. Укупно 7.500.000,00 РСД

Генерисање других опасности	Не постоји опасност од генерисања других опасности.
Референтни инциденти	- Нема референтних догађаја. Слични инциденти се нису догађали на територији општине Пландиште. - Радна група је на основу стручне процене закључила да су сценарији са оваквим исходима и последицама ретки, такође, вероватноћа да ће се догодити догађај ових размера је мала, али не може се потпуно искључити због присуства природних фактора као што су суво земљиште и јаки ветрови, који могу допринети брзом ширењу пожара.
Информисање јавности	Општински штаб за ванредне ситуације општине Пландиште је активно пратио ситуацију на терену и информисао јавност путем различитих канала комуникације. Обавештавање јавности је било кључно, јер је омогућило благовремену евакуацију, смањило ризик од повреда и омогућило грађанима да се припреме за неповољне услове. Све информације су биле транспарентне, правовремене и доступне различитим каналима комуникације.

Табела 35: Садржај сценарија за нежељени догађај са најтежи могућим последицама – пожари и експлозије, пожари на отвореном

Процена вероватноће догађаја

Три су различита приступа у процењивању вероватноће:

а) Вероватноћа је шанса да се нешто догоди, тј. представља меру извесности догађаја, то је изражено као број између 0 и 1, где 0 представља немогућност, а 1 потпуну сигурност.

б) Учесталост је број случајева у једном датом временском интервалу.

ц) Стручна процена је одређивање вероватноће, базирано на научним сазнањима или искуству струке.

Процена вероватноће догађаја – пожари на отвореном на територији општине Пландиштеврши се на основу **стручне процене** радне групе.

Категорија	Вероватноћа или учесталост			
	(а) Вероватноћа	(б) Учесталост	(ц) Стручна процена	Одабрано
1	< 1%	1 догађај у 100 година и ређе	Занемарљива	
2	1–5%	1 догађај у 20 до 100 година	Мала	•
3	6–50%	1 догађај у 2 до 20 година	Средња	
4	51–98%	1 догађај у 1 до 2 године	Велика	

5	> 98%	1 догађај годишње или чешће	Изразито велика	
---	-------	-----------------------------	-----------------	--

Табела36: Искривање вероватноће за нежељени догађај са најтежим могућим последица – пожари и експлозије, пожари на отвореном

Штићене вредности

Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 3 особе (опекотине и повреде услед пада/несрећа - евакуисани 350 Укупно 353
Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: здравственог збрињавања и лечења 440.000,00 РСД -Пожар је уништио 700 хектара пољопривредних површина. Уништене су пшеница, кукуруз и луцерка. Процена вредности уништених усева: 700 хектара × 9,5 тона × 37 РСД = 246.050.000,00 РСД. - Пожар је захватио и 30 хектара шумских површина, што је довело до: Уништења станишта дивљих животиња и загађења ваздуха Процена трошкова санације и поправке еколошких последица: Санација земљишта: 3.000.000,00 РСД. - Трошкови организације и спровођења евакуације (укључујући транспорт и обезбеђивање привремених прихвалишта за евакуисане особе): Трошкови евакуације: 120.000,00 РСД. - испитивање квалитета ваздуха на више места настанка пожара. 200.000,00 РСД - Укупно 249.810.000,00 РСД = 32,654% буџета Општине
Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: Пожар је захватио неколико далековода који су прелазили преко запаљених пољопривредних и шумских површина. 5 далековода високе напонске мреже, као и 1100 метара кабловске мреже. Процењена штета на инфраструктури:

	Трошкови поправке далековода и каблова: 5 далековода × 1.500.000 РСД = 7.500.000,00 РСД. Укупно 7.500.000,00 РСД = 0,980% буџета Општине
--	---

Табела 37: Штићене вредности

Процена последица

Процена последица штетног догађаја – пожари и експлозије, пожари на отвореном на територији општине Пландиште врши се на основу ефеката које овај штетни догађај има на живот и здравље људи и економију – буџет општине Пландиште и друштвену стабилност.

Последице по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<50	
2	Мала	50–200	
3	Умерена	201–500	•
4	Озбиљна	501–1500	
5	Катастрофална	>1500	

Табела 38: Исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по економију/екологију

Прорачун: (249.810.000,00/765.010.002,00) * 100 = 32,654% буџета општине Пландиште

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–0,5% буџета	
2	Мала	од 0,6–1% буџета	
3	Умерена	од 1,1–5% буџета	
4	Озбиљна	од 5,1–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	•

Табела 39: Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура)

Последице по друштвену стабилност

Укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Прорачун: $(7.500.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 0,980 \%$ буџета Општине

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<1% буџета	●
2	Мала	1–3% буџета	
3	Умерена	3–5% буџета	
4	Озбиљна	5–10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 40: Исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Израда матрица

Резултати сценарија (последице и вероватноћа) комбинују се у матрици ризика. Матрица ризика састоји се од две осе, осе последица и осе вероватноће. Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од 25 поља.

Наведених 25 поља дели се у четири категорије ризика: низак, умерени, висок и веома висок ризик.

Катастрофална	5					
Озбиљна	4					
Умерена	3					
Мала	2					
Минимална	1					
		1	2	3	4	5
		Занемарљива	Мала	Средња	Велика	Изразито велика

Ниво ризика:

Веома висок (црвена)

X

Висок (наранџаста)

Умерен (жута)

Низак (зелена)

Матрица 4: Ризик по живот и здравље

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Катастрофа лна	Последице	1	2	3	4	5
Озбиљна	5	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)
Умерена	4	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)
Мала	3	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)
Минимална	2	Низак (зелена)	Умерен (жута)	Умерен (жута)	Умерен (жута)	Умерен (жута)
	1	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемарљива	Мала	Средња	Велика
		Изразит о велика				

Матрица 5: Ризик по економију/екологију

Катастрофа лна	Последице	1	2	3	4	5
Озбиљна	5	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)
Умерена	4	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)
Мала	3	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)
Минимална	2	Низак (зелена)	Умерен (жута)	Умерен (жута)	Умерен (жута)	Умерен (жута)
	1	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемарљива	Мала	Средња	Велика
		Изразит о велика				

Матрица 6: Ризик по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика.

Ризик по живот и здравље	Ризик по економију/екологију	Ризик по друштвену стабилност	Укупан ризик (3+5+1) / 3 = 3
3	5	1	3

Катастрофа лна	Последице	1	2	3	4	5
Озбиљна	5	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)
Умерена	4	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)	Веома висок (црвена)
Мала	3	Умерен (жута)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)	Висок (наранџаста)
Минимална	2	Низак (зелена)	Умерен (жута)	Умерен (жута)	Умерен (жута)	Умерен (жута)
	1	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)	Низак (зелена)
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемарљива	Мала	Средња	Велика
		Изразит о велика				

Матрица 7: Укупан ризик

Ниво ризика

На основу одређених нивоа ризика, односно категорије, може се одредити прихватљивост пожара и експлозија, пожара на отвореном за нежељени догађај са најтежим могућим последицама.

Ниво ризика	Прихватљивост	Начин поступања	Одлука
 Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости	
 Висок (наранџаста)	Неприхватљив		
 Умерен (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи	
 Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња	

Табела 41: Нивои и прихватљивост ризика

Ризик од пожара и експлозија, пожара на отвореном за сценарио нежељени догађај са најтежим могућим последицама, за територију општине Пландиште, је висок, чиме је ризик неприхватљив.

Третман ризика

Третманом неприхватљивих ризика, односно предузимањем разноврсних планских мера, редукује се ниво ризика на прихватљив ниво. Третман ризика, начелно садржи: ризик, активност, носиоца активности, време реализације, сараднике у реализацији активности, време и начин извештавања.

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица, идентификоване потенцијалне опасности или комбинација опасности, предузимају се мере из области превентиве и реаговања.

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Превентива					
Област	Активност	Носилац активности	Време реализације	Сарадници у реализацији активности	Време и начин извештавања
Стратегија, нормативно уређење, планови	На основу Процене ризика од катастрофа урадити План заштите и спасавања. Строго придржавање свих мера које су дефинисане планском документацијом за реаговање у случају ванредних ситуација проузрокованих великим пожаром на отвореном простору. Оспособити лица које ће руковати документима. Спровођење свих прописаних мера заштите и спасавања дефинисаних у Плану заштите и спасавања	Правно лице са овлашћењем за израду процене ризика од катастрофа и плана заштите и спасавања	180 дана од дана добијања сагласности на План заштите и спасавања	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	По реализацији активности сачинити писмени извештај и обавестити све потребне субјекте
	Планску документацију за заштиту од пожара и експлозија, као и пожара на отвореном интегрисати у систем заштите и спасавања.	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	Одмах	Општинска управа Пландиште	
	Упознати Стручно-оперативне тимове са планом заштите у случају пожара и експлозија, као и пожара на отвореном.		Одмах по доношењу Плана	Надлежна служба општине Пландиште; Субјекти од посебног значаја општине Пландиште;	Писменим извештајем општинске управе и штаба за ванредне ситуације општине Пландиште
	Израдити процедуру обавештавања становништва у случају пожара и експлозија, као и пожара на отвореном. Упознати становништво са врстом звука система за јавно узбуњивање (сирена) за пожаре на отвореном.			Оперативни центар 112 Панчево	По реализацији активности сачинити писмени извештај и обавестити све потребне субјекте
Систем за рану најаву	Обезбедити обавештавање становништва о опасностима и поступању у случају пожара и експлозија, као и пожара на отвореном. Изградити систем брзог и безбедног напуштања угрожене зоне у случају пожара и експлозија, као и пожара на отвореном. Непрекидна комуникација за добијање најаве и	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	Према плану набавке, одржавања и техничким условима	Оперативни центар 112 Панчево	По реализацији активности сачинити писмени извештај.

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

	обавештења о пожарима и експлозијама, као и пожарима на отвореном. Вршити провере комуникације. Обезбедити информације о стању инфраструктуре од надлежне службе. Оспособити лица које ће руковати документима, вршити обавештавање, вршење мониторинга и вођења евиденција.				
	Провера система за рану најаву	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	Према плану провера	Надлежна служба општине Пландиште	По реализацији активности сачинити писмени извештај.
Просторно планирање и легализација објеката	Приоритет дати на легализацију постојећих објеката. Нове објекте градити према Просторном плану општине Пландиште. Објекте градити по добијању грађевинске дозволе. За нове изграђене објекте, у случају потребе пре њихове употребе, извршити технички пријем.	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	Према плану одржавања и адаптације	Општинска управа Пландиште	По реализацији активности сачинити писмени извештај.

Табела 42: Превентивне мере за смањење ризика од пожара и експлозија, пожара на отвореном

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Реаговање					
Област	Активност	Носилац активности	Време реализације	Сарадници у реализацији активности	Време и начин извештавања
Стање спремности капацитета за реаговање	Приоритет дати на куповини савремених ватрогасних возила ВСО Пландиште	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	Према плану набавке, или у случају потребе	Општинска управа Пландиште	По реализацији активности сачинити писмени извештај.
	Оформити Стручно-оперативни тим за заштиту од пожара.	Општински штаб за ванредне ситуације општине Панчево	На основу плана обуке	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	Тестовима и практичним вежбама. По завршетку сачинити извештај.
Стања спремности капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	Успостављање и остваривање непосредне сарадње са Ватрогасно спасилачким батаљоном Вршац у случају потребе за људством и техником.	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	По потреби	Надлежна служба општине Пландиште	Писаним документом
	Обука лица за реаговање у случају пожара и експлозија, пожара на отвореном	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	На основу плана обуке	Припадници ВСО Пландиште	Тестовима и практичним вежбама. По завршетку сачинити извештај.
	Опремање снага за реаговање у случају пожара и експлозија, пожара на отвореном	Општинско веће општине Пландиште	По потреби	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	Писаним документом
	Провера спремности лица за реаговање у случају пожара и експлозија, пожара на отвореном	Командант ВСО Пландиште	На основу плана обуке	Припадници ВСО Пландиште	Тестовима и практичним вежбама. По завршетку сачинити извештај.
Стање спремности капацитета јединица цивилне заштите	Обука јединице цивилне заштите опште намене	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	На основу плана обуке	Национални тренинг центар за ванредне ситуације	Тестовима и практичним вежбама. По завршетку сачинити извештај.
	Обука повереника и заменика повереника цивилне заштите			Надлежна служба општине Пландиште	

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Стање базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите	Обавезати лице за обављање послова ванредних ситуација и службе општинске управе да припреме и израде базу података и подлоге за потребе планирања цивилне заштите у случају пожара већих размера.	Начелник општинске управе	По потреби	Општинска управа Пландиште	По реализацији активности сачинити писмени извештај.
Стање способности субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	Вршити проверу спремности субјеката од посебно значаја из делокруга делатности и дефинисаног задатка за реаговање у случају пожара и експлозија, пожара на отвореном; Предузети мере за подизање нивоа спремности субјеката за заштиту и спасавање за реаговање у случају пожара већих размера.	Општинска управа Пландиште	У континуитету	Општински штаб за ванредне ситуације	Смотра механизације субјеката од посебног значаја. Извештаји о стању спремности на кварталном нивоу извештавања.
Стање мобилности везе	Све релевантне податке о стању веза на територији локалне самоуправе, као и свих података о угрожености територије доставити Општинском штабу за ванредне ситуације Пландиште;	Лице за обављање послова ванредних ситуација у општини Пландиште	У континуитету	Стручно - оперативни тим за заштиту од пожара	Анализе. Извештаји у писаном облику.

Табела 43: Реаговање као мера смањење ризика од пожара и експлозија, пожара на отвореном

Карта ризика

Сценарио за нежељени догађај са најтежим могућим последицама приказан је на следећој карти.

Карта ризика 2: Нежељени догађај са најтежим могућим последицама – пожари и експлозије, пожари на отвореном, Висок ризик, Општина Пландиште

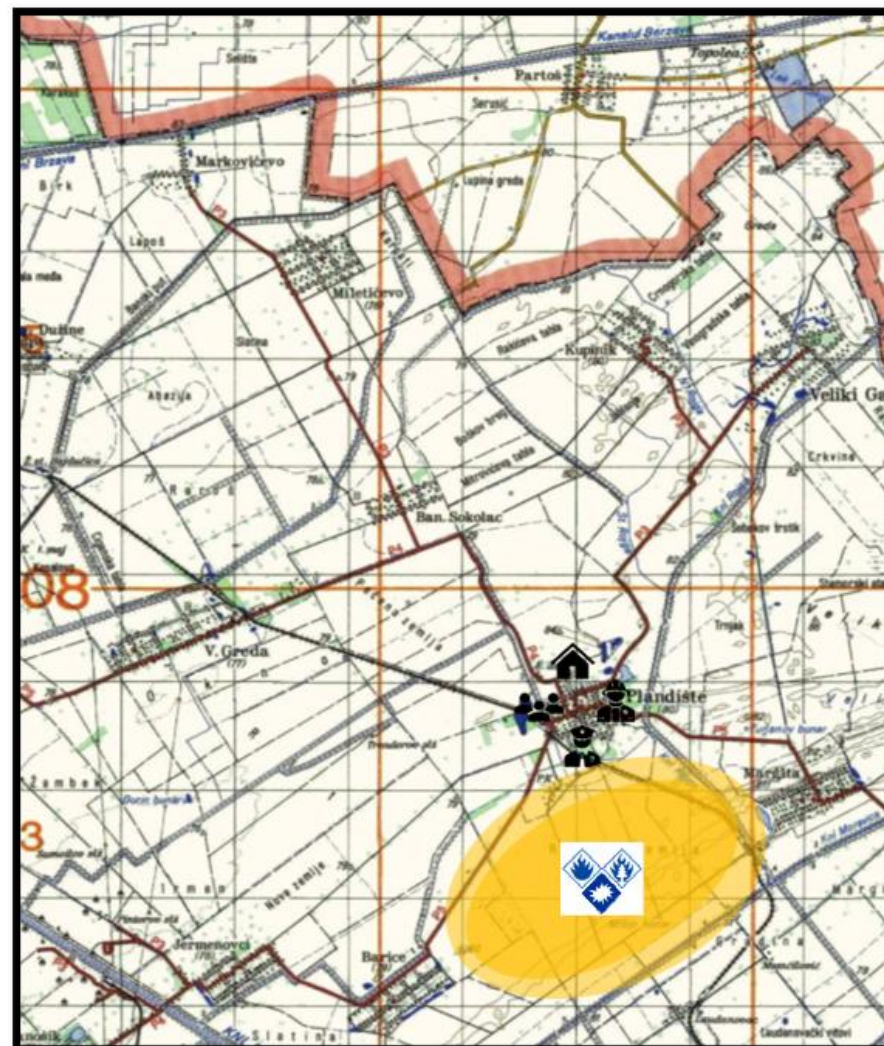
Извор карте: Топографска карта ЈНА, Р 1:50.000

Легенда:

Полицијска станица 	Ватрогасно спасилачко одељење 	Дом здравља 	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације
--	--	---	---

Снаге заштите и спасавања:

1. Полицијска станица Пландиште - Хајдук Вељка 15 А, Пландиште
2. Ватрогасно - спасилачко одељења Пландиште - Карађорђева 24, Пландиште
3. Дом здравља „1. Октобар“ Пландиште - Карађорђева 13, Пландиште
4. Општински штаб за ванредне ситуације - Војводе Путника 38, Пландиште

3.2 Екстремне временске појаве

3.2.1 Идентификација опасности

Олујни ветрови¹¹

Ветар је хоризонтално или приближно хоризонтално кретање ваздушних маса услед неједнаког ваздушног притиска на разним тачкама земљине површине изазваног неједнаким загревањем ваздуха. Ветар је кретање ваздуха од поља високог притиска према пољима ниског притиска. Ваздух наставља да се креће све док се не елиминише разлика у притиску и достигне равнотежа. Разлике у притиску су повезане са метеоролошким системима великих размера, али могу да се десе и произведу ветрове и у мањим размерама.

Ветар доноси са собом одлике оне климе одакле дува. Поред тога што ветар утиче на друге климатске елементе, он има непосредан утицај и на човека и његове делатности, као и на вегетацију.

За разлику од осталих климатских елемената, ветар није скалар, већ је векторска величина. То значи да је потпуно дефинисан са три елемента: правац, смер и интензитет. Ипак, у пракси је ветародређен са два елемента, и то: правцем (који подразумева и смер) и брзином или јачином. Правац ветра представља страну света са које ветар дува (N-север, E-исток, S-југ, W-запад и њихове комбинације). Брзина ветра је пут који ваздушне честице пређу у јединици времена (м/с). Јачина ветра је ефекат његовог дејства на одређене предмете (Бофорова скала Бф) према доњој табели.

У јужном Банату најчешћи су ветрови из правца југоистока. Ови ветрови дувају у зимској половини године. То су уједно и најснажнији ветрови са просечном брзином од 3 м/с. На другом месту су ветрови из правца северозапада. Они су исто снажни и незнатно заостају за југоисточним. Дувају у топлијој половини године и брзина им је 2,3 м/с. На трећем месту су ветрови из западног правца. Они се јављају најчешће у летњем делу године, мада понекад и током зиме. Начетвртом месту су источни ветрови. Остали ветрови немају велики значај за привредну активност и живот људи.

Најизразитији ветар овог подручја је кошава. Брзина кошаве је веома променљива. Дува брзином 5 - 11 м/с, али понекад њени налети достижу брзину и до 27,5 м/с, што чини скоро 100 км/ч.

Кошава дува из југоисточног или јужног правца и доноси релативно топле и претежно суве ваздушне масе.

¹¹***Напомена:** у тренутку израде Процене ризика од катастрофа за метеоролошку станицу Банатски Карловац (φ 45°03N λ 21°02E н. в. 100 m) нису били доступни подаци, с тога ће се у обзир узети подаци следеће најближе метеоролошке станице Зрењанин (φ 45°22N λ 20°25E н. в. 80 m).

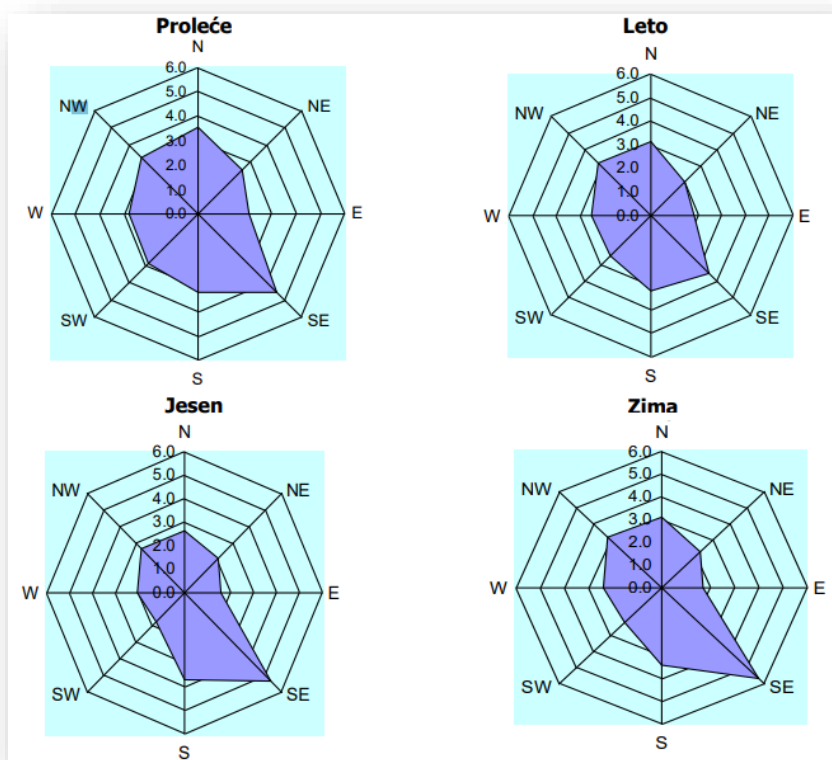
Други значајан ветар овог краја је ветар из северозападнoг правца. Он редовно доноси снег и кишу и снабдева ово подручје довољним количинама влаге.

Трећи значајнији ветар је северац. То је хладан и често прилично јак ветар.

СТЕП ЕН (БФ)	ЈАЧИНА	БРЗИНА			ОБЕЛЕЖЈЕ
		м/с	км/ч	чвор	
0	Тишина	0	0	0	Потпуно тихо, дим се диже усправно
1	Лахор	0,9	3	2	Дим се диже готово усправно
2	Поветарац	2,4	9	5	Повремено се креће лишће на дрвећу
3	Слаб ветар	4,4	16	7	Покреће заставе на јарболима и лишће дрвећа у доста непрекидно кретање
4	Умерен ветар	6,7	26	9	Лепрша заставом, повија гранчица
5	Јак ветар	9,3	34	14	Повија веће гране, постаје нелагодан за чула, баца таласе на стајаћим водама
6	Жесток ветар	12,3	44	24	Чује се како хуји изнад кућа и других чврстих предмета, креће тање дрвеће, на стајаћим водама баца таласе од којих се неки запенуше
7	Олујни ветар	15,5	55	30	Повија тања стабла, на стајаћим водама пребацује таласе који се запенуше
8	Олуја	18,9	68	37	Повија цела јача стабла, ломи гране, осетно задржава човека који корача у сусрет ветру
9	Јака олуја	22,6	82	44	Ломи веће и јаче гране, наноси штету крововима
10	Жестока олуја	26,4	96	52	Обара и ломи дрвеће, обара слабе димњаке, наноси знатне штете зградама
11	Вихор	30,5	110	60	Тешка разарајућа дејства, рушење кровова на зградама
12	Оркан	34,8	125	68	Уништавајуће дејство

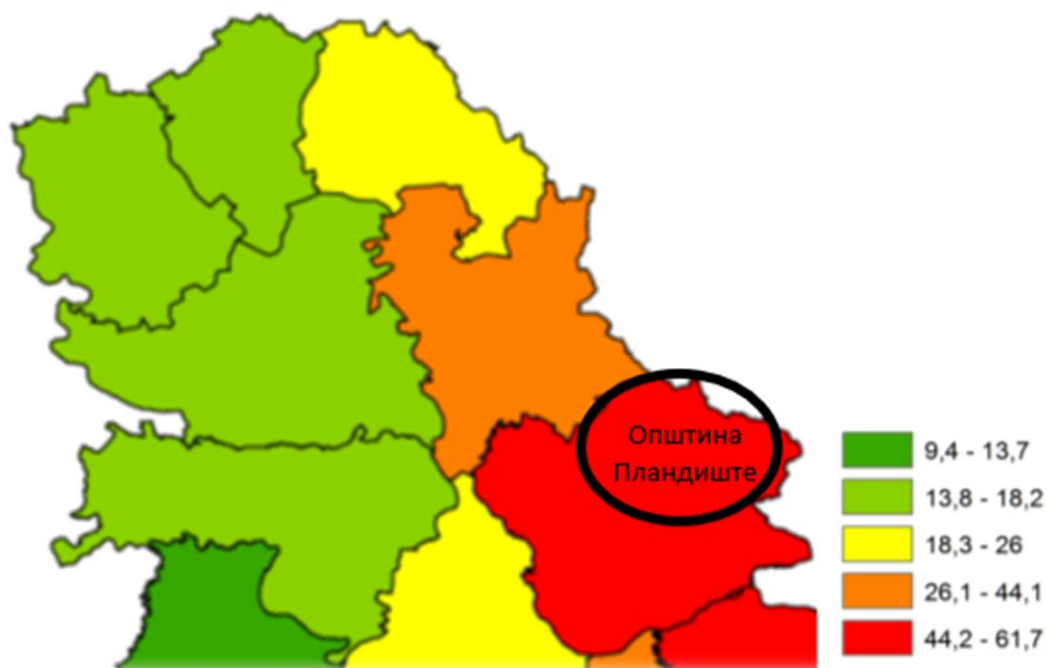
Табела 44: Бофорова скала за одређивање јачине ветра

Ружа ветрова даје веома сажет поглед на то како се правац и брзина ветра распростиру на одређеној локацији. На ружи ветрова се најбоље уочавају доминантни ветрови у неком месту у одређеном временском периоду.

Слика 18: Ружа ветрова мерна станица – Зрењанин

Олујни ветрови који се јављају у одређеним подручјима могу да однесу пуно људских живота и да изазову велике материјалне губитке. За разлику од осталих временских непогода, олујни ветрови су специфични из разлога што је на неки начин једина заштита од њих благовремена евакуација становништва и наравно систем раног упозорења.

Слика 19: Годишња учесталост олујног ветра у АП Војводини са позицијом општине Пландиште

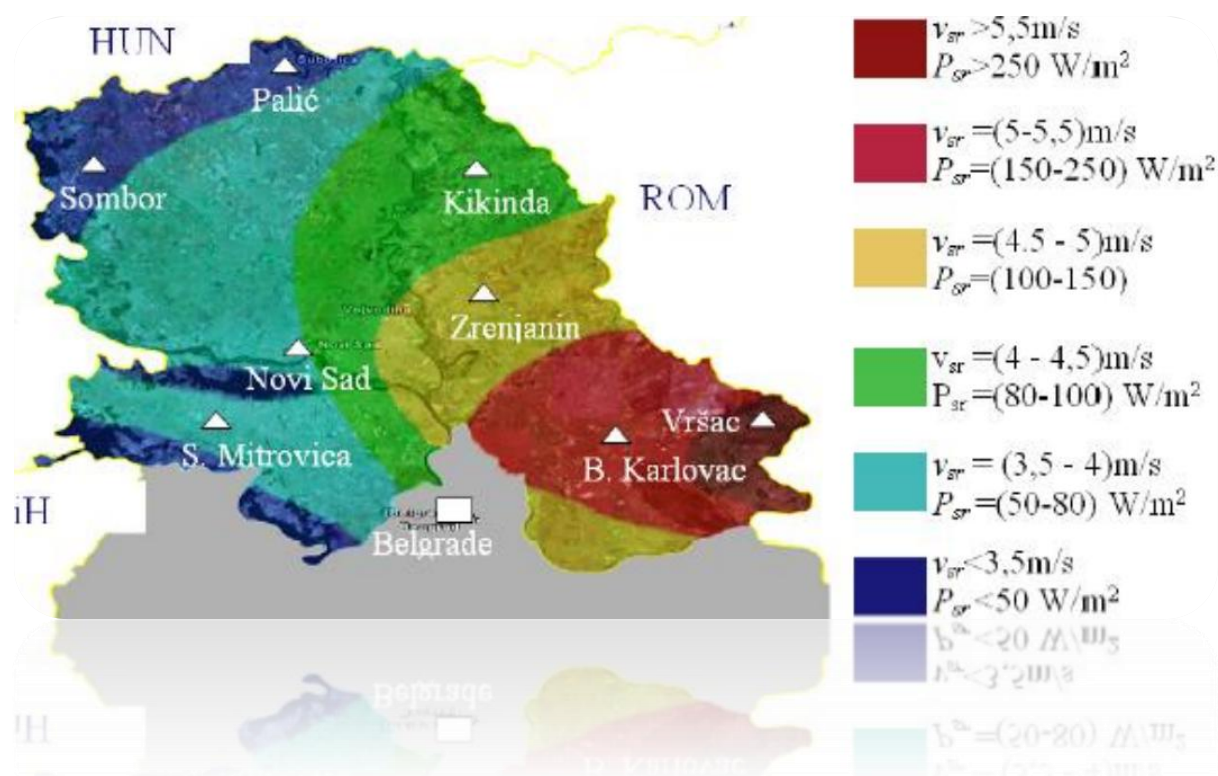
Статистички приказ појава за последњих 30 година

У Војводини постоје два ветровна подручја, југоисточно и северозападно. На подручју Баната кошава се издваја као доминантан ветар, при чему су највеће честине забележене из правца југ-југоисток. Просечно највиша вредност осматрана је на подручју Зрењанина (119 %), а нешто ниже вредности забележене су у Кикинди (102 %). Најмању фреквенцију у великом делу Баната има источни ветар, а најређе се јавља у Кикинди (25%). У Зрењанину најнижу честину има североисточни ветар (21%)

	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW	C
рел. честине (%)	69	25	21	32	32	70	95	119	50	32	28	66	80	89	70	47	77
ср. брзине (m/s)	2,6	1,4	1,5	1,3	1,6	2,2	3,2	3	2,5	1,9	2	2,1	2,6	2,6	2,8	2,1	

Табела 45: Релативне честине ветра по правцима и тишине у промилима и средње брзине ветра у м/с 1981-2010.год.

Подручје општине Пландиште налази се на простору интензивног јављања ветрова, нарочито на правцу дувања југоисточног ветра кошава. Најинтензивнији ветрови су из правца северозапада и југоистока. Број дана са јачином ветра од 6 Бофора (јак ветар) износи 166,6 дана за Вршац, што је значајан број дана упоређујући га са просеком за Банат који износи 50,1 дан, односно за Војводину који износи 35,2 дана.

Слика 25: Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра за територију Војводине на висини од 50 м

Приказ последица за последњих десет година, које су битно промениле свакодневно функционисање и могући утицаји на пољопривреду, здравље људи и животиња

Олујни ветар дефинише се као сваки ветар са брзином већом или једнаком од 15,5 м/с. Ови ветрови се јављају повремено и не трају дуго, али могу да причине знатне штете на усевима као и на објектима.

Могућа су оштећења на објектима старије градње, рушење црепове, олука, надстрешница, електро енергетске спољне инсталације, громобранске инсталације, кидање фасаде, обарање дрвећа, оштећење моторних возила, прекид у саобраћају. Такође, може доћи до лакших телесних повреда запослених и особа која се нађу на отвореном због рушилачког деловања олујних ветрова на објекте и инфраструктуру.

Због насталих оштећења, као и због прекида у снабдевању електричном енергијом до којег може доћи услед оштећења на преносном систему (далеководима), могући су и евентуални застоји у технолошком процесу који могу потрајати неколико дана, односно до отклањања узрока прекида.

Могућност генерисања других опасности

У случају рушења далековода постоји могућност настанка пољских пожара. Искључена је могућност генерисања других опасности.

Снежне мећаве, наноси и поледица

Снег је падавина у чврстом стању у форми снежних пахуља и кристала леда. Снег при тлу могућ је само при ниским температурама ваздуха.

Дан са снегом је сваки дан у којем су регистроване снежне падавине, без обзира на то да ли се снег задржао на тлу или се одмах истопио. Са друге стране, дан са снежним покривачем је сваки дан у којем постоји снег на тлу, без обзира на то да ли је тог дана било снежних падавина или не.

Снежни нанос је локализована појава која представља снег наталожен ветром на препреку или неравнину на тлу. Снежни нанос може да настане као последица мећаве, али и не мора, јер се таложење растреситог снега може вршити поступно чак и при лаганом ветру. Како је снежни нанос појава малих размера, не постоји његово стандардизовано и организовано мерење.

Снежне мећаве, наноси и поледице припадају категорији екстремних временских услова који се јављају као последица глобалних метеоролошких кретања и промена у свету и непосредном окружењу. Зимска сезона у умереним географским ширинама карактерише се ниским температурама и снежним падавинама. Поред овога, могуће су појаве попут поледице, мећаве и снежних наноса. У питању су три по природи различите појаве.

Мећава је тешко олујно стање које карактеришу ниске температуре, јак ветар и снег. Настају у интеракцији високог и ниског притиска што доводи до хоризонталног кретања ваздуха из зоне високог у подручје ниског притиска.

Поледица је врста ниске падавине која се јавља током зиме. Настаје када ситне прехлађене капи воде, падају на тло или предмете чија је температура испод 0 °C. Поледица је глатка приземна ледена превлака како на водоравним (укључујући тло) тако и на нагнутим површинама, која настаје слеђивањем прехлађених капљица кише или росуље при додиру са чврстим предметима. Поледица настаје независно од постојања снежног покривача.

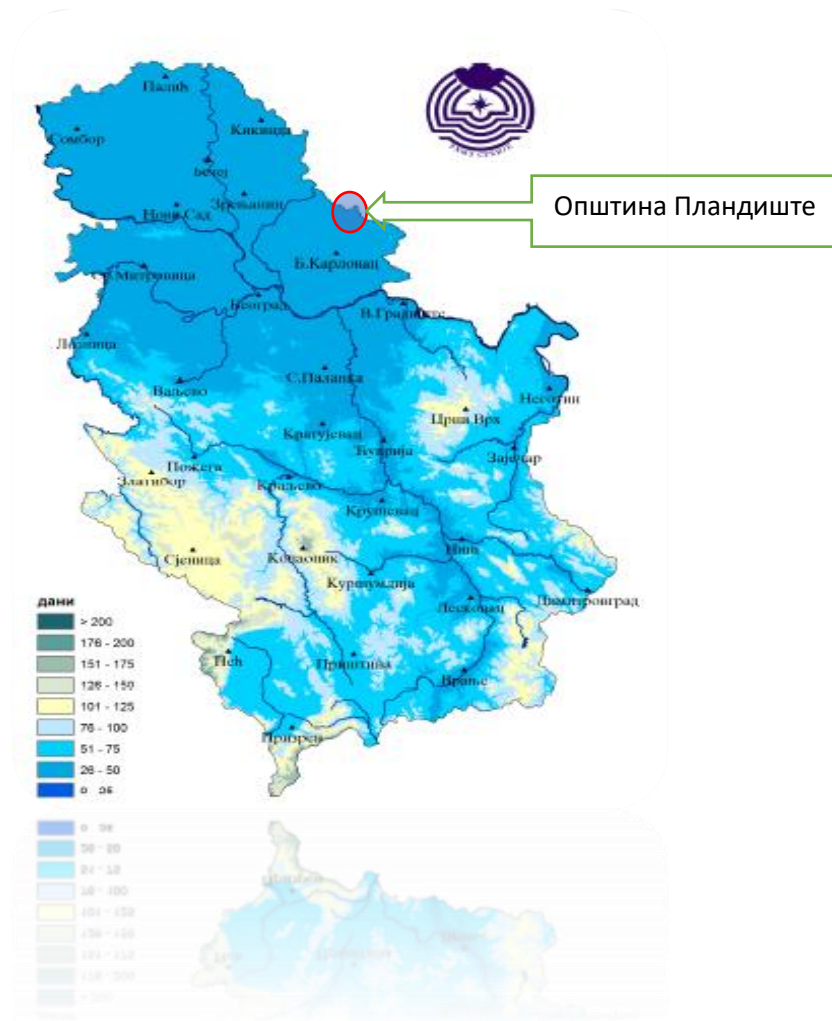
У Србији је појава снежног покривача карактеристична за период од новембра до марта, а понекад и у априлу и октобру, док га на планинама изнад 1000 м може бити и у осталим месецима. Највећи број дана са снежним покривачем је у јануару месецу, када се у просеку јавља око 30% од укупног годишњег броја дана са снежним покривачем.

Статистички приказ појава за последњих 30 година

Угроженост саобраћајница од снежних наноса иполедице је веома изражена у Јужном Банату, тако да се ово подручје сматра најугроженијим у АП Војводини, иако су последњих година, због климатских промена, зиме много блаже, без много снега.

	Јан.	Феб.	Мар.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	Год.
Температура ваздуха (°C)													
Нормална вредност	0,1	1,6	6,4	12,0	17,4	20,3	22,2	21,8	17,1	11,9	6,0	1,4	11,5
Средња минимална	-2,9	-2,1	1,8	6,5	11,4	14,4	15,8	15,6	11,7	7,1	2,5	-1,3	6,7
Апсолутни минимум	-27,3	-21,9	-17,6	-6,7	-0,5	3,7	6,5	5,4	0,5	-8,6	-13,2	-23,1	-27,3
Ср. бр. мразних дана	21	17	10	1	0	0	0	0	0	2	9	18	79
Појаве (број дана са...)													
снегом	6	6	3	0	0	0	0	0	0	0	2	5	22
снежним покривачем	11	8	3	0	0	0	0	0	0	0	2	8	32
Маглом	6	4	1	0	1	1	1	0	1	2	4	5	26

Табела 46: Средње месечне, годишње и екстремне вредности за период 1981-2010. год.

Слика 21: Просечан број дана са снежним покривачем за референтни период 1981.-2010. год

Приказ последица за последњих десет година, које су битно промениле свакодневно функционисање и могући утицаји на пољопривреду, здравље људи и животиња

Појаве снежних мећава, наноса, поледица и хладног таласа се везују за зимско годишње доба и тада су знатно учесталији убоји, уганућа или преломи екстремитета услед падова или судара у саобраћају. Због појаве ледене кише и поледице која се формира на тлу најчешће долази до лакших и тежих повреда становништва. У случају завејавања постоји опасност од хипотермије.

Како је општина Пландиште смештена на изразито ветровитом подручју, постоји велика вероватноћа за појавом ове опасности. Снежна мећава и поледице су метеоролошке појаве које се међусобно потпуно разликују, али обе штетно утичу на исте секторе привреде и критичну инфраструктуру. Могуће су последице по индустријска и грађевинска постројења и опрему (далеководи, грађевински кранови, дизалице и сл.), саобраћајну инфраструктуру (мостови, коловози, колосеци...), копнени, ваздушни, речни и железнички саобраћај, повредиве објекте (школе, вртићи, болнице), монтажне објекте, шуме, шумско растиње и дрвеће, дрвореде, културне и историјске споменике.

Мећава због смањене видљивости, а поледица због клизавих саобраћајница успоравају, отежавају или онемогућавају саобраћај. Такође могу представљати узрок саобраћајних

незгода. Поред тога забележени су и застоји у саобраћају, скраћења линија градског и међумесног саобраћаја, као и штете на аутомобилима од пада леденица.

Отежан је рад електропривредног система и хитних служби.

Слика 22: Отклањање кварова на електродистрибутивној мрежи

Копнени саобраћај је угрожен мећавама, снежним наносима и поледицама на неколико начина. У првом реду, поледица која се ствара на путу отежава безбедно управљање возилом. Даље, услед јаке мећаве моторна возила могу бити завејана, а такође је повећана и опасност од судара због смањене видљивости. Висина покривача од само 5 цм је довољна да се поремети саобраћај тамо где снежне падавине нису уобичајене, а висина од 15 цм ремети саобраћај свуда. Проблеми у копненом саобраћају угрожавају снабдевање становништва храном и енергентима, што је посебно значајно за планинске области са слабо развијеном путном инфраструктуром и за области које могу бити тотално одсечене од гравитационог центра дневних миграција.

Оно што представља озбиљну опасност су продужени хладни таласи који чине да све наведене појаве трају дуже и буду распрострањеније.

Хладни талас у климатологији подразумева период од пет или више узастопних дана када је минимална температура значајно испод просека (веома хладно и екстремно хладно време). Екстремно хладан дан је дан са минималном и максималном температуром испод другог перцентиала.

Мраз и хладноћа су последица ниских температура ваздуха и уобичајена су појава у зимском периоду, а појављују се и у касном јесењем и раном пролећном периоду. Мраз се обично појављује у раним јутарњим сатима и може да траје по неколико сати, а хладноћа праћена ниском температуром, у зимском периоду може да траје у континуитету 10-20 дана. Мраз и хладноћа могу изазвати велике штете у пољопривреди, првенствено у воћарству и виноградарству, када се догоде у раном зимском и раном пролећном периоду, као и на електричној преносној и дистрибутивној мрежи и ПТТ инсталацијама.

Слика 23: Штете на пољопривредним културама од снега и мраза

Ниске температуре ваздуха у дужем временском трајању могу изазвати поремећаје у одвијању нормалног живота и рада становништва, веће проблеме у одвијању саобраћаја

и проблеме у раду индустријских предузећа. Због стварања леда на путевима, може доћи до угрожавања безбедности саобраћаја. Дуже задржавање леда на водотоцима може угрозити животињски свет у њима и, такође, може изазвати поплаве стварањем ледених чепова и леда на бранама. Стварањем велике количине леда на каналу ДТД може изазвати безбедност пловидбе или прекид водног саобраћаја.

Екстремне хладноће могу негативно утицати на здравствено стање осетљивих група (старијих особа, деце, особа са кардиоваскуларним обољењима и срчаним болестима), проузроковати проблеме у саобраћају због снежног покривача, формирање леденог покривача на рекама, као и повећану потрошњу електричне енергије и оптерећење електроенергетског система.

Могућност генерисања других опасности

У случају хладног таласа и стварања велике количине леда на каналу ДТД, може доћи до изливања опасних материја у канал и његовог загађивања, као и речног корита и околног земљишта.

3.2.2 Сценарији и процена ризика

Сценарио за највероватнији нежељени догађај

Највероватнији нежељени догађај је догађај за који се поуздано зна да се често јавља, затим да услови у којима настаје погодују његовој појави и да је реално очекивати да може на одређеном простору угрозити животе и здравље људи и направити материјалне штете.

	Општа питања
Опасност	• Снежне мећаве, наноси, поледица, мраз • Опис опасности: Снежне мећаве и мраз заузимају подручје североисточног дела општине Пландиште, нарочито насеља Купиник и Велики Гај. Ове временске појаве могу изазвати озбиљне потешкоће у саобраћају и повреду због ледених слојева и снега на путевима. Природне и пољопривредне штете су очигледне због дуготрајних хладних услова који доводе до мраза који уништава културе и ствара озбиљне саобраћајне инциденте.
Појављивање	-Након око 5 дана стабилног хладног времена, температура нагло опада због преласка јаког циклона који се формира на Балкану. Ова хладна маса ваздуха уноси јаке снежне падавине, али и значајне температурне разлике између ноћи и дана, што доводи до изненадних замрзавања земљишта и појаве мраза на путевима. -Овај циклус траје неколико дана, али са великим ударима снега у континуитету, што за последицу има накупљање снега и стварање наноса. Очекивано је да температура остане веома ниска у току ноћи (од -8°C до -12°C), али ће током дана поново бити ближа -2°C. Мраз ће се на путевима наставити формирати и продубљивати због промена у температури.
Просторна димензија	• Захваћена је североисточна територија општине Пландиште, која укључује насеља као што су Купиник и Велики Гај, али са ширењем у неким деловима према јужној и западној граници. Процењена захваћена површина износи око 60 км².
Интензитет	• Природни феномен који резултује са јаким снегом, али и са наглим прелазима температура између -8°C и -2°C уз јак ветар, формира снежне наносе високе и до 2 метра на неким подручјима. У овим условима, мраз ће се формирати на тлу и на путевима, што ће отежати свако кретање на отвореном.
Време	• Понедељак 13.12.2027. године, и трајаће 4 дана, са интензивним падавинама и великим температурним падовима. Прогноза наводи долазак циклона са Балкана, који ће донети јаки снег, као и дуготрајне периоде хладног времена.
Ток	• Дан (Понедељак, 13.12.2027): Први знаци хладног фронта долазе поподне, са падом температуре на -10°C. Првобитно лагане снежне падавине претварају се у интензивније и обилније падавине у току ноћи, формирајући први слој снега висине око 15-20 цм. Ветар надувава снег, стварајући снежне наносе на путевима. Мраз се јавља на

	отвореним површинама, стварајући лед на путевима. У Купинику долази до прве повреде када једна особа пада на лед и задобија лакше повреде. Потребна је медицинска помоћ, али нема тежих повреда. 2. Дан (Уторак, 14.12.2027): Температура пада на -12°C и ујутро, а снег наставља да пада са великим интензитетом. Снежни наноси постају све већи, блокирајући локалне путеве. Више људи се жали на ледене услове на путевима, али без озбиљнијих инцидената. Мраз прави проблеме у водоснабдевању у неким деловима, а услед снежних наноса долази до неколико малих застоја у саобраћају. У насељу Велики Гај, због јаких ветрова и снега, једна старија жена пада на лед и задобија прелом кука. Процедура евакуације и помоћи је брзо спроведена, жена је транспортована до Дома здравља.. 3. Дан (Среда, 15.12.2027): Снежне падавине настављају да буду интензивне, али температура се креће између -8°C и -3°C, са јаким ветром који формира нове снежне наносе. Због тешког, влажног снега и налета ветра, долази до оштећења далековода на подручју Купиника и околних делова, што доводи до прекида у снабдевању електричном енергијом у више домаћинстава. Тимови за хитне интервенције излазе на терен, али се санација отежава због временских услова. Више од 100 домаћинстава остаје без струје током већег дела дана. Међу становништвом се јављају првобитни страхови од могућих већих штета, али нема нових великих инцидената. У насељу Купиник, један човек је повређен током покушаја сналажења на клизавим путевима, али је добио медицинску помоћ на терену и није било потребе за евакуацијом. 4. Дан (Четвртак, 16.12.2027): Температура је између -6°C и -2°C, а јак снег и лед настављају да прете стабилности саобраћаја. На терену су активиране све службе за уклањање снега са важних путних праваца, али не постоје нови озбиљни инциденти. У насељу Купиник, неколико домаћинстава пријављује штету на крововима због наглог преласка температуре и ледених наноса .		
Трајање	Четири дана: од доласка циклона до стабилизације временских услова.		
Рана најава	Републички хидрометеоролошки завод објављује упозорење за наступање изузетно хладног циклона са јаким снегом и смрзавањем земљишта и водоводних система.		
Припремљеност	- Локално становништво је унапред информисано о доласку хладног фронта и могућим снежним падавинама. Уз помоћ Републичког хидрометеоролошког завода и локалних медија, грађани су обавештени о временским приликама, саветујући их да буду опрезни због снега, леда и лоших саобраћајних услова. - Надлежне службе су спремне за реаговање, али као и увек, поједини региони су били делимично занемарени до последњег тренутка.		
Утицај	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="453 1872 762 1964">Штићене вредности</td><td data-bbox="762 1872 1463 1964">Приказ утицаја замишљеног сценарија</td></tr> </table>	Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија
Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија		

	Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 2 - евакуисани 1 Укупно 3
	Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - мања кварови и санација на водоснабдевању 180.000 РСД - здравственог збрињавања и лечења 80.000,00 РСД - рашчишћавање снежних наноса 160.000,00 РСД - обнова крова оштећених кућа 1.000.000,00 РСД - прекид функционисања саобраћаја 55.000,00 РСД - евакуација 30.000,00 РСД - прекид снабдевања електричном енергијом 450.000,00 РСД -Укупно 1.955.000,00 РСД
	Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: - Енергетици (електроенергетска мрежа, стубови на далеководима) 2.500.000,00 РСД Укупно 2.500.000,00 РСД
Генерисање других опасности	• Могућност генерисања појаве епидемија грипа.	
Референтни инциденти	• Овакви временски услови су чести и карактеристични за Јужнобанатски округ, нарочито за територију општине Пландиште, где је готово сигурно да, у	

	случају појаве снега и појавом ветра, који дува више од 200 дана годишње, долази до мећаве и формирања снежних наноса.																																																																																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ред. број</th><th>Ознака деонице</th><th>Саобраћајна деоница</th><th>Дужина наноса (km)</th><th>Деонице са појавом снежних наноса</th><th>Напомена</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="6">Број пута: 10</td></tr> <tr> <td>92</td><td>1009</td><td>Панчево (Ковачица) - Алибунар (Пландиште)</td><td>7</td><td>од 20 до 22 km од 24 до 26 km од 32 до 33 km од 34,5 до 35 km од 40 до 41 km од 43,5 до 44 km</td><td></td></tr> <tr> <td>95</td><td>1012</td><td>Банатски Карловац (Девојачки Бунар) - Уљма</td><td>2,5</td><td>од 65 до 66 km од 72,5 до 74 km</td><td></td></tr> <tr> <td>98</td><td>1015</td><td>Вршац (Стража) - граница СРБ/РУМ (Ватин)</td><td>1,5</td><td>од 87,5 до 89 km</td><td></td></tr> <tr> <td colspan="6">Број пута: 14</td></tr> <tr> <td>147</td><td>1401</td><td>Панчево (Ковин) - Ковин (Бела Црква)</td><td>5</td><td>од 7 до 9 km од 14 до 15 km од 20 до 22 km</td><td></td></tr> <tr> <td>148</td><td>1402</td><td>Ковин (Бела Црква) - граница АПВ (Ковин)</td><td>2</td><td>од 30 до 31 km од 34 до 35 km</td><td></td></tr> <tr> <td colspan="6">Број пута: 18</td></tr> <tr> <td>176</td><td>1804</td><td>Сечањ (Неузина) - Пландиште</td><td>2,5</td><td>од 46 до 47,5 km од 56 до 57 km</td><td></td></tr> <tr> <td>177</td><td>1805</td><td>Пландиште - Вршац (Пландиште)</td><td>12</td><td>од 69 до 70 km од 75 до 86 km</td><td></td></tr> <tr> <td>178</td><td>1806</td><td>Вршац (Стража) - Стража</td><td>1</td><td>од 92 до 93 km</td><td></td></tr> <tr> <td>179</td><td>1807</td><td>Стража - Бела Црква</td><td>1</td><td>од 109 до 109,5 km од 117 до 117,5 km</td><td></td></tr> <tr> <td>180</td><td>1808</td><td>Бела Црква - граница СРБ/РУМ (Калуђерово)</td><td>2</td><td>од 120 до 122 km</td><td></td></tr> </tbody> </table>					Ред. број	Ознака деонице	Саобраћајна деоница	Дужина наноса (km)	Деонице са појавом снежних наноса	Напомена	Број пута: 10						92	1009	Панчево (Ковачица) - Алибунар (Пландиште)	7	од 20 до 22 km од 24 до 26 km од 32 до 33 km од 34,5 до 35 km од 40 до 41 km од 43,5 до 44 km		95	1012	Банатски Карловац (Девојачки Бунар) - Уљма	2,5	од 65 до 66 km од 72,5 до 74 km		98	1015	Вршац (Стража) - граница СРБ/РУМ (Ватин)	1,5	од 87,5 до 89 km		Број пута: 14						147	1401	Панчево (Ковин) - Ковин (Бела Црква)	5	од 7 до 9 km од 14 до 15 km од 20 до 22 km		148	1402	Ковин (Бела Црква) - граница АПВ (Ковин)	2	од 30 до 31 km од 34 до 35 km		Број пута: 18						176	1804	Сечањ (Неузина) - Пландиште	2,5	од 46 до 47,5 km од 56 до 57 km		177	1805	Пландиште - Вршац (Пландиште)	12	од 69 до 70 km од 75 до 86 km		178	1806	Вршац (Стража) - Стража	1	од 92 до 93 km		179	1807	Стража - Бела Црква	1	од 109 до 109,5 km од 117 до 117,5 km		180	1808	Бела Црква - граница СРБ/РУМ (Калуђерово)	2	од 120 до 122 km
Ред. број	Ознака деонице	Саобраћајна деоница	Дужина наноса (km)	Деонице са појавом снежних наноса	Напомена																																																																																			
Број пута: 10																																																																																								
92	1009	Панчево (Ковачица) - Алибунар (Пландиште)	7	од 20 до 22 km од 24 до 26 km од 32 до 33 km од 34,5 до 35 km од 40 до 41 km од 43,5 до 44 km																																																																																				
95	1012	Банатски Карловац (Девојачки Бунар) - Уљма	2,5	од 65 до 66 km од 72,5 до 74 km																																																																																				
98	1015	Вршац (Стража) - граница СРБ/РУМ (Ватин)	1,5	од 87,5 до 89 km																																																																																				
Број пута: 14																																																																																								
147	1401	Панчево (Ковин) - Ковин (Бела Црква)	5	од 7 до 9 km од 14 до 15 km од 20 до 22 km																																																																																				
148	1402	Ковин (Бела Црква) - граница АПВ (Ковин)	2	од 30 до 31 km од 34 до 35 km																																																																																				
Број пута: 18																																																																																								
176	1804	Сечањ (Неузина) - Пландиште	2,5	од 46 до 47,5 km од 56 до 57 km																																																																																				
177	1805	Пландиште - Вршац (Пландиште)	12	од 69 до 70 km од 75 до 86 km																																																																																				
178	1806	Вршац (Стража) - Стража	1	од 92 до 93 km																																																																																				
179	1807	Стража - Бела Црква	1	од 109 до 109,5 km од 117 до 117,5 km																																																																																				
180	1808	Бела Црква - граница СРБ/РУМ (Калуђерово)	2	од 120 до 122 km																																																																																				
Слика 24 Подаци о појави снежних наноса на мрежи државних путева које одржава ПЗП Панчево у периоду 2007-2015. год. ¹²																																																																																								
Информисање јавности	Постоји правовремено и прецизно информисање становништва путем званичног сајта РХМЗ-а и средстава јавног информисања као и путем локалних ТВ и радио станица.																																																																																							

Табела 47: Садржај сценарија за највероватнији нежељени догађај – екстремне временске појаве

Процена вероватноће догађаја

Три су различита приступа у процењивању вероватноће:

- Вероватноћа је шанса да се нешто догоди, тј. представља меру извесности догађаја, то је изражено као број између 0 и 1, где 0 представља немогућност, а 1 потпуну сигурност.
- Учесталост је број случајева у једном датом временском интервалу.
- Стручна процена је одређивање вероватноће, базирано на научним сазнањима или искуству струке.

Процена вероватноће догађаја – екстремне временске појавена територији општине Пландиште врши се на основу **учесталости**.

¹² [Студија истраживања снежних наноса на државним путевима I реда](#)

Категорија	Вероватноћа или учесталост			
	(а) Вероватноћа	(б) Учесталост	(ц) Стручна процена	Одабрано
1	< 1%	1 догађај у 100 година и ређе	Занемарљива	
2	1–5%	1 догађај у 20 до 100 година	Мала	
3	6–50%	1 догађај у 2 до 20 година	Средња	
4	51–98%	1 догађај у 1 до 2 године	Велика	●
5	> 98%	1 догађај годишње или чешће	Изразито велика	

Табела 48: Исказивање вероватноће за највероватнији нежељени догађај – екстремне временске појаве

Штићене вредности

Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 2 - евакуисани 1 Укупно 3
Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - мањи кварови и санација на водоснабдевању 180.000 РСД - здравственог збрињавања и лечења 80.000,00 РСД - рашчишћавање снежних наноса 160.000,00 РСД - обнова крова оштећених кућа 1.000.000,00 РСД - прекид функционисања саобраћаја 55.000,00 РСД - евакуација 30.000,00 РСД - прекид снабдевања електричном енергијом 450.000,00 РСД - Укупно 1.995.000,00 РСД = 0,261% буџета Општине

Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: - Енергетици (електроенергетска мрежа, стубови на далеководима) 1.900.000,00 РСД Укупно 2.500.000,00 РСД = 0,327% буџета Општине
----------------------	--

Табела 49: Штићене вредности

Процена последица

Процена последица штетног догађаја – екстремне временске појавена територији општине Пландиште врши се на основу ефеката које овај штетни догађај има на живот и здравље људи и економију – буџет општине Пландиште и друштвену стабилност.

Последице по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<50	•
2	Мала	50–200	
3	Умерена	201–500	
4	Озбиљна	501–1500	
5	Катастрофална	>1500	

Табела 50: Исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по економију/екологију

Прорачун: $(1.995.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 0,261\%$ буџета општине Пландиште

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–0,5% буџета	•
2	Мала	од 0,6–1% буџета	
3	Умерена	од 1,1–5% буџета	

4	Озбиљна	од 5,1–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	

Табела 51: Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура)

Последице по друштвену стабилност

1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Прорачун: $(2.500.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 0,327\%$ буџета Општине

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<1% буџета	●
2	Мала	1–3% буџета	
3	Умерена	3–5% буџета	
4	Озбиљна	5–10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 52: Исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Израда матрица

Резултати сценарија (последице и вероватноћа) комбинују се у матрици ризика. Матрица ризика састоји се од две осе, осе последица и осе вероватноће. Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од 25 поља.

Наведених 25 поља дели се у четири категорије ризика: низак, умерени, висок и веома висок ризик.

Катастрофална	5					
Озбиљна	4					
Умерена	3					
Мала	2					
Минимална	1					
		1	2	3	4	5
		Занемарљива	Мала	Средња	Велика	Изразито велика

Ниво ризика:

Веома висок (црвена)

Висок (наранџаста)

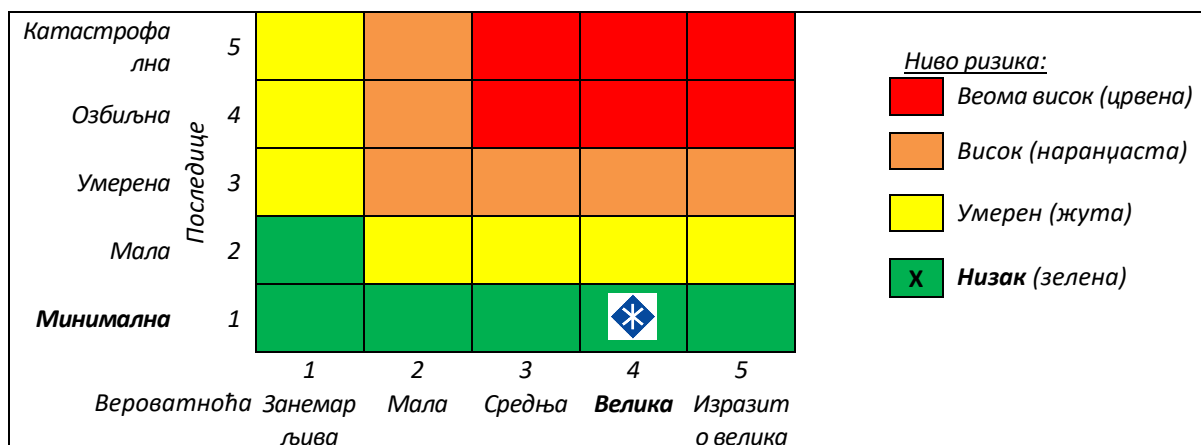
Умерен (жута)

X

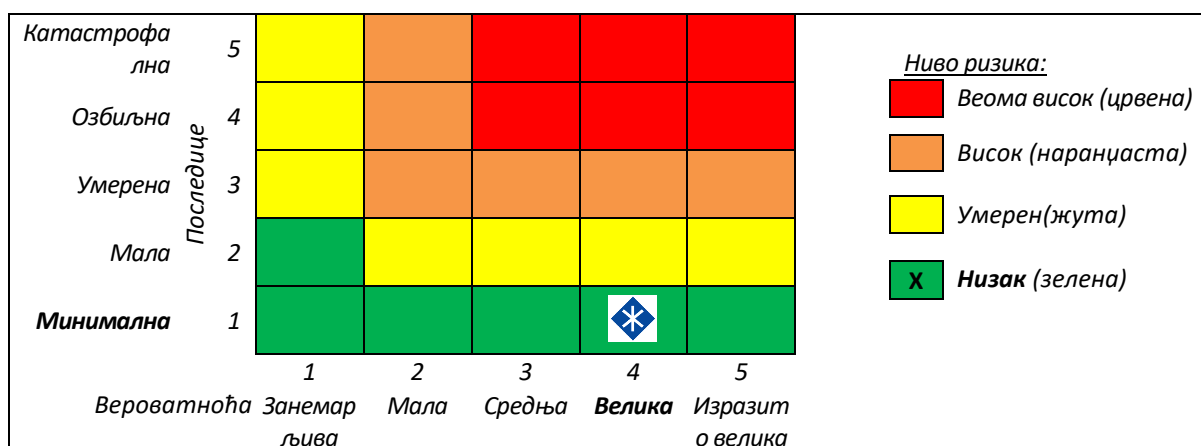
Низак (зелена)

Матрица 8: Ризик по живот и здравље

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

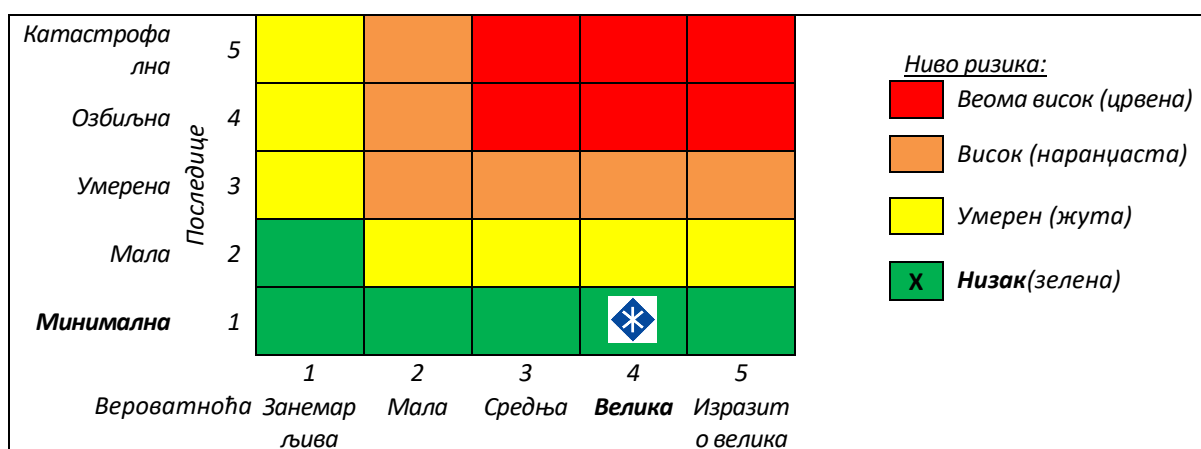
Матрица 9: Ризик по економију/екологију

Матрица 10: Ризик по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика.

Ризик по живот и здравље	Ризик по економију/екологију	Ризик по друштвену стабилност	Укупан ризик (1+1+1) / 3 = 1
1	1	1	1

Матрица 11: Укупан ризик

Ниво ризика

На основу одређених нивоа ризика, односно категорије, може се одредити прихватљивост екстремних временских појава за сценарио највероватнији нежељени догађај.

Ниво ризика	Прихватљивост	Начин поступања	Одлука
 Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости	
 Висок (наранџаста)	Неприхватљив		
 Умерен (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи	
 Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња	

Табела 53: Нивои и прихватљивост ризика

Ризик од екстремних временских појава за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја, за територију општине Пландиште, је низак, чиме је ризик прихватљив.

Третман ризика

Пошто је ризик прихватљив, не врши се третман ризика.

Карта ризика

Сценарио за највероватнији нежељени догађај је приказан на следећој карти.

Карта ризика 3: Највероватнији нежељени догађај – екстремне временске појаве, Низак ризик, Општина Пландиште

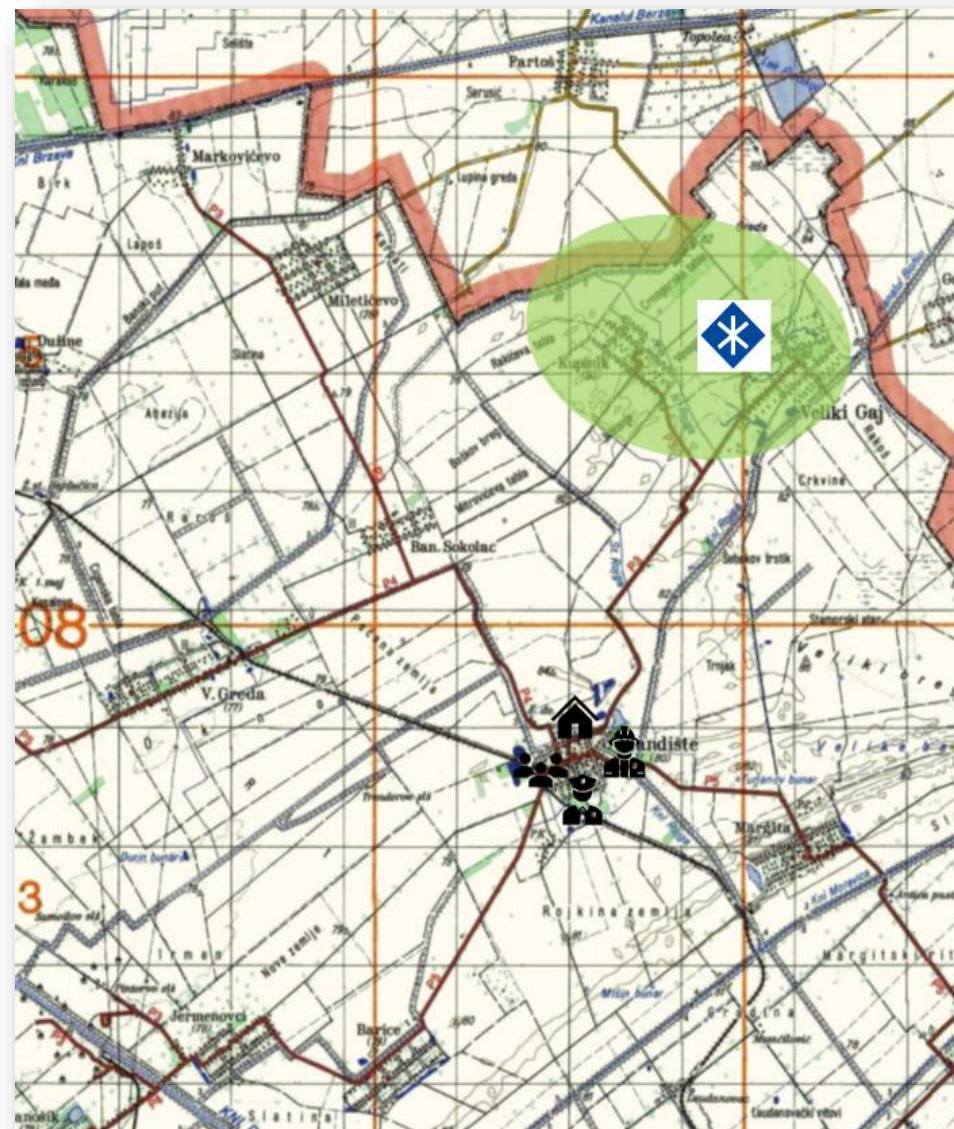
Извор карте: Топографска карта ЈНА, Р 1:50.000

Легенда:

Полицијска станица 	Ватрогасно спасилачко одељење 	Дом здравља 	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације
---	--	--	--

Снаге заштите и спасавања:

1. Полицијска станица Пландиште - Хајдук Вељка 15 А, Пландиште
2. Ватрогасно - спасилачко одељење Пландиште - Карађорђева 24, Пландиште
3. Дом здравља „1. Октобар“ Пландиште - Карађорђева 13, Пландиште
4. Општински штаб за ванредне ситуације - Војводе Путника 38, Пландиште

Сценарио за нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Нежељени догађај са најтежим могућим последицама је догађај који се ретко појављује на одређеном простору, а у случају његовог настанка има такав интензитет чије последице су озбиљне или катастрофалне по поједине штићене вредности.

	Општа питања
Опасност	• Снежне мећаве, нанос , поледица • Опис опасности: Подручје Баната, укључујући општину Пландиште, погађа екстремни зимски талас узрокован продором арктичког ваздуха из Сибира.
Појављивање	• Нежељени догађај настаје услед снажног продора арктичке ваздушне масе из Сибира, која се креће према југоисточној Европи. Под утицајем специфичне конфигурације терена и атмосфере, ова ваздушна маса нагло захвата територију Баната, Бачке и делова Браничевског округа.
Просторна димензија	☐ Око 13.500 км ² источног и северног дела Србије.
Интензитет	• Екстремно ниска температура до -21°C, висина снежног покривача 90 цм, снежни сметови висине 3 м, поледица, густина снега 0,7 г/цм³.
Време	• Уторак 02.02. – Петак 12.02.2027. године • Продор хладне ваздушне масе из Сибира доносећи изразито ниске температуре, поледицу и снег. • Услед интензивних снежних падавина и прекида саобраћаја на подручју више насељених места, угрожено је здравље људи, сточни фонд и финансије па је председник општине Пландиште прогласио ванредну ситуацију на територији општине Пландиште у касним вечерњим сатима 02.02.2027. године. Опасност траје од 02. до 12. фебруара, а ситуацију додатно погоршавају ниске температуре и константно дување ветра услед чега долази до појаве поледице и стварања снежних наноса.
Ток	• У првим данима фебруара 2027 године, Републички хидрометеоролошки завод Србије издао је упозорење на екстремне временске услове који се очекују на територији североисточне Србије, са посебним акцентом на регион Баната. Услед наглог продора арктичке ваздушне масе из Сибира, дошло је до формирања веома ниских температура, снежних падавина и јаког ветра орканске јачине. Ситуација је ескалирала у веома кратком року, због чега је већ у вечерњим сатима 2. фебруара 2027. године, на предлог Општинског штаба за ванредне ситуације, председник општине Пландиште прогласио ванредну ситуацију на целој територији општине. - Хладни талас праћен интензивним снегом и ударима ветра преко 180 km/h у веома кратком року паралисао је све виталне системе. Температура је падала и до -20°C, а снежни покривач достигао је 1 м, уз сметове високе до 3 метра. Потпуно је прекинут друмски саобраћај на већини локалних и регионалних путева. Најкритичнија ситуација настала је у насељима Марковићево и Милетићево, која су услед висине сметова остала потпуно

	одсечена од остатка општине, без снабдевања, комуникације и приступа хитним службама. Услед преоптерећења инфраструктуре и екстремне тежине снега, дошло је до урушавања кровова на више објеката, укључујући и једну предшколску установу, 7 повређених без жртава али са материјалном штетом. У више насеља (Хајдучица, Стари Лец, Дужине) прекинут је сигнал мобилне и фиксне телефоније. Каналски системи су се заледили, а у појединим местима дошло је до пуцања водоводних цеви, што је проузроковало прекид водоснабдевања и увођење рестрикција. Електроенергетски систем такође је претрпео велика оштећења – због удара ветра и ниских температура, дошло је до квара на трафостаницама и далеководима. Услед прекида у дистрибуцији електричне енергије и грејања, најмање три особе су преминуле од смрзавања, од којих једна старија особа у кући без грејања, један бескућник и једно дете са хроничним здравственим проблемима. Стање се додатно компликовало када је на магистралном путу Зрењанин – Вршац, код скретања за Банатски Соколац, аутобус са 52 путника, услед поледице и слабог видљивости, излетео с пута и заглавио се у каналу. Путници су остали завејани у возилу, без могућности комуникације, хране и грејања. Након два дана, у акцију спасавања укључила се Војска Србије са тегљачима, као и Сектор за ванредне ситуације МУП-а, Црвени крст, јавна комунална предузећа, и локални волонтери. Успешном интервенцијом, 16 њих је збринуто у дому здравља због озбиљних промрзлина и симптома хипотермије, од којих је једна особа у болници због компликације прелома преминула. Истовремено, спроведена је масовна евакуација 485 становника из завејаних домаћинстава у Марковићеву и Милетићеву. Организовани су прихватни центри у школским и спортским салама са основним условима за грејање, исхрану и здравствену заштиту. Особе са хроничним болестима, деца и труднице добиле су приоритетни третман. Укупно је током ванредне ситуације: • преминуло 4 лица (3 од смрзавања, 1 у болници због компликација након прелома), • повређено 7 особа, углавном услед падова на поледици или урушавања кровова, • евакуисано 485 људи, од чега је 16 лица збринуто медицински. Материјална штета је огромна. Оштећена је енергетска инфраструктура (далеководи, трафостанице), водоводна мрежа, телекомуникациона инфраструктура, више објеката јавне намене (школе, вртићи, домови здравља), као и објекти културног и верског значаја. Значајан део локалног сточног фонда је угинуо, посебно у пољопривредним домаћинствима без грејања и приступа храни. Након десет дана непрекидне борбе са временским непогодама, температуре су почеле да расту, ветар је ослабио, а снег постепено почиње да се топи. У касним поподневним сатима 12. фебруара 2027. године, на
--	--

	предлог Општинског штаба за ванредне ситуације, председник општине Пландиште проглашава престанак ванредне ситуације , чиме почиње фаза санације и процене штете.	
Трајање	• Невреме траје 10 дана, ванредна ситуација траје 10 дана.	
Рана најава	• Догађај је био предвидив и благовремено најављен. Републички хидрометеоролошки завод (РХМЗ) је још 1. фебруара 2027. године издао црвени метео аларм за подручје Баната, са упозорењем на предстојећи хладни талас из правца Сибира, екстремно ниске температуре, обилне снежне падавине, појаву поледице и јак ветар орканске јачине. Информације су пренеле све релевантне институције и средства јавног информисања — телевизија, радио, интернет портали и друштвене мреже, као и локалне радио-станице	
Припремљеност	• Локално становништво делимично припремљено. • Иако су надлежне службе у критичним моментима показале одлучност, храброст и ефикасност у спасавању људских живота, ова ванредна ситуација је открила бројне слабости у инфраструктурној отпорности, логистичкој спремности и нивоу превентивне припремљености грађана. Потребне су значајне инвестиције у: • модернизацију критичне инфраструктуре, • едукацију становништва о понашању у ванредним ситуацијама, • развој локалних планова за евакуацију и реаговање, • бољу опремљеност јавних служби и цивилне заштите. Ванредна ситуација у фебруару 2027. у општини Пландиште служи као снажан позив за унапређење система управљања ризицима од елементарних непогода	
Утицај Утицај	Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија
	Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - мртви 4 - повређени 7 - евакуисани 485 - збринути 16 - Укупно 512

Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - здравственог збрињавања и лечења 4.000.000,00 РСД - рашчишћавање снежних наноса (употреба војне технике и остале тешке механизације) 13.000.000,00 РСД - Трошкови сахране и солидарна помоћ(4 x 450.000 РСД) породицама преминулих 1.800.000,00 РСД - Успостављање система фиксне и мобилне телефоније 3.000.000,00 РСД - Обнова кућа, и кровова 19.100.000,00 РСД -прекид функционисања саобраћаја 5.350.000,00 РСД - прекид снабдевања електричном енергијом 1.000.000,00 РСД -Угинуће сточног фонда 13.000.000 РСД - Укупно 60.250.000,00 РСД
Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: - Енергетици (електроенергетска мрежа, стубови на далеководима, далеководи, трафостанице оштећене) 8.500.000,00 РСД - Саобраћају (прекид у друмском и железничком саобраћају, оштећења на магистралном путу, оштећења на асфалту од тешке механизације) 6.000.000 РСД - Водопривреди (оштећења на водоводним цевима) 5.500.000,00 РСД Укупно 20.000.000,00 РСД 2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја, трошкови на: - Објекти културне баштине (Санација заштићених непокретних културних добара) 4.000.000,00 РСД - Верски објекти (Санација на објектима) 5.000.000,00 РСД - Објекти јавних установа (велики део јавних установа су претрпели мање штете на

	спољним деловима објеката) 12.500.000,00 РСД Укупно 21.500.000,00 РСД
Генерисање других опасности	• Не постоји опасност од генерисања других опасности
Референтни инциденти	• Хладни талас, велике количине снега и олујни ветар са појавом мећаве и снежних наноса, који захватају већи део територије Републике Србије, дешавају се, према анализама, једном до два пута у периоду од десет година. Сличне ситуације, са већим или мањим последицама по наведене штићене вредности, забележене су: 1954, 1956, 1963, 1964, 1976, 1984, 1985, 1995, 2000. и 2012. године.¹³ Такође, крајем јануара и почетком фебруара 2014. године северни и североисточни делови Србије били су захваћени временском непогодом. Јак и олујни ветар (кошава), који је повремено имао иорканске ударе обарао је дрвећа, носио кровове и подизао нападали снег са површине тлаизазивајући сметове на бројним путевима у Срему, Банату и Бачкој. Ова климатска непогодауздрмала је свакодневицу широм земље, а у Панчеву и Зрењанину је уведена ванреднаситуација, затворене су школе, забрањен саобраћај за теретна возила, стотине хиљада људи супослушале позиве надлежних, промениле своје планове, одустале од пута, док су, упркос томе, хиљаде људи остало завејано на путу и било је неопходно спасавати их. Будући да локалнесамоуправе и комуналне службе нису биле у стању да се изборе са ситуацијом, у решавање ових проблема се укључила Војска Србије, Сектор за ванредне ситуације МУП-а и Жандармерија, али и читав низ других служби које је координирала Влада.
Информисање јавности	• Републички хидрометеоролошки завод информисе јавност о предстојећим падавинама и снежним таласима • Јавна предузећа врши информисање локалног становништва о водоснабдевању као и снабдевању гасом и струјом.

Табела 54: Садржај сценарија за нежељени догађај са најтежим могућим последицама – екстремне временскепојаве

Процена вероватноће догађаја

Три су различита приступа у процењивању вероватноће:

- Вероватноћа је шанса да се нешто догоди, тј. представља меру извесности догађања, то је изражено као број између 0 и 1, где 0 представља немогућност, а 1 потпуну сигурност.
- Учесталост је број случајева у једном датом временском интервалу.
- Стручна процена је одређивање вероватноће, базирано на научним сазнањима или искуству струке.

¹³ [Процена ризика од катастрофа у Републици Србији, референтни инциденти, страна 394.](#)

Процена вероватноће догађаја – екстремне временске појаве на територији општине Пландиштеврши се на основу **учесталости**.

Категорија	Вероватноћа или учесталост			
	(а) Вероватноћа	(б) Учесталост	(ц) Стручна процена	Одабрано
1	< 1%	1 догађај у 100 година и ређе	Занемарљива	
2	1–5%	1 догађај у 20 до 100 година	Мала	
3	6–50%	1 догађај у 2 до 20 година	Средња	●
4	51–98%	1 догађај у 1 до 2 године	Велика	
5	> 98%	1 догађај годишње или чешће	Изразито велика	

Табела 55: Исказивање вероватноће за највероватнији нежељени догађај – екстремне временске појаве

Штићене вредности

Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 7 - мртви 4 - евакуисани 485 - збринути 16 - Укупно 512
Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - здравственог збрињавања и лечења 4.000.000,00 РСД - рашчишћавање снежних наноса (употреба војне технике и остале тешке механизације) 13.000.000,00 РСД - Трошкови сахране и солидарна помоћ(4 x 450.000 РСД) породицама преминулих 1.800.000,00 РСД - Успостављање система фиксне и мобилне телефоније 3.000.000,00 РСД - Обнова кућа, и кровова 19.100.000,00 РСД -прекид функционисања саобраћаја 5.350.000,00 РСД - прекид снабдевања електричном енергијом 1.000.000,00 РСД -Угинуће сточног фонда 13.000.000 РСД

	- Укупно 60.250.000,00 РСД = 7,875% буџета Општине
Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: - Енергетици (електроенергетска мрежа, стубови на далеководима, далеководи, трафостанице оштећене) 8.500.000,00 РСД - Саобраћају (прекид у друмском и железничком саобраћају, оштећења на магистралном путу, оштећења на асфалту од тешке механизације) 6.000.000 РСД - Водопривреди (оштећења на водоводним цевима) 5.500.000,00 РСД Укупно 20.000.000,00 РСД = 2,614% буџета Општине 2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја, трошкови на: - Објекти културне баштине (Санација заштићених непокретних културних добара) 4.000.000,00 РСД - Верски објекти (Санација на објектима) 5.000.000,00 РСД - Објекти јавних установа (велики део јавних установа су претрпели мање штете на спољним деловима објеката) 12.500.000,00 РСД Укупно 21.500.000,00 РСД = 2,810% буџета Општине

Табела 56: Штићене вредности

Процена последица

Процена последица штетног догађаја – екстремне временске појаве на територији општине Пландиште врши се на основу ефеката које овај штетни догађај има на живот и здравље људи и економију – буџет општине Пландиште и друштвену стабилност.

Последице по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<50	
2	Мала	50–200	
3	Умерена	201–500	
4	Озбиљна	501–1500	●

5	Катастрофална	>1500	
---	---------------	-------	--

Табела 57: Исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по економију/екологију

Прорачун: $(60.250.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 7,875\%$ буџета општине Пландиште

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–0,5% буџета	
2	Мала	од 0,6–1% буџета	
3	Умерена	од 1,1–5% буџета	
4	Озбиљна	од 5,1–10% буџета	•
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	

Табела 58: Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура)

Последице по друштвену стабилност

1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Прорачун: $(20.000.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 2,614\%$ буџета Општине

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<1% буџета	
2	Мала	1–3% буџета	•
3	Умерена	3–5% буџета	
4	Озбиљна	5–10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 59: Исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвено значаја

Прорачун: $(21.500.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 2,810\%$ буџета Општине

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<0.5% буџета	

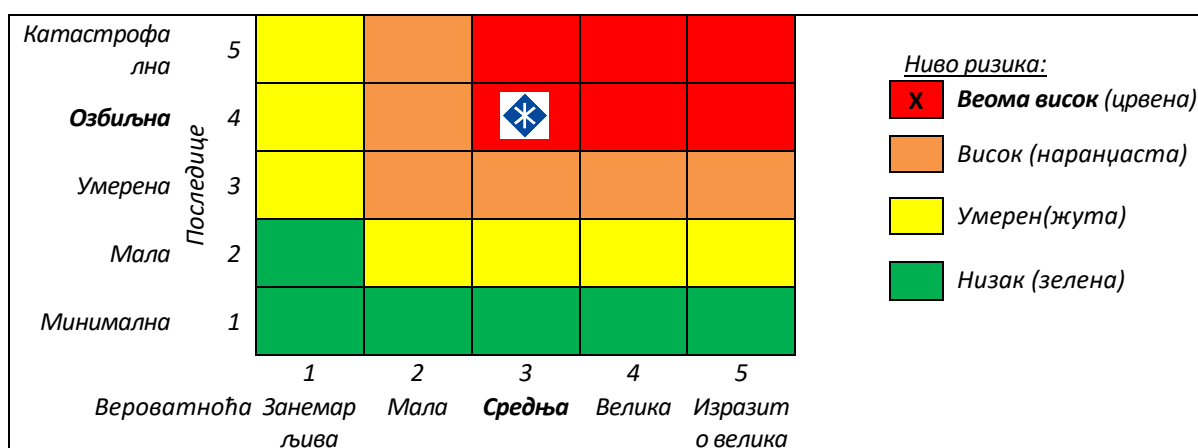
2	Мала	0.5–1% буџета	
3	Умерена	1–3% буџета	•
4	Озбиљна	3–5% буџета	
5	Катастрофална	>5% буџета	

Табела 60: Исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

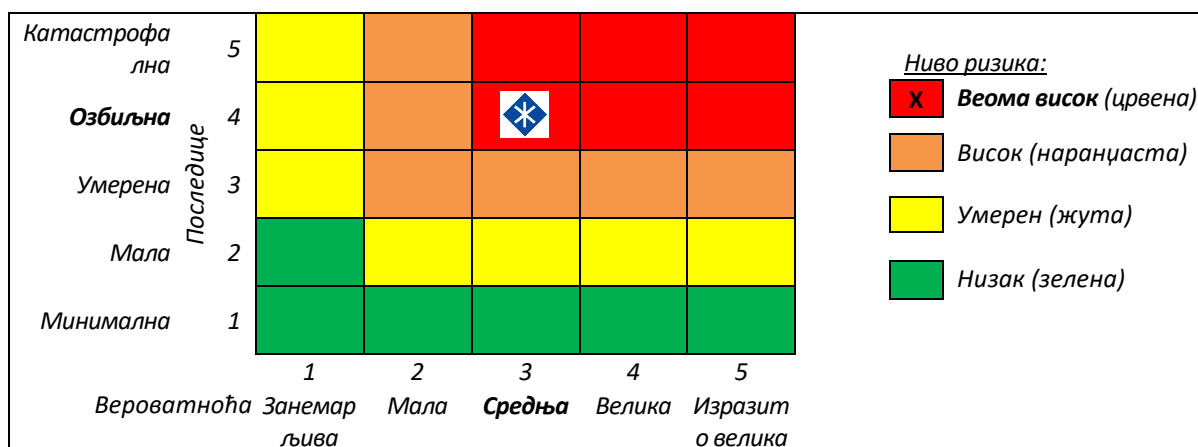
Израда матрица

Резултати сценарија (последике и вероватноћа) комбинују се у матрици ризика. Матрица ризика састоји се од две осе, осе последица и осе вероватноће. Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од 25 поља.

Наведених 25 поља дели се у четири категорије ризика: низак, умерени, висок и веома висок ризик.

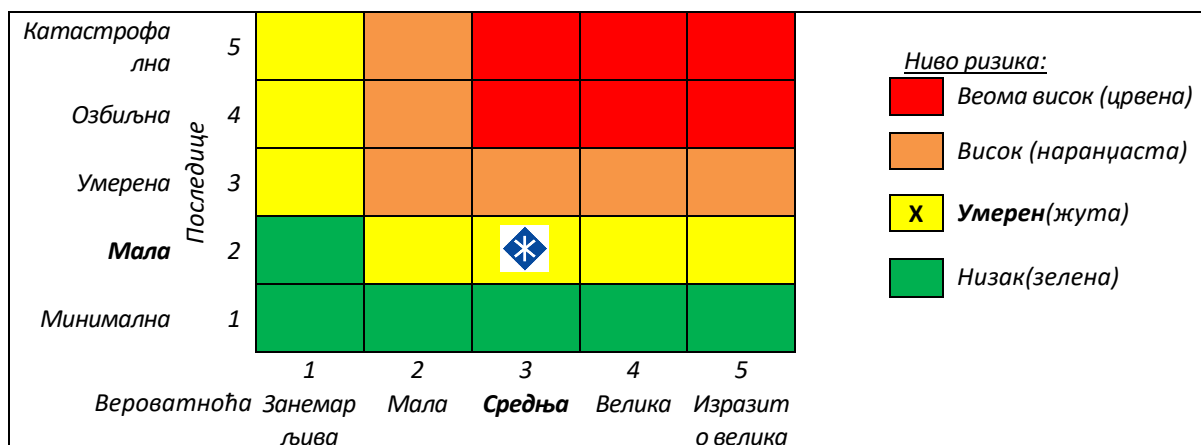

Матрица 12: Ризик по живот и здравље

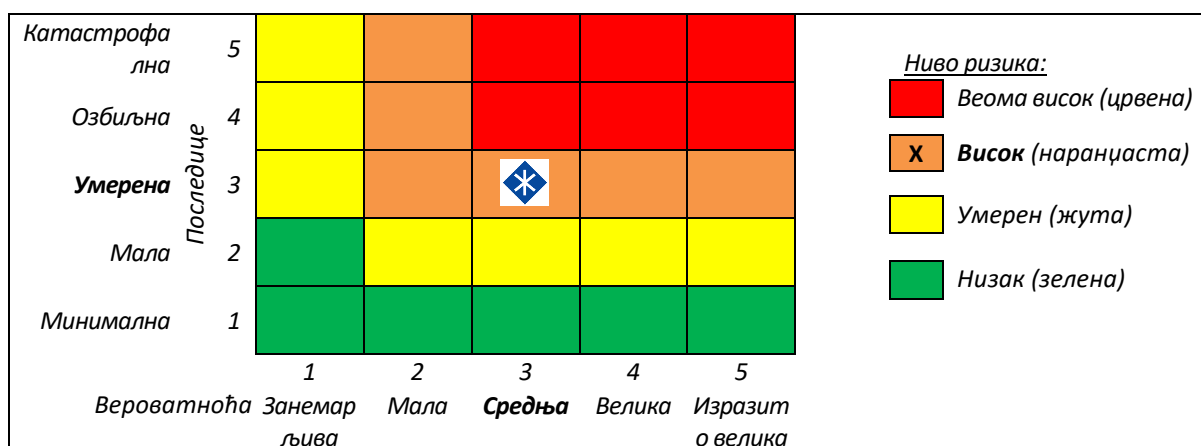

Матрица 13: Ризик по економију/екологију

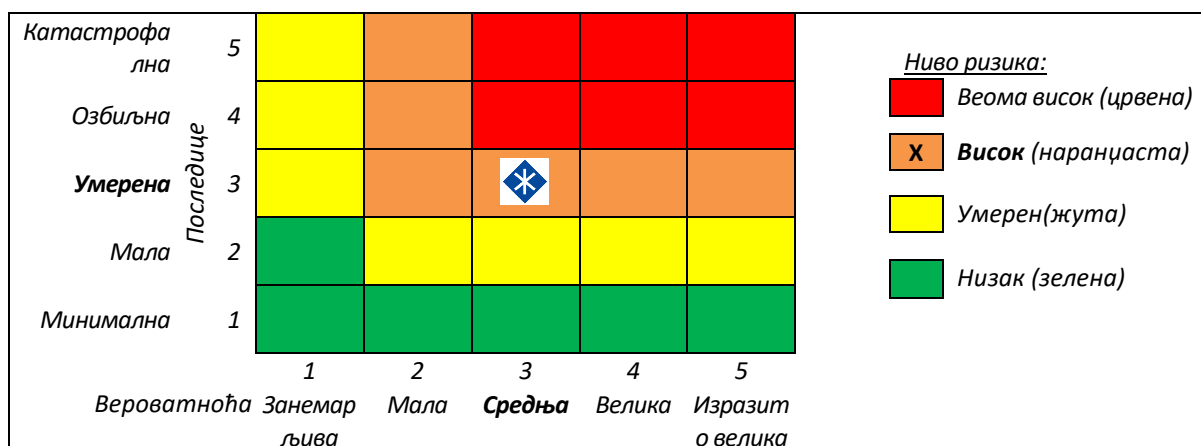
Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Матрица 14: Укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Матрица 15: Ризик по друштвену стабилност – укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

Матрица 16: Збирна матрица – ризик по друштвену стабилност

Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика.

Ризик по живот и здравље	Ризик по економију/екологију	Ризик по друштвену стабилност	Укупан ризик (4+4+3) / 3 = 3,66
		(2+3) / 2 = 2,5	
4	4	3	4

Катастрофа лна	5					
Озбиљна	4					
Умерена	3					
Мала	2					
Минимална	1					
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемар	Мала	Средња	Велика
		љива				Изразит о велика

Матрица 17: Укупан ризик

Ниво ризика

На основу одређених нивоа ризика, односно категорије, може се одредити прихватљивост екстремних временских појава за сценарио нежељени догађај са најтежим могућим последицама.

Ниво ризика	Прихватљивост	Начин поступања	Одлука
Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости	
Висок (наранџаста)	Неприхватљив		
Умерен (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи	
Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња	

Табела 61: Нивои и прихватљивост ризика

Ризик од екстремних временских појава за сценарио нежељени догађај са најтежим могућим последицама, за територију општине Пландиште, је веома висок, чиме је ризик неприхватљив.

Третман ризика

Третманом неприхватљивих ризика, односно предузимањем разноврсних планских мера, редукује се ниво ризика на прихватљив ниво. Третман ризика, начелно садржи: ризик, активност, носиоца активности, време реализације, сараднике у реализацији активности, време и начин извештавања.

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица, идентификоване потенцијалне опасности или комбинација опасности, предузимају се мере из области превентиве и реаговања.

- Превентива

А) Стратегије, нормативно уређење, планови

1. Организовање места приправности (пунктова зимске службе) и означавање тих места и депонија посипног материјала

2. Склапање уговора са одговарајућим предузећима која обављају радове на одржавању локалних путева и саобраћајница у граду и између насељених места
3. Формирање стручне службе за заштиту и спасавање
4. Појачана контрола саобраћаја услед снежних наноса, мећава и поледица
5. Праћење стања метео услова преко надлежне службе, ажурирање планова заштите и спасавања
6. Систематизацијом послова општинске управе одредити део управе које ће имати обавезу праћења опасности од снежних мећава, наноса и поледица, анализе података и обавештавања стручне службе за ванредне ситуације
7. Превентивно посипање путева одговарајућим хемијским средствима ради спречавања стварања поледице и задржавања снега на путевима у току падавина;
8. Праћење стања на путевима, упозоравање становништва
9. Израда програма за оспособљавање становништва, јавних предузећа и привредних друштава за реаговање у случају појаве снежних наноса, мећава и наноса
10. Израда програма за едукацију о опасности од снежних наноса, мећава и поледица и могућностима заштите
11. Одржавање и организација семинара за реаговање у случају снежних наноса, мећава и поледица
12. Прописано планско зимско одржавање, ажурирање плана зимског одржавања путева, усаглашавање са околним јединицама локалне самоуправе
13. Предвиђање почетка снежних падавина и њихове количине

Б) Систем за рану најаву

1. Успостављање система за рану најаву и обавештавање и ангажовање лица оспособљеног за руковање системом
2. Благовремено и потпуно обавештавање корисника јавних путева о стању и условима одвијања саобраћаја на јавним путевима, преко средстава јавног информисања, саобраћајним знацима и таблама обавештења
3. Обезбедити алтернативне изворе узбуњивања и обавештавања
4. Израда санационих планова

В) Просторно планирање и легализација објеката

1. Планирање рејона и прилаза за места прелаза или других потреба приласка реци у случају залеђивања водотокова
2. Обезбеђење и постављање потребног броја саобраћајних знакова и обавештења
3. Израда и постављање привремених објеката за одбрану од сметова
4. Обезбеђење одводњавања коловоза за време отапања снега. Спровођење прописаних грађевинских мера за кровне покриваче, надстрешнице, рекламне паное и електропроводну мрежу у погледу отпорности на снежне наносе и стварање ледних наслага.

- Реаговање

А) Стање спремности капацитета за реаговање

1. Надзор над извршавањем мера превенције
2. Посипање залеђених и снегом покривених коловоза одговарајућим материјалима
3. Мобилне екипе за рашишћавање и одржавање сметова и наноса

4. Редовно уклањање снега са коловоза, пута, стајалишта и паркинга, из ригола, са објеката и са банкина
5. Планирање зимског одржавања свих путних праваца
6. Оспособљавање штаба за ванредне ситуације за реаговање (Обезбедити потребна средства за отклањање последица (чистачи снега, моторне скије, хеликоптер идр.) или захтевати њихово ангажовање
7. Одржавање комуникација са оспособљеним правним лицима одређеним за реаговање у случају снежних мећава, наноса и поледица
8. Попуна свих субјеката планираним материјалним средствима за заштиту и спасавање у случају снежним мећава, наноса и поледица
9. Формирање тимова за претраживање завејаних терена
10. Формирање комисије за попис штете
11. Надзор и провера спремности снага и средстава дефинисаних за заштиту и спасавање у случају снежних мећава, наноса и поледица у складу са Планом заштите и спасавања
12. Идентификација критичних места за стварање наноса
13. Идентификација величине и распореда насеља која су у домаћају наноса и поледица оперативно планирање

Б) Спремност капацитета ватрогасно спасилачких јединица

1. Комуникација са ватрогасно спасилачком јединицом у вези обавеза додељених планом заштите и спасавања
2. Дефинисање задатака ДВД на територији планом заштите и спасавања

В) Спремност капацитета цивилне заштите

1. Формирање јединица цивилне заштите опште намене у складу са проценом
2. Оспособљавање јединица цивилне заштите у складу са проценом
3. Формирање допунских интервентних служби за одржавање - по потреби
4. Попуна јединица цивилне заштите кадровима и материјалним средствима
5. Формирање СОТ за спасавање из наноса и завејаних простора

Г) Базе података и послова за планирање цивилне заштите

1. Зонирање територије према угрожености у случају снежних мећава, наноса и поледица
2. Ажурирање подлога и база података у вези снежних мећава, наноса и поледица
3. Израда приказа територије у географском информационом систему у сарадњи са надлежном службом, у односу на објекте и зоне које су угрожене снежним мећавама, наносима и поледицама
4. Оспособљавање лица за руковање са картама ризика

Д) Способност субјеката од значаја за заштиту и спасавање

1. Одређивање оспособљених правних лица и ажурирање у складу са Проценом
2. Одређивање осталих привредних субјеката од значаја за заштиту и спасавање и склапање уговора са истима
3. Обезбеђење финансирања у складу са одлукама о одређивању правних лица од значаја за заштиту и спасавање
4. Надзор над припремама правних лица

5. Провера оспособљености капацитета правних лица за реаговање у случају снежних мећава, наноса и поледица
6. Планом заштите и спасавања, доделити задатке у случају снежних мећава, наноса и поледица свим планираним правним лицима
7. Анализа способности и реорганизација у складу са наученим лекцијама

Ђ) Стање мобилности везе

1. Обезбедити средства за везу и комуникацију за све сталне и привремене снаге заштите и спасавања ангажовање у случају снежних мећава, наноса и поледица
2. Обезбедити чување и одржавање средстава за везу и комуникацију преко стручне службе за заштиту и спасавање
3. Планове везе дефинисати у плановима заштите и спасавања
4. Обезбедити резервне изворе напајања
5. Анализу система везе вршити периодично.

Карта ризика

Сценарио за највероватнији нежељени догађај је приказан на следећој карти.

Карта ризика 4: Нежељени догађај са најтежим могућим последицама – екстремне временске појаве, ■ Веома висок ризик, Општина Пландиште

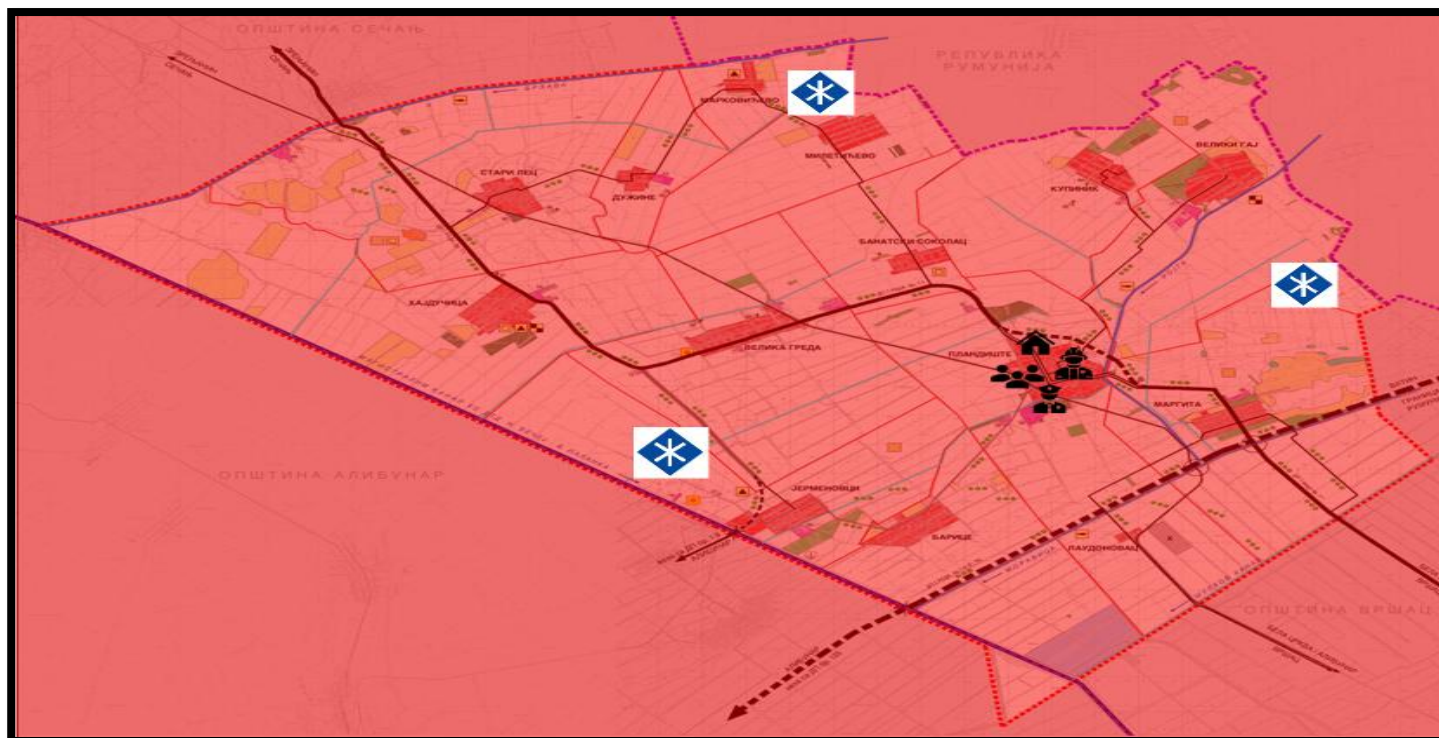
Извор карте: Интерактивна карта Републичког сеизмолошког завода, Р 1:100.000

Легенда:

Полицијска станица 	Ватрогасно спасилачко одељење 	Дом здравља 	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације
---	--	--	--

Снаге заштите и спасавања:

1. Полицијска станица Пландиште - Хајдук Вељка 15 А, Пландиште
2. Ватрогасно – спасилачко одељење Пландиште - Карађорђева 24, Пландиште
3. Дом здравља „1. Октобар“ Пландиште - Карађорђева 13, Пландиште
4. Општински штаб за ванредне ситуације – Војводе Путника 38, Пландиште

3.3 Поплаве

3.3.1 Идентификација опасности

Поплаве су појаве неуобичајено велике количине воде на одређеним местима услед деловања природних сила (велика количина падавина) или других узрока као што је попуштање или рушење брана, вештачких или природних, насталих заграђивањем (преграђивањем) река услед клижења или одроњавања, ратних разарања и сл. Најчешће настају услед изливања површинских токова што је узроковано карактеристиком слива (геолошка грађа, морфологија, вегетираност и начин коришћења терена) као и нерегулисаним речним коритом. Поплаве, такође, настају деловањем бујица на доње токове река и услед подизања нивоа подземних вода.

Према узроцима настанка поплаве се могу поделити на:

- Поплаве настале због јаких одрона;
- Поплаве настале због нагомилавања леда у водотоцима;
- Поплаве настале због клизања терена или потреса;
- Поплаве настале због рушења брана и ратних дејства.

Бујице представљају повремене водотокове релативно великог нагиба ($>2\%$), са променљивом количином воде и несразмерно великом количином вученог и лебдећег наноса у односу на проток. Тежински садржај вученог наноса тј. валутица, одломака и камена износи од 45-70%, а густина бујичне масе од 13,8-15,3 кг/м³. Основни ерозиони облик овог процеса је бујично корито, а акумулациони бујична плавина.

Поплављено подручје је простор на површини земље прекривен водом услед поплава. Поплавни талас је количина воде настала услед повећаног дотока воде у водене токове.

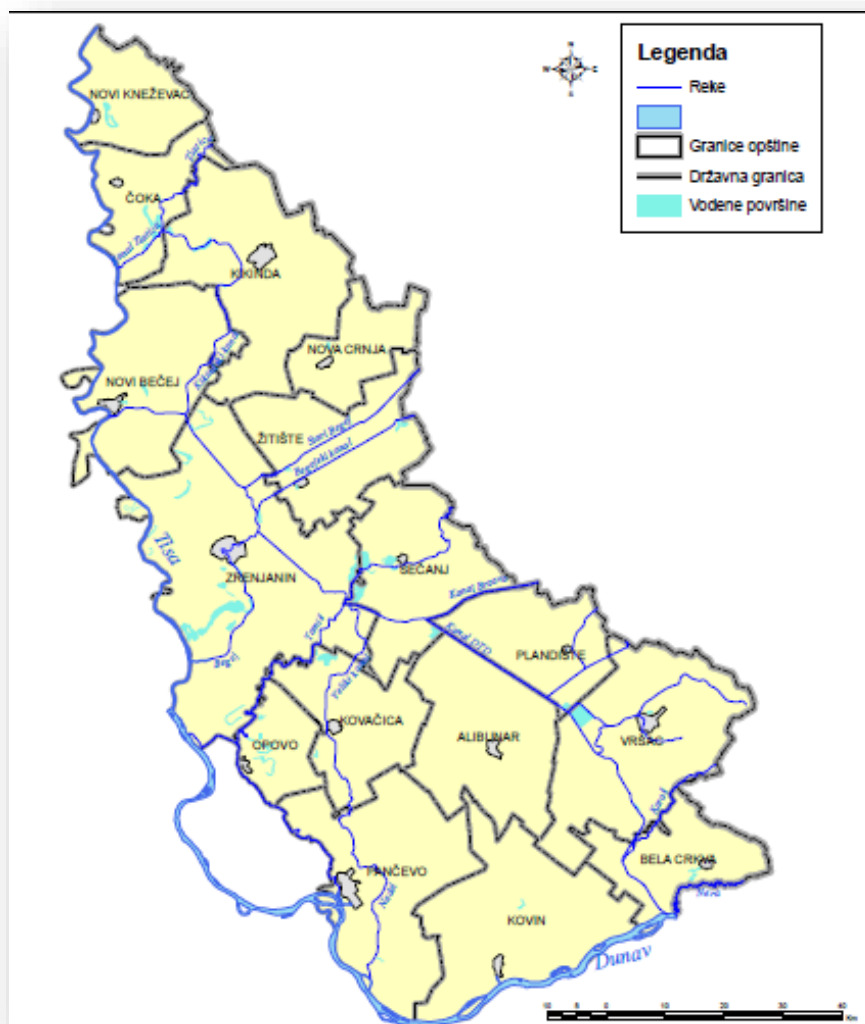
Осматрања и мерења вредности водостаја на рекама се врше на хидролошким станицама читавањем на водомерној летви, а региструју се помоћу лимниграфа и/или дигиталних регистратора. Вредности водостаја су изражене у сантиметрима. Упоредо са подацима о водостају, приказују се и осмотрене ледене појаве. Осим водостаја, по станицама се врше мерења дневне вредности протицаја воде, минималне, средње и максималне вредности по месецима и за годину, као и датуми појаве. Одбрану од поплава организују и спроводе Јавна водопривредна предузећа, у складу са општим и оперативним планом, а на основу анализе свих хидролошких показатеља. Водомерне станице обезбеђују хидролошке податке са аспекта регулисања протока. Реч је о подацима о просечним вишегодишњим протоцима, о малим месечним водама вероватноће 95%, као и о великим водама вероватноће 1%. Наведене две вредности су од великог значаја:

- Прва за сагледавање мера заштите вода;
- Друга за планирање мера у области регулације и заштите од поплава.

Карте водног подручја погодне размере, са границама речних сливова и подсливова, приказом топографије и хидролошких показатеља

Цела речна мрежа Војводине припада сливу Црног мора. Једна од карактеристика банатских водотока јесте да они сви имају изворишта у Румунији, а ушћа у Србији.

Гледано са севера на југ, у банатске водотоке убрајају се Златица, Галацка, Стари Бегеј, Бегеј, Тамиш, Брзава, Моравица са Ројгом, Караш и Нера. Бегеј и севернији водотоци припадају сливу Тисе, а Тамиш и јужнији сливу Дунава. Сви примају и спроводе воде које долазе са румунских Карпата и у својим горњим деловима изразито су бујичног карактера.

Слика 25: Хидрографска мрежа Баната

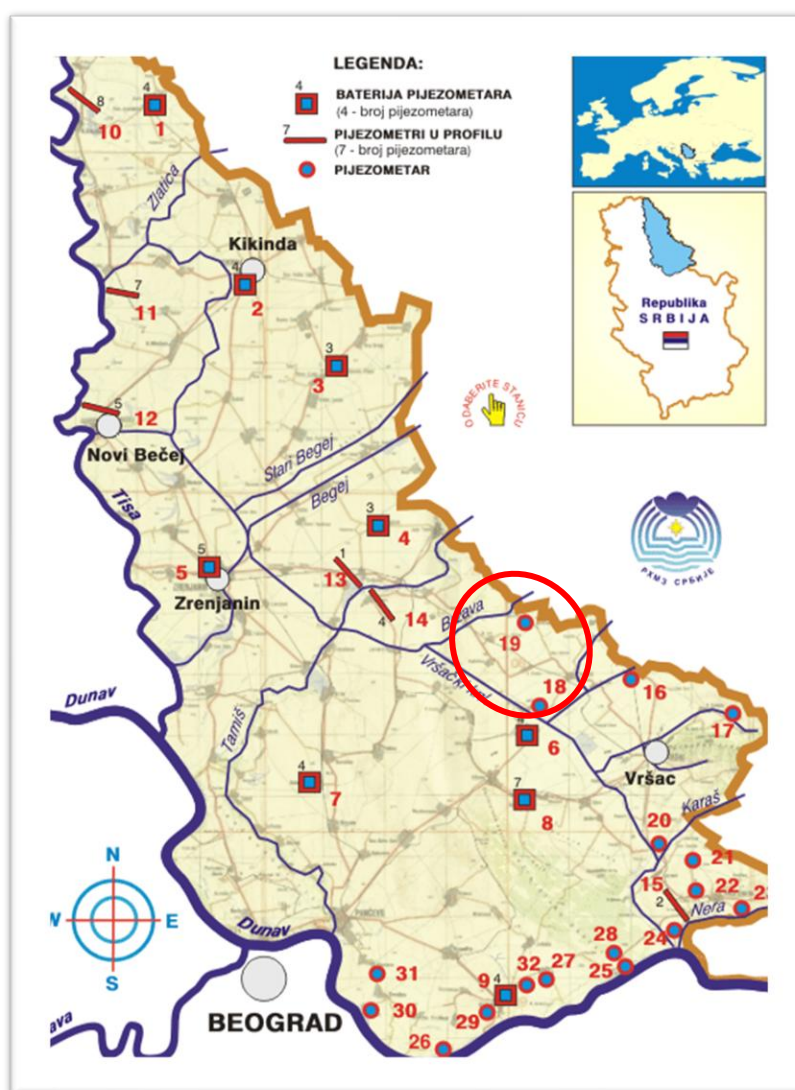
Хидрографске прилике општине Пландиште су веома специфичне. Специфичност се огледа у томе што су се у прошлости водени токови са огранака Карпата спуштали у депресије, правећи од њих велике мочваре. Почетком 19 века човек исушује и каналише токове, мењајући хидрографију.

Територију општине Пландиште карактерише мали број водотокова, тј. сиромашна хидрографска мрежа. Преко територије општине Пландиште отичу три каналисана тока. Сва три теку из Румуније и своје токове завршавају на овом подручју. То су: Брзава, Моравица и Ројга. Све три реке као и цела територија општине припада сливу Канала ДТД. Укупна дужина ова три тока на подручју општине је 44 км, што даје густину речне мреже од 115 м/км^2 .

Подземне воде

У оквиру слива река региона Баната регистровано је и 20 аквифера подземних вода. Процењују се да ресурси плитко лоцираних подземних вода премашују запремину од 240 милиона м³/год, док се ресурси дубоких подземних вода процењују на преко 160 милиона м³/год.

Превлаживање земљишта дејством сувишних вода пореклом од падавина или високог нивоа подземних вода је генерално претежно присутно у низијама. Највеће угрожене површине са овог аспекта се налазе на водном подручју Бачка и Банат, где превлаживање настаје често, углавном од високих нивоа подземних вода. На осталим водним подручјима у Републици Србији највеће површине су угрожене унутрашњим водама повремениг карактера (сезонски), мањим подземним водама, и то претежно у пространим речним долинама.

Слика 26: Мрежа станица подземних вода за подручје Баната и општине Пландиште (Јерменовци и Дужине)

Површинске воде

- Брзава је каналисан водоток изразито бујичног карактера са врло разгранатим и снажним притокама на подручју Румуније. Река Брзава је била једина природна притока

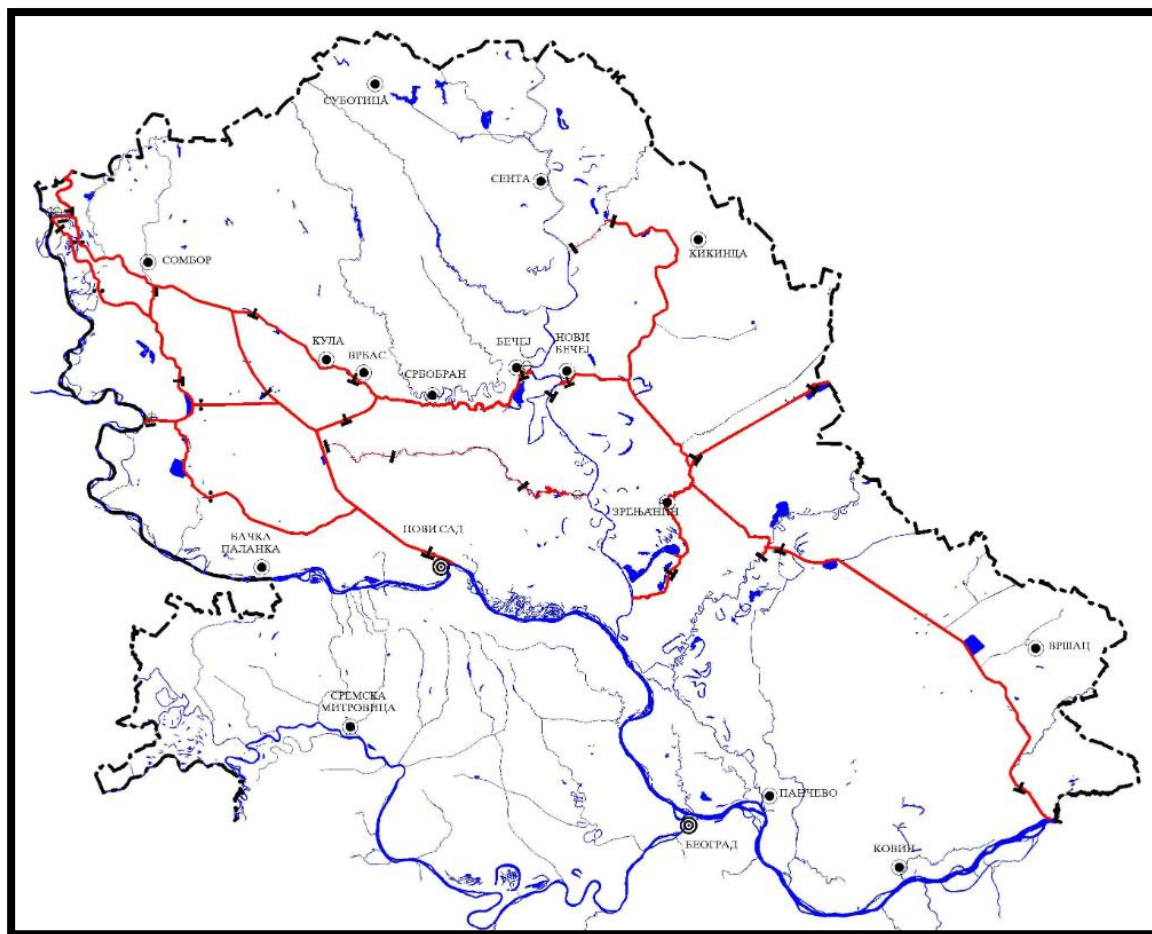
Тамиша у Србији, која се у њега уливала недалеко од села Томашевац. Изградњом ХС ДТД, део реке Брзаве је каналисан и служи за усмеравање вода Тамиша у правцу Дунава у периодима високог водостаја. У нашу земљу дотиче из Румуније код насеља Марковићево. Улива се у канал Банатска Паланка-Нови Бечеј низводно од насеља Банатска Дубица. Дужина тока кроз нашу земљу је 19,9 км. Већи део слива се налази на румунској територији, на којој се формирају поплавни таласи. У прошлости је велики проблем представљало интензивно таложње наноса у кориту Брзаве због чега је било неопходно његово чишћење пловним багером. Регулационим радовима Брзава је трајно искључена из слива Тамиша, а њен ток је скренут на југ, прокопавањем канала кроз потпорањску вододелницу, и уведен у долину Караша па се, уместо у Тамиш код Ботоша, улива у Дунав код Банатске Паланке. Тиме је утицај успора потпуно елиминисан, а повећана је пропусна моћ корита.

- Ројца је каналисан водоток који дотиче из Румуније код насеља Велики Гај. Дужина тока кроз нашу територију је 12,6 км. Канал Ројге је уског и плитког корита. У близини места Маргита улива се у реку Моравицу. Овај водоток је скоро потпуно обрастао вегетацијом.

- Моравица је каналисан водоток који код места Ватин дотиче, из Румуније, на подручје Републике Србије. Већи део слива налази се у Румунији. Дужина тока кроз Србију је 17,4 км. Количина воде у Моравици је врло променљива. Највећи водостај на Моравици је у пролеће, што је последица отапања снега са Карпата и обилних падавина. Лети се ниво воде значајно смањује па на појединим деловима водоток и пресуши. Улива се у канал Банатска Паланка-Нови Бечеј, у близини насеља Барице. Уског је и плитког корита.

Слика 27: Станице површинских вода Брзава (Марковићево) и Моравица (Ватин)

Слика 28: Хидросистем канал Дунав-Тиса-Дунав (западна граница општине Пландиште)

Начин коришћења земљишта

Водно земљиште представљају корито и обале водотока, језера и акумулација. Водно земљиште се може користити, без водопривредне сагласности, као пашњак, ливада и ораница.

Намена површина	постојеће		планирано	
	ха	%	ха	%
Водно земљиште¹⁴	567,88	1,48	567,88	1,48
Водотоци (Брзава, Ројга, Моравица)	106,43	0,28	106,43	0,28
Магистрални канали (Канал ДТД)	69,17	0,18	69,17	0,18
Мелиоративни канали (Главни и ДКМ)	392,28	1,02	392,28	1,02

Табела 62: Биланс планиране намене водног земљишта општине Пландиште

¹⁴У израчунавању површина рачуната је: земљишни појас каналисаних водотока (Ројга и Моравица у ширини од 30 м и Брзава у ширини од 15 м) и земљишни појас мелиоративних канала (магистрални канали ширине 45 м, Главна и ДКМ у ширини од 4 м)

Опис историјских поплава које су имале значајне штетне утицаје на људско здравље, животну средину, културно наслеђе и привредну активност

Поплаве се релативно често јављају у Банатској регији, нарочито у југоисточном Банату. Исто тако, прекограничне поплаве са разорним социјалним и економским утицајима, праћене различитим политичким и административним импликацијама, су се појавиле на реци Тамиш неколико пута. Тако је у току 1966. године регистрована појава катастрофалне поплаве, после пробоја левог насипа на румунској страни границе. Чetrдесет година касније, главни поплазни таласи су се јавили у априлу 2000. године и у априлу 2005. године. Поред ових поплава, током прошлог века, главне поплаве десилесу се 1902., 1924., 1926., 1940., 1941., 1942., 1944., 1954., 1965., 1970., 1974. и 1991. године, а у овом веку треба поменути и поплаве из 2002., 2006., 2010. и 2014. године, поред већ горенаведених.

Важна чињеница је да је подручје Баната прекогранично подручје, подељено између 2 државе и да реке из Румуније прелазе на српску страну и представљају потенцијалну опасност и за српску територију, обзиром да се велика вода, у банатским водотоцима, генерише на територији Румуније.

- ❖ На нивоу сливног подручја Баната свакако се издвајају следеће значајне поплаве:
 - Слив Тамиша, април 2000. године

У марту и априлу 2000. године, као последица наглог топљења снега на обронцима Карпата и истовремених интензивних падавина, јавиле су се велике воде на Тиси и Тамишу. Висине падавина су биле веће од просечних за тај период године и највеће су забележене у Сенти. Поплазни талас на Тамишу кренуо је почетком априла на румунској страни (где је пробијен леви насип на неколико места, на око 1 км узводно од границе, па је вода поплавила око 5000 ха и 4 села), што је даље изазвало поплаве низводно у Србији (српском Банату). Најтежа ситуација била је на територији општине Сечањ, где су поплавлена три сеоска насеља Бока, Конак и Шурјан, а било је угрожено и насеље Јаша Томић.

Да би се спречило ширење поплавног таласа, просечен је насип железничке пруге Зрењанин-Вршац, код села Бока и вода се усмерила према речици Брзави (обзиром да је водостај ове реке био низак), односно даље ка каналу Дунав-Тиса-Дунав. Евакуације воде из поплавленог подручја трајала је пуних месец дана.

- Слив Тамиша, април 2005 године

Поплазни талас, забележен на Тамишу из априла 2005. године, спада у категорију сложених, екстремно високих и дуготрајних таласа. Ове поплаве су настале услед интензивног топљења огромних залиха снега у планинском делу слива Тамиша и Горњег Бегеја, уз вишедневне обилне кише, које су падале у два блиска временска периода, формирајући два одвојена таласа у горњем сектору водотока.

Поплаве из 2005. године, су изазвале велике штете у Румунији, услед изливања реке Тамиш. На српској страни границе, насеље Јаша Томић и околина овог насеља је претрпела највеће штете. Анализе су показале да је ова поплава била највећа поплава у Банату, у последњих стотинак година.

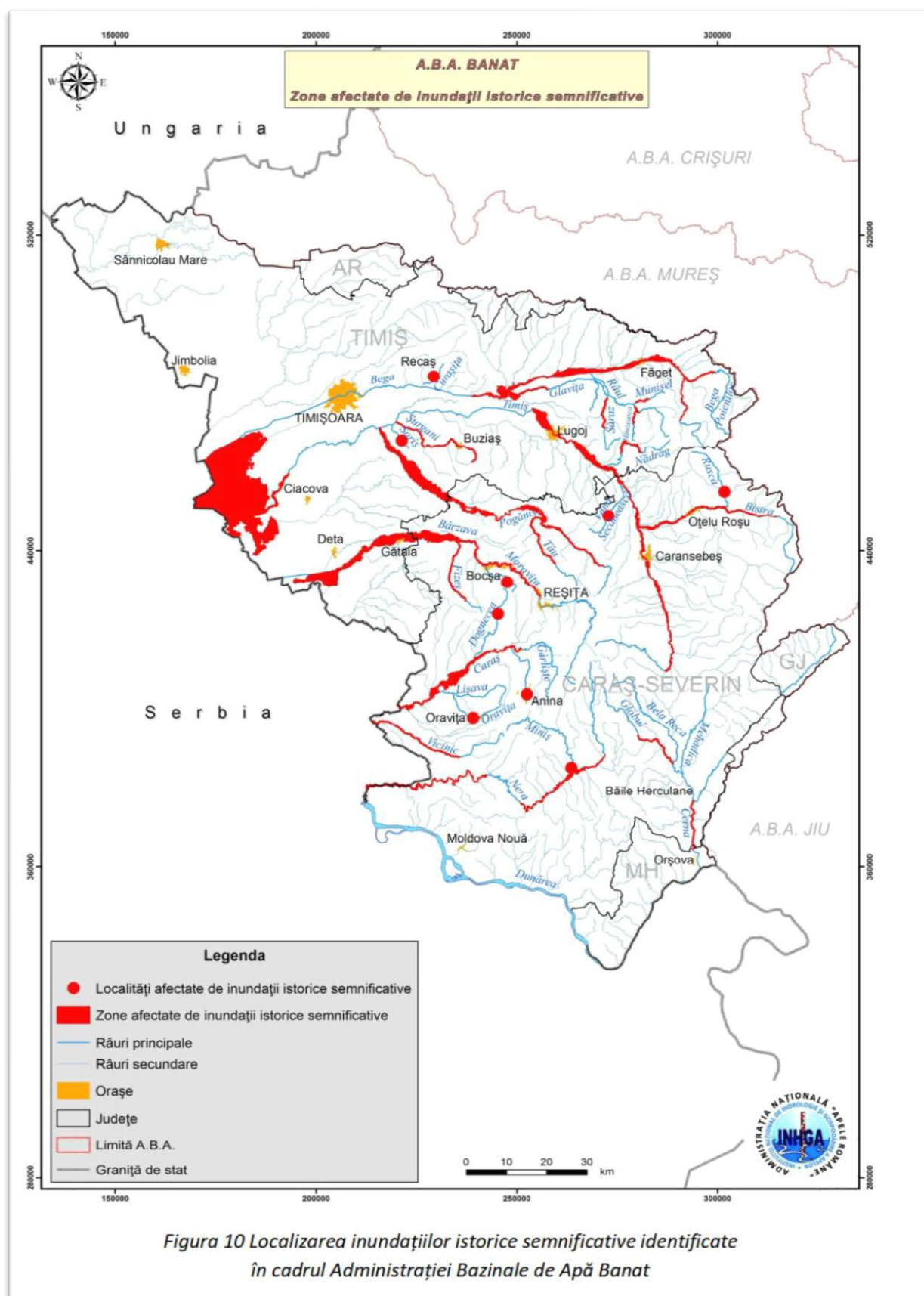
Дана 20.04.2005. године је дошло до пробоја насипа реке Тамиш на 3 места, на десетак километара од границе, на румунској страни границе, што је изазвало изливања воде Тамиша, ван речног корита. У Румунији је тада поплављено око 5000 кућа и 40000 ха ораница, а поплавни талас је захватио и Банат у Србији. Потенцијално је била угрожена површина од око 50000 ха са око 20000 становника у општинама Сечањ и Житиште и простор око 35000 ха и 14000 становника у општини Пландиште. У циљу пражњења воде из угроженог подручја извршено је просецање десног насипа уз Тамиш код Јаше Томића на 5 места и на Пловном Бегеју код Међе. Након што је водостај Тамиша опао, почело је истицање поплавне воде назад у ток реке Тамиша. Најтежа ситуација била је у насељу Јаша Томић дана 28.04.2005. године, када је исељено свих 1000 становника, а око 150 кућа се срушило. Водостај од 846 см, који је измерен код Јаше Томића, 20.04.2005. године био је највећи икада забележен, од када се инструментална осматрања обављају на овом водотоку.

О размери поплаве сведоче и подаци да су мере редовне одбране од поплава код Јаше Томић биле проглашене непрекидно 102 дана, од фебруара до јуна, а код Сечња 21 дан у марту и 49 дана током априла и маја. Ванредне мере од поплава трајале су 3 дана код Јаше Томић и 2 дана у Сечњу. Такође, због високог водостаја на Тиси био је угрожен и Јужнобачки округ.

Током ових поплава био је изграђен нови насип, велике дужине, да би се спречило ширење поплава на већу површину у Србији. Укупна штета у Републици Србији је процењена на око 14 милиона €. У Румунији је, само на хидрауличкој опреми, процењена штета од око 11 милиона евра.

После ове поплаве и искустава стечених током одбране од поплаве, закључено је да одбрамбени објекти у Румунији и Србијине обезбеђују захтевани сигурносни ниво и да је потребна њихова реконструкција да би се обезбедила заштита од велике воде вероватноће појаве Q1 %.

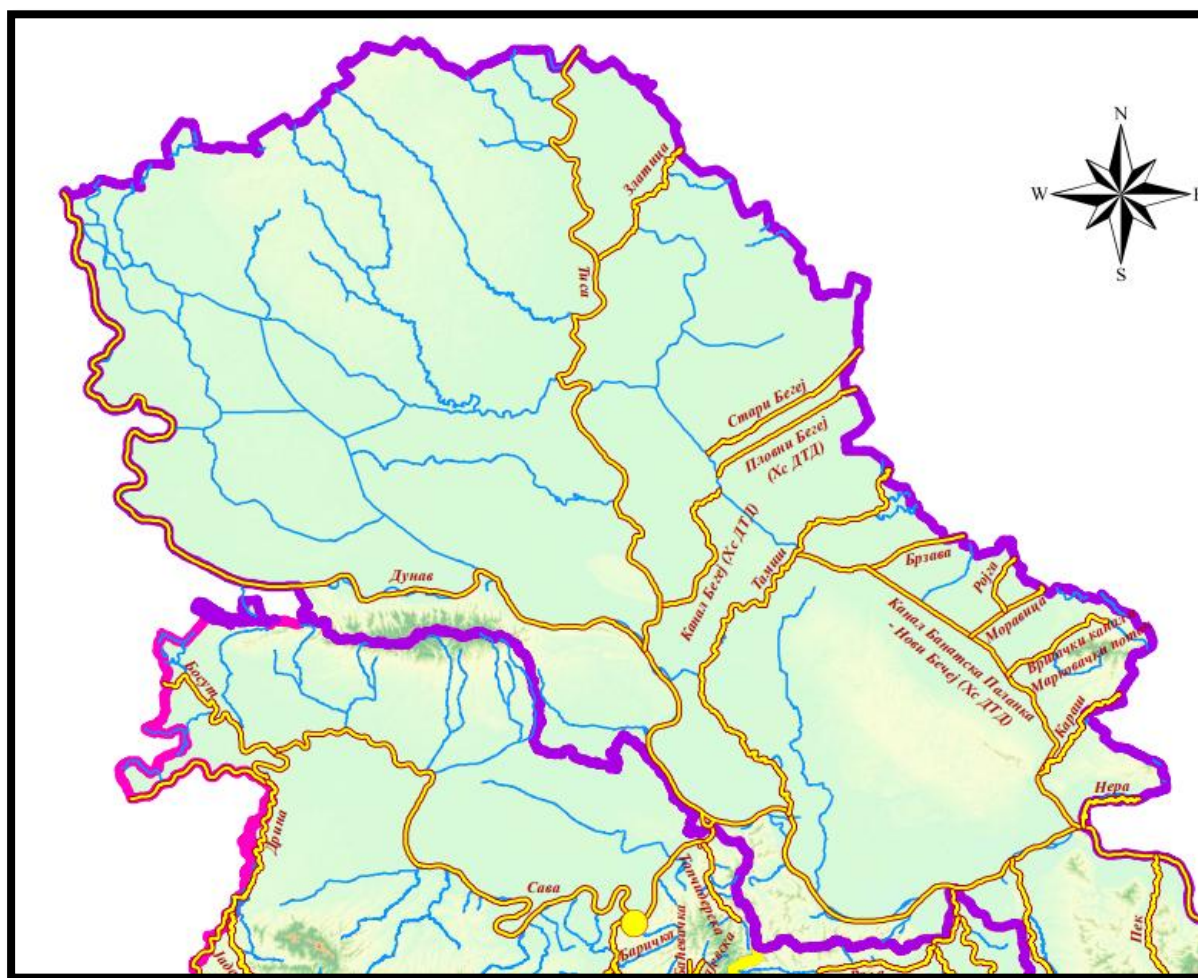
Важна чињеница је да је подручје Баната прекогранично подручје, подељено између 2 државе и да реке из Румуније прелазе на српску страну и представљају потенцијалну опасност и за српску територију, обзиром да се велика вода, у банатским водотоцима, генерише на територији Румуније.

Слика 29: Локације идентификованих значајних историјских поплава у региону АБА Банат – Румунија¹⁵

Карактеристике поплаве, укључујући досезање поплавног таласа, правце течења и процену штетних утицаја које су произвеле, уколико још увек постоји могућност појаве сличних догађаја у будућности

Подручје банатских водотока у сливу Дунава је угрожено могућим будућим поплавама у случају евентуалног преливања или рушења заштитних објеката дуж Нере, Канала Банатска Паланка – Нови Бечеј (ХС ДТД), Вршачког канала, Марковачког канала, Моравице (Вршац), Ројге, Брзаве, Тамиша, и дуж нештићених деоница Нере, Канала Банатска Паланка – Нови Бечеј (ХС ДТД) и Караша, као и у случају отказа система заштите од поплава на подручју Румуније и површинског дотицаја поплавних вода. Плавна зона величине око 135.000 ха захвата територије Беле Цркве, Вршца, Пландишта, Зрењанина, Сечња и Житишта. Осим тога, поплаве дуж Доњег Тамиша угрожавају и општине Палилула (Панчевачки рит), Панчево и Опово. На подручју банатских водотока у сливу Дунава су угрожени здравље људи, заједница, имовина становништва, инфраструктура, привредни објекти, пољопривредне површине, као и културна добра и потенцијални извори загађења (депоније).

Слика 30: Карта значајних поплавних подручја могућих будућих поплава на територији АП Војводине¹⁵

¹⁵"Raport - Evaluarea preliminară a riscului la inundatio-Administrația Bazinală de Apa Banat"-RO

¹⁶[ПРЕЛИМИНАРНА ПРОЦЕНА РИЗИКА ОД ПОПЛАВА ЗА ТЕРИТОРИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2019](#)

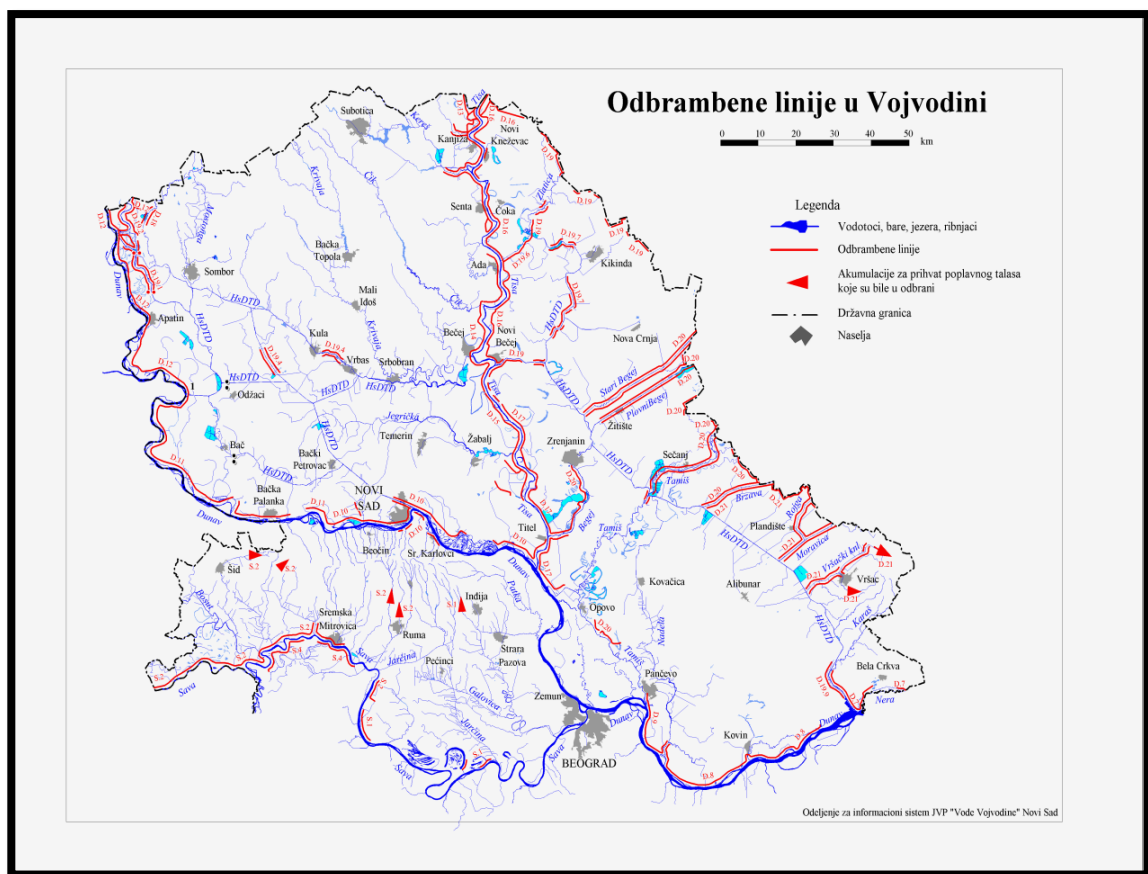
Изграђеност система заштите од поплаве

Систем заштите од поплава на банатским водотоцима који се уливају у Дунав обухвата мрежу канала ДТД и систем насипа. Наиме, већина река (све осим Нере) су укључене у ХС ДТД који обезбеђује повољније услове за заштиту од поплава на банатским водотоцима. Јединствен, флексибилан систем који се састоји од главних канала и водотока које они пресецају, омогућује прераспodelу тока у зависности од висине протока у рекама, као и нивоа воде на реципијентима – Дунаву и Тиси. У близини границе са Румунијом насипи дуж Брзаве и Моравице обезбеђују заштиту од Q 5%, док се степен заштите повећава низводно, због повољног утицаја ДТД канала. Насипи на Тамишу су реконструисани на велику воду Q 1%, уз одржавање чистог коридора.

Брзава и Моравица (Вршац) су у ранијем периоду биле притоке Тамиша, а касније су преусмерене ка Каналу Банатска Паланка – Нови Бечеј (ХС ДТД). Ток Брзаве је скраћен за 15 км, а максимални водостај реке на ушћу је снижен за 1,5 м. Обострани насипи (20 км дуж леве и 16,3 км дуж десне обале) су изграђени 1983. године. Дуж Моравице (Вршац) постоје обострани насипи од ушћа до 15,3 км на десној и до 15,85 км на левој обали. Преусмеравањем тока Моравице (Вршац) од Тамиша ка Каналу Банатска Паланка – Нови Бечеј (ХС ДТД), максимални водостај Моравице (Вршац) је снижен за више од 3 м. Такође, на реци Ројги се налазе насипи дуж обе обале, укупне дужине 25,02 км. Дуж Нере су изграђени само локални заштитни објекти (заштита насеља Кусић и 5,5 км насипа на десној обали у непосредној близини ушћа Нере у Дунав). Проблем заштите од поплаве још увек није решен у потпуности.

На територији општине Пландиште постоји више од 1.000 километара каналске мреже, коју је неопходно фазно уређивати, санирати и прочишћавати, како би могли адекватно да обављају функцију одводњавања пољопривредног земљишта. Тај обиман посао, који захтева ангажовање тешке механизације, за почетак ће се радити у атарима села Банатски Соколац, Милетићево, Марковићево и Велики Гај. Укупна вредност радова је 17,1 милион динара, које је локална самоуправа обезбедила у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство.¹⁷

¹⁷[Уређење каналске мреже општине Пландиште](#)

Слика 31: Постојећи хидротехнички објекти у Банату

Густина насељености

Према попису становништва из 2022. године укупан број становника на територији општине Пландиште износио је 8.957.

Редни број	Насеље	Број становника (попис уз 2022.)	Површина (у км ²)	Густина насељености (становника/км ²)
1.	Пландиште	3.329	32,08	104
2.	Велика Греда	922	38,57	24
3.	Хајдучица	829	47,28	18
4.	Стари Лец	825	45,53	18
5.	Дужине	85	9,59	9
6.	Марковићево	126	8,20	15
7.	Милетићево	341	17,98	19
8.	Банатски Соколац	178	12,88	14
9.	Барице	364	29,81	12
10.	Јерменовци	614	30,73	20
11.	Маргита	770	41,86	18
12.	Купиник	152	22,57	7
13.	Велики Гај	412	33,24	12
14.	Лаудоновац	10	13,18	1
Укупно:		8.957	383,5	

Табела 63: Број становника по насељима у општини Пландиште према попису из 2022.

Величина животињског фонда

Диверзитет биљног света подручја у многоме зависи од низа фактора. Највећи утицај има клима, која је уједначена у целој општини, тако да не утиче на зоналност флористичког састава.

Животињски свет обе депресије, Иланџанске и Алибунарске, чине: птице пловуше и мочварице, затим фазан, јаребица, препелица, грлица, чворак, соко, кобац, врана, затим зец, срна, лисица итд.

Треба претпоставити да се број јединки по појединим врстама кроз време смањује услед крупних промена еколошких услова станишта. Смањују се површине под водом и мочварама, заоравају се пашњаци и ливаде, употребљава се пољопривредна механизација, сеју се монокултуре на великим површинама, употребљавају се агрохемијска средства, повећање одстрел ловних врста дивљачи и штеточина, итд.

Опис значајних историјских поплава које својим понављањем могу изазвати значајне штете

Због хидрографских и карактеристика рељефа ширег подручја са сигурношћу се може рећи да ће у будућности долазити до изненадних бујичних поплава на територији општине Пландиште, првенствено изазваних великом количином падавина у кратком временском периоду, са очекиваним штетама сличним поплавама из 2000. и 2005. године, описаних раније.

Процена могућих штетних последица будућих поплава на људско здравље, животну средину, културно наслеђе и привредну активност, узимајући у обзир што више чињеница као што су топографија, положај водотока, опште хидролошке и геоморфолошке карактеристике, са плавним подручјима као природним ретензијама

Канал Банатска Паланка – Нови Бечеј (ХС ДТД), од ушћа до улива Тамиша. Подручје Беле Цркве, Вршца, Алибунара, Пландишта, Зрењанина и Сечња је угрожено могућим будућим поплавама у случају истовремене појаве екстремно великих вода на водотоцима које канал пресеца. Поплавама је угрожено здравље људи, имовина становништва, инфраструктура, привредни објекти и пољопривредне површине и културно добро.

У долини Моравице (Вршац), од ушћа до границе са Румунијом, су могуће поплаве у случају евентуалног отказа система заштите од поплава, као и дотицаја поплавне воде по терену са територије Румуније. На подручју Вршца и Пландишта су угрожени здравље људи, имовина становништва, инфраструктура, привредни објекти и пољопривредне површине.

У долини Ројге, од ушћа до границе са Румунијом, су могуће поплаве у случају евентуалног отказа система заштите од поплава, као и дотицаја поплавне воде по терену са територије Румуније. На подручју Пландишта су угрожени здравље људи, имовина становништва, инфраструктура и пољопривредне површине.

У долини Брзаве, од ушћа до границе са Румунијом, су могуће поплаве у случају евентуалног отказа система заштите од поплава, као и дотицаја поплавне воде по терену са територије Румуније. У општинама Пландиште и Сечањ су угрожени здравље људи,

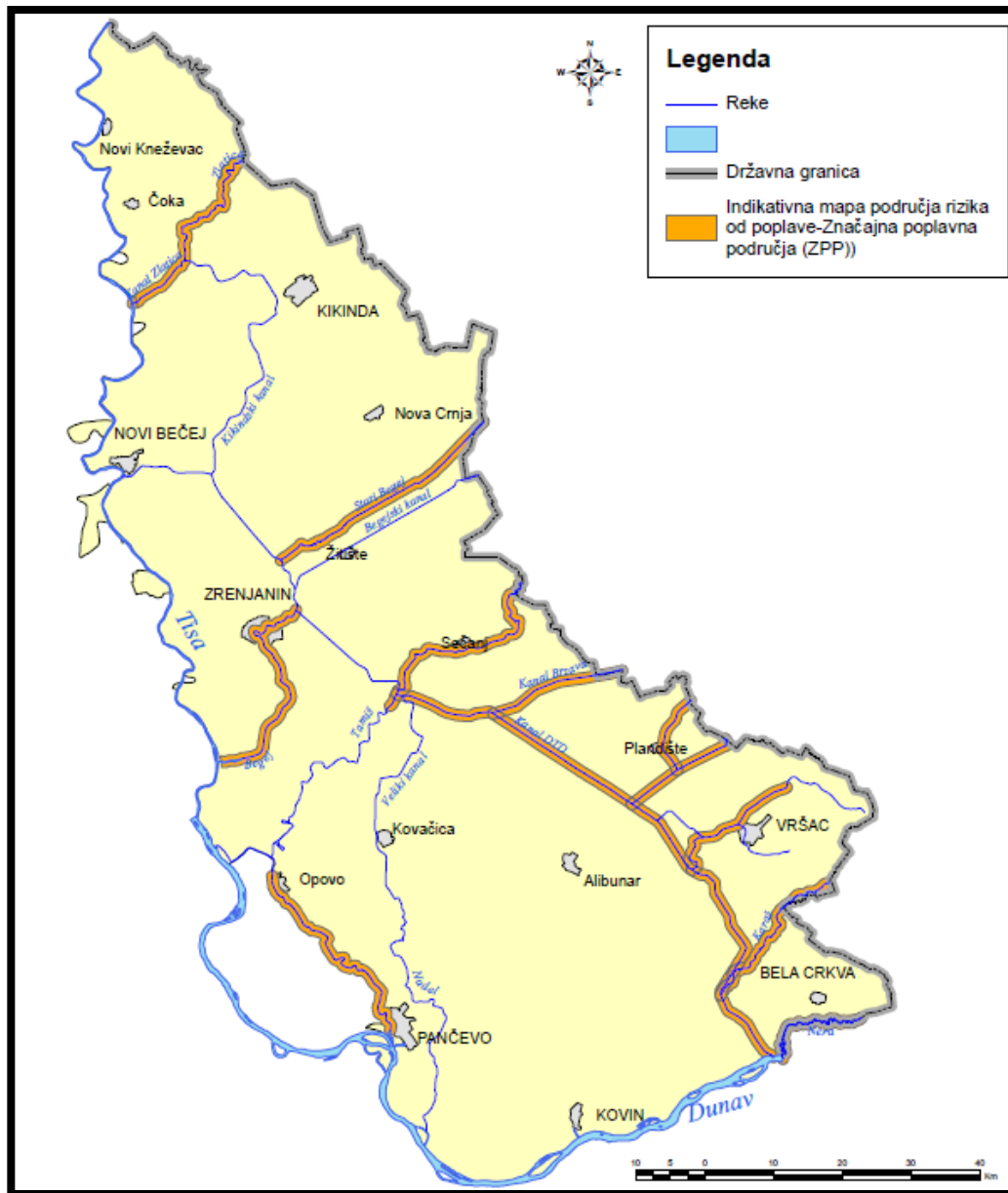
имовина становништва, инфраструктура, привредни објекти, пољопривредне површине и културна добра.

Изложеност ризику од поплава у Банату је приказана у табели испод:

ЗЕМЉИШНИ ПОКРИВАЧ	ПОВРШИНА (КМ²)
НЕЦЕЛОВИТА ГРАДСКА ПОДРУЧЈА	64,49
ИНДУСТРИЈСКЕ ИЛИ КОМЕРЦИЈАЛНЕ ЈЕДИНИЦЕ	4,25
АЕРОДРОМИ	1
МЕСТА ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА	0,25
НЕНАВОДЊАВАНО ОБРАДИВО ЗЕМЉИШТЕ	1329,16
ВИНОГРАДИ	1,13
ПАШЊАЦИ	121,66
КОМПЛЕКС КУЛТИВИСАНИХ ПАРЦЕЛА	75,25
ПРЕТЕЖНО ПОЉОПРИВРЕДНА ЗЕМЉИШТА С ВЕЋИМ ПОДРУЧЈИМА	38,06
ПРИРОДНЕ ВЕГЕТАЦИЈЕ	
ЛИСТОПАДНЕ ШУМЕ	13,76
ПРИРОДНИ ТРАВЊАЦИ	50,58
ПРЕЛАЗНО ПОДРУЧЈЕ И МАКИЈЕ	33,99

Табела 64: Категорисано земљиште Баната изложено ризику од поплава

У оквиру плавне зоне Баната налазе се и 253 км путева и 103 км железничких пруга, 53 насеља са око 107000 становника.

Слика 32: Индикативна мапа подручја ризика од поплава Баната

Ефикасност изграђених објеката за заштиту од поплава

Подручје Баната представља прекогранично подручје, подељено између 2 државе где реке из Румуније прелазе на српску страну и представљају потенцијалну опасност и за српску територију, обзиром да се велика вода, у банатским водотоцима, генерише на територији Румуније, с тога је ефикасност изграђених објеката за заштиту од поплава у великој мери зависе од ране најаве, тј. међудржавне сарадње.

Слабе тачке у систему заштите од штетног дејства вода на водотоковима првог и другог реда

Одбрамбена линија се мора стално одржавати у функционалном стању.

Под унутрашњим водама на подручју, подразумевају се површинске воде настале одпадина и подземне воде. Ради одржавања оптималног режима на подручју, врши се одводњавање (евакуација) сувишних вода са изграђеним системима за одводњавање

који се састоје од различитих хидротехничких објеката као што су: канали, црпне станице, уставе, бране и акумулације, мостови, пропусти и др.

Одводњавање површинских вода обавља се каналском мрежом која се састоји од детаљне каналске мреже и великих дренажних канала. Свако сливно подручје има своју црпну станицу.

Брзава, Ројга и Моравица спадају у остале (природне) водотокове.¹⁸

Положај насељених области

Простор општине Пландиште ослања се на суседне општине: Сечањ, Алибунар и Вршац. Нажалост, не може се рећи да су привредне, просторне, културне и друге интеракције између суседних општина до сада биле на нивоу који може да мотивише даљи развој ширег региона. Управо зато, неискоришћени потенцијали треба да буду активирани у планском периоду.

Општина Пландиште се налази у функционалном урбаном подручју (ФУП) регионалног значаја са центром у Вршцу, са којим има добре везе. Функционално подручје општине Пландиште припада делимично Зрењанину (центар националног значаја), а за задовољавање потреба вишег реда Новом Саду (центар међународног значаја) и Београду (главни град, центар у категорији европских МЕГА-3). Међутим, гравитационе силе Вршца, као најближег, а у односу на Алибунар и Сечањ, већег и развијенијег регионалног центра, су ипак најјаче и најзначајније. Њихов међусобни утицај се посебно огледа у привредној, културно-просветној и саобраћајној повезаности, на везе у терцијарном сектору и другим областима.

Подручја привредних активности

Општина Пландиште је пољопривредна општина која је у највећој мери везана за производњу у пољопривредном сектору. Укупна територија општине Пландиште износи 383,13 км² или 38.313,9 ха.

На пољопривредно земљиште отпада 34.643,57 ха или 90,42 %, а на непољопривредно земљиште отпада 3.670,33 ха, тј. 9,58 % укупне површине територије Општине. На територији општине Пландиште заступљено је земљиште од прве до седме бонитетске класе.

Најзаступљеније је земљиште четврте класе са 10.771,20 ха, тј. 31,34 %, затим следи земљиште треће класе са 9.705,77 ха, тј. 28,24 %, друге класе 6.690,07 ха, тј. 19,46 %, итд.

Подна складишта постоје у сваком насељеном месту у општини Пландиште, различитих су капацитета и сва су у приватном власништву, изузев подног складишта у Великој Греди које је у власништву железница Србије и налази се тик уз колосек у железничкој станици.

Укупни капацитет свих подних складишта на територији Општине је око 50.000 тона, а капацитети силоса су око 31.000 тона. Складиштени капацитет за замрзавање воћа,

¹⁸[Одлука о утврђивању пописа вода I реда](#)

поврћа и меса налази се у Великој Греди и капацитета је 5.000 тона. Нажалост, хладњача тренутно не ради пошто је у стечају.

Циљ је да се у најскоријој будућности помогне да постојећи прерађивачки капацитети достигну своју оптималну испуњеност у погледу расположивих капацитета. Тиме би се дошло до апсорпције велике количине ратарских производа и могућег запошљавања одређеног броја сеоског становништва, а такође би се отвориле могућности за развој малих и средњих предузећа која би била део једног система са одређеним сигурностима. Као предуслов за успешну и рентабилну пољопривредну производњу, у будућности треба максимално користити потенцијал и могућност коју пружа доступност хидросистему Дунав – Тиса – Дунав. У наредном периоду са променом сетвене структуре и интензивирањем пољопривредне производње наметнуће се неминовност изградње нових и реконструкција постојећих заливних система.

Тренутно се на територији општине Пландиште наводњава свега 2,5 % обрадивог пољопривредног земљишта.

Индустрија представља другу најзначајнију привредну грану у општини Пландиште. У индустријској производњи најзаступљеније су: прехранбена, текстилна и прерада пластичних маса.

Потенцијали општине Пландиште, у области индустрије, темеље се првенствено на расположивим природним ресурсима, при чему је основни развојни приоритет динамизирање прерађивачке индустрије, а нарочито прехранбене (првенствено захваљујући богатој сировинској основи) и афирмација општине Пландиште као произвођача здраве хране.

Дугорочни развој укључујући утицаје климатских промена на појаву поплава

Директива о поплавама EFD 2007/60/ЕС захтева од Држава Чланица да предузму адекватне и координиране мере како би се смањио ризик од негативних последица, посебно за живот и здравље људи, животну средину, културно наслеђе, економска активност и инфраструктура у вези са поплавама. Битно је да су мере за смањење ових ризика, колико је то могуће, координиране дуж слива да се осигура њихова ефикасност.

Превентивне мере имају за циљ да уклоне рецепторе из подручја подложним поплавама, или да се рецептори преселе у области мање вероватноће од појаве поплава и / или нижег нивоа опасности. Ово укључује уклањање бесправно изграђених објеката из области склоним поплавама и пресељење најугроженијих категорија становништва на основу података из мапе ризика од поплава.

У случају уклањања/прерасподела није могуће предузете мере да се рецептори прилагоде на начин да би сесмањиле неповољне последице у случају појаве поплава на објектима и јавним површинама. Такве мере укључују планирање прилагодљиво

поплавама, изградњу и реновирање, нарочито у урбаним срединама, мере оријентисане на циљеве, адаптацију објеката на ниво интензитета опасности од поплава, физичку заштиту објеката, водо-отпорна складишта опасних материја и преиспитивање и модификовање угрожене и рањиве инфраструктуре (на пример путева и пруга, прелаза преко река), побољшање кишне канализације или акција које смањују осетљивост на поплаве. Остале мере превенције укључују моделирање и процену ризика од поплава и рањивости на поплаве како би се осигурале најпоузданије информације за планере, као и за јавност. Израда и редовно ажурирање планова опасности зона изложених поплавама пружа добру основу за коришћење земљишта и урбано планирања. Редовна надоградња планова одбране од поплава доводи до минимизирања ризика од поплава. Коришћење добрих принципа пољопривредне праксе као на пример, за правилан избор и ротација биљака повећава задржавање воде. Технички и безбедносни надзор водних објеката, укључујући ажурирање/израду техничке документације за постојеће објекте за заштиту од поплава повећава сигурност заштите од поплава. Успостављање ефикасне билатералне сарадње са свим суседним земљама, укључујући заједничке акције на прекограничним рекама током поплава и одбране од леда је од суштинског значаја не само за спречавање поплава већ и за спровођење принципа солидарности.

Могућност генерисања других опасности

Епидемије и пандемије

Услед поплава може доћи до загађивања воде за пиће, што за последицу може имати појаве заразних болести у угрожавање здравља локалног становништва. Такође постоји могућност појаве заразних болести услед изливања фекалне канализације. У случају поплава, поред канализације, потенцијали извор загађења јесте и депонија која је у власништву ЈП „Полет“ а налази се североисточно од насеља Пландиште.

Техничко технолошке несреће

У случају поплава угрожени су сви инфраструктурни објекти а нарочито дистрибуција електричне енергије, снабдевање енергентима, водоснабдевање, телекомуникациони инфраструктурни систем, саобраћај, снабдевање храном. Од критичне инфраструктуре која може бити угрожена у случају поплава а у власништву и закупу ЈП „Полет“ јесте управо гасоводна и водоводна мрежа која се распростире по свим насељеним местима општине Пландиште.

3.3.2 Сценарији и процена ризика

Сценарио за највероватнији нежељени догађај

Највероватнији нежељени догађај је догађај за који се поуздано зна да се често јавља, затим да услови у којима настаје погодују његовој појави и да је реално очекивати да може на одређеном простору угрозити животе и здравље људи и направити материјалне штете.

	Општа питања
Опасност	• Поплава • Поплава је природна појава која се дешава када водостај реке или потока порасте до нивоа који доводи до преливања воде из корита, угрожавајући околна подручја.
Појављивање	• Генерисање велике количине воде у области Карпата
Просторна димензија	• Захваћена подручја: насеље Марковићево и приобално подручје реке Брзаве, површине око 800 хектара.
Интензитет	• Отапање снега и интензивне падавине доводе до формирања поплавног таласа који угрожава северне делове општине Пландиште. Река Брзава излива своје корито, а поплавни талас се шири до насеља Марковићево.
Време	• Поподневни часови, понедељак 02.03.2026. године • Топљење снега и јаке падавине у кратком временском периоду.
Ток	У понедељак, 02 марта 2026. године, у поподневним часовима, дошло је до наглог уплива топлог ваздуха са афричког континента, што је изазвало топљење снега на Карпатима. Уз обилне падавине у кратком временском периоду, створен је поплавни талас који је погодио северне делове општине Пландиште, посебно насеље Марковићево и приобално подручје реке Брзаве. Топљење снега и велике количине падавина довеле су до изливања реке Брзаве, која је убрзо прелила своје корито и почела да продире у насеље Марковићево. Локални путеви према насељима Дужине и Марковићево били су потпуно затворени због поплаве, а саобраћај је био у потпуном прекиду. У 15 домаћинстава у Марковићеву вода је продрла у подруме и приземне делове кућа, чиме је угрожен живот и имовина становника. Због наглог румунског поплавног таласа и већ натопљеног земљишта, формиран је велики водени талас који се брзо ширио према подручјима на југу. Вода је у 40 случајева узроковала евакуацију становника, а четири старије особе су задобиле повреде приликом пада током покушаја избегавања поплаве. Неколико кућа у насељу било је оштећено, а пет кућа се потпуно срушило због изливања воде. Поплава је такође имала озбиљне последице на пољопривреду, јер је око 800 хектара обрадивог земљишта било под водом, што је довело до велике штете на пољопривредним усевама. Током поплаве дошло је и до оштећења инфраструктуре, као што су канализација, водовод и електрична мрежа. Канализација у улици Братства Јединства у Марковићеву није била у довољно добром стању да поднесе огромну количину воде, што је

	узроковало оштећење пута и воде. Поплавни талас је трајао само 20 минута, али су последице биле знатне, јер се вода на неким местима задржала до 5 дана, настављајући да угрожава имовину.	
Трајање	Бујични поплазни талас трајао је 20 минута, али је оставио озбиљне последице. Вода се на неким местима задржала до 5 дана	
Рана најава	- РХЗ је упозорио на могућност интензивних падавина и нарастања воде из правца Румуније. - Грађани су били упозорени на могућност поплаве, али већина није знала како да реагује у случају евакуације.	
Припремљеност	- Грађани су делимично били упознати са основним процедурама евакуације, али без јасног плана. - Локалне власти су у великој мери биле спремне и организоване за интервенцију.	
Утицај	Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија
	Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 4 - евакуисани 40 - расељени – остали без стана/куће 5 Укупно 49
	Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: -Здравствено збрињавање и лечење: 72.000,00 РСД -Обнова стамбених објеката (санација кућа): 7.800.000,00 РСД -Трошкови евакуације: 220.000,00 РСД -Штета на 800 ха пољопривредног земљишта: 4.200.000,00 РСД -Ангажовање механизације за расчишћавање: 800.000,00 РСД -Дезинфекција и дератизација: 1.400.000,00 РСД Укупно: 14.492.000,00 РСД
	Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: - Енергетика (санација електричне мреже): 390.000,00 РСД

	-Саобраћај (санација оштећених путева): 950.000,00 РСД -Водопривреда (санација водоводне мреже): 1.150.000,00 РСД Укупно: 2.490.000,00 РСД 2. Укупна материјална штета наустановама/грађевинама јавног друштвеног значаја, трошкови на: - Санација амбуланте и поште: 380.000,00 РСД Укупно: 380.000,00 РСД
Генерисање других опасности	• Не постоји опасност од генерисања других опасности.
Референтни инциденти	У току 1966. године регистрована је појава катастрофалне поплаве, после пробоја левог насипа на румунској страни границе. Четрдесет година касније, главни поплазни таласи су се јавили у априлу 2000. године и у априлу 2005. године. Поред ових поплава, током прошлог века, главне поплаве десиле су се 1902., 1924., 1926., 1940., 1941., 1942., 1944., 1954., 1965., 1970., 1974. и 1991. године, а у овом веку треба поменути и поплаве из 2002., 2006., 2010. и 2014. године, поред већ горе наведених. Важна чињеница је да је подручје Баната прекогранично подручје, подељено између 2 државе и да реке из Румуније прелазе на српску страну и представљају потенцијалну опасност и за српску територију, обзиром да се велика вода, у банатским водотоцима, генерише на територији Румуније.
Информисање јавности	Средства јавног информисања су редовно објављивала новости о радовима на санацији каналске мреже, који су у току и који треба да минимизирају штету од будућих поплава.

Табела 65: Садржај сценарија за највероватнији нежељени догађај – поплаве

Процена вероватноће догађаја

Сходно сценарију и развоју опасности извршен је избор вероватноће на основу коришћења података о прошлим догађајима – **учесталости**.

Категорија	Вероватноћа или учесталост			
	(а) Вероватноћа	(б) Учесталост	(ц) Стручна процена	Одабрано
1	< 1%	1 догађај у 100 година и ређе	Занемарљива	
2	1–5%	1 догађај у 20 до 100 година	Мала	
3	6–50%	1 догађај у 2 до 20 година	Средња	•

4	51–98%	1 догађај у 1 до 2 године	Велика	
5	> 98%	1 догађај годишње или чешће	Изразито велика	

Табела 66: Исказивање вероватноће за највероватнији нежељени догађај – поплава

Штићене вредности

Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - повређени 4 - евакуисани 40 - расељени – остали без стана/куће 5 Укупно 49
Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: -Здравствено збрињавање и лечење: 72.000,00 РСД -Обнова стамбених објеката (санација кућа): 7.800.000,00 РСД -Трошкови евакуације: 220.000,00 РСД -Штета на 800 ха пољопривредног земљишта: 4.200.000,00 РСД -Ангажовање механизације за расчишћавање: 800.000,00 РСД -Дезинфекција и дератизација: 1.400.000,00 РСД - Укупно 14.492.000,00 РСД = 1,894% буџета Општине
Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: -Енергетика (санација електричне мреже): 390.000,00 РСД -Саобраћај (санација оштећених путева): 950.000,00 РСД -Водопривреда (санација водоводне мреже): 1.150.000,00 РСД Укупно 2.490.000 РСД= 0,325% буџета Општине 2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја, трошкови на: - Санација амбуланте и поште: 380.000,00 РСД Укупно 380.000,00 РСД = 0,0496% буџета Општине

Табела 67: Штићене вредности

Процена последица

Процена последица штетног догађаја - поплава на територији општине Пландиште врши се на основу ефеката које овај штетни догађај има на живот и здравље људи и економију – буџет општине Пландиште и друштвену стабилност.

Последице по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<50	●
2	Мала	50–200	
3	Умерена	201–500	
4	Озбиљна	501–1500	
5	Катастрофална	>1500	

Табела 68: Исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по економију/екологију

Прорачун: $(14.492.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 1,894\%$ буџета Општине

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–0,5% буџета	
2	Мала	од 0,6–1% буџета	
3	Умерена	од 1,1–5% буџета	●
4	Озбиљна	од 5,1–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	

Табела 69: Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура)

Последице по друштвену стабилност

1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Прорачун: $(2.490.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 0,325\%$ буџета Општине

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<1% буџета	●
2	Мала	1–3% буџета	

3	Умерена	3–5% буџета	
4	Озбиљна	5–10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 70: Исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвено значаја
Прорачун: $(380.000,00/765.000.010,002,00) * 100 = 0,0496\%$ буџета Општине

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<0.5% буџета	●
2	Мала	0.5–1% буџета	
3	Умерена	1–3% буџета	
4	Озбиљна	3–5% буџета	
5	Катастрофална	>5% буџета	

Табела 71: Исказивање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

Израда матрица

Резултати сценарија (последице и вероватноћа) комбинују се у матрици ризика. Матрица ризика састоји се од две осе, осе последица и осе вероватноће. Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од 25 поља.

Наведених 25 поља дели се у четири категорије ризика: низак, умерени, висок и веома висок ризик.

Катастрофална	5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													</
---------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

Ниво ризика:

- Веома висок (црвена)
- Висок (наранџаста)
- Умерен (жута)
- **Х** Низак (зелена)

Матрица 18: Ризик по живот и здравље

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Катастрофа лна	5					
Озбиљна	4					
Умерена	3					
Мала	2					
Минимална	1					
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемар	Мала	Средња	Велика
				љива	Изразит о велика	

Ниво ризика:

■ **Веома висок (црвена)**

■ **Х Висок (наранџаста)**

■ **Умерен (жута)**

■ **Низак (зелена)**

Матрица 19: Ризик по економију/екологију

Катастрофа лна	5					
Озбиљна	4					
Умерена	3					
Мала	2					
Минимална	1					
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемар	Мала	Средња	Велика
				љива	Изразит о велика	

Ниво ризика:

■ **Веома висок (црвена)**

■ **Висок (наранџаста)**

■ **Умерен (жута)**

■ **Х Низак (зелена)**

Матрица 20: Ризик по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Катастрофа лна	5					
Озбиљна	4					
Умерена	3					
Мала	2					
Минимална	1					
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемар	Мала	Средња	Велика
				љива	Изразит о велика	

Ниво ризика:

■ **Веома висок (црвена)**

■ **Висок (наранџаста)**

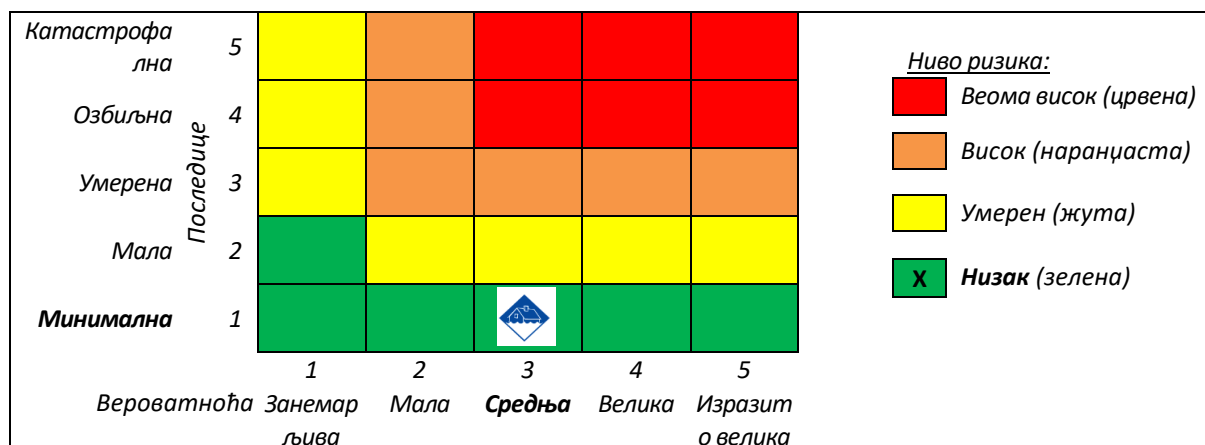
■ **Умерен (жута)**

■ **Х Низак (зелена)**

Матрица 21: Ризик по друштвену стабилност – укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја

Ризик по друштвену стабилност (укупна материјална штета на критичној инфраструктури и укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја) одређује се средњом вредношћу у збирној матрици.

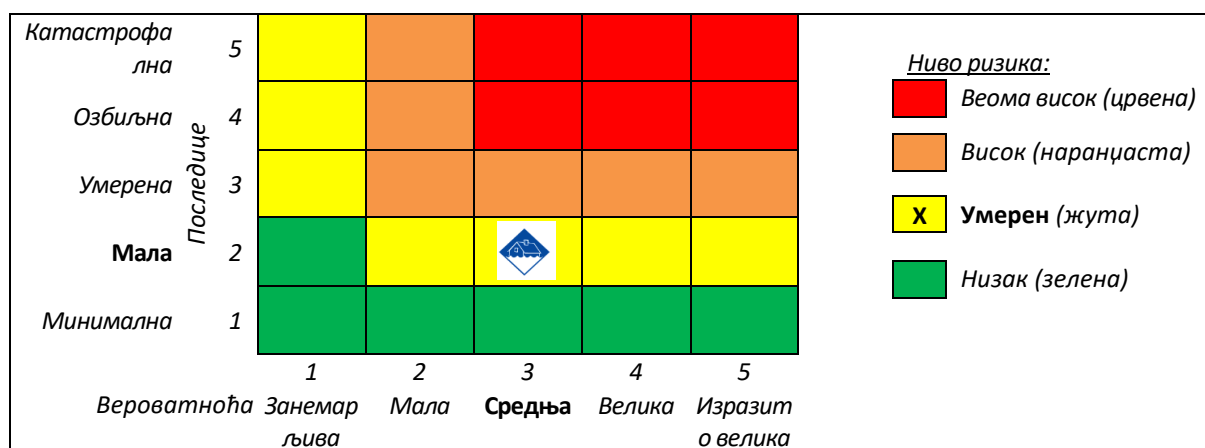
Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Матрица 22: Збирна матрица – ризик по друштвену стабилност

Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика.

Ризик по живот и здравље	Ризик по економију/екологију	Укупан ризик по друштвену стабилност			Укупан ризик (1+3+1) / 3=1,66
		Критична инфраструктура	Установе/грађевина од јавног значаја	Укупно (1+1) / 2= 1	
1	3	1	1	1	2

Матрица 23: Укупан ризик

Ниво ризика

На основу одређених нивоа ризика, односно категорије, може се одредити прихватљивост поплава за сценарио највероватнији нежељени догађај.

Ниво ризика		Прихватљивост	Начин поступања	Одлука
	Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости	
	Висок (наранџаста)	Неприхватљив		
	Умерен (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи	
	Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња	

Табела 72: Нивои и прихватљивост ризика

Ризик од поплава за сценарио највероватнијег нежељеног догађаја, за територију општине Пландиште, је умерен, чиме је ризик прихватљив.

Третман ризика

Пошто је ризик прихватљив, не врши се третман ризика.

У 2021. започето је са уређењем 1000 км каналске мреже општине Пландиште.¹⁹

Карта ризика

Сценарио за највероватнији нежељени догађај је приказан на следећој карти.

¹⁹[Уређење каналске мреже општине Пландиште](#)

Карта ризика 5: Највероватнији нежељени догађај – поплаве, Умерен ризик,
Општина Пландиште

Извор карте: Топографска карта ЈНА, Р 1:50.000

Легенда:

Полицијска станица 	Ватрогасно спасилачко одељење 	Дом здравља 	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације
--	--	---	---

Снаге заштите и спасавања:

1. Полицијска станица Пландиште - Хајдук Вељка 15 А, Пландиште
2. Ватрогасно – спасилачко одељење Пландиште - Карађорђева 24, Пландиште
3. Дом здравља „1. Октобар“ Пландиште - Карађорђева 13, Пландиште
4. Општински штаб за ванредне ситуације - Војводе Путника 38, Пландиште

Сценарио за нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Нежељени догађај са најтежим могућим последицама је догађај који се ретко појављује на одређеном простору, а у случају његовог настанка има такав интензитет чије последице су озбиљне или катастрофалне по поједине штићене вредности.

	Општа питања
Опасност	• Поплава • Поплава је природна појава која означава неуобичајено високи водостај у рекама и потоцима, када вода изкорита прелива обалу и плави околно подручје.
Појављивање	• Изливање реке Брзаве и притока као последица обилних падавина и наглог топљења снега на Карпатима. Река Брзава и њене притоке (Ројга и Моравица) узрокују брзо и обимно плављење уз обалу, на подручју уз границу са Републиком Румунијом.
Просторна димензија	• Поплављено подручје од око 60 км².
Интензитет	• Висок интензитет поплаве која је захватила делове општине Пландиште уз Румунију, изливањем бујичних потока и наглим порастом водостаја.
Време	• Месец април 2026. године • Током вишедневних интензивних падавина и топљења снега на Карпатима, долази до изливања река и плављења општине Пландиште. Поред природних фактора, људски немар као и велике количине отпада у водотоковима повећавају ризик од катастрофе.
Ток	Током првих дана априла 2026. године, интензивне падавине које су настављене у наредним данима и топљење снега на Карпатима довели су до значајног пораста водостаја река Брзаве, Ројге и Моравице. Након три дана интензивних киша и топљења снега, вода је почела да излива из својих корита. До 17:00 часова, водостаји су достигли критичне нивое, а бујични таласи су започели да насељавају приобална подручја. Највише је страдало насеље Марковићево, где је поплазни талас Брзаве у 17:30 часова почео да плави куће у улици Братства Јединства, где је поплављено 15 домаћинства на дужини од 700 метара. Поплава је наставила да се шири према Милетићеву, где је изливање реке Ројге затекло 7 кућа у Солунској улици, захватајући их на дужини од 300 метара. Истовремено, на Великом Гају поплазни талас из реке Ројге почео је да плави више од 100 домаћинства у Ужичкој улици, а вода је наставила да се шири на околна подручја. Река Моравица излива се у Маргити, где је поплавила атар села и привредне објекте, а на ширем подручју села вода је потпуно прекрила обалу и фарме. Водени талас у Маргити је потпуно парализовао саобраћај, укључујући магистрални пут М18, који је био затворен због поплаве, као и железничку пругу у дужини од 30 метара. До 18:30 часова било је јасно да ситуација постаје катастрофална. Општински штаб за ванредне ситуације је прогласио ванредну ситуацију, а председник општине

	наредио је евакуацију становништва из поплавлених насеља. Брза евакуација је била отежана због великих количина воде, као и због неповољног терена и великих број старих људи у поплавленим подручјима, који су одбили да напусте своје домове. Укупно је евакуисано 1.500 људи. Многи су били одведени на сигурније територије у западним деловима општине, као што су Хајдучица и Велика Греда. Док су спасилачке службе и механизација радили на евакуацији и спасавању људи, у поплавленим подручјима је дошло до тешких повреда. У току самог процеса евакуације, 19 људи је повређено, од којих 2 теже, док је једна особа преминула од срчаног удара. Током овог процеса, због продора воде у објекте, дошло је до урушавања или тешког оштећења 10 кућа у Марковићеву, 5 у Великом Гају и 3 у Милетићеву, док су на неким другим местима куће теже оштећене и више их није било могуће поправити. Укупно 27 људи је остало без своје имовине и расељено је. Током наредних дана, локални и регионални путеви су били оштећени или потпуно уништени, што је довело до парализације саобраћаја у општини. Санација оштећених путева започета је чим су услови дозволили, али је износ материјалне штете био значајан, укључујући санацију 2 километра магистралног пута Штета на пољопривредном земљишту је била катастрофална – поплавлено је преко 7.000 хектара земље која је била припремљена за сетву, што је довело до додатних економских губитака. За дезинфекцију подручја након поплаве и санацију водоводних система утрошено је више од 10 милиона динара. Поред физичке штете, појавиле су се и здравствене последице. Током поплаве, контаминирале воде из септичких јама довеле су до избијања епидемије стомачних инфекција у Великом Гају и Купинику, где је 120 људи оболеало од дизентерије и других болести. Лекари су интервенирали, а санација водоводног система је започела одмах након повлачења воде са терена. Иако је проглашена ванредна ситуација, сваки аспект локалне инфраструктуре, здравства и економије био је озбиљно погођен. Одговорне службе су радиле на санацији штете, али су последице ове поплаве оставиле дугорочне последице за становнике општине и окружење.
Трајање	• Трајање догађаја било је од почетка априла 2026. године када су интензивне падавине и топљење снега почели да повећавају водостаје река, до 18:30 часова истог дана, када је проглашена ванредна ситуација и започела евакуација. Поплаве су трајале неколико дана, али су први критични тренуци и највећа оштећења забележена током ових првих неколико сати.
Рана најава	• Обавештавање јавности о могућој поплави било је спроведено преко локалних медија и упозорења Републичког хидрометеоролошког завода. Мере превенције су делимично биле спроведене, али је потребно повећати свест о важности редовног чишћења канала и корита река.
Припремљеност	• Грађани нису упознати са поступком у случају поплава и начином реаговања и планског напуштања угроженог подручја и евакуације на безбедно место. Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање са територије Јужнобанатског управног округа су делимично припремљени за овакав интензитет поплава, као и хитне службе са ове територије.

Утицај	Штићене вредности	Приказ утицаја замишљеног сценарија
	Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: - Мртви: 1 Повређени: 19 (од који 2 теже) Оболели: 120 Евакуисани: 1.500 Расељени: 27 Укупно: 1.667
	Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - Здравственог збрињавања и лечења: 1.800.000,00 РСД – повређени током евакуације 3.000.000,00 РСД – лечење оболелих услед тровања = 4.800.000,00 РСД -Тотално уништење 10 кућа: 18.000.000,00 РСД Деловична оштећења на 60 кућа и помоћним објектима: 27.000.000,00 РСД -Трошкови евакуације становништва 3.000.000,00 РСД - Трошкови сахране и солидарна помоћ породици погинуле особе 500.000,00 РСД - Пољопривредна штета: Деструкција земљишта и уништење усева: 25.000.000,00 РСД- -Ангажовање механизације за расчишћавање 3.350.000,00 РСД -Дератизација и дезинсекција поплављеног подручја: 18.000.000,00 РСД Укупно 99.650.000,00 РСД
	Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: - Саобраћају:

	-санација 2 км коловоза, улегнућа и депресија на магистралним и локалним путним правцима 4.000.000,00 РСД - Водопривреди: - Поремећаји у систему водовода и канализације, санација корита река: 4.620.000,00 РСД Дезинфекција водоводног система (16,8 км система у Купинику и Великом Гају): 4.000.000,00 РСД Укупно 12.620.000 РСД 2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја, трошкови на: / Укупно 0 РСД
Генерисање других опасности	• У насељу Купиник и Велики Гај, обзиром да је заједнички водозахват, долази до загађења извора пијаће воде услед изливања фекалних вода из септичких јама током поплаве и подизања нивоа подземних вода. 120 становника се јавило лекару због стомачне инфекције и дизентерије. Лекар констатује тровање. Проглашена је епидемија стомачне инфекције у Великом Гају и Купинику коју прате повраћање, дијареја и повишена телесна температура. Након повлачења воде на терен излазе надлежне службе ради третмана дезинфекције водоводног система. Утицај: – 120 становника оболело – Здравствено збрињавање и лечење оболелог становништва 3.000.000,00 РСД - Дезинфекција водоводног система (16,8 км система у Купинику и Великом Гају): 4.000.000,00 РСД
Референтни инциденти	Поплава оваквих размера на територији општине Пландиште нису забележене али су могуће у случају да се мере превенције занемаре. Важна чињеница је да је подручје Баната прекогранично подручје, подељено између 2 државе и да реке из Румуније прелазе на српску страну и представљају потенцијалну опасност и за српску територију, обзиром да се велика вода, у банатским водотоцима, генерише на територији Румуније.

Информисање јавности	Постоји правовремено и прецизно информисање јавности – Републички хидрометеоролошки завод У средствима јавног информисања је објављено да је започето са уређењем 1000 км каналске мреже општине Пландиште.²⁰
----------------------	---

Табела 73: Садржај сценарија за нежељени догађај са најтежим могућим последицама – поплаве

Процена вероватноће догађаја

Сходно сценарију и развоју опасности извршен је избор вероватноће на основу **стручне процене**.

Категорија	Вероватноћа или учесталост			
	(а) Вероватноћа	(б) Учесталост	(ц) Стручна процена	Одабрано
1	< 1%	1 догађај у 100 година и ређе	Занемарљива	
2	1–5%	1 догађај у 20 до 100 година	Мала	●
3	6–50%	1 догађај у 2 до 20 година	Средња	
4	51–98%	1 догађај у 1 до 2 године	Велика	
5	> 98%	1 догађај годишње или чешће	Изразито велика	

Табела 74: Исказивање вероватноће за нежељени догађај са најтежим могућим последицама – поплаве

Штићене вредности

Живот и здравље људи	Укупан број људи захваћених неким процесом у оквиру сценарија: Мртви: 1 Повређени: 19 (од који 2 теже) Оболели: 120 Евакуисани: 1.500 Расељени: 27 Укупно 1667
Економија/екологија	Укупна материјална штета по економију и екологију, трошкови: - Здравственог збрињавања и лечења: 1.800.000,00 РСД – повређени током евакуације 3.000.000,00 РСД – лечење оболелих услед тровања = 4.800.000,00 РСД -Тотално уништење 10 кућа: 18.000.000,00 РСД

²⁰[Уређење каналске мреже општине Пландиште](#)

	Деловична оштећења на 60 кућа и помоћним објектима: 27.000.000,00 РСД -Трошкови евакуације становништва 3.000.000,00 РСД - Трошкови сахране и солидарна помоћ породици погинуле особе 500.000,00 РСД - Пољопривредна штета: Деструкција земљишта и уништење усева: 25.000.000,00 РСД- -Ангажовање механизације за расчишћавање 3.350.000,00 РСД -Дератизација и дезинсекција поплављеног подручја: 18.000.000,00 РСД Укупно 99.650.000,00 РСД= 13,025% буџета Општине
Друштвена стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури, трошкови на: -Саобраћају: -санација 2 км коловоза, улегнућа и депресија на магистралним и локалним путним правцима 4.000.000,00 РСД - Водопривреди: - Поремећаји у систему водовода и канализације, санација корита река: 4.620.000,00 РСД Дезинфекција водоводног система (16,8 км система у Купинику и Великом Гају): 4.000.000,00 РСД Укупно: 12.620.000,00 РСД = 1,649% буџета Општине 2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја, трошкови на: / Укупно 0 РСД

Табела 75: Штићене вредности

Процена последица

Процена последица штетног догађаја - поплава на територији општине Пландиште врши се на основу ефеката које овај штетни догађај има на живот и здравље људи и економију – буџет општине Пландиште и друштвену стабилност.

Последице по живот и здравље људи

Последице по живот и здравље људи			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<50	
2	Мала	50–200	
3	Умерена	201–500	
4	Озбиљна	501–1500	
5	Катастрофална	>1500	●

Табела 76: Исказивање последица по живот и здравље људи

Последице по економију/екологију

Прорачун: $(99.650.000,00/765.010.020,00,00) * 100 = 13,025\%$ буџета Општине

Последице по економију/екологију			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	од 0,1–0,5% буџета	
2	Мала	од 0,6–1% буџета	
3	Умерена	од 1,1–5% буџета	
4	Озбиљна	од 5,1–10% буџета	
5	Катастрофална	чији износ прелази 10% буџета	●

Табела 77: Исказивање последица по економију/екологију у односу на буџете локалних самоуправа чији износи се крећу до 840.000.000,00 РСД (7.000.000,00 еура)

Последице по друштвену стабилност

1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Прорачун: $(12.620.000,00/765.010.002,00,00) * 100 = 1,649\%$ буџета Општине

Последице по друштвену стабилност-укупна материјална штета на критичној инфраструктури			
Категорија	Величина последица	Критеријум	Одабрано
1	Минимална	<1% буџета	

2	Мала	1–3% буџета	●
3	Умерена	3–5% буџета	
4	Озбиљна	5–10% буџета	
5	Катастрофална	>10% буџета	

Табела 78: Искривљавање последица по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Израда матрица

Резултати сценарија (последике и вероватноћа) комбинују се у матрици ризика. Матрица ризика састоји се од две осе, осе последица и осе вероватноће. Свака оса има пет вредности, што даје матрицу од 25 поља.

Наведених 25 поља дели се у четири категорије ризика: низак, умерени, висок и веома висок ризик.

Катастрофа	5								
Озбиљна	4								
Умерена	3								
Мала	2								
Минимална	1								
		1	2	3	4	5			
		Вероватноћа	Занемар	Мала	Средња	Велика	Изразит		
			љива				о велика		

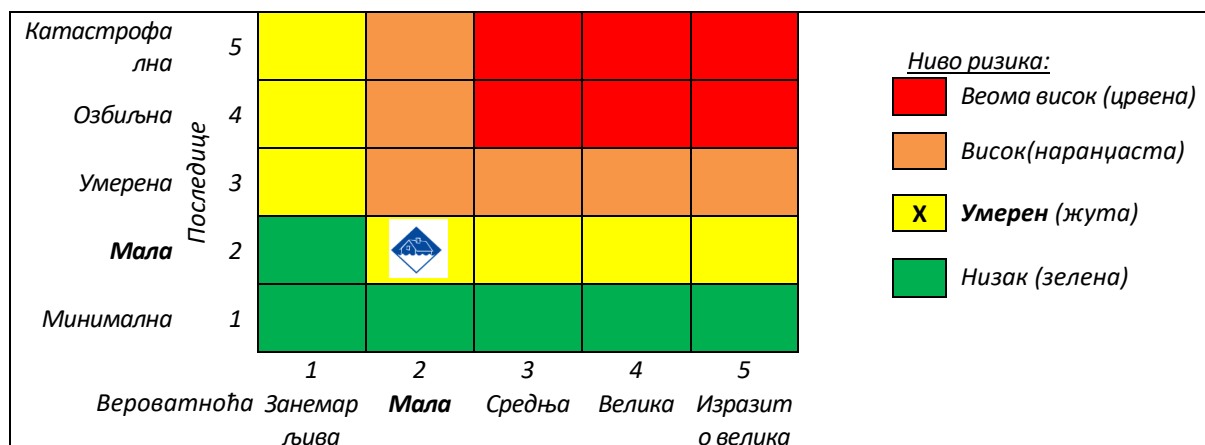
Матрица 24: Ризик по живот и здравље

Катастрофа	5								
Озбиљна	4								
Умерена	3								
Мала	2								
Минимална	1								
		1	2	3	4	5			
		Вероватноћа	Занемар	Мала	Средња	Велика	Изразит		
			љива				о велика		

Матрица 25: Ризик по економију/екологију

Ризик по друштвену стабилност (укупна материјална штета на критичној инфраструктури и укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја) одређује се средњом вредношћу у збирној матрици. Обзиром да у датом сценарију није предвиђена материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја, за укупну штету по друштвену стабилност узима се штета на критичној инфраструктури.

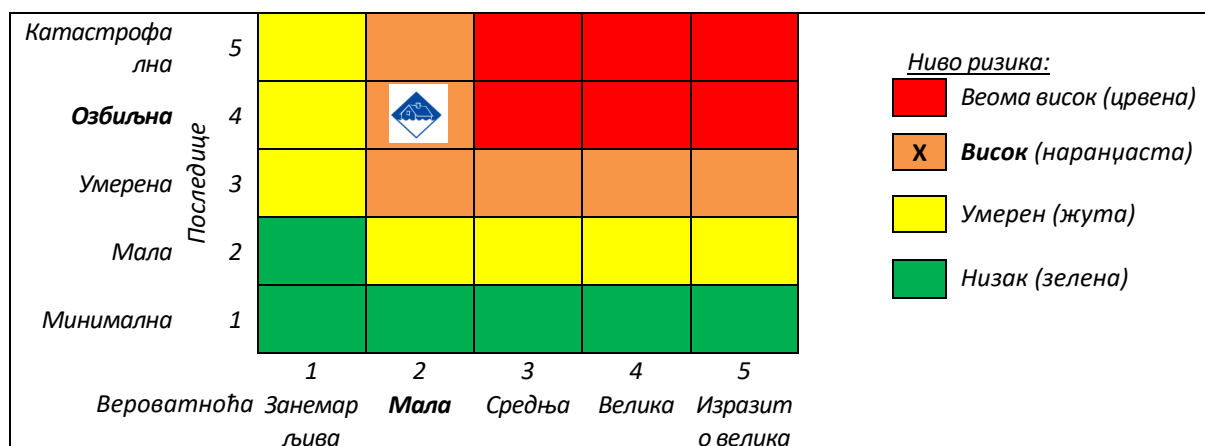
Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Матрица 26: Ризик по друштвену стабилност – укупна материјална штета на критичној инфраструктури

Укупан ризик је одређен средњом вредношћу свих вредности ризика.

Ризик по живот и здравље	Ризик по економију/екологију	Укупан ризик по друштвену стабилност	Укупан ризик (5+5+2) / 3=4
		Критична инфраструктура	
5	5	2	4

Матрица 27: Укупан ризик

Ниво ризика

На основу одређених нивоа ризика, односно категорије, може се одредити прихватљивост поплава за сценарио нежељени догађај са најтежим могућим последицама.

Ниво ризика	Прихватљивост	Начин поступања	Одлука
Веома висок (црвена)	Неприхватљив	Веома висок и висок ниво ризика, захтевају третман ризика, ради смањења на ниво прихватљивости	
Висок (наранџаста)	Неприхватљив		
Умерен (жута)	Прихватљив	Умерени ризик може да значи потребу предузимања неких радњи	
Низак (зелена)	Прихватљив	Низак ризик, може значити да се не предузима никаква радња	

Табела 79: Нивои и прихватљивост ризика

Ризик од поплава за сценарио нежељени догађај са најтежим могућим последицама, за територију општине Пландиште, је висок, чиме је ризик неприхватљив.

Третман ризика

Третманом неприхватљивих ризика, односно предузимањем разноврсних планских мера, редукује се ниво ризика на прихватљив ниво. Третман ризика, начелно садржи: ризик, активност, носиоца активности, време реализације, сараднике у реализацији активности, време и начин извештавања.

Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица, идентификоване потенцијалне опасности или комбинација опасности, предузимају се мере из области превентиве и реаговања:

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Област	Ризик	Активност	Превентива			
			Носилац активности	Време реализације	Сарадници у реализацији активности	Време и начин извештавања
Стратегија, нормативно уређење, планови	Закрчење водотока услед велике количине разног отпада	Забрана бацања амбалажног и кабастог отпада у и поред корита потока	Општинска управа	6 месеци од израде Процене ризика	Одељење за урбанизам, стамбено-комуналне послове, грађевинарство и инспекцијске послове, МУП, Судство	/
	Поплаве због спорих и дуготрајних радова на санацији речних потока	Привођењу краја 1. фазе уређења речних водотокова и настављање процеса сређивања истих.	Општинска управа	3 године од израде Процене ризика	Влада АП Војводине, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Извођачи и подизвођачи грађевинских радова	/
	Бујичне поплаве на неуређеном делу потока на румунској страни Баната	Уређење корита потока са румунске стране	Општинска управа	Перманентно	Влада Републике Србије, Влада АП Војводине, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Европски приступни фондови	/
Систем за рану најаву	Формирање поплавног таласа	Праћење хидрометеоролошких прогноза и кретања водостаја потока	РХМЗ	Редовно се прати	Надлежни орган у Румунији	
	Пораст нивоа потока и формирање бујичног таласа	Постављање довољног броја кишомера на територију општине	Општинска управа	1 година од израде Процене ризика	РХМЗ	По реализацији активности сачинити писмени извештај о локацијама постављених кишомера

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

	Појава кишносих облака из правца Републике Румуније	Унапређење прекограничне сарадње и ране најаве хидрометеоролошких појава Румунске стране	РХМЗ	1-2 година од израде Процене ризика	Општинска управа, Влада АП Војводине	По реализацији активности сачинити писмени извештај
Просторно планирање и легализација објеката	Закрчење потока услед ерозивних наноса	Одржавање корита потока и атмосферских канала	Општинска управа	По изради Процене	ЈП "Полет"	По реализацији активности сачинити писмени извештај и извести Градску управу
	Урушавање делова грађевинских објеката где тај део грађевинског објекта представља саставни део корита	Ојачавање зидова кућа на местима где постоји водоток	Општинска управа	5 година по изради Процене	Влада АП Војводине, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Извођачи и подизвођачи грађевинских радова	По реализацији активности сачинити писмени извештај о завршеним инфраструктурним радовима
	Урушавање и одваљивање делова моста, безбедност моста	Одржавање, ојачавање и санација мостова	Општинска управа	5 година по изради Процене	Влада АП Војводине, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Извођачи и подизвођачи грађевинских радова	По реализацији активности сачинити писмени извештај о завршеним инфраструктурним радовима

Табела 80: Превентивне мере за смањење ризика од поплава

Област	Ризик	Реаговање				
		Активност	Носилац активности	Време реализације	Сарадници у реализацији активности	Време и начин извештавања
Стање спремности капацитета за реаговање	Нестручно, споро и закаснило реаговање у случају поплавног и бујичног таласа, пропусти у најави и командној одговорности	Формирати Ситуациони центар општине Пландиште	Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	Редовно извештавање о раду Ситуационог центра путем извештаја
		Формирати Стручно-оперативни тим (COT) за поплаве	Општински штаб за ванредне ситуације	30 дана од дана израде Процене	Скупштина општине Пландиште, подручно одељење Сектора за ванредне ситуације МУП-а	Закључак штаба за ванредне ситуације о формирању COT-а
		Израдити план реаговања у случају поплава	Општински штаб за ванредне ситуације	90 дана од дана израде Процене	Подручно одељење Сектора за ванредне ситуације МУП-а, ВСО Пландиште	/
Стања спремности капацитета ватрогасно-спасилачких јединица	Адекватан одговор у случају недовољне опремљености, застарелости и неисправности опреме	Обезбеђивање материјалне и техничке опремљености ватрогасно-спасилачких јединица за предузимање мера заштите и спасавања од поплава као и логистичке подршке	ВСО Пландиште, Општинска управа	Годину дана од дана израде Процене	Општинска управа, МУП	Извештај о стању спремности ВСЈ Пландиште
Стање спремности капацитета јединица цивилне заштите	Ефикасност цивилне заштите	Формирати јединице цивилне заштите опште намене јачине једне чете.	Општинска управа	Одмах након израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	Закључак Општинског штаба за ванредне ситуације о формирању јединице

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Стање базе података и подлога за потребе планирања цивилне заштите	Обезбеђивање, узбуђивање и помоћ при евакуацији	Попис путних праваца и мостова који су на местима где су изгледне поплаве и одређивање алтернативних праваца кретања	Одељење за урбанизам, стамбено-комуналне послове, грађевинарство и инспекцијске послове	6 месеци након израде Процене	Општински штаб за ванредне ситуације	/
		Попис свих критичних тачака где настају изливања и пробој воде				/
Стање способности субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање	Ефикасност субјеката од посебног значаја	Оспособљавање јавних предузећа и привредних друштава за реаговање у случају поплава	Одељење за урбанизам, стамбено-комуналне послове, грађевинарство и инспекцијске послове	Годину дана након израде Процене	Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање, Општински штаб за ванредне ситуације, Општинска управа	Сачинити извештај о извршеном оспособљавању.
		Едукација становништва за ефикасно реаговање у случају поплава				Сачинити извештај о начину и извршеној едукацији.
Стање мобилности везе	Подизање нивоа система информисања на виши ниво, редовна контрола, идентификација и обавештавање у случају потребе узбуђивања надлежних органа и грађана	Редовна контрола путних праваца, санација и поправка оштећења	Јавно предузеће надлежно за путеве	Перманентно	/	Извештавање надлежних органа о проверама и евентуалним грађевинским радовима
		Унапређење и комуникација прекограничне сарадње, редовна комуникација са РХМЗ и околним самоуправама	Општински штаб за ванредне ситуације	Годину дана од дана израде Процене	Општинска управа	/

Табела 81: Реаговање као мера смањење ризика од поплава

Карта ризика

Сценарио за нежељени догађај са најтежим могућим последицама је приказан на следећој карти.

Карта ризика 6: Нежељени догађај са најтежим могућим последицама – поплаве, Висок ризик, Општина Пландиште

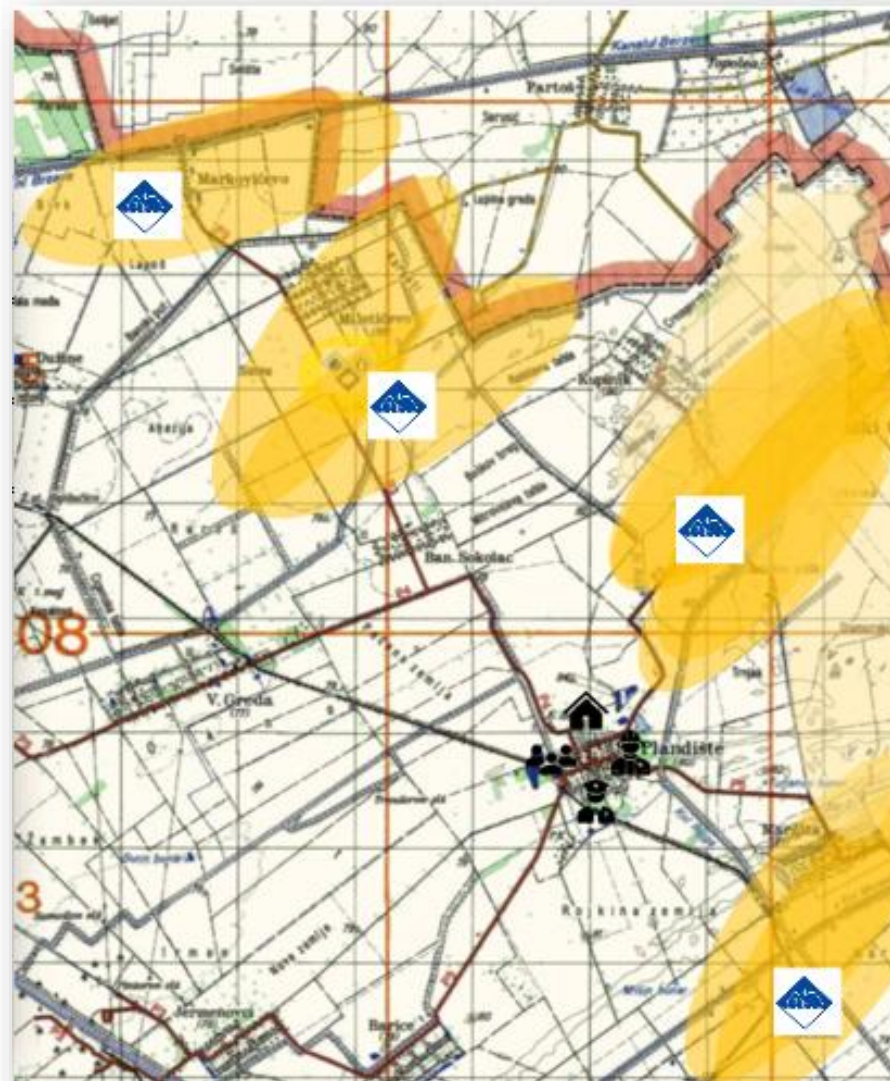
Извор карте: Интерактивна карта Републичког сеизмолошког завода, Р 1:50.000

Легенда:

Полицијска станица 	Ватрогасно спасилачко одељење 	Дом здравља 	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације
---	--	--	--

Снаге заштите и спасавања:

1. Полицијска станица Пландиште - Хајдук Вељка 15 А, Пландиште
2. Ватрогасно – спасилачко одељење Пландиште - Карађорђева 24, Пландиште
3. Дом здравља „1. Октобар“ Пландиште - Карађорђева 13, Пландиште
4. Општински штаб за ванредне ситуације - Војводе Путника 38, Пландиште

IV ЗАКЉУЧАК

Завршетком процеса израде Процене ризика, на основу резултата обраде сценарија и изражавања резултата кроз ниво и прихватљивост ризика, створена је могућност упоређења резултата и њиховог приказивања у заједничкој матрици.

1. Збирна матрица по израђеним сценаријима за највероватнији нежељени догађај

Катастрофална	5					
Озбиљна	4					
Умерена	3					
Мала	2					
Минимална	1					
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемарљива	Мала	Средња	Велика
		Изразит о велика				

Ниво ризика:

Веома висок (црвена)

Висок (наранџаста)

Умерен (жута)

Низак (зелена)

Матрица 28: Заједничка матрица – највероватнији нежељени догађај

На основу резултата анализе ризика извршено је рангирање опасности према нивоу ризика. Рангирање опасности приказано је у табели испод. Сагледавајући Процену ризика од катастрофа општине Пландиште, дају се закључне оцене о спремности Општинске управе да да одговор на сваку елементарну непогоду или другу несрећу која би могла настати на овом подручју, постојећим организационим и људским капацитетима, према свим активностима – задацима заштите и спасавања.

Редни бр.	Опасност	Ниво ризика	Прихватљивост
1.	Поплаве	Умерен	Прихватљив
2.	Пожари и експлозије, пожари на отвореном	Умерен	Прихватљив
3.	Екстремне временске појаве	Низак	Прихватљив

Табела 82: Ниво и прихватљивост опасности – највероватнији нежељени догађаји

Анализом сценарија за највероватнији нежељени догађај и проценом ризика за обрађене опасности закључује се да је ниво ризика од пожара и експлозија и поплава умерен, док је ниво ризика од екстремних временских појава низак. И низак и умерен ризик представљају прихватљив ниво ризика који не захтева предузимање превентивних и реактивних мера у циљу њиховог смањења, али се код умереног нивоа могу предузети одређене мере како би се додатно смањио степен ризика.

2. Збирна матрица по израђеним сценаријима за нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Катастрофа лна	5					
Озбиљна	4					
Умерена	3					
Мала	2					
Минимална	1					
		1	2	3	4	5
		Вероватноћа	Занемарљива	Мала	Средња	Велика
						Изразито велика

Ниво ризика:

X **Веома висок** (црвена)

X **Висок** (наранџаста)

X **Умерен** (жута)

X **Низак** (зелена)

Матрица 29: Заједничка матрица – нежељени догађај са најтежим могућим последицама

На основу резултата анализе ризика извршено је рангирање опасности према нивоу ризика. Рангирање опасности за сценарије нежељени догађај са најтежим могућим последицама приказано је у табели испод.

Редни бр.	Опасност	Ниво ризика	Прихватљивост
1.	Поплаве	Висок	Неприхватљив
2.	Пожари и експлозије, пожари на отвореном	Висок	Неприхватљив
3.	Екстремне временске појаве	Веома висок	Неприхватљив

Табела 83: Ниво и прихватљивост опасности – нежељени догађај са најтежим могућим последицама

Према извршеном вредновању ризика за сваки појединачни сценарио, закључује се да су, за општину Пландиште, сви ризици неприхватљиви за случај нежељени догађај са најтежим могућим последицама, где су ризици високи за пожаре и експлозије и поплаве, односно веома висок за екстремне временске појаве – појаве снега и наноса, при чему се ради третман ризика. Ради смањивања нивоа ризика од дејства негативних последица опасности предузимају се мере из области превентивеи реаговања.

Нарочиту важност има оспособљавање свих субјеката система заштите и спасавања за превенцију и реаговање у ванредним ситуацијама, а пре свега адекватно опремање ВСЈ Пландиште, у смислу попуњавања бројног састава и замена дотрајале и неисправне опреме новом. Обука и оспособљавање људских ресурса свих снага система заштите и спасавања на територији општине Пландиште је неопходан корак у циљу стицања знања о елементарним непогодама и другим несрећама, процедурама рада и организовања, комуникацији, итд. Нарочиту важност има унапређење програма оспособљавања и праћење међународних стандарда и искустава, у циљу обезбеђивања могућности сарадње са снагама заштите и спасавања из иностранства и учешћа на заједничким вежбама. Неопходно је вршити континуирану едукацију, којом би се утицало на свест становништва о потреби превенције од катастрофа, као и повећању степена знања о примењивим мерама превенције за сваку појединачну опасност. У случају умереног ризика свакако је потребно предузети одређене мере у циљу додатног смањења ризика

и унапређења стања, како би последице по све штићене вредности биле што је могуће мање.

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

Карта свеукупног ризика, Општина Пландиште

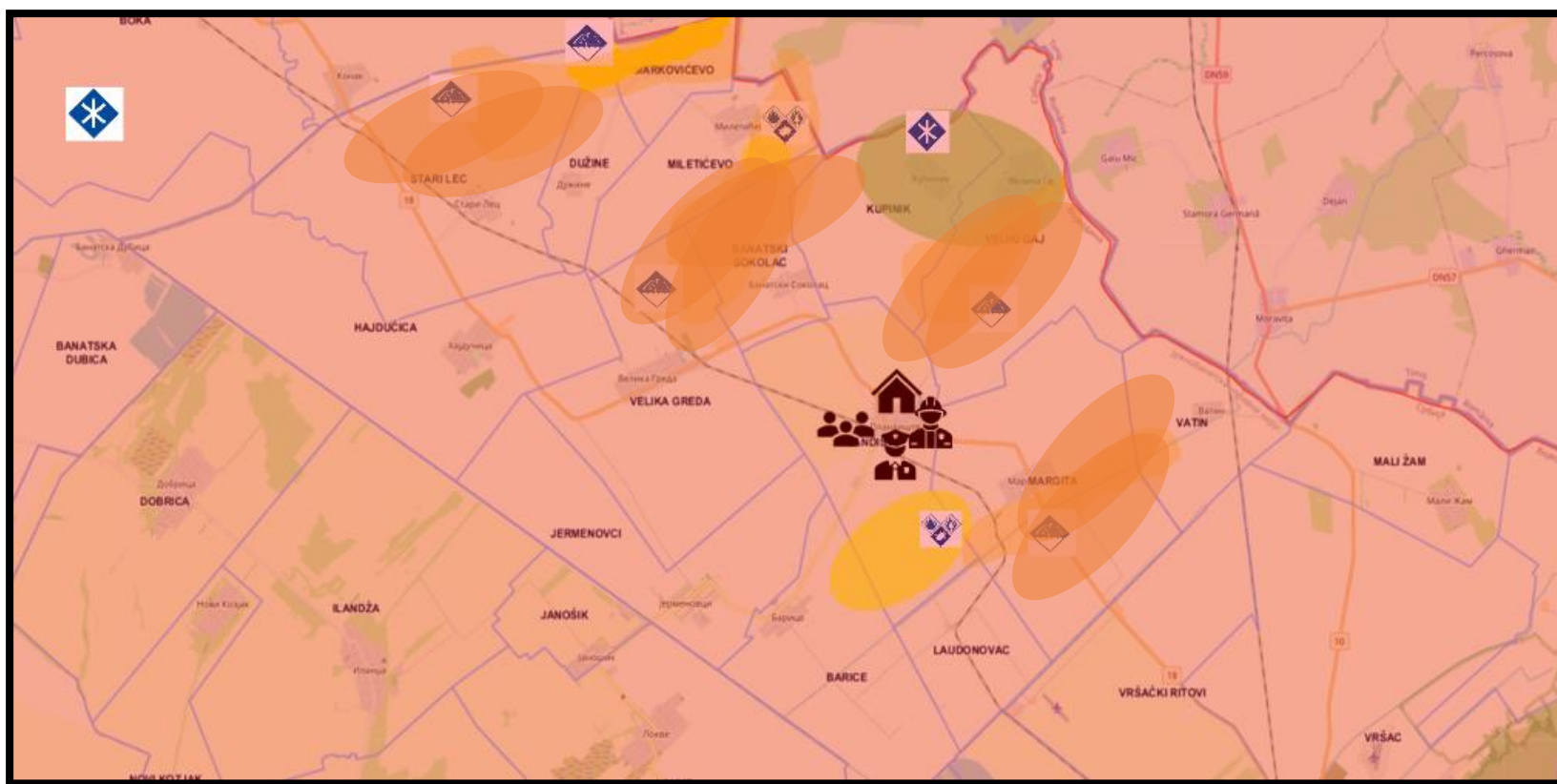
Извор карте: Интерактивна карта Републичког сеизмолошког завода, Р 1:100.000

Легенда:

Полицијска станица 	Ватрогасно спасилачко одељење 	Дом здравља 	Општинска управа/Општински штаб за ванредне ситуације
--	---	---	---

Снаге заштите и спасавања:

1. Полицијска станица Пландиште - Хајдук Вељка 15 А, Пландиште
2. Ватрогасно - спасилачко одељење Пландиште - Карађорђева 24, Пландиште
3. Дом здравља „1. Октобар“ Пландиште - Карађорђева 13, Пландиште
4. Општински штаб за ванредне ситуације - Војводе Путника 38, Пландиште

V ПРИЛОЗИ

Евиденциони картон за ажурирање базе података по опасностима

Назив опасности: Поплаве						
Карактеристике	Локација:					
	Насељено место:					
	Катастарска општина:					
	Просторна димензија/захваћена површина					
	Време појављивања и време трајања					
	Временски ток развоја догађаја					
	Узрок/Интезитет догађаја/ Мулти-ризик					
			Мушка рци	Же не	Де ца	Остале рањиве категор ије
Подаци о последицама опасности по штићене вредности	Живот и здравље људи	- мртви..... - повређени..... - оболели..... - евакуисани..... -расељени-остали без стана/ куће..... - збринути..... - склоњени..... Укупно.....				

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

	Економија/екологија		- здравственог збрињавања и лечења..... - свих непосредних хитних мера (обнове зграда јавног превоза и др.)..... - прекида привредних активности..... - еколошке обнове..... - вредности исплаћених премија и осигурања..... Укупно.....	
	Друштво на стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури	- Енергетици - Саобраћају - Водопривреди - Снабдевање храном - Здравствена - Финансије - Телекомуникациона и информациона - Заштита животне средине - Функционисање органа државне управе и хитних служби - Наука и образовање Укупно.....	
		2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја	- Објекти културне баштине - Верски објекти - Објекти јавних установа - Спортски објекти -..... -..... Укупно.....	

Назив опасности: Екстремне временске појаве						
Карактеристике	Локација:					
	Насељено место:					
	Катастарска општина:					
	Просторна димензија/захваћена површина					
	Време појављивања и време трајања					
	Временски ток развоја догађаја					
	Узрок/Интезитет догађаја/ Мулти-ризик					
			Мушкарци	Жене	Деца	Остале рањиве категорије
Подаци о последицама опасности поштићене вредности	Живот и здравље људи	- мртви..... - повређени..... - оболели..... - евакуисани..... -расељени-остали без стана/куће..... - збринути..... - склоњени..... Укупно.....				
	Економија/екологија	- здравственог збрињавања и лечења.....				

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

			- свих непосредних хитних мера (обнове зграда, јавног превоза и др.)..... - прекида привредних активности..... - еколошке обнове..... - вредности исплаћених премија и осигурања..... Укупно.....	
	Друштво на стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури	- Енергетици - Саобраћају - Водопривреди - Снабдевање храном - Здравствена - Финансије - Телекомуникациона и информациона - Заштита животне средине - Функционисање органа државне управе и хитних служби - Наука и образовање Укупно.....	
		2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја	- Објекти културне баштине - Верски објекти - Објекти јавних установа - Спортски објекти - - Укупно.....	

Назив опасности: Пожари и експлозије, пожари на отвореном						
Карактеристике	Локација:					
	Насељено место:					
	Катастарска општина:					
	Просторна димензија/захваћена површина					
	Време појављивања и време трајања					
	Временски ток развоја догађаја					
	Узрок/Интезитет догађаја/ Мулти-ризик					
		Мушкарци	Жене	Деца	Остале рањиве категорије	
Подаци о последицама опасности поштићене вредности	Живот и здравље људи	- мртви..... - повређени..... - оболели..... - евакуисани..... -расељени-остали без стана/куће..... - збринути..... - склоњени..... Укупно.....				
	Економија/екологија	- здравственог збрињавања и лечења.....				

Процена ризика од катастрофа на територији општине Пландиште

			- свих непосредних хитних мера (обнове зграда, јавног превоза и др.)..... - прекида привредних активности..... - еколошке обнове..... - вредности исплаћених премија и осигурања..... Укупно.....	
	Друштво на стабилност	1. Укупна материјална штета на критичној инфраструктури	- Енергетици - Саобраћају - Водопривреди - Снабдевање храном - Здравствена - Финансије - Телекомуникациона и информациона - Заштита животне средине - Функционисање органа државне управе и хитних служби - Наука и образовање Укупно.....	
		2. Укупна материјална штета на установама/грађевинама јавног друштвеног значаја	- Објекти културне баштине - Верски објекти - Објекти јавних установа - Спортски објекти -..... -..... Укупно.....	

Одлука о образовању Штаба за ванредне ситуације општине Пландиште

На основу члана 29. став 1. тачка 3., члана 41. став 1. тачка 5. и чланова 42 - 44. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/2018), члана 20. став 1. тачка 8. и 15. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон), члана 7. Уредбе о саставу, начину и организацији рада штабова за ванредне ситуације („Службени гласник РС“, број 27/2020) и члана 40. став 1. тачка 40. Статута општине Пландиште („Службени лист општине Пландиште“, број 30/2018), на предлог Општинског већа општине Пландиште, Скупштина општине Пландиште на трећој седници одржаној дана 24. септембра 2024. године, донела је

ОДЛУКУ О ОБРАЗОВАЊУ ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ

Члан 1.

Образује се Штаб за ванредне ситуације општине Пландиште (у даљем тексту: Штаб) за праћење активности на смањењу ризика од катастрофа и координацију и руковођење у ванредним ситуацијама као стручно - оперативно тело на територији општине Пландиште (у даљем тексту: општина).

У Штаб за ванредне ситуације општине Пландиште на мандатни период од четири године именују се:

1. ЈОВАН РЕПАЦ, председник општине Пландиште - командант Штаба по положају;
2. ЉУБОМИР РАКИЋ, заменик председника општине Пландиште - заменик команданта Штаба по положају;
3. ВЛАДИМИР МАЛИЈАР, начелник Штаба - члан Штаба по положају;
4. ИГОР ЂОРЂЕВСКИ, в.д. начелника Општинске управе општине Пландиште - члан Штаба по положају;
5. СЛОБОДАН ЂОКОВИЋ, начелник Полицијске станице Пландиште - члан Штаба по положају;
6. ДЕЈАН ВЕЛЕВСКИ, командир Ватрогасно - спасилачког одељења Пландиште - члан Штаба по положају;
7. Капетан прве класе СРЂАН СРДАНОВИЋ, представник Гарнизона Зрењанин - члан Штаба по положају;
8. ЈОВАН КНЕЖЕВИЋ, в.д. директора ЈП „Полет“ Пландиште - члан Штаба по положају;
9. Др НЕБОЈША ДРЉЕВИЋ, в.д. директора Дома здравља „1. Октобар“ Пландиште - члан Штаба по положају;
10. ГОРАН ДОНЕВСКИ, директор Центра за социјални рад Пландиште - члан Штаба по положају;
11. РАДЕ МИТРОВСКИ, секретар Црвеног крста Пландиште - члан Штаба по положају;
12. НАТАША БОРОЈЕВИЋ, заменик руководиоца Одељења за урбанизам, грађевинарство, заштиту животне средине, комуналне послове, инспекцијске послове, локално економски развој и пољопривреду - члан Штаба по положају;
13. ДРАГОСЛАВ АВРАМОВИЋ, запослен у Општинској управи општине Пландиште - члан Штаба за техничку подршку“.

Члан 2.

Штаб за ванредне ситуације општине Пландиште обавља следеће послове:

- 1) разматра и предлаже доношење одлуке о организацији заштите и спасавања на територији општине;
- 2) предлаже субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање општине;
- 3) руководи и координира рад субјеката система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака;
- 4) руководи и координира спровођење мера и задатака цивилне заштите;
- 5) разматра Процену ризика, План заштите и спасавања општине и друга планска документа и даје препоруке за њихово унапређење;
- 6) именује поверенике и заменике повереника цивилне заштите у насељима и делу насеља општине;
- 7) ставља у приправност и ангажује субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање у општини;
- 8) прати стање и организацију система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и предлаже мере за њихово побољшање;
- 9) наређује употребу снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, средстава помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама;
- 10) стара се о редовном информисању и обавештавању становништва о ризицима и опасностима и предузетим мерама;
- 11) разматра организацију, опремање и обучавање јединица цивилне заштите овлашћених и оспособљених правних лица;
- 12) сарађује са другим штабовима за ванредне ситуације;
- 13) процењује угроженост од настанка ванредне ситуације и доставља предлог за проглашење и укидање ванредне ситуације;
- 14) наређује приправност субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама;
- 15) разматра организује, опремање и обучавање јединица цивилне заштите опште намене и оспособљених правних лица за заштиту и спасавање;
- 16) учествује у организацији и спровођењу мера и задатака обнове, реконструкције и рехабилитације, узимајући у обзир смањење ризика од будућих ванредних ситуација;
- 17) израђује предлог Годишњег плана рада и предлог Годишњег извештаја о раду и доставља надлежном органу на усвајање;
- 18) образује стручно - оперативне тимове за извршавање специфичних задатака из области заштите и спасавања;
- 19) обавља друге послове у складу са Законом и другим прописима којима се регулише надлежност и рад Штаба.

Члан 3.

На предлог Штаба, председник општине доноси одлуку о проглашењу ванредне ситуације на делу територије, или целој територији општине.

Члан 4.

Штаб чине: командант, заменик команданта, начелник и чланови Штаба, које поставља и разрешава Скупштина општине Пландиште.

Командант Штаба је председник општине.

Заменик команданта Штаба је заменик председника општине, или члан Општинског већа.

Начелник Штаба је представник надлежне службе Министарства унутрашњих послова.

Командант Штаба предлаже заменика команданта, начелника и чланове Штаба.
Састав Штаба може да чини и помоћно особље (возач, курир, технички секретар и сл.)

Члан 5.

Штаб образује стручно - оперативне тимове као своја помоћна стручна тела, у складу са позитивним прописима.

Штаб доноси наредбе, закључке и препоруке.

Штаб има сопствени печат и деловодник, у складу са посебним законом.

Члан 6.

Стручне и административно - техничке послове за потребе Штаба обављају стручне службе Општинске управе општине Пландиште (у даљем тексту: Општинска управа) у сарадњи са представником Одељења за ванредне ситуације у Панчеву.

Одређене послове и задатке за потребе Штаба у оквиру својих надлежности на захтев надлежних органа Републике Србије и Аутономне Покрајине Војводине, наређења команданта и Штаба, извршаваће и друге службе из састава Општинске управе, укључујући и друге органе и организације на територији општине, зависно од потребе и у складу са посебним наредбама и закључцима Штаба.

Члан 7.

Средства за рад Штаба обезбеђује се у буџету општине Пландиште, буџетима Републике Србије и Аутономне Покрајине Војводине, као и на други законом утврђени начин.

Члан 8.

Даном ступања на снагу ове Одлуке престаје да важи Решење о образовању Штаба за ванредне ситуације општине Пландиште („Службени лист општине Пландиште“, број 24/2020, 13/2021, 14/2022, 4/2023 и 15/2023).

Члан 9.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у „Службеном листу општине Пландиште“.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
Број: 02-75/2024-I
Дана: 24.09.2024. године
П Л А Н Д И Ш Т Е

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Душан Ђурчић, струковни мастер економиста

страна 3 од 3

Одлука о образовању јединица цивилне заштите опште намене и јединица за узбуњивање Општине Пландиште

На основу члана 29., члана 79. и члана 80. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", број 87/2018), члана 3. Уредбе о јединицама цивилне заштите, намени, задацима, мобилизацији и начину употребе ("Службени гласник РС", број 84/2020), Одлуке о личној и материјалној формацији јединица цивилне заштите које образују јединице локалне самоуправе (МУП РС Број: Инт. 01-4682/21 од 05.05.2021. године) и члана 63. став 1. тачка 14. Статута општине Пландиште ("Службени лист општине Пландиште", број 30/2018), Општинско веће општине Пландиште, на седници одржаној 21.07.2022. године донело је

ОДЛУКУ О ОБРАЗОВАЊУ ЈЕДИНИЦА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТЕ НАМЕНЕ И ЈЕДИНИЦА ЗА УЗБУЊИВАЊЕ ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ

Члан 1.

Јединице цивилне заштите за територију општине Пландиште образују се као:

- јединице цивилне заштите опште намене и
- специјализоване јединице цивилне заштите за узбуњивање.

Јединице цивилне заштите опремају се, оспособљавају и обучавају као оперативне снаге за извршавање задатака цивилне заштите.

Члан 2.

Јединице цивилне заштите опште намене чине најмасовнији облик организација и чине језгро цивилне заштите на територији општине Пландиште око којих се ангажују сви способни грађани за потребе заштите и спасавања становништва, материјалних и културних добара у ванредним ситуацијама, односно за извршење мера цивилне заштите као што су: локализовање и гашење пожара мањих обима, учешће у заштити од поплава, учешће у збрињавању угроженог становништва, спасавање из рушевина, учешће у заштити од техничко - технолошких удеса, деконтаминацији мањег обима, отклањање последица изазваних елементарним непогодама и помоћ у асанацији терена и др.

Специјализоване јединице цивилне заштите за узбуњивање образују се у циљу благовременог узбуњивања и обавештавања становништва и наступајућој или насталој опасности ради хитног поступања у циљу заштите живота и здравља.

Специјализоване јединице цивилне заштите за узбуњивање обучавају се и опремају за узбуњивање становништва путем система за јавно узбуњивање.

Члан 3.

Јединице цивилне заштите опште намене на територији општине Пландиште образују се у складу са Одлуком о личној и материјалној формацији јединица цивилне заштите које образују јединице локалне самоуправе на следећи начин:

- за територију насељених места Пландиште, Купиник и Велики Гај образује се: вод опште намене, бројна ознака 1680349, састава 30 извршилаца,
- за територију насељених места Маргита и Лаудоновац образује се:
 1. одељење опште намене, бројна ознака 2680349/1, састава 14 извршилаца,
- за територију насељених места Јерменовци и Барице образује се:
 2. одељење опште намене, бројна ознака 2680349/2, састава 14 извршилаца,
- за територију насељених места Хајдучица, Стари Лец и Дужине образује се:
 3. одељење опште намене, бројна ознака 2680349/3, састава 14 извршилаца,
- за територију насељених места Велика Греда, Банатски Соколац, Милетићево и Марковићево образује се:
 4. одељење опште намене, бројна ознака 2680349/4, састава 14 извршилаца.

Члан 4.

Специјализоване јединице цивилне заштите за узбуњивање на територији општине Пландиште образују се у складу са Одлуком о личној и материјалној формацији јединица цивилне заштите које образују јединице локалне самоуправе, а на основу Студије акустичности на територији општине Пландиште на следећи начин:

- За територију општине Пландиште образује се:
 - вод за узбуњивање, састава 46 извршилаца:
 - команда вода - 2 извршиоца
 - тим за пријем и пренос сигнала - 3 извршиоца
 - 1. одељење за управљање сиренама - 22 извршиоца (командир и 7 тимова за узбуњивање)
 - 2. одељење за управљање сиренама - 19 извршилаца (командир и 6 тимова за узбуњивање).

Члан 5.

Попуна јединица цивилне заштите опште намене које се образују на територији општине Пландиште, вршиће се лицима из резервног састава, као и са грађанима који нису војни обвезници и добровољцима који немају ратни распоред по војној и радној обавези, у сарадњи са територијалним органима Министарства одбране.

Члан 6.

Попуна специјализованих јединица цивилне заштите за узбуњивање које се образују на територији општине Пландиште, вршиће се тако што ће се на командирске дужности одредити лица запослена у Општинској управи општине Пландиште, а преостале дужности попуниће лицима из резервног састава у сарадњи са територијалним органима Министарства одбране.

Члан 7.

Јединице цивилне заштите на територији општине Пландиште опремају се одговарајућом опремом и материјално - техничким средствима у складу са Одлуком о личној и материјалној формацији јединица цивилне заштите које образују јединице локалне самоуправе.

Опремање јединица цивилне заштите на територији општине Пландиште финансира се из буџета општине Пландиште, буџета Републике Србије, фонда за ванредне ситуације Републике Србије, средствима привредних друштава и других правних лица и другим приходима у складу са Законом.

Члан 8.

Мобилизацијско место јединица цивилне заштите које се образују на територији општине Пландиште је Пландиште.

Члан 9.

За извршиоца мобилизације свих јединица цивилне заштите на територији општине Пландиште одређује се Командант Штаба за ванредне ситуације општине Пландиште.

За заменика извршиоца мобилизације свих јединица цивилне заштите на територији општине Пландиште одређује се Заменик команданта Штаба за ванредне ситуације општине Пландиште.

Члан 10.

Време трајања мобилизације свих јединица цивилне заштите на територији општине Пландиште је 24 часа од проглашења ратног или ванредног стања или ванредне ситуације.

Члан 11.

Грађани распоређени у јединице цивилне заштите, обавезни су да на позив Штаба за ванредне ситуације општине Пландиште учествују у акцијама и операцијама заштите и спасавања.

Права и дужности грађана распоређених у јединице цивилне заштите остварују се у складу са законом и другим актима.

Штаб за ванредне ситуације општине Пландиште путем повереника руководи акцијама у којима се ангажују јединице цивилне заштите.

Члан 12.

Припадници јединица цивилне заштите обучавају се за извршавање задатака кроз курсево, семинаре, тренинге, вежбе и пробне мобилизације.

Припадници јединица цивилне заштите позивају се на обуку путем Министарства одбране, изузев за пробне мобилизацијске вежбе.

Обука и оспособљавање припадника јединица цивилне заштите, може се одложити или прекинути на лични захтев из здравствених, породичних и других оправданих разлога.

Члан 13.

Приликом извршавања задатака заштите и спасавања, припадници јединица цивилне заштите имају права на здравствено осигурање и надокнаде за ангажовање прописане важећом законском регулативом. У извршавању задатака заштите и спасавања за припаднике јединица цивилне заштите примењују се општи прописи о безбедности на раду, као и посебне мере за обезбеђење заштите и здравља, у складу са важећом законском регулативом.

Члан 14.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана доношења и биће објављена у "Службеном листу општине Пландиште".

Члан 15.

Доношењем ове Одлуке ставља се ван снаге Одлука о образовању јединица цивилне заштите опште намене и постављању повереника и заменика повереника на територији општине Пландиште, број 82-3/2019-III од 18.11.2019. године.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
Број: 82-1/2022-III
Дана: 21.07.2022. године
П Л А Н Д И Ш Т Е

Решење о одређивању субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији општине Пландиште

На основу члана 29. став 1. тачка 4. и члана 44. став 1. тачка 3. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", број 87/2018), члана 20. став 1. тачка 8. и 15. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон 47/2018) и члана 149. Статута општине Пландиште ("Службени лист општине Пландиште", број 30/2018), на предлог Штаба за ванредне ситуације општине Пландиште, Општинско веће општине Пландиште на седници одржаној 27.12.2024. године, донело је

РЕШЕЊЕ О ОДРЕЂИВАЊУ СУБЈЕКТА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ

Члан 1.

Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање су привредна друштва и друга правна лица која се баве делатношћу из области: телекомуникација, рударства и енергетике, транспорта, метеорологије, хидрологије, сеизмологије, заштите од јонизујућег зрачења и нуклеарне сигурности, заштите животне средине, водопривреде, шумарства и пољопривреде, здравства, збрињавања лица, ветерине, комуналне делатности, грађевинарства, угоститељства и други који располажу ресурсима за смањење ризика од катастрофа.

Овим актом предлажу се субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији општине Пландиште који располажу ресурсима за смањење ризика од катастрофа.

Члан 2.

Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање врше заштиту и спасавање запослених, грађана, материјалних и других добара у случају опасности и несрећа изазваних елементарним непогодама и другим несрећама у складу са својом делатношћу, као и задацима који им нареди Штаб за ванредне ситуације општине Пландиште.

Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање дужни су да плански прилагоде своје капацитете и организацију за извршавања задатака заштите и спасавања.

Члан 3.

За потребе заштите и спасавања грађана и материјалних добара од елементарних непогода и других опасности на територији општине Пландиште, надлежни орган општине Пландиште (Општинско веће општине Пландиште) ће на предлог Штаба за ванредне ситуације општине Пландиште одредити субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији општине Пландиште.

Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање планирају и обезбеђују средства за организовање, опремање, оспособљавање и обучавање јединица цивилне заштите које они образују.

Члан 4.

Субјекти од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији општине Пландиште су:

Назив субјекта од посебног значаја за заштиту и спасавање и матични број	Седиште и адреса	Задатак - мере цивилне заштите коју спроводи
Центар за социјални рад Пландиште 08843031	Пландиште Војводе Путника 38	- Збрињавање угроженог и настрадалог становништва. - Заштита и спасавање људи, материјалних и културних добара.
Дом здравља "1. Октобар" Пландиште 85120	Пландиште Карађорђева 13	- Прва медицинска помоћ и здравствено збрињавање повређених и оболелих.
Црвени крст Пландиште 08556725	Пландиште Војводе Путника 60	- Збрињавање угроженог и настрадалог становништва и пружање прве помоћи. - Евакуација и збрињавање становништва.
Јавно предузеће "ПОЛЕТ" Пландиште 08049599	Пландиште Обилићева 15	- Одржавање путева и саобраћајница у зимском периоду. - Заштита од подземних вода и поплава. - Дезинфекција и одржавање јавних површина. - Рашчишћавање рушевина. - Асанација терена. - Сахрањивање настрадалих.

Члан 5.

Активирање и употребу субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање наређује Штаб за ванредне ситуације општине Пландиште.

Општинско веће општине Пландиште ће са субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање закључити Уговор којим ће се уредити међусобна права и обавезе.

Средства за надокнаду трошкова насталих учешћем субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање у акцији заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, ванредном и ратном стању обезбеђује се из буџета општине Пландиште.

Члан 6.

Ова Решење биће достављено субјектима од посебног значаја за заштиту и спасавање на територији општине Пландиште, како би у складу са наведеним задацима извршили правовремено планирање потребних снага и средстава за извршење постављеног задатка.

Члан 7.

Доношењем овог Решења престаје да важи Одлука о одређивању оспособљених предузећа и других правних лица за заштиту и спасавање на територији општине Пландиште број 06-251/2019-II од 26.12.2019. године.

Члан 8.

Ова Решење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном листу општине Пландиште".

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
Број: 06-48/2024-II
Дана: 27.12.2024. године
П Л А Н Д И Ш Т Е

